

Service- och teknikförvaltningen

2023-11-09

Sammanträdande organ

Service- och tekniknämnden

Tid

2023-11-16 klockan 13:15

Plats

Solrosen

Nr	Ärende	Beteckning
1	Upprop	
2	Val av justerare	
3	Fastställande av dagordning	
4	Yttande över remiss av Framtidsplan 2050	STN/2023:170
5	Yttrande över motion om att ersätta gjutet gummi och plastgräs i kommunens park- och gatumiljöer	STN/2023:158
6	Yttrande över motion om att göra Katrineholm vildare genom att ytterligare främja den biologiska mångfalden i stadsmiljön	STN/2023:164
7	Kontroll av dataskyddsefterlevnad	STN/2023:176
8	Uppdrag Djulö camping	STN/2023:265
9	Måltidspolitiskt program	STN/2023:113
10	Idrottspolitiskt program	STN/2023:137
11	Verksamhetsinformation	
12	TEMA: NTF Sörmland-Örebro län-Östergötland	
13	Anmälan av delegationsbeslut	
14	Meddelanden	

Anneli Hedberg (S)

Ordförande

Samrådsyttrande angående Framtidsplan 2050 – Översiktsplan för Katrineholms kommun

Förvaltningens förslag till beslut

Service- och tekniknämnden antar service- och teknikförvaltningens yttrande som sitt eget och översänder det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har för samråd sänt ut ett förslag till ny översiktsplan för Katrineholms kommun, Framtidsplan 2050, till samtliga nämnder (KS 2023-08-30, § 174). Syftet med planen är att skapa en samlad bild av hur kommunen ska utvecklas till år 2050.

Service- och teknikförvaltningen ställer sig bakom huvudinriktningen i den nya planen och de ställningstaganden som redovisas där, men bedömer samtidigt att vissa delar behöver förtydligas. Förvaltningen ser bland annat att åtgärder bör vidtas för att göra den digitala planen mer lättillgänglig samt att en del resonemang, kring bland annat skötselåtgärder och idrottens betydelse, behöver utvecklas.

Ärendets handlingar

- Digital länk: [Framtidsplan 2050 | Katrineholms kommun](#)
- Framtidsplan 2050 del 1: Strategier och temaområden
- Framtidsplan 2050 del 2: Kartor med tillhörande texter
- Kommunstyrelsens beslut 2023-08-30, § 174
- Reservation till kommunstyrelsens beslut 2023-08-30, § 174

Ärendebeskrivning

En översiktsplan anger inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön i kommunen. Dokumentet ska ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den bebyggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Förslaget till ny översiktsplan, Framtidsplan 2050, sätter agendan för hur Katrineholms kommun kan utvecklas och hur livet här kan se ut i framtiden. Planen grundar sig i fyra strategier för framtiden och huvudinriktningen är att Katrineholm som kommun ska växa på ett resurseffektivt, logiskt och långsiktigt hållbart sätt. Framtidsplan 2050 är en digital handling med en interaktiv karta. Information finns i textform på hemsidan samt i kartans lager. Inför remissrundan finns planen även upptryckt i två stycken PDF-filer.

Förvaltningens bedömning

Synpunkter om tillgänglighet på framtidsplanens digitala format.

En digitalt publicerad plan ger stora möjligheter att visualisera planens innehåll, men layouten kan också upplevas utmanande för läsaren. På förstasidan bör den digitala plattformen därför ge en tydlig vägledning till hur innehållet ska användas och tydas. Det är önskvärt att samla länkning till relevanta styrdokument för kommunen och hänvisa till gällande styrdokument för att ge läsaren information om Katrineholms utveckling även i ett kortare tidsperspektiv.

Vidare skulle innehållet bli ännu tydligare om man t.ex. beskriver vad de olika temaområdena är, varför de tillkommit och hur det förhåller sig till de fyra strategierna. Delarna *övergripande mål* och *tidig dialog* bör lyftas fram tidigare i planen.

Kartorna kring framtida markanvändning är viktig kunskap för medborgare att ta del av. Samtidigt krävs en digital kompetens hos användaren för att ta del av dessa. Vissa av kartorna bör därför finnas med även i del 1 (*Strategier och temaområden*) t.ex. under temaområdena. Alternativet att under del 1 hänvisa till vilka kartor som berör det aktuella temat. I kart-delen finner man också områdesbeskrivningar och de informativa texterna om "*Så här ser det ut idag, det här vill vi*" som hamnar något i skymundan i planen.

Det finns en stor möjlighet att slå samman några av temaområdena samt att se över att rubriker och innehåll i temaområdena är av samma omfattande karaktär. Temat *omsorgsboenden* känns t.ex. mer riktat om man jämför med ett tema som *klimateanpassning*. Temaområdet *utvecklingsinriktning* bör antingen anges som en "strategisk del" utanför temaområdena, alternativt bakas in i t.ex. bebyggelseutveckling.

Planen bör genomgå en klarspråkgransking alternativt utges i en lättläst version.

Synpunkter på innehåll i texter.

Vissa ställningstaganden bör snarare hänvisa till andra myndigheters planeringstrategier/rekommendationer/riktlinjer. På så vis blir framtidsplanen inte låst i planeringsförutsättningen man påtalar i planen, utan utvecklas i linje med nya riktlinjer från myndighet. Ett exempel kring detta är friyta, vilket kan följa Boverkets rekommendationer.

Planen har ringat in många av de områden och utmaningar som finns kring framtida mark och vattenanvändning, där allt fler funktioner behöver rymmas på mindre markyta. I framtiden kommer det ställas än högre krav på verksamheter kring redovisning av ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet i form av bland annat egenkontroller och miljöberäkningar. Där kommer en digital omställning, i än större omfattning, att vara ett avgörande stöd för verksamheterna. En ökad robotisering och digitalisering kommer att ge förändrade förutsättningar för nämndens ansvar gällande skötsel och underhåll. Det är dock svårt att identifiera hur innehållet i Framtidsplanen kommer påverkas av detta.

Vidare skulle planen vinna på en övergripande och inspirerande inledning som sammanfattar den vision av kommunens framtid som framträder i materialet. Hur ser Katrineholm kommunen ut om 25 år? Identifiera och ringa in vad som gör Katrineholm

unik idag, och hur vi kan bygga vidare på den tillgången i framtiden. En sådan visionsbild kan med fördel presenteras som en illustrationsbild som lätt kan användas i marknadsföring, eller vid samtal med målgrupper som inte tagit del av texten.

I texten till temat "Hållbar livsmedelsproduktion och gröna näringar". Föreslår vi följande tillägg: Genom att vi minskar vår köttkonsumtion och äter mer växtbaserat kan vi minska matens klimatpåverkan.

För att skapa attraktiva och hälsofrämjande miljöer är det viktigt att gator, torg, parker och andra allmänna ytor är välskötta. För att öka nöjdheten med skötseln i den offentliga miljön är det viktigt att säkerställa robusta och enhetliga lösningar där drift anpassas till den tilltänkta funktionen. Riktade skötselinsatser kan uppnå bästa utfall i form av naturvärden, ekosystemtjänster mm. Detta bör framgå än mer i planen.

Idrott och dess betydelse i vårt samhälle behöver belysas mer i det föreslagna dokumentet. Idrott är en viktig del av vårt välmående, gemenskap och sociala sammanhang. Vi föreslår att vi inkluderar ytterligare aspekter av idrott i följande tematiska områden inom framtidsplanen.

I texten till temat "Inbjudan och hälsosamt" anser vi att följande bör läggas till: "Vi vill betona vikten av idrott och friluftsliv. Cykelvägar, effektiv kollektivtrafik och tillgängliga leder, tillsammans med det aktiva föreningslivet, skapar låga trösklar till naturen och idrottsarenor."

I texten till temat "Det här ska vi göra (bebyggelse på landsbygden)" bör en hänvisning till fritidsaktiviteter och idrott inkluderas för att främja ett aktivt och hälsosamt liv på landsbygden. Att främja fritidsaktiviteter och idrott på landsbygden är av stor betydelse för att skapa en hälsosam och livskraftig gemenskap. Vi föreslår att tydliga strategier och mål inkluderas för att stödja och främja dessa aktiviteter som en del av bebyggelsen på landsbygden.

I texten till temat "Levande platser" bör texten revideras för att inkludera betydelsen av att väcka lust till rörelse och föreslå att konsten används för att uppmuntra unga till fysisk aktivitet och därmed förbättra folkhälsan. Konstnärliga inslag och installationer kan utformas för att främja och inspirera unga människor till rörelse och fysisk aktivitet, samtidigt som de bidrar till att skapa en levande och kreativ miljö.

I texten till temat "Det här ska vi göra (närliv)" föreslår vi att idrott och fritidsaktiviteter nämns som en del av kommunens attraktionskraft och som bidragande faktorer till ett starkt näringsliv.

I texten till temat "Trafik och resande" ser vi positivt på en strävan efter att minska bilberoendet och främja hållbara transportalternativ i staden. Detta är bra för miljön och kan även leda till minskad trängsel på vägarna. Samtidigt ser förutsättningarna för alternativa transportalternativ olika ut beroende på var i kommunen man bor. Avstånd till centralorten och tillgången till kollektivtrafik är två parametrar som påverkar möjligheten att välja bort personbilen idag, och sannolikt även i framtiden. Även vid ett minskat personbilsanvändande är det svårt att se att personbilen helt kan ersättas med andra

alternativ. Det är därför viktigt att ta hänsyn till hela kommunen och alla invånares behov och förutsättningar när man planerar för framtidens trafik och resande.

Utifrån en drifts- och underhållsperspektiv vill vi lyfta fram att en för tät och kompakt gatumiljö kan försvåra underhåll och skötsel av vägnätet. Det kan även leda till snabbare slitage på vägarna och försämrade trafiksäkerhet. Att ha tillräckligt med utrymme för att underhålla och reparera vägar är nödvändigt för att säkerställa en säker och effektiv transportinfrastruktur. Därför är det viktigt att balansera åtgärder för att minska användandet av bil med att behålla tillräckligt utrymme för vägunderhåll.

Pierre Jansson
Förvaltningschef

Beslutet skickas till: akten, kommunstyrelsen (framtidspan2050@katrineholm.se)

Framtidsplan 2050 - Översiktsplan för Katrineholms kommun

Del 1: Strategier och temaområden
(Kopia av den digitala översiktsplanen)

Samrådshandling

Kommunstyrelsen 2023-08-30, § 174

Innehåll

Digital översiktsplan	7
Fyra strategier	8
Nära & Inkluderande.....	8
Inbjudande & Hälsosam	10
Robust & Klimatsmart.....	12
Nytänkande & Företagsam.....	14
Utvecklingsinriktning	16
Det här vill vi.....	16
Det här ska vi göra (utvecklingsinriktning)	16
Stadsnod.....	17
Stadsnära noder	17
Servicenoder	17
Bebyggelsenoder	18
Kommunikationstråk	18
Natur- och vattenområden samt grön- och blåstråk	18
Stora jordbrukslandskap	18
Besöksnäringssnoder	18
Regionala samband	19
Det här vill vi.....	19
Det här ska vi göra (regionala samband).....	19
Bebyggelseutveckling	21
Det här vill vi.....	21
Det här ska vi göra (bebyggelseutveckling)	21
Bostäder	22
Täthet och funktionsblandning.....	23
Verksamhetsområden	23
Bebyggelse på landsbygden	24
Det här vill vi.....	24
Det här ska vi göra (bebyggelse på landsbygden)	24
Sammanhållen bebyggelse	25
Fritidshusområden.....	26
Landsbygdsutveckling i strandnära läge	26
Gestaltad livsmiljö	27
Det här vill vi.....	27
Det här ska vi göra (gestaltad livsmiljö)	27
Arkitektur	28
Identitet och sammanhang	29
Offentlig konst	29
Levande platser	29
Katrineholms kommun som markägare, exploatör och förvaltare.....	30
Grönområden, parker och lek	31
Det här vill vi.....	31
Det här ska vi göra (grönområden, parker och lek).....	31

Lek.....	32
Klimatanpassning	34
Det här vill vi.....	34
Det här ska vi göra (klimatanpassning).....	34
Grönska som klimatanpassningsåtgärd	35
Skydd av samhällsviktig infrastruktur och funktioner	35
Våtmarker.....	35
Kollagring och hållbart skogsbruk	36
Fritid, idrott och kultur	37
Det här vill vi.....	37
Det här ska vi göra (fritid, idrott och kultur).....	37
Idrott	38
Kultur	38
Trafik och resande	40
Det här vill vi.....	40
Det här ska vi göra (trafik och resande).....	40
Resecentrum - navet för mobilitet.....	41
Gång.....	41
Cykel.....	42
Kollektivtrafik	42
Motortrafik	42
Drönartrafik- en framtidsspaning.....	42
Näringsliv och besöksnäring	44
Det här vill vi.....	44
Det här ska vi göra (näringsliv).....	44
Besöksnäring och platsattraktivitet.....	45
Hållbar livsmedelsproduktion och gröna näringar	46
Infrastruktur och logistik	47
Digitalisering.....	48
Det här vill vi.....	48
Det här ska vi göra (digitalisering)	48
Digital infrastruktur	49
Digitalisering som samhällsnytta.....	49
Natur och friluftsliv	50
Det här vill vi.....	50
Det här ska vi göra (natur och friluftsliv)	50
Gröna stråk och naturreservat	51
Natur och lärande	51
Friluftslivsaktiviteter	51
Stora opåverkade områden	52
Sjöar och vattendrag	53
Det här vill vi.....	53
Det här ska vi göra (sjöar och vattendrag).....	53
Ekologisk status och miljö kvalitetsnormer	54
Föroreningar i sjöar och vattendrag.....	54
Jordbruksmark och skogsbruk	56

Det här vill vi.....	56
Det här ska vi göra (jordbruksmark och skogsbruk)	56
Kulturmiljö	59
Det här vill vi.....	59
Det här ska vi göra (kulturmiljö)	59
Byggnadsminnen.....	60
Kyrkliga kulturminnen.....	61
Fornlämningar	61
Riksintresse för kulturmiljövården	61
Kulturminnesvårdsprogram.....	61
Omsorgsboenden	62
Det här vill vi.....	62
Det här ska vi göra (omsorgsboenden).....	62
Boende för äldre.....	63
Boende för personer med funktionsvariationer	63
Utbildning	64
Det här vill vi.....	64
Det här ska vi göra (utbildning).....	64
Placering av skolor och förskolor	65
Utemiljö	65
Högre utbildning och vuxenutbildning	65
Teknisk försörjning	67
Det här vill vi.....	67
Det här ska vi göra (Vatten, avlopp och renhållning)	67
Dricksvatten	68
Spillvatten.....	68
Dagvatten	69
Renhållning	70
Energiförsörjning	71
Det här vill vi.....	71
Det här ska vi göra (Energiförsörjning)	71
Energisituationen i Katrineholm	71
Biogas	72
Framtidstrender.....	72
Miljö- och riskfrågor.....	74
Det här vill vi.....	74
Det här ska vi göra (miljö- och riskfrågor)	74
Beredskap i samhällsplanering.....	75
Översvämning.....	75
Ras, skred och erosion	75
Farligt gods.....	76
Drivmedelstationer	76
Industrier	76
Trafikbuller	77
Luftföroreningar	77
Förorenade områden.....	77
Riksintressen	79
Det här vill vi.....	79

Det här ska vi göra.....	79
Riksintresse för naturvård.....	79
Riksintresse för kulturmiljö	79
Riksintresse friluftsliv	80
Riksintresse för totalförsvaret.....	80
Riksintresse för yrkesfiske.....	80
Natura 2000	80
Övergripande mål	81
Globala och nationella mål.....	81
Regionala mål	82
Lokala mål	82
Tidig dialog.....	83
Genomförande	84
Plan för genomförande	84
Planeringstrategi och årlig uppföljning.....	84

Digital översiktsplan

Framtidsplan 2050 är en digital översiktsplan och innehållet i detta dokument är kopia del 1 av det digitala innehållet av samrådsversionen. I del 2 finns kartor och tillhörande texter. Den kompletta digitala versionen är tillgänglig under samrådet och kommer sedan uppdateras till granskning och slutligen antagande. Länken leder därmed till den senaste versionen.

[Länk till framtidsplan 2050](#)

Fyra strategier

Vi har gemensamt tagit fram fyra övergripande strategier för kommunens utveckling till år 2050. För varje strategi har vi pekat ut vilka mål och delmål i Agenda 2030 vi bedömer att de bidrar mest till att uppfylla. Allt innehåll och alla ställningstaganden i översiktsplanen är i sin tur kopplade till en eller flera av strategierna.

Nära & Inkluderande

Foto: Hanna Maxstad

I vår kommun är det enkelt att leva.

Helhetsutbudet av bostäder i staden, tätorterna och på landsbygden möjliggör ett tryggt och attraktivt boende i livets alla skeden och ger förutsättningar för en fortsatt befolkningsökning i kommunen. Den blandade bebyggelsen med olika typer av bostäder och verksamheter i våra stadsdelar bidrar till gemenskap och ett rikare stadsliv.

I vår kommun känner vi närhet, både geografiskt och socialt. Vi utvecklar våra mötesplatser, som parker, torg och samt våra arenor för kultur och fritid. Platsens historia och kulturarv, tillsammans med konst, modern kultur och arkitektur ger själ åt Katrineholm. I trädgårdsstaden Katrineholm finns kreativa och varierade miljöer som bjuder in alla att ta plats i skapandet av staden.

Kommunen är smart planerad och det är enkelt att förflytta sig på ett hållbart sätt både inom kommunen och till andra platser, vilket förstärker känslan av närhet. Oavsett vilka vi är och var vi bor har vi tillgång till den service och de aktiviteter som behövs för en bra vardag och en innehållsrik fritid. Katrineholm kännetecknas av gemenskap och samskapande.

Koppling till Agenda 2030

Med denna strategi bidrar vi till att uppnå följande globala mål i Agenda 2030:

Mål 1 - Ingen fattigdom

Delmål 1.5 | Bygg motståndskraft mot ekonomiska, sociala och miljökatastrofer

Mål 3 - God hälsa och välbefinnande

Delmål 3.6 | Minska antalet dödsfall och skador i trafiken

Mål 10 - Minskad ojämlikhet

Delmål 10.2 | Främja social, ekonomisk och politisk inkludering

Mål 11 - Hållbara städer och samhällen

Delmål 11.2 | Tillgängliggör hållbara transportsystem för alla

Delmål 11.3 | Inkluderande och hållbar urbanisering

Delmål 11.4 | Skydda världens natur- och kulturarv

Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen

Delmål 16.1 | Minska våldet i världen

Inbjudande & Hälsosam

Foto: Hanna Maxstad

I vår kommun är det enkelt att må bra.

Här finns goda förutsättningar för en aktiv och upplevelserik fritid, med allt från gemenskapen i en stadsodling till vandring och paddling i våra friluftsområden. Vi gör rum för gröna upplevelser, lek och rekreation i hela kommunen. Vi tar hand om våra friluftsområden och stärker dem så att fler ska kunna uppleva naturen på sina villkor. Alla invånare har närhet till gröna miljöer, naturvärden samt kultur- och fritidsaktiviteter.

Vi utvecklar och stärker våra vattennära livsmiljöer för att fler ska kunna känna den livskvalitet som närhet till sjöar och vatten ger. Cykelvägar, god kollektivtrafik och tillgängliga leder tillsammans med det aktiva föreningslivet gör att trösklarna till naturen är låga.

Med kommunens varierade kultur- och naturlandskap som bas växer nya, kreativa och hållbara upplevelser fram. Vi arbetar tillsammans med lokala krafter för att stärka kommunens breda upplevelseutbud inom natur, kultur och idrott. Det stärker vår platsattraktivitet och besöksnäring, vilket ger fler människor möjlighet att upptäcka vår plats och bli en del av vår gemenskap. Katrineholm kännetecknas av upplevelser och utforskande.

Koppling till Agenda 2030

Med denna strategi bidrar vi till att uppnå följande globala mål i Agenda 2030:

Mål 3 - God hälsa och välbefinnande

Delmål 3.4 | Minska antalet dödsfall till följd av icke smittsamma sjukdomar och främja mental hälsa.

Delmål 3.9 | Minska antalet sjukdoms och dödsfall till följd av skadliga kemikalier och föreningar

Mål 5 - Jämställdhet

Delmål 5.5 | Säkerställ fullt deltagande för kvinnor i ledarskap och beslutsfattande

Mål 11 - Hållbara städer och samhällen

Delmål 11.7 | Skapa säkra och inkluderande grönområden för alla

Mål 15 - Ekosystem och biologisk mångfald

Delmål 15.1 | Bevara, restaurera och säkerställ hållbart nyttjande av ekosystem på land och i sötvatten

Delmål 15.2 | Främja hållbart skogsbruk, stoppa avskogningen och återställ utarmade skogar

Delmål 15.5 | Skydda den biologiska mångfalden och naturliga livsmiljöer

Delmål 15.9 | Integrera ekosystem och biologisk mångfald i nationell och lokal förvaltning

Robust & Klimatsmart

Foto: Hanna Maxstad

I vår kommun tar vi tillsammans ansvar för morgondagen.

Vi driver utvecklingen framåt på ett ansvarsfullt sätt, som inte kompromissar med vår säkerhet eller miljö. Hållbarhet och långsiktighet är grunden på vilken kommunens utveckling vilar.

Vi arbetar aktivt för att minska vår påverkan på klimatet samtidigt som vi har beredskap för att möta klimatförändringarna. Klimatanpassningsåtgärder och attraktiv livsmiljö går hand i hand när vi utvecklar kommunen, till exempel i satsningar på våtmarker, lekotoper och grönområden.

För att kunna mäta det framtida energibehovet på ett ansvarsfullt sätt möjliggör vi för hållbar energiproduktion i hela kommunen. Vi stöttar den lokala livsmedelsproduktionen med målet att ha en stark självhushållning och god försörjningsbalans i kommunen.

Genom att förbättra ekologisk status i sjöar och vattendrag säkrar vi vårt dricksvatten och möjliggör för hållbara och upplevelserika vattennära miljöer där både djur, natur och människor vill vara. Vi tar hand om, skyddar och stärker våra naturresurser, till exempel genom en hållbar skogsförvaltning. Vi fortsätter att bryta mark och kommunen är en testbädd för nya hållbarhetslösningar och grön innovation.

Kommunens arbete bidrar till biologisk mångfald och gör naturområden och sjöar trivsamma för både djur och människor. Katrineholm kännetecknas av grön och hållbar utveckling.

Koppling till Agenda 2030

Med denna strategi bidrar vi till att uppnå följande globala mål i Agenda 2030:

Mål 6 - Rent vatten och sanitet för alla

Delmål 6.1 | Säkert dricksvatten för alla

Delmål 6.3 | Förbättra vattenkvalitet och avloppsrening samt öka återanvändning

Delmål 6.4 | Effektivisera vattenanvändning och säker vattenförsörjning

Delmål 6.6 | Skydda och återställ vattenrelaterade ekosystem

Mål 7 - Hållbar energi för alla

Delmål 7.1 | Tillgång till modern energi för alla

Delmål 7.2 | Öka andelen förnybar energi i världen

Mål 11 - Hållbara städer och samhällen

Delmål 11.5 | Mildra de negativa effekterna av naturkatastrofer

Delmål 11.6 | Minska städernas miljöpåverkan

Delmål 11.7 | Skapa säkra och inkluderande grönområden för alla

Mål 12 - Hållbar konsumtion och produktion

Delmål 12.2 | Hållbar förvaltning och användning av naturresurser

Delmål 12.4 | Minska mängden avfall markant

Mål 13 - Bekämpa klimatförändringarna

Delmål 13.1 | Stärk motståndskraften mot och anpassningsförmågan till klimatrelaterade katastrofer

Delmål 13.3 | Öka kunskap och kapacitet för att hantera klimatförändringar

Nytänkande & Företagsam

Foto: Hanna Maxstad

I vår kommun är det enkelt att tänka nytt.

Vi har ett varierat och välmående näringsliv både i staden, tätorterna och på landsbygden. Genom att arbeta strategiskt och långsiktigt med markanvändning möjliggör vi nyetableringar av företag och företagstillväxt. Tillsammans med våra grannkommuner bygger vi allianser för att möta gemensamma utmaningar och växa hållbart tillsammans.

Kopplingarna mellan skola och jobb är tydliga genom samverkan med fokus på innovation, företagsamhet och yrkesutbildningar som möter företagets kompetensbehov. Vi ska arbeta för att ytterligare stärka kopplingarna till akademien för att ge ännu fler invånare tillgång till högre utbildning. Det ska vara enkelt att bo i Katrineholm och utbilda sig, och de som utbildar sig här ska vilja stanna kvar.

Vi bygger på våra styrkor och det som är unikt och vi stöttar näringslivet i den hållbarhetsomställning som nu sker. För Katrineholm innebär det att vi tar särskilt ansvar för att främja utvecklingen av den hållbara livsmedelsindustrin med fokus på självförsörjning, gröna näringar och att stärka vår platsattraktivitet.

Vårt geografiska läge ger Katrineholm tillgång till Sveriges största arbetsmarknadsregion och vi vill bygga vidare på den relationen. Genom att utveckla hållbara och urbana miljöer, göra plats för hybridkontor, distansarbete och utrymme för kreativa samarbeten hjälper vi kommunen att bli en plats där morgondagens hållbara näringsliv växer fram, oavsett om det är inom IT, digital infrastruktur eller kultur. Katrineholm kännetecknas av innovation och kreativitet.

Koppling till Agenda 2030

Med denna strategi bidrar vi till att uppnå följande globala mål i Agenda 2030:

Mål 2 - Ingen hunger

Delmål 2.4 | Hållbar livsmedelsproduktion och motståndskraftiga jordbruksmetoder

Mål 4 - God utbildning för alla

Delmål 4.3 | Lika tillgång till yrkesutbildning och högre utbildning av god kvalitet

Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Delmål 8.1 | Hållbar ekonomisk tillväxt

Delmål 8.9 | Främja gynnsam och hållbar turism

Mål 9 - Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Delmål 9.1 | Skapa hållbara, motståndskraftiga och inkluderande infrastrukturer

Delmål 9.4 | Uppgradera all industri och infrastruktur för ökad hållbarhet

Utvecklingsinriktning

Det här vill vi

Katrineholm som kommun ska växa på ett resurseffektivt, logiskt och långsiktigt hållbart sätt. Vi ska därför i första hand utveckla kommunen i de noder och stråk där potential finns för service och hållbar infrastruktur som kommer många invånare till del. Vi ska bevara och förstärka utpekade natur- och vattenområden och sambanden mellan dessa. Staden ger utbud och innehåll som stärker hela kommunen samtidigt som vår mångfald av orter bidrar med en variation av platser, livsmiljöer och upplevelser.

Foto: Hanna Maxstad

Det här ska vi göra (utvecklingsinriktning)

- Med hållbarhet som ledstjärna ska vi utveckla staden och våra stadsnära noder för att erbjuda en mångfald av boendemiljöer med närhet till natur och stadens utbud.
- Tillsammans med lokala krafter ska vi utveckla servicenoderna på det sätt som passar orten, målet är en flerkärnighet och ett serviceutbud där varje nod kompletterar varandra och skapar en helhet.
- Vi ska utveckla och förbättra infrastrukturen för cykel och kollektivtrafik till utpekade noder, där funktionalitet på tvärstråket Vingåker-Flen har högst prioritet.
- Vi ska bidra till utveckling av våra kommunikationsstråk för gods och kollektivtrafik, ur ett lokalt och storregionalt sammanhang.

- Vi ska bevara och utveckla utpekade jordbrukslandskap, natur- och vattenområden och sambanden mellan dessa.
- Vi ska arbeta för att stärka utpekade besöksnod samt sambanden mellan dessa och kopplingen till övriga besöksmål utanför kommunen.

Dessa punkter bidrar till att uppnå:

Strategi 1: Nära & Inkluderande

Strategi 2: Inbjudande & Hälsosam

Strategi 3: Robust & Klimatsmart

Strategi 4: Nytänkande & Företagsam

Vår kommun består utav många olika orter med olika identiteter och funktioner. Genom att stärka och utveckla de olika orterna utifrån sina förutsättningar och potential skapas en flerkärnig ortstruktur och ett serviceutbud där varje ort bidrar till kommunens helhet. Vi har definierat befintliga orter och potentiella nya områden i en struktur av noder, där de olika nodtyperna har olika roller och möjligheter till utveckling.

I huvudsak ska utveckling ske där det finns gjorda investeringar i infrastruktur, kollektivtrafik och tekniska system. Katrineholms stad samt övriga orter sammankopplas via kommunikationsstråk för cykel samt med god tillgång till kollektivtrafik. Förutsättningar för godstransport längs våra kommunikationsstråk ska fortsätta utvecklas för att Katrineholm ska kunna bära storregionala funktioner inom logistik. Bebyggelseutvecklingen ska främst ske i Katrineholms stad och i våra utpekade stadsnoder, samt parallellt i våra servicenoder.

Grön- och vattenområden är en förutsättning för kommunens utveckling. Våra naturgeografiska förutsättningar är rika och lägger grunden för ett grönt näringsliv där areella näringar såsom jordbruk, skogsbruk och besöksnäring kan utvecklas.

Nedan följer våra framtagna definitioner av utpekade noder, stråk och områden i strukturen.

Stadsnod

Stadsnoden fyller en viktig funktion för hela vår kommun och bidrar med den största andelen av kommunens offentliga service, kommersiella utbud och bostäder. Den stärker vår attraktionskraft genom att bidra med urbanitet och stadskänsla som kommer hela kommunen till del. Staden är knutpunkten för mobilitet genom resecentrum och här möts utpekade kommunikationsstråk. Staden Katrineholm har en viktig roll i regionen med potential att bära storregionala funktioner för både bostads- och arbetsmarknad, handel, utbildning samt logistik. Här ska kommunens huvudsakliga utveckling av service, bostäder och arbetstillfällen/näringslivstillväxt ske.

Stadsnära noder

De stadsnära noderna är orter eller grupper av sammanhängande bebyggelse som främst består av bostäder. De stadsnära noderna bidrar med småskaliga, naturnära livsmiljöer med nära anknytning till staden. Noderna försörjs i huvudsak av stadens service och har goda cykelavstånd till Katrineholms centrum och resecentrum. I de stadsnära noderna ska vi arbeta för tillväxt i form av bostadsbebyggelse.

Servicenoder

Servicenoder är orter som erbjuder offentlig och kommersiell service som skola/förskola, äldreomsorg och livsmedelsbutik/servicepunkt. Serviceorternas geografiska läge gör att stora delar av landsbygdens invånare har närhet till dem. Orterna fungerar som närmsta centrum, mötesplats och

kommunikationsnod för sitt omland. Relationen mellan servicenoderna och staden i form av infrastruktur och kommunikationer är viktiga för att stärka kommunen som helhet. I serviceorterna ska vi arbeta för fortsatt utveckling av service, bostäder och arbetstillfällen/näringslivstillväxt.

Bebyggelsenoder

Bebyggelsenoder är orter eller grupper av sammanhängande bebyggelse som i huvudsak består av bostäder. I orterna kan förskola eller skola finnas, men bebyggelsenoderna försörjs i huvudsak av service i närliggande stads- eller servicenod. Vi ser positivt på att orterna utvecklas och växer.

Kommunikationstråk

Stråk som vi bedömer är särskilt viktiga för relationen och sammankopplingen av regionala och lokala noder. Stråken är viktiga idag och att utveckla i framtiden för transporter och kollektivtrafik på väg och järnväg, samt i det lokala perspektivet för pendling med cykel mellan våra noder och närliggande noder utanför kommunen.

Natur- och vattenområden samt grön- och blåstråk

En fungerande grön- och blåstruktur är förutsättningen för att ekosystemen på land och i vatten ska vara livskraftiga. Utpekade natur- och vattenområden bedömer vi är särskilt viktiga att bevara utifrån biologisk mångfald och människors välbefinnande. I de utpekade stråken för grön och blå infrastruktur ska särskild hänsyn tas till spridningssamband och förutsättningarna för växt- och djurliv.

Stora jordbrukslandskap

Större jordbrukslandskap som vi bedömer är viktiga att bevara och stärka. All mark inom området består inte av jordbruksmark men sammanhanget mellan delområden gör helheten särskilt viktig.

Besöksnäringssnoder

Större befintliga besöksnoder samt noder som har potential att utvecklas och stärka platsens sammanhang både lokalt och regionalt. I översiktsplanens karta finns även besöksnäringssnoder utpekade utanför kommunen som har en viktig roll i det större sammanhanget för hur besökare rör sig i vår region.

Regionala samband

Det här vill vi

Katrineholms kommun är en del av ett större regionalt sammanhang som vi ska ta tillvara och aktivt hjälpa till att utveckla. När våra grannar mår bra gör vi det också. Vi ska vara en aktiv part i regionala samarbeten för att förbättra de mellankommunala intressena och stärka vår region. Vi ska fortsätta stärka våra kopplingar till större arbetsmarknadsregioner och vara en attraktiv boendekommun.

Foto: Hanna Maxstad

Det här ska vi göra (regionala samband)

- Vi ska stärka och vidareutveckla samarbeten och samverkan med våra grannkommuner.
- Vi deltar i regionala utvecklingsnätverk och bidrar till att infrastruktur och kollektivtrafik samordnas över kommun- och länsgränser på ett sätt som stärker Katrineholm och regionen.
- Vi ska arbeta för att Katrineholm ska bära storregionala funktioner inom bostads- och arbetsmarknad, handel, utbildning samt logistik.
- Vi deltar i framtagande av gemensamma strategier med andra kommuner för att bidra med våra perspektiv och skapa en helhetssyn.

Dessa punkter bidrar till att uppnå:

Strategi 1: Nära & Inkluderande

Strategi 2: Inbjudande & Hälsosam

Strategi 3: Robust & Klimatsmart
Strategi 4: Nyttänkande & Företagsam

Katrineholm är en av nio kommuner i Södermanland. Vi finns där södra och västra stambanan korsas och dessutom möts vägarna 52, 55, 56 och 57 i kommunen. Inom en radie av 10 mil från Katrineholm ligger städer som Örebro, Linköping, Norrköping, Västerås, Eskilstuna, Nyköping och Stockholm. Inom en radie av 15 mil nås en tredjedel av Sveriges befolkning. Restiden till Stockholm med tåg är under 1 timme och till Göteborg cirka två timmar. Till närmsta flygplats med flygförbindelser ut i Europa är det endast fem mil, Stockholm Skavsta och Norrköpings flygplats. Katrineholm är alltså en knutpunkt för såväl järnvägar som vägar i region Sörmland och en knutpunkt för Stockholm/ Mälardalen och Östergötland/ Norrköping-Linköping.

I sitt mindre regionala sammanhang är Katrineholms stad en nod för arbetspendling från Vingåker och Flen. Katrineholms kommun ingår också i det större och växande arbetsmarknadsklustret kring Stockholm. Katrineholm har på så vis både en arbetsmarknadsroll i sin region och en roll som boendekommun för utpendlande mot större arbetsmarknadsregioner.

Utgångspunkten i kommunens arbete är att vi stärks av varandra. Många av våra gemensamma resurser, som skog, natur och vatten behöver hanteras på en mellankommunal nivå. Likaså stärks regionen som besöksmål av ett gemensamt arbete med destinationsutveckling och besöksnäring. Viktig samhällsnytta som räddningstjänst och teknisk försörjning med vatten- och avlopp organiseras redan idag mellankommunalt. Samordning över kommungränserna är helt enkelt viktig för att skapa en sammanhållen och välmående region där vi drar nytta av varandra.

Andra viktiga frågor att hantera gemensamt i ett större sammanhang är till exempel utvecklingen av infrastruktur och kommunikationer. Sett till in- och utpendling har Katrineholm starkast pendlingsrelationer med Vingåker, Flen, Eskilstuna, Nyköping, Norrköping och Stockholm. Viss dagpendling sker också till- och från Finspång, Södertälje, Örebro och Linköping. Störst potential för utveckling har Katrineholm om vi stärker våra relationer till arbetsmarknadsregionen runt Stockholm. I takt med att distansarbetet ökar förändras förutsättningarna för arbete och boende. Detta gör det möjligt för fler att bo och leva i mindre städer med närhet till natur, i attraktiva bostäder och med bra fungerande vardagsliv och samtidigt ha tillgång till Stockholm, Mälardalens och Östergötlands stora arbetsmarknad.

Gentemot våra grannkommuner har Katrineholm olika roll. I sammanhanget med Flen och Vingåker har vi en viktig roll som handels- och arbetsmarknadsnod, där kommunerna idag är väl integrerade. Potential finns att samordna de tre kommunernas strategier för bebyggelseutveckling för att ytterligare integrera kommunerna och stärka det befintliga stråket som länkar oss samman. Relationen mot Eskilstuna/Norrköping vill vi ska präglas av studier- och arbetspendling med nära band till lärosäten. I det lilla sammanhanget vill vi verka för möjligheterna till cykelpendling mellan Vingåker- Katrineholm-Flen och öka tillgängligheten med busstrafik på våra regionala busslinjer. I det stora sammanhanget ska vi fortsätta att verka för förbättrade möjligheter för pendling och godstransporter med tåg mellan oss och till exempel Stockholm, Göteborg och Norrköping/Linköping.

Bebyggelseutveckling

Det här vill vi

Katrineholms stad ska i första hand växa genom förtätning inom den befintliga staden och med attraktiva boendemiljöer i utpekade stadsnära noder. Verksamhetsområden tillkommer i lägen med bra möjligheter för transporter på väg och järnväg. I övrigt ska bostäder och verksamheter tillkomma främst i våra utpekade noder.

Det här ska vi göra (bebyggelseutveckling)

- Vi förtätar befintliga områden i staden genom att omvandla redan ianspråktagen mark eller mark som har låga biologiska- och rekreativa värden. Förtätning ska ske i centrumnära lägen och lägen med god tillgång till kollektivtrafik.
- Vi ska planera för en mix av funktioner där bostäder med olika typ och upplåtelseform, verksamheter och service finns i samma kvarter eller byggnader.
- Vi ska planera för en högre grad av multifunktionalitet, där samma byggnad ska kunna erbjuda funktioner för olika invånargrupper och nyttjas fler av dygnets timmar.
- För att bidra till trygghet och orienterbarhet ska områden ha en balanserad densitet och vara välintegrerade med varandra. Hänsyn ska tas till barns vistelsemiljö och rätt till rörelse.

- Vi ska ställa krav på god gestaltning och arkitektonisk kvalitet för ny bebyggelse. Hänsyn ska tas till platsens förutsättningar och arkitektur, den tillkommande bebyggelsen ska bidra till att stärka och utveckla platsens karaktär och komplettera befintlig struktur.
- Vid exploatering där värdefull grönska eller grönyta tas i anspråk ska den ersättas eller kompenseras för.
- Alla ny- och ombyggnationer i stadsmiljö ska bidra med ekosystemtjänster till sin närmiljö och vi ska premiera projekt med tydligt fokus på hållbarhet och klimatanpassning.
- Förutsättningar för dagvattenlösningarna ska hanteras tidigt i kommunernas planarbete och vattnet ska vara en resurs i stadsbyggandet.
- Vi ska kunna erbjuda mark för utveckling av befintliga företag samt ha en beredskap för nyetableringar med attraktiv mark i goda lägen i närhet till väg och järnväg.

Dessa punkter bidrar till att uppnå:

Strategi 1: Nära & Inkluderande

Strategi 2: Inbjudande & Hälsosam

Strategi 3: Robust & Klimatsmart

Strategi 4: Nytänkande & Företagsam

I översiktsplanens mark- och vattenanvändningskarta visar vi befintliga områden och utvecklingsområden av mångfunktionell bebyggelse. Dessa områden omfattar stadens centrala delar och här finns en blandning av bostäder med hög täthet, service, icke störande verksamheter, handel, torgytor, parker med mera. Här vill vi prioritera utåtriktade verksamheter och aktiviteter för att utveckla områdena till mötesplatser. I kartan visar vi även befintliga områden och utvecklingsområden för sammanhängande bostadsbebyggelse. Inom användningen sammanhängande bostadsbebyggelse finns i huvudsak bostäder men även kontor, service, handel eller icke störande verksamheter. Användningen omfattar också ytor för att hantera dagvatten, grönstruktur, fritidsanläggningar och parkering.

Bostäder

Katrineholms kommun har under 2010-talet växt befolkningsmässigt och vi planerar för att fortsätta växa med nya invånare och företag. Vi planerar för en befolkningstillväxt om cirka 12 000 invånare till 2050. Vi strävar efter att befolkningsökningen ska fördelas över hela kommunen. Vi fördelar 80% av bostäderna till Katrineholm och våra stadsnära noder och 20 % till övriga noder och landsbygd. Vårt mål är att hela kommunen ska utvecklas och uppskattningsvis finns ett behov av att skapa plats för cirka 5000 bostäder i Katrineholms stad och stadsnoder samt drygt 1000 bostäder i våra övriga noder och landsbygd till år 2050.

Bostadens utformning och kraven vi ställer på den förändras i livets olika skeden och för olika invånargrupper. Faktorer som storlek på hushåll, ålder, ekonomiska förutsättningar och tillgänglighetsbehov påverkar hur vi kan och vill bo. Vi vill att alla ska kunna bo bra i Katrineholm. Därför vill vi kunna erbjuda en blandning av bostadstyper i våra stadsdelar och i våra orter. Vi strävar också efter att det ska finnas bostäder för alla med god tillgänglighet, variation i pris, storlek, läge och upplåtelseform. En blandning av olika bostäder i samma område bidrar till en mer sammansatt befolkning och ger förutsättningar för integration mellan olika socioekonomiska grupper.

En annan aspekt på utbud av bostäder är kommunens möjlighet att attrahera nya invånare. I framtagen flytt- och boendeanalys (2022) har olika målgrupper identifierats som möjliga inflyttare till kommunen och vi behöver kunna erbjuda boenden för barnfamiljer, yngre vuxna och landetdrömmare.

Katrineholms stad har ett begränsat utrymme för exploatering på större ytor, därför behöver behovet av småhusbebyggelse med en glesare täthet tillgodoses i större utsträckning i våra utpekade noder. Vi är även positiva till en utveckling av flerbostadshus i orterna på landsbygden då det finns ett behov av att kunna flytta från ett enbostadshus till lägenhet men ändå bo kvar på orten.

Vi behöver överlag främja olika boendeformer i staden och i orterna för att öka flyttkedjorna så att bostäder inom befintligt bostadsbestånd frigörs. På så vis kan småhusbebyggelse frigöras för barnfamiljer inom kommunen samt för inflyttare till kommunen.

Täthet och funktionsblandning

I Katrineholms stad är förtätning ett viktigt verktyg för att vi ska kunna tillgodose behovet av bostäder och verksamheter. Förtätning innebär att vi ska bygga tätare på mark som redan är tagen i anspråk. Det kan vara genom att bygga till, bygga på eller att utveckla mark som inte används på ett resurseffektivt sätt genom att utgå från platsens förutsättningar och samtidigt tillgodose behovet av grönytor, service och mötesplatser. En tätare stad med god funktionsintegrering och gångavstånd mellan målpunkter, som handel, arbetsplatser, kulturutbud och sociala mötesplatser, bidrar till att fler har anledning att röra sig i området och områdena används under fler av dygnets timmar. Att byggnader och områden används till fler än en funktion och nyttjas till sin fulla kapacitet är både en viktig insats för hållbarhet och för tryggheten i våra miljöer.

Våra övriga noder har varierade förutsättningarna för att utvecklas. Förtätning kan vara aktuell i våra servicenoder, men i mindre skala och utifrån platsens förutsättningar. Hur mycket det är möjligt att bygga ut i respektive nod beror på lokala förutsättningar, bland annat om det finns byggbar mark, viktiga naturvärden, ortens karaktär eller kapaciteten i befintlig infrastruktur som till exempel i vatten- och avloppssystemet. För att utveckla servicenoderna med ny bebyggelse kan skogs- eller jordbruksmark i direkt anslutning till befintlig bebyggelse behöva tas i anspråk.

För att beräkna hur vi ska göra plats för tillräckligt många bostäder i utpekade utbyggnadsområden har vi föreslagit fyra olika nivåer på täthet. Specifika ställningstaganden för utbyggnadsområdenas utveckling finner du i mark- och vattenanvändningskartan.

Täthetskategori 1

I denna kategori ingår småhusbebyggelse och består främst av friliggande och sammanbyggda enbostadshus i 1–2 våningar.

Täthet: 10–30 bostäder per hektar

Täthetskategori 2

I denna kategori ingår en blandning av småhus- och flerbostadshus och består av sammanbyggda enbostadshus i 1–2 våningar samt flerbostadshus i 2–6 våningar.

Täthet: 30–60 bostäder per hektar

Täthetskategori 3

I denna kategori ingår stadsmässig bebyggelse som främst består av bostäder i flerbostadshus blandat med olika verksamheter. Bebyggelse i olika höjder där byggnader kan vara högre än 6 våningar.

Täthet: 60+ bostäder per hektar

Verksamhetsområden

I översiktsplanens mark- och vattenanvändningskarta har utvecklingsområden pekats ut specifikt för verksamheter och industri. Där ser vi att lokalisering av olika verksamheter till exempel lager och handel men även verksamheter som innebär en potentiell miljörisk ska ske. Dessa områden är i huvudsak placerade i anslutning till befintliga verksamhetsområden samt intill redan påverkade områden vid en större väg eller järnväg för att få logistiska fördelar. I dessa områden kan verksamheter etableras som inte är lämpliga att blanda med bostäder. Översiktsplanen skapar utrymme för cirka 400 hektar ny verksamhetsmark. En större del av marken för verksamheter är utpekad i anslutning till Katrineholm i områden som är särskilt attraktiva för handel och logistik. Alla utpekade verksamhetsområden utanför staden ligger i anslutning till en nod eller våra utpekade kommunikationsstråk. Vi pekar också ut utvecklingsområden i Katrineholms stad där verksamheter och bostäder kan utvecklas i mycket centrala lägen.

Bebyggelse på landsbygden

Det här vill vi

Ny bebyggelse på landsbygden ska i huvudsak ske längs med våra viktiga kommunikationstråk samt i anslutning till befintliga bebyggelsegrupper där möjlighet finns för att resa hållbart. Det innebär att jordbruksmark och viktiga natur- och kulturområden utanför utpekade utvecklingsområden sparas. För att skapa förutsättningar för en levande och livskraftig landsbygd är vi positiva till ny bebyggelse som gynnar befintliga och nya näringar även utanför utpekade stråk och noder.

Foto: Hanna Maxstad

Det här ska vi göra (bebyggelse på landsbygden)

- Ny bebyggelse på landsbygden ska bidra till att stärka kulturmiljön och påverka landskapsbilden positivt. Vid nybyggnation ska hänsyn tas till fornlämningar samt kultur- och naturmiljöer.
- Vid all byggnation ska hänsyn tas till landsbygdens gröna näringar, till exempel jord- och skogsbruk.
- För att utveckla och stärka landsbygdens näringsliv ska byggnation som gynnar besöksnäring och friluftsliv eller som är knutna till jord- och skogsbruk eller djurhållning kunna uppföras.
- Nya verksamheter som inte är knutna till landsbygden ska lokaliseras till översiktsplanens utpekade verksamhetsområden.
- Nya bebyggelsegrupper som omfattar fyra nya bostäder eller fler ska prövas med detaljplan.
- Nya enstaka bostäder eller grupper upp till tre bostäder ska prövas med förhandsbesked om inte detaljplan krävs av andra skäl, till exempel komplettering inom värdefull kulturmiljö.

- Komplettering med bostäder i anslutning inom befintliga gårdsbildningar ska hanteras med förhandsbesked och bygglov.
- För ny bebyggelse i anslutning till redan befintlig detaljplanerad bebyggelse krävs detaljplan.
- Vid nybyggnation ska möjlighet att ansluta till kommunalt vatten- och avlopp utredas. I annat fall ska en hållbar vatten- och avloppslösning kunna ordnas.
- Hänsyn ska tas till god boendemiljö med avseende på hälsa, miljö och säkerhet, till exempel buller, farligt gods, skred och översvämningsrisk.
- Nya byggnader ska i första hand placeras i anslutning till redan befintlig bebyggelse och byggnader. Tillgång till infartsväg ska finnas eller i andra hand kunna ordnas.
- Byggnader ska utformas med skala, färg och fasadmateriäl för att passa in i befintlig miljö.
- Byggnader ska placeras i anslutning till skogsbryn och sluttningar. Placering i öppna landskap och på jordbruksmark ska undvikas. Siktlinjer och utsikt i landskapet ska påverkas så lite som möjligt.
- Byggnader ska rätta sig efter tomtens förutsättningar och vara anpassade till platsen för att minimera schaktning och fyllnader samt bevara träd och berg så långt som möjligt.
- Förutsättningarna för kommunalt vatten och avlopp ska vara utrett innan nya detaljplaner med utökad byggrätt tas fram för våra fritidshusområden. Nya verksamhetsområden för vatten- och avlopp i våra fritidshusområden ska samordnas med detaljplaneläggningsen av området.

Dessa punkter bidrar till att uppnå:

Strategi 1: Nära & Inkluderande

Strategi 2: Inbjudande & Hälsosam

Strategi 3: Robust & Klimatsmart

Strategi 4: Nyttänkande & Företagsam

Detta kapitel hör ihop med mark- och vattenanvändningskartans lager som heter landsbygd. Vi föreslår utbyggnad i våra noder och längs viktiga kommunikationstråk samt att vi utanför det lämnar jordbruksmark och viktiga natur- och kulturvärden på landsbygden oexploaterade. Tillkomst av ny bebyggelse på landsbygden ska därför i huvudsak ske i anslutning till våra strategiskt utpekade kommunikationsstråk och noder, eller genom varsam komplettering av befintliga bebyggelsegrupper med nya byggnader utifrån platsens förutsättningar, värden och identitet. De bebyggelsegrupper som kan utvecklas ska vara försörjda av kollektivtrafik.

Vi vill skapa förutsättningar för en levande och livskraftig landsbygd och är därför positiva till ny bebyggelse för befintliga och nya näringar på landsbygden även utanför utpekade stråk och noder. Vi är positiva till företag som vill etablera sig på landsbygden i anslutning till sin bostad under förutsättning att verksamheten inte är störande.

Lokalisering av nya byggnader ska göras utifrån landskapets förutsättningar, med hänsyn till natur och kulturmiljön samt möjligheten att lösa vatten- och avlopp på ett hållbart sätt. Vid lokalisering av ny bebyggelse är det viktigt att det inte kommer i konflikt med jordbruk och skogsbruk som är viktiga näringar i kommunen.

Sammanhållen bebyggelse

I plan- och bygglagen anges att sammanhållen bebyggelse omfattar en samling av byggnader som gränsar till varandra eller skiljs åt av en väg, gata eller parkmark. Sammanhållen bebyggelse utgörs i regel av 10 till 20 hus men kan vara färre om byggnaderna ligger i en särskilt känslig miljö eller intill redan planlagt område. Bebyggelse behöver inte enbart vara en bostad, utan kan även vara en butik, industribyggnad eller liknande.

I mark- och vattenanvändningskartan finns våra områden för sammanhållen bebyggelse under användningen sammanhållen bostadsbebyggelse och beskrivning av vad som gäller för varje område finns i kartan.

Inom dessa områden gäller utökad bygglovsplikt, vilket betyder att bygglov krävs för ny- och tillbyggnad.

Fritidshusområden

I vår kommun finns 12 befintliga fritidshusområden med olika karaktär, vissa har redan idag en del permanentboende i andra mest säsongboende. Vissa av dessa områden kan inom översiktsplanperioden omvandlas till permanenta bostadsområden. Parametrar som stärker en omvandling är att området ligger i anslutning till översiktsplanens utpekade kommunikationsstråk och noder, ger underlag för förskola eller skola i närområdet, ger underlag för kollektivtrafik och att det finns förutsättningar för kommunalt vatten- och avlopp.

Fritidshusområden som anses lämpliga för omvandling:

Sågmon, Ekenäs, Loviselund, Toltorp, Sandvik, Varbro/Hålbönäs och Udden.

Fritidshusområden som fortsatt anses vara säsongboende:

Djulönäs, Hjälsäter, Valdermarsön, Nästorp och Daviken.

Landsbygdsutveckling i strandnära läge

En utredning kring landsbygdsutveckling i strandnära lägen (2016-05-03) togs fram under föregående arbete med Översiktsplan 2030 – del landsbygd. De utpekade områdena bedöms fortfarande vara aktuella och vi kommer inte utreda några ytterligare områden. Området vid Mörkhulta utgår, då det redan är detaljplanelagt och bebyggt med bostäder.

Syftet med LIS-områden (landsbygdsutveckling i strandnära lägen) är att stimulera den lokala och regionala utvecklingen på lång sikt. De föreslagna områdena är utvalda med hjälp av en metod som bland annat prioriterar kommunens utpekade kommunikationsstråk och lyfter fram befintliga bebyggelsestrukturer.

Sju LIS-områden har valts ut i enlighet med metoden, där varje område redovisas med en övergripande områdesbeskrivning, analys och urval. Bedömningar, hänsyn och eventuella försiktighetsmått formuleras för varje föreslaget område, som grund för fortsatt prövning och planering. LIS-områdena är möjliga att förena med allmänna intressen och plats specifika förutsättningar såsom hänsyn till natur- och kulturvärden, strandskyddets syften och LIS utvecklingsperspektiv.

[Läs hela utredningen från 2016 här](#) Pdf, 21.3 MB, öppnas i nytt fönster.

Gestaltad livsmiljö

Det här vill vi

Katrineholms kommun ska vara en långsiktigt hållbar, jämlik plats som främjar en god hälsa. För att uppnå det krävs gestaltning med helhetsgrepp och god kvalitet. Byggd miljö, form, design, konst och kulturmiljö ska stärka varandra för att skapa platser som hjälper oss att hantera de samhällsutmaningar vi står inför och som låter invånare att leva goda liv. Vi ska bygga levande platser som Katrineholmarna är stolta över länge.

Foto: Hanna Maxstad

Det här ska vi göra (gestaltad livsmiljö)

- Ny bebyggelse ska hålla god arkitektonisk kvalitet. Den ska spegla vår nutid, förhålla sig till kulturhistoriska värden på platsen och stärka platsens identitet.
- Vi ska utveckla stadens tillgänglighet så att fler invånargrupper kan ta del av den fullt ut.
- Genom förtätning utvecklar vi centrum och skapar en stadsmiljö som lämpar sig för gående och cyklister.
- Genom att stötta och ta tillvara lokala positiva krafter ska vi utveckla våra orter utanför stadsnoden, till exempel genom lokala utvecklingsplaner.
- Omgestaltningar och större projekt ska inledas med en platssamverkan för att få en bättre bild av platsens potential för invånare. Det gäller särskilt i noderna utanför staden där den lokala platskunskapen är extra viktig.
- Varje serviceort ska ha en omsorgsfullt gestaltad mötesplats som stärker orten och främjar gemenskapen och identiteten på den platsen.

- Vi ska göra plats för offentlig konst i alla våra noder. Frågor om konstnärlig gestaltning ska hanteras tidigt i planeringsprocesser.
- Vi ska bygga ljusa kvarter, det vill säga sträva efter mångfunktionella byggnader som används under fler tider på dygnet och har flera funktioner.
- Kommunen ska vara ett föredöme som beställare av offentliga miljöer, i byggande och i förvaltning, med syfte att utforma och förvalta livsmiljöer med allsidig hållbarhet och god arkitektur.
- Kommunens egna byggnader och offentliga rum ska skapas och omgestaltas i välfungerande processer, som bidrar till hållbara platser för ökad inkludering och livskvalitet.
- Livscykelanalyser och underhålls- och förvaltningsplaner för ny och befintlig bebyggelse ligger till grund för alla beslut i det egna beståndet.
- Hållbarhet och långsiktiga värden ska prioriteras framför kortsiktiga ekonomiska överväganden.

Dessa punkter bidrar till att uppnå:

Strategi 1: Nära & Inkluderande

Strategi 2: Inbjudande & Hälsosam

Sedan 2018 finns ett nytt nationellt mål för arkitektur, form och design - Politik för gestaltad livsmiljö. Politikområdet fokuserar på hur arkitektur, form och design på olika sätt formar samhället och invånarens vardag. Målsättningen är ett samhällsbygge som sätter människan i centrum, där fler ska få leva och bo i inkluderande, väl gestaltade och långsiktigt hållbara miljöer.

Arkitektur, form och design ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer, där alla ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön. - Regeringen

Gestaltad livsmiljö handlar om att vi har en helhetssyn i utformningen av platserna där vi bor, studerar, arbetar, leker, lever, umgås och rör oss. Det handlar om formgivning av landskap, städer och byggnader för att skapa bestående kvaliteter och förutsättningar för goda liv. Perspektivet gestaltad livsmiljö tar hänsyn till tekniska, sociala, konstnärliga, ekonomiska och miljömässiga aspekter av en plats. Det förutsätter ett tvärsektorielt och normkritiskt perspektiv i planeringen. Det är komplext, mångfacetterat och kräver uthållighet- men är också helt avgörande för kommunens attraktivitet och innehåll både på kort och lång sikt. Den byggda miljön är en kollektiv produkt med ett högt samhällsekonomiskt värde som har stor bäring på invånarens livskvalitet och förutsättningar till livskvalitet. Genom omsorgsfull gestaltning kan vi skapa platser och miljöer där invånare vistas, känner stolthet, bygger gemenskap och tillhörighet. Det i sin tur bidrar till en kommun som håller ihop.

Arkitektur

Arkitektur kan beskrivas som vårt mänskliga formande av miljön runt oss. Genom att planera, formge, samordna och bebygga skapar vi rum och funktion i vår omgivning. Arkitektur är allt från ett enskilt hus, till hur det hänger ihop med kvarteret, stadsdelen, staden eller kommunen. Det kan också vara formgivning av en plats eller ett landskap. Arkitektur handlar om materialval, proportioner, relationer och samband som tillsammans skapar en helhetsupplevelse och organiserar livet på platsen. Den här helhetsupplevelsen är avgörande för hur platsen uppfattas och vilka möjligheter som finns för god livskvalitet.

Den byggda miljön inverkar på samhället, både konkret i det faktiska utformandet och organiseringen av våra miljöer och mer subtilt i hur det formar våra attityder och människosyn. Därför är arkitekturen en viktig byggsten i helheten gestaltad livsmiljö. I Katrineholm vill vi hålla en hög arkitektonisk kvalitet som

skapar värde för vår kommun och dess invånare. Det avtryck vi lämnar idag i form av arkitektur ska vara aktuellt och intressant för lång tid framöver.

Identitet och sammanhang

Identitet kan, något förenklat, beskrivas som medvetenhet om att vara ett unikt jag med en egen personlighet som är densamma- trots förändringar. Även om begreppet identitet oftast appliceras på människor kan också en plats ha en särprägel, en sammansättning av attribut och berättelser som ger platsen en identitet. Det handlar både om hur platsen är utformad och de fysiska förutsättningarna, och om de minnen som skapas av det liv som sker där. Platsidentitet präglas av minnen, erfarenheter och gemensam historia. Den är både en personlig upplevelse men också en kollektiv produkt. Det handlar om vilka värden och vilken historia vi fyller vår omgivning med men också hur vi relaterar oss själva till den identiteten. En plats med en stark och positiv identitet är lätt att knyta an till. Forskning visar att ju starkare band vi har till platsen vi bor på, desto större välbefinnande har vi.

Vår kommun består av en mängd identiteter och berättelser. Identitetsbärare finns överallt runt oss och i alla skalor. Det kan handla om identiteten som järnvägsstad, Katrineholm som kulturbygd, eller ett bostadsområdes speciella prägel. En god gestaltning som tar avstamp i just denna flerkärnighet och mångfald av platser och berättelser är viktig för att Katrineholm ska vara en inkluderande och varierad kommun där det är lätt att trivas. Genom vår gestaltning ska vi bidra till att stärka, bekräfta och utveckla Katrineholms identitet i stor och liten skala.

Offentlig konst

Katrineholms kommun har sedan 2006 beslutat avsätta investeringsmedel för konstnärlig gestaltning av det offentliga rummet enligt enprocentsprincipen. Den offentliga konsten berikar vår kommun med varierade och intressanta platser som skapar identitet och attraktionskraft och väcker nya tankar och perspektiv.

Vi ska fortsätta med satsningar på offentlig konst på ett strategiskt, långsiktigt och hållbart sätt. I arbetet ska kvalitet och förnyelse främjas samt en mångfald av konstnärliga uttryck och metoder. Jämställdhet och jämlikhet ska beaktas för att möjliggöra för alla invånare att få uppleva och möta konst i sin vardag. Därför ska kommunens livsmiljöer gestaltas konstnärligt i både inom- och utomhusmiljöer i stadskärnan, stadsdelar, i våra service- och bebyggelsenoder. Konst knyter an till flera områden inom samhällsplaneringen som demokrati, hållbar tillväxt, lärande, bildning, stadsplanering, näringslivsutveckling, miljö, klimat och folkhälsa. Den offentliga konsten ska förvaltas och underhållas som ett kulturarv.

Levande platser

En yta, oavsett om det är ett bostadskvarter, ett torg eller en innergård är just en yta tills invånare gör den till sin. Det är först när den fysiska platsen tas i bruk som den kommer till liv. God gestaltning och arkitektur är förutsättningar för att en plats ska vara intressant, välkomnande och funktionell för invånare- målet är att den ska användas. En levande plats är i ständig förändring och utvecklas med- och av de som bor och verkar där. En levande plats erbjuder en mångfald av service och möjligheter, och rent konkret innebär det att den kan ge värde till många olika invånargrupper samtidigt och under fler tider på dygnet. Det ger ljusa stadsdelar och platser där fler människor har anledning att röra sig, vilket båda är viktiga faktorer för upplevd trygghet. Genom att gestalta för att skapa levande platser kan vi möjliggöra möten över generationsgränser, socio-ekonomiska gränser och skapa rum som används av invånare oavsett kön, religion eller funktionsvariation. Olika boendeformer inom ett område är ett sätt att möjliggöra en större mångfald av invånare. Det gör också att det går att bo kvar i samma stadsdel i olika skeden i livet. Att samla olika verksamheter och besöksmål på samma yta eller att låta samma plats vara kontor på dagtid och föreningslokal på kvällstid är andra exempel på hur vi låta en plats få flera värden. En genomtänkt gestaltning med orienterbarhet, god uppsikt, belysning och hög användning är både trygghetsfrämjande och brottsförebyggande. I Katrineholm ska vi genom god gestaltad miljö bidra till

levande platser som invånare känner anknytning till. Det gör vi bland annat genom att planera inkluderande och platsbaserat.

Katrineholms kommun som markägare, exploatör och förvaltare

Kommunen själva äger eller förvaltar många av våra viktiga offentliga rum, framförallt i staden, och har därför ett stort ansvar både för hur Katrineholms stad upplevs och hur invånare lever här. Det kan handla om offentliga platser som torg, gator och parker eller byggnader som bibliotek och idrottshallar. I gestaltningen av alla dessa vill vi vara ett föredöme för övriga aktörer i kommunen och sätta en hög standard. De samhällsekonomiska vinsterna av god arkitektur är på lång sikt mycket stora men på kort sikt är de måttliga. Vi ska ha modet och uthålligheten att prioritera hållbarhet, kvalitet och långsiktiga värden över kortsiktiga ekonomiska överväganden.

Kommunen har bolagiserat vissa delar av sin verksamhet. Precis som kommunen själva har bolagen stor strategisk betydelse för att kunna förverkliga kommunens övergripande vision och har också inflytande på kvaliteten i gestaltning av allmänna platser i kommunen. Genom ett gott, nära samarbete och i ägardirektiv till bolagen kan kommunen tillse att vi tillsammans skapar byggd kvalitet som är hållbar och värdeskapande. Kommunalt markägarskap ger betydligt större möjligheter att kunna arbeta strategiskt med arkitektur- och kvalitetsfrågor och hålla samman processen från vision till faktiskt genomförande. Strategisk och värdeinriktad markanvisning av den kommunalt ägda marken är ett viktigt verktyg för att uppfylla kommunens vision.

Grönområden, parker och lek

Det här vill vi

Katrineholms Kommun ska vara en plats rik på gröna miljöer. I trädgårdsstaden är parkerna och grönområdena en plats för kultur, kreativitet, möten och gemenskap men också vila, eftertanke och återhämtning. De gröna miljöerna är en brygga mellan stadsdelar och bidrar till integration. Varierande lekmiljöer med naturen som utgångspunkt inbjuder till lek- länge. Våra gröna miljöer stärker stoltheten över vår stad.

Foto: Hanna Maxstad

Det här ska vi göra (grönområden, parker och lek)

- Vid all planering ska hänsyn tas till översiktsplanens utpekade gröna stråk och områden i staden.
- Stadens grönområden ska bidra till biologisk mångfald.
- När vi planerar bebyggelse ska vi alltid ta hänsyn till barns vistelsemiljö, rätt till rörelsefrihet och lek.
- Våra lekmiljöer ska placeras så de kommer många barn till del, vilket innebär att platser där det bor många barn eller där behovet av kvalitativ lekmiljö är stort prioriteras.
- Utformningen av lekmiljöer ska stärka platsens identitet, utgå från platsens förutsättningar och befintliga grönstrukturer. Lekmiljöerna ska bjuda in till variationsrik och fri lek.
- Vid exploatering där värdefull grönnska eller grönyta tas i anspråk ska den ersättas eller kompenseras för.
- Vi ska arbeta efter metoden 3-30-300 metoden vid all planering och förändringar i stadsmiljön.

- Våra parker och gröna miljöer ska vara upplevelserika målpunkter. Genom konst, belysning och genomtänkt utformning skapar vi trygga och inbjudande platser för aktivitet.
- Aktivitetsytor, parker och lekmiljöer ska planeras och placeras på ett sätt som för samman människor från olika stadsdelar och med olika socioekonomisk status för att främja möten, gemenskap och integration.
- Vi ska utveckla bra metoder för att bjuda in invånare i planeringsprocessen av de offentliga rummen. Devisen är Inget för målgruppen utan målgruppen.

Dessa punkter bidrar till att uppnå:

Strategi 1: Nära & Inkluderande

Strategi 2: Inbjudande & Hälsosam

Strategi 3: Robust och klimatsmart

Våra parker och grönområden är stadens vardagsrum och har en avgörande roll i det hållbara samhället. Parker och grönområden bidrar med ekosystemtjänster som kollagring, utjämning och rening av vattenflöden från regn. Parkerna och grönområden fyller en viktig funktion som del i de gröna stråken som löper genom vår kommun, som gör att djur och växter kan förflytta sig. De gröna miljöerna i staden bidrar till livskvalitet, hälsa och välbefinnande genom sina rekreativvärden. De är tongivande i upplevelsen av kommunen och gör våra stadsdelar och bebyggelseområden rikare och mer hållbara. Upplevelserika parker och lekmiljöer i stadsdelarna ska fungera som besöksmål för hela kommunens invånare och stärka sammanhållningen i Katrineholms kommun.

I takt med att kommunen växer och byggda områden förtätas ställs ökade krav på våra gröna miljöer. Parker, naturområden och andra grönytor behöver tillgodose fler människors behov än tidigare och behöver därför i större utsträckning bli mer mångfunktionella. I stadens gröna vardagsrum ska plats för lek, rörelse, möten, kultur och gemenskap samsas med utrymme för vila, eftertanke och lugn. Det ställer krav på utformning av de gemensamma ytorna.

Våra grönområden är också viktiga för att mildra och skydda oss mot de klimatförändringar som sker. Det är i våra parker som vi finner en majoritet av den byggda miljös ekosystemtjänster. Grönstrukturen i vår byggda miljö lindrar effekterna av skyfall och värmeböljor. Inslag av vatten och växtlighet i våra parker skapar förutsättningar för ekosystemtjänster som skugga, översvämningsskydd, svalka, ren luft och bullerskydd. För att bibehålla tillgänglighet till gröna områden och öka mängden grönska i stadsrummet ska vi arbeta efter metoden 3-30-300 metoden vid all planering. Det innebär att alla ska se tre träd från sin bostad, skola eller arbetsplats, 30 % av staden ska täckas av trädkronor och alla ska ha max 300 meter till närmsta grönområde.

Katrineholms kommun har en långtgående tradition och identitet som trädgårdsstad, med vackra och inspirerande planteringar och gröna rum. I Katrineholms stad ska vi ta avstamp i den och vidareutvecklar trädgårdsstaden till en grön bädd för urbanitet och kreativitet. Det gör vi till exempel genom att göra plats för samtida konst, genom att låta parkernas grönska fortsätta ut i stadsrummet och genom att planera grönområden tillsammans med invånare. Inget för målgruppen utan målgruppen ska vara vägledande i all ny- och ombyggnation. Vi har i de gemensamma parkerna möjlighet att stimulera gemenskapsprojekt som stadsodlingar och föreningsverksamhet- det ska vi ta tillvara.

Lek

Leken är en av våra viktigaste verktyg för inlärning. Sedan 2018 är barns rätt till lek fastställt i svensk lag. Genom leken utforskar barn omvärlden och sig själva. Leken hjälper barn att utveckla sina fysiska förmågor, testas sina gränser och bemästrar nya färdigheter. Leken är också en samspelsövning- barn speglar varandra, läser andras reaktioner, samarbetar och kommunicerar. I leken utvecklas många viktiga förmågor som impuls kontroll, problemlösning och riskbedömning. Att leka är alltså helt avgörande för

vår fysiska och sociala utveckling och genom att bygga för lek lägger vi en bra grund för att de barn som bor i vår kommun får chans att utveckla de färdigheter som är viktiga för att fungera i vårt samhälle.

När barn leker innebär det nästan alltid ett samspel med omgivningen, hur vi utformar de platser där vi vill att barn ska leka är alltså helt avgörande för vilka färdigheter vi vill att de ska utveckla där. Vi vill bygga platser som stimulerar barn att leka länge och varierat. Vi använder begreppet lekmiljö istället för lekplats när vi skriver om de här platserna, för att visa att ambitionen är att bygga varierade miljöer där naturliga element och skapade element samspelar och skapar rum för bra lek. Genom att utgå från platsen och de värden som finns där i form av växtlighet, topografi eller platsidentitet skapas miljöer att leka i som både attraherar barn i olika åldrar, som är utmanande för olika typer av barn och som har höga lekvärden.

Lekmiljöerna i kommunen ska vara olika och komplettera varandra till en spännande helhet där det både finns rum för fantasi, utforskande, motoriska utmaningar, skapande och social lek. Barn vill leka där vuxna är, en viktig utgångspunkt är därför att platser för lek ska ligga i samspel med andra värden så att både vuxna och barn vill vara där.

Naturen är ofta den bästa arenan för lek. Den är föränderlig, ger rum för att utforska och experimentera och kan upplevas med alla sinnen. Naturen är okodad, den talar inte till ett speciellt kön eller en ålder, och den föreslår inte heller en speciell användning som begränsar barns lek. Genom att utgå ifrån och naturen när vi planerar en lekmiljö kan vi vidga typerna av lekvärden i kommunen samtidigt som vi bidrar med ekosystemtjänster.

I utformningen av lekmiljöer blir devisen Inget för målgruppen utan målgruppen extra viktig. Barns rätt att vara delaktiga i utformningen av miljöer tänkta för lek ställer krav på en involveringsprocess som är utformad just för barn, här krävs samskapande snarare än synpunktsinsamling. Att vara med och utforma sin lekmiljö bygger stolthet och tillhörighet, vilket är bra förutsättningar för att den offentliga miljön ska stärka Katrineholms kommun och dess invånare. Kommunens lekmiljöer ska bidra till att bygga ett hållbart samhälle och barn att utvecklas till kreativa, resursfulla invånare.

Klimatanpassning

Det här vill vi

Vi ska arbeta aktivt, förebyggande och långsiktigt för att anpassa kommunen efter förändrade klimatförhållanden. Klimatanpassningsåtgärder ska integreras i samhällsplaneringen för att minska klimatrelaterade risker för samhället, kommuninvånare och miljön. Vi ska rusta kommunen för att möta nutidens och framtidens klimatutmaningar och på så sätt bidra till en hållbar samhällsutveckling på kort och lång sikt.

Foto: Stina Järperud

Det här ska vi göra (klimatanpassning)

- Samtliga tätorter ska vara robusta och anpassade för att förhindra översvämning vid skyfall.
- Samhällsviktig infrastruktur ska skyddas mot värmeböljor och översvämning.
- Vid all planering ska vi se över möjligheten att använda träd och grönområden för att mildra de negativa effekterna av värmeböljor.
- Vi ska skapa fler och cirkulära lösningar för omhändertagande av dagvatten i bebyggd miljö, och kombinera dessa där rekreativvärden, till exempel våtmark, där det är möjligt.
- Fler våtmarker ska anläggas som skogsvårdsåtgärd och befintliga våtmarkers ekologiska funktion ska bibehållas.
- Vid utformning av gröna ytor i bebyggd miljö ska vi sträva efter en hög kollagringskapacitet.
- I samband med att klimatanpassningsåtgärder görs i byggd miljö ska vi genom kampanjer och information sprida kunskap om klimatanpassning och klimatförändringarnas effekter.
- Som klimatanpassningsåtgärd ska vi i kommunens skogsförvaltning ska sträva efter hög andel bland- och lövskog.

Dessa punkter bidrar till att uppnå:

Strategi 2: Inbjudande & Hälsosam

Strategi 3: Robust & Klimatsmart

Det framtida klimatet förändrar förutsättningarna för hur vi bygger samhällen och hur vi lever i dem. Klimatförändringarna medför att extrema väderhändelser och naturolyckor inträffar oftare och med högre intensitet. Vi kan förvänta oss högre temperaturer med fler- och längre värmeböljor samt regn som kommer i kraftiga skurar och därmed ge fler och större översvämningar än idag. Det förändrade klimatet kommer inte bara slå mot människor utan även i ännu högre grad mot det vilda växt- och djurlivet där skadedjur, sjukdomar och skogsbränder blir vanligare. För att utveckla Katrineholm på ett robust och hållbart sätt behöver vi en förebyggande samhällsplanering som minskar våra sårbarheter och mildrar de negativa effekterna av klimatförändringen. Detta är klimatanpassning.

Grönska som klimatanpassningsåtgärd

Parker och grönområden är en av vår viktigaste klimatanpassningsåtgärd. Grönstrukturen bidrar dels med skugga och svalka vid värmeböljor och dels tar den hand om regnvatten, vilket mildrar effekterna av översvämningar vid skyfall. Genom integrering av grönområden i bebyggd miljö kan risken för översvämningar minskas. Grönområden ska utformas med fördröjningsfunktion, det vill säga att de kan ta emot och behålla dagvatten under en tid. Det medför att dagvattennätet avlastas och regn- och smältvatten tas om hand som annars skulle översvämma våra gator och samhällsviktig infrastruktur. Grönområden med träd i den bebyggda miljön utgör dessutom ett skydd mot skadligt UV-ljus och jämnar ut temperaturen under sommarens varma dagar. I korthet bidrar grönområden till att staden bättre anpassas till det förändrade klimatet. Vegetation och gröna områden behöver därför vara en naturlig del i samhällsplaneringen och den stadsbild vi ser kring oss.

Med ett förändrat klimat kan vi förvänta oss att värmeböljor inträffar oftare och med högre intensitet. Värmeböljorna kan förvärras av stadsmiljön genom att ge upphov till ett fenomen som kallas för urbana värmeöar. Det innebär att temperaturen är högre i bebyggda områden än utanför. Grönstruktur är en viktig faktor för att temperaturutjämna staden vid ihållande varma perioder och behöver därför vara en naturlig del i samhällsplaneringen.

Skydd av samhällsviktig infrastruktur och funktioner

Den samhällsviktiga infrastrukturen behöver skyddas för att motverka större samhällsstörningar och kriser. Med den samhällsviktiga infrastrukturen menas energiförsörjning, hälso-, och sjukvård och omsorgsverksamhet, kommunal teknisk försörjning, livsmedel, räddningstjänst samt kollektivtrafik. För att kunna arbeta strategiskt med att minska risken för störningar vid klimatrelaterade kriser behövs en heltäckande granskning av kommunens infrastruktur och sårbarheter kopplat till den fysiska miljön.

Våtmarker

Våtmarker i form av vattenspeglar eller återvätd skogsmark fyller flera funktioner som klimatanpassningsåtgärd. De bidrar till en naturlig rening av dagvatten och minskar belastning på sjöar, hav och vattendrag. De skyddar mot översvämningar genom omhändertagande av dagvatten. De skyddar mot torka och skogsbränder genom att vatten behålls i landskapet. En blötare skog innebär också en ökad motståndskraft för träd mot barkborrar. Våtmarker gynnar både miljön och klimatet genom dess betydelse för den biologiska mångfalden och genom dess funktion att binda och lagra kol. Våtmarker utgör också platser för friluftsliv och rekreation för medborgare. Som en del i vårt klimatanpassningsarbete vill vi därför arbeta för att återväta torrlagd skogsmark, och anlägga nya tätortsnära våtmarker som dagvattenlösning.

Kollagring och hållbart skogsbruk

Förutom för att minska kommunens växthusgasutsläpp som klimatåtgärd finns stor potential i att lagra kol i natur- och skogsmark. Kol förekommer naturligt i beväxt miljö, såsom i stammar, grenar, barr, löv och i dött organiskt material i jorden. Genom att bruka skogs- och grönområden hållbart kan dess kollagringspotential öka. Med fler grönområden i den bebyggda miljön kan större mängd kol lagras. Med en hållbar skogshantering där delar av skog bevaras samt där återplantering sker efter avverkning kan kollagringspotentialen öka. Eftersom olika skogs- och marktyper binder kol i olika utsträckning behöver vi skapa en övergripande bild av våra grönområdens förutsättningar att lagra kol. I samhällsplaneringen ska kollagringsåtgärder integreras. Vår kommunägda skog ska dessutom där det är möjligt bestå av bland- eller lövskog. Lövträd generellt har ett större fukttinnehåll, vilket minskar risken för storskaliga skogsbränder eftersom de helt enkelt brinner sämre än barrträd. Att upprätta bland- och lövskog kommer också hämma granbarkborrens fortsatta spridning. Detta kommer sammantaget skapa förutsättningar för att på lång sikt anpassa kommunen efter ett klimat i förändring.

Fritid, idrott och kultur

Det här vill vi

I Katrineholms kommun ska alla ha rätt till en rik och aktiv fritid. Vi vill erbjuda arenor och platser för aktiviteter och möten mellan människor. Vi värnar om vårt föreningsliv som ideell kraft som bidrar till invånarnas livskvalité i alla åldrar.

Foto: Hanna Maxstad

Det här ska vi göra (fritid, idrott och kultur)

- Kommunen ska verka för att kommuninvånarnas behov av kultur- och fritidsaktiviteter tillgodoses i samtliga noder. Frågan ska beaktas tidigt i planering av utvecklingsområden.
- Anläggningar för idrott och kultur ska lokaliseras så att de blir mötesplatser för människor från många stads- och kommundelar. I valet mellan olika platser ska det alternativ som ger bäst effekt för social integrering väljas.
- Våra anläggningar för idrott och kultur ska alltid vara tillgängliga att nå till fots, med cykel eller med kollektivtrafik. Speciell hänsyn ska tas till barns möjlighet att nå anläggningar på egen hand.
- Filialbiblioteken till Katrineholms bibliotek i noderna ska fungera som mötesplatser för boende i noden och dess omland.
- Vi ska, tillsammans med invånare utveckla mötesplatser för gemenskap och fritidsaktiviteter i våra noder och bostadsområden.
- Vi skapar möjligheter för att skolidrottshallar och skolgårdar ska kunna användas även kvällar och helger.
- Vi ska arbeta för jämlika och jämställda kultur, idrotts- och fritidsaktiviteter.

Dessa punkter bidrar till att uppnå:

Strategi 1: Nära & Inkluderande

Strategi 2: Inbjudande & Hälsosam

Vi ska utveckla kommunen tillsammans med våra invånare. Vi ska utveckla mötesplatser för både vuxna och barn i hela kommunen. Platser för spontanidrott eller spontankultur både utomhus och inomhus ska utvecklas och bevaras. För att alla ska kunna få tillgång till spontanidrott, spontankultur eller ta del av gemensamma mötesplatser är det viktigt att dessa aktiviteter/ lokaler finns geografiskt utspridda i hela kommunen. Ett starkt och aktivt föreningsliv stärker folkhälsan hos kommunens invånare och är en av förutsättningarna för inflyttning till kommunen. Föreningarna fyller en viktig funktion både i staden, tätorterna och på landsbygden. De skapar en möjlighet till socialt umgänge inom många olika intresseområden. Exempel på föreningar som finns är idrottsföreningar, politiska föreningar, hembygds- och bygdegårdsföreningar, kulturföreningar, etniska föreningar och pensionärsföreningar.

I vår kommun finns idag ett aktivt fritid-, idrott- och kulturliv som till stor del drivs genom föreningar och fria utövare. Detta är ett viktigt komplement till kommunens kultur- och fritidsverksamhet och en betydande faktor är att det finns medborgare som själva är drivkraften för att ge en bred verksamhet inom fritid, idrott och kultur. Därför bör det möjliggöras för att ett bra föreningsliv ska kunna bedrivas med hänsyn till att de flesta personer i föreningar arbetar ideellt. Kommunen har idag ett bra samarbete med föreningar och enskilda utövare, ett samarbete som kompletterar kommunens egna kultur- och fritidsverksamheter och som kan utvecklas ännu mer. I framtiden finns behov av att stödja föreningarna för att ett fortsatt brett fritids-, idrotts- och kulturaktivitetsutbud ska kunna fortgå. För föreningsdriven fritids-, idrotts- och kulturverksamhet finns också ekonomiska stödformer från kommunen att söka, vilket ger möjligheter för föreningsdriven verksamhet i staden, tätorterna och på landsbygden att utvecklas.

Idrott

För den idrottsintresserade erbjuder föreningslivet i Katrineholm en mängd olika aktiviteter runt om i kommunen. Många föreningar nyttjar kommunens olika idrottsplatser, spår och lokaler. De största områdena är Sportcentrum och Backavallen. I dessa anläggningar och på andra platser runt om i kommunen anordnas stora turneringar och lägeraktiviteter inom olika sporter. I och i närheten av Katrineholm erbjuds många möjligheter att utöva idrottsaktiviteter som till exempel tennis, badminton, volleyboll, fotboll, ishockey, bandy, boule, konståkning, gym, bad, ridning, kanot med mera. För att kunna driva anläggningarna får föreningarna ekonomiskt stöd från kommunen.

Föreningslivet skapar förutsättningar för integration då idrott ofta fungerar som en bra kontaktyta för människor med olika bakgrund. I våra orter finns skolor med tillhörande idrottshall där enskilda och föreningar kan hyra in sig för olika typer av aktiviteter, både i idrottshallen och i skolans lokaler. Dessa olika mötesplatser skapar förutsättningar för ett väl fungerande socialt liv, framförallt för barn och gamla, som är i stort behov av att ha aktiviteter i sitt närområde.

Kultur

Ett rikt kulturutbud bidrar till att skapa ett attraktivt samhälle som människor vill bo och leva i. Delaktighet i kultur- och fritidsaktiviteter bidrar även till att skapa sammanhang och samhörighet och verkar inkluderande genom möten över generationsgränser och bidrar till integration mellan olika samhällsgrupper. Att vara del av eller att ta del av andras skapande i form av konst, musik, dans, film, teater, litteratur berikar människors liv och sprider värderingar och stimulerar demokrati och förståelse.

Katrineholms kommun ska ha ett rikt kulturliv som ger människor möjlighet till personlig utveckling och bildning. Vi ska verka för att kommuninvånarnas behov av kultur- och fritidsaktiviteter tillvaratas både i befintliga stadsnära områden och i utbyggnadsområden. Kreativitet, mångfald och kvalitet genomsyrar.

Samarbeten mellan kommunen och civilsamhället är viktigt för kulturens infrastruktur. God tillgång till platser för föreningslivet skapar förutsättningar för ett livskraftigt civilsamhälle som möjliggör gemenskap och fungerar som ett extra skyddsnät. Kommunen ska fortsätta sitt samarbete med föreningslivet och aktivt arbeta för att vidareutveckla formerna för stöd och utveckling.

Trafik och resande

Det här vill vi

Vi har som mål att alla invånare ska välja att resa hållbart. För att nå dit ska vi planera ett transportsystem som möjliggör invånarens rörelse till fots, med cykel och med buss inom kommunen och med tåg till omkringliggande regioner. Vi planerar för färdmedel med hög kapacitet i relation till den yta och klimatpåverkan som de kräver. Infrastrukturen i kommunen syftar till att länka samman platser och människor och bidrar genom det till en sammanhållen kommun och region. Trafiken i kommunen planeras så att det är rationellt för invånare att resa hållbart.

Foto: Hanna Maxstad

Det här ska vi göra (trafik och resande)

- Trafiken i vår kommun planeras så att det är rationellt för invånare att resa hållbart.
- Tillgängligheten i kommunen planeras utifrån ett hela resan- perspektiv där trafikslagen kompletterar varandra.
- Trafiken i kommunen planeras på ett sätt som stärker regionen.
- De utpekade transportstråken prioriteras i planeringen och utveckling av orter sker parallellt med att infrastrukturen stärks.
- De funktionella sambanden på järnvägen mellan Katrineholm och omgivande arbetsmarknadsregioner ska fortsätta stärkas.
- För att öka kollektivtrafikens konkurrenskraft ska vi arbeta för att turtäthet i busstrafiken ska öka.

- Barns rörelsemönster ska prioriteras i planeringen, till exempel genom satsningar på trygga skolvägar och landmärken som ger barn orienterbarhet.
- Vi ska verka för att cykelbanorna på statligt nät utrustas med belysning.
- För att möjliggöra omställningen till fossilfria transporter ska mängden laddinfrastruktur öka i kommunen.
- För att öka framkomlighet och trafiksäkerhet ska vi införa bussgator och cykelgator.
- Genom att stötta initiativ för delning och samåkning ska kommunen engagera invånare i att minska sitt bilberoende.
- Vi ska bevaka utvecklingen av infrastruktur för drönare och påbörja planläggningen av vårt undre luftrum när så är lämpligt.

Dessa punkter bidrar till att uppnå:

Strategi 1: Nära & Inkluderande

Strategi 2: Inbjudande & Hälsosam

Kommunens yta ska användas på ett resurseffektivt, ansvarsfullt och hållbart sätt. I takt med att bebyggelsen förtätas och ytan blir mer värdefull ställs krav på en trafikmiljö som är yteffektiv samtidigt som den tillgodoser invånares behov av att resa smidigt mellan målpunkter. En logisk och bra planerad infrastruktur förstärker känslan av närhet i vår kommun. Genom att prioritera gång-, cykel- och kollektivtrafik satsar vi på de mest kapacitetsstarka färdätten och nyttan för invånare blir då som störst i förhållande till mängden yta som tas i anspråk. Med mindre biltrafik minskar risken för allvarliga olyckor i trafiken och utrymme som tidigare vigts åt bilparkering kan istället bli grönområde, verksamheter eller bostäder. Samtidigt behöver utformningen av gaturummet tillse framkomlighet för blåljusfordon och större fordon, för att samhällsviktiga funktioner ska fungera vid kris.

Ökad andel gång, cykel och kollektivtrafik leder till minskade utsläpp, minskade bullernivåer och bättre luftkvalitet. Samtidigt bidrar cyklisterna och fotgängarna till en trivsamt stadsbild med en mänsklig skala. Gång-, cykel- och kollektivtrafik är också de färdmedel som står flest invånare till buds. De är billiga, nyttjas idag i högre utsträckning av kvinnor än män, är de färdmedel som ekonomiskt svagare grupper har tillgång till och står för merparten av färdmedelsutbudet för barn- och ungdomar. Förutom detta bidrar de också till hälsosam livsstil. Genom att satsa på dessa färdmedel bidrar kommunen till att öka jämlikheten och förbättra folkhälsan i kommunen.

Resecentrum - navet för mobilitet

Katrineholms historia är tätt knuten till järnvägen och den är en viktig pusselbit för en hållbar framtid. Att finnas i skärpunkten mellan västra- och södra stambanan erbjuder Katrineholm en närhet till omvärlden som är få städer förunnat. Viktiga stråk för både människor och varor går via vår kommun. Järnvägens historiska betydelse för staden syns inte minst i resecentrums placering mitt i stadens centrum. Närheten mellan centrum och resecentrum erbjuder Katrineholm en sällsynt möjlighet att ge passerande och stannande resenärer en direkt upplevelse av Katrineholm genom tillgång till centrum med handel och upplevelser. Resecentrum ger å andra sidan liv, rörelse och variation åt staden. För kommunens invånare är det av stor vikt att smidigt kunna ta sig till omgivande arbetsmarknadsregioner. Genom att fortsätta bygga på järnvägens potential och koppla kommunens egen infrastruktur till den erbjuds invånare ett smidiga och heltäckande resval som knyter samman vår kommun med sin omvärld.

Gång

I stort sett alla resor börjar med en förflyttning till fots, fotgängares perspektiv är därför extra viktigt att ta hänsyn för att kunna ha ett "hela resan-perspektiv". Gång- och i viss mån cykel är också de trafikslag där resan kan vara målet- att ta en promenad eller cykeltur. En stad med många fotgängare gynnar folklivet,

handeln och möten. Att gå är också tillsammans med cykel och kollektivtrafik det enda transportsätt som står barn till buds. Satsningar på gångtrafik är alltså satsningar för att öka barns rörelsefrihet. Hälsovinningarna av att promenera är stora, samtidigt som det är ett trafikslags som i hög utsträckning ställer krav på stadsmässig karaktär, orienterbarhet och genhet. Fotgängare är känsliga för omvägar och för att det ska vara ett rimligt alternativ att promenera till målpunkt bedöms resan kunna vara max 2-3 kilometer. Att färdas till fots är därför framförallt ett alternativ inom Katrineholm stad och våra orter.

Cykel

Cykelns potential som alternativt färdmedel till bilen är hög både inom orterna och mellan många orter. Precis som gång är cykling hälsosamt, billigt och miljövänligt. Studier visar att cykeln är ett attraktivt transportalternativ för resor upp till 5 kilometer, med utvecklingen av cyklar och samhällsutvecklingen i stort bedöms denna smärtgräns förskjutas succesivt. Vi ska genom våra satsningar gå före utvecklingen och bidra med förutsättningarna så att smärtgränsen för cykelavstånd förflyttas. Incitamenten för att välja cykeln utgår från typ av resa, där olika cyklister efterfrågar olika saker. Cykling används både för pendling, rekreation, naturupplevelse och motion. För att öka cykelns attraktivitet behöver vi planera för en rad olika cykeltyper (elcykel, lådcykel, standardcykel) och även typer av cyklister (barn, söndagsflanörer, arbetspendlare, motionärer). Inom våra orter möjliggör vi för funktionell och attraktiv cykling med hjälp av väl belysta, utbyggda cykelnät, bra parkeringsmöjligheter med ramlås och tak, cykelpumpar och rengöringsstationer.

Kollektivtrafik

Även kollektivtrafiken är ett resurssnålt färdmedel sett till ytan den tar i anspråk. Kollektivtrafiken inom kommunen har potential att år 2050 vara ryggraden i transportsystemet mellan kommunens orter och till flera omkringliggande kommuner. En konkurrenskraftig kollektivtrafik, både med buss och tåg är avgörande för att kommunen ska dra nytta av den växande omkringliggande arbetsmarknaden. För detta krävs att kollektivtrafiken fortsätter utvecklas både vad gäller turtäthet, pålitlighet och tillgänglighet. Avgörande för att invånare ska nyttja busstrafiken är att vägen till- och från busshållplatsen är säker och trevlig. Speciellt viktigt vid de hållplatser där många barn använder kollektivtrafiken. Upplysta gång- och cykelvägar, bra placerade busshållplatser, minskade mötespunkter mellan gång- och biltrafik och där de sker ska övergångsställen vara hastighetssäkrade.

Motortrafik

Utgångspunkten för kommunens planering för motortrafik är att gaturummet endast ska dimensioneras för den absolut nödvändiga personbilstrafiken samt för att säkra varudistribution till kommunens företag och handel. Fler invånare ska få möjlighet att minska sitt bilberoende genom attraktiva alternativ till personbilen. Den stora mängd resor som görs inom stadsnoden ska i högre grad ersättas med platseffektiva och resurseffektiva hållbara färdmedel. Utrymme för parkering och biltrafik kan då minska totalt med bibehållen tillgänglighet för de som trots detta inte har andra alternativ. Genom insatser via mobilitetsnormer kan nyexploateringar minska bilberoendet och behovet av att äga bil. Samnyttjande av parkeringsplatser ska möjliggöra effektiv användning av de parkeringar som finns.

Drönartrafik- en framtidsspaning

Drönarens utveckling och intåg i den kommunala och kommersiella sfären kommer att förändra förutsättningarna befintlig infrastruktur på marken och i luften. Potentialen för drönare att utföra fler tjänster än dagslägets utbud är stor. En utblick till andra länder visar att tekniken för att till exempel distribuera varor redan finns och att den utvecklas i snabb takt. Genom att ersätta konventionella vägtransporter med drönare kan utsläpp minskas och vägnätet avlastas, samtidigt skapas nya utmaningar vad gäller till exempel luftburen övervakning och hur reglerar och organiserar den nya infrastrukturen.

Drönare rör sig i det som kallas det undre luftrummet, sfären mellan markplan (upp till 300 meter ovan mark inkl. buffertzonen) och övre luftrum (2 900 meter ovan mark och uppåt). I dagsläget råder det osäkerhet kring vilka regler som gäller för drönarflygningar av denna typ. Kommunen har en kommande utmaning i att dels ta del av nya riktlinjer kring frågan om drönarflygning och dels planlägga det undre luftrummet för att redan i tidigt stadi kunna reglera den nya typen av infrastruktur. Var drönare startar och landar, vilka byggnader/områden det inte är lämpligt att flyga över och hur trafiken ska övervakas och hanteras är frågor som kommer att bli viktiga för kommunen att ta ställning till vartefter den nationella styrningen och myndighetssamordningen klarnar.

Utgångspunkten är att drönartrafiken ska användas som ett verktyg för att stärka samhällsnyttan och komplettera annan samhällsservice. Pilotstudier som gjort har handlat om tjänster där drönare effektiviserar vård- och omsorg, till exempel flyger blodprover för analys mellan vårdcentraler/sjukhus, eller flyger ut hjärtstartare till olycksplatser i väntan på räddningspersonal. I takt med att teknikutvecklingen går framåt kan drönare komma att komplettera fler samhällsviktiga tjänster. Drönarflyg för transporter kan vara ett sätt att tillgodose service på landsbygd och i framtiden kan vi få se post delas ut via drönare till servicepunkter, eller drönare som används i biblioteksverksamhet för att distribuera låneböcker till upphämtningsplatser på landsbygd. Inspektion och mätning kan sägas vara den lågt hängande frukten för drönarflygning i den kommunala verksamheten. Det kan till exempel handla om uppmätning av områden för exploateringar eller uppgiftsinsamling som underlag till driftsbeslut. Generellt kan datainsamling med hjälp av drönare vara ett effektivt verktyg för att förbättra beslutsprocesser och arbetsmetoder, för att skapa nytta i samhällsbyggnadsprocessen.

Näringsliv och besöksnäring

Det här vill vi

För att stötta kommunens näringsliv ska vårt främsta fokus vara att utveckla platsen Katrineholm och stärka dess attraktionskraft för invånare och besökare. Vi ska fortsätta utveckla logistikcentrum för de konkurrensfördelar det ger. Innovation och tillväxt ska uppmuntras, inte minst i de gröna näringarna. Kopplingar till universitet och högre utbildning, attraktiva platser för hybridkontor och bra pendlingsmöjligheter ska underlätta för invånare att vara en del av den omgivande arbetsmarknadsregionen.

Foto: Hanna Maxstad

Det här ska vi göra (näringsliv)

- Vi ska ha en god mark- och planberedskap med strategisk inriktning för etableringar, så att verksamheter kan hitta bästa plats för sin verksamhet i enlighet med en hållbar utveckling av kommunen.
- När mark avsätts för nyetableringar ska en helhetsbedömning göras av hur etableringen bidrar till hållbar utveckling, platsattraktiviteten och sysselsättningen i kommunen.
- Katrineholms centrum ska förtätas med ett blandat innehåll och på ett sätt som främjar kreativa miljöer och innovativa arenor för morgondagens närings- och arbetsliv.
- De gröna näringarna ska utvecklas både i staden och på landsbygden. Centrumutvecklingen ska stärka och synliggöra dem.
- Verksamhetsområden med många anställda ska utrustas med gång- och cykelväg samt ha tillgång till kollektivtrafik.
- Nya verksamhetsområden ska lokaliseras med strategiska lägen längs viktiga transportstråk.

- Möjligheten att ta sig med hållbara färdmedel till rekreationsområden och besöksmål ska öka.
- Möjligheten att ta sig till kommunens större besöksmål med gång, cykel och kollektivtrafik ska öka.
- Vi stärker våra vattennära livsmiljöer med koncept och etableringar som bidrar med upplevelsevärden för invånare såväl som besökare.

Dessa punkter bidrar till att uppnå:

Strategi 2: Inbjudande & Hälsosam

Strategi 3: Robust & Klimatsmart

Strategi 4: Nytänkande & Företagsam

Ekonomisk tillväxt och hög sysselsättning bland kommuninvånare är avgörande för den sociala hållbarheten i kommunen, det ger positiva effekter både på kommunens övergripande utveckling och för hela regionens välfärd. Att vårt lokala näringsliv är starkt, brett och växande är därför viktigt för kommunens utveckling. Ett näringsliv som representerar många olika branscher betyder att kommunen kan stå stadigt vid tider av förändring eller ekonomiska kriser. Målet är ett starkt, hållbart och innovativt näringsliv, för en kommun med hög välfärd och god regional utveckling.

För att vara en kommun där företag mår bra och nya vill etablera sig krävs att kommunens grundutbud är bra. Attraktionskraft skapas i bra boendemiljöer, trafik, service, kulturutbud och en trygg levande stad. Det gör att fler invånare söker sig till oss, fler företag skapas och fler arbetstillfällen med det. När 160 av kommunens näringslivsaktörer i en företagsenkät skattade potentialen i olika framtidsinriktningar rankades platsattraktivitet som den viktigaste faktorn för en positiv näringslivsutveckling och för att klara den viktigaste utmaningen för framtiden- kompetensförsörjning. Vårt främsta verktyg för att gynna näringslivet och genom det hela kommunen är alltså att förverkliga våra mål om attraktiv och hållbar kommun med god livskvalitet.

Katrineholms kommun har en lång tradition av företagande inom bygg, industri och tillverkning som syns även idag, men det totala näringslivet är idag bredare och mer diversifierat. Jämfört med nationella näringslivssammansättningen sticker Katrineholm ut med en högre andel företagande inom tillverkning och utvinning, byggverksamhet, vård- och omsorgstjänster samt i branschkategorierna jordbruk, skogsbruk, fiske. I Katrineholms kommun, precis som i Sverige i stort är butikspersonal det vanligaste yrket för anställda i privat sektor, därefter skiljer sig vårt resultat mot rikets. I Katrineholm är de tre följande yrkeskategorierna kopplade till industri och bygg (maskinoperatör, anläggningsarbetare och hantverkare av olika typ) där det i Sverige är vanligare att vara rådgivare, säljare eller arbeta inom IT. Den tydliga profileringen och specialiseringen inom det privata näringslivet syns i olika grad i våra grannkommuner. Inom dessa områden finns det anledning att samarbeta och bilda alliansnäringsgrupper för att kraftfullare möta möjligheter och dela på risk och kostnader för utveckling och utmaningar.

I Katrineholm ska vårt främsta fokus vara att utveckla platsen och stärka dess attraktionskraft för nuvarande och framtida invånare, föreningar och företag. Vi ska stötta kommunens gröna näringar som bidrar till en hållbar kommun, skapar positiva associationer av Katrineholm och bidrar med innovation och tillväxt. Det starka etablerade näringslivet, med tonvikt inom bygg, industri och jakt/skog/fiske ska stöttas att bilda alliansnäringsgrupper i vår region och vi vidareutvecklar logistikcentrum för de konkurrensfördelar det ger vår kommun. Genom attraktiva platser för distansarbete eller distansstudier på campus kan vi underlätta för invånare att bo hos oss och vara en del av arbetsmarknadsregionen runt oss. På sikt finns potential att den kunskapsintensiva tjänstesektorn i omgivande arbetsmarknadsregion blir mer etablerad i vår kommun.

Besöksnäring och platsattraktivitet

Kommunens breda utbud av upplevelser inom sport, kultur, friluftsliv, rekreation, kulturmiljö och annat ger en fantastisk möjlighet till livskvalitet för kommunens invånare, och skapar förutsättningar för en

välståndande besöksnäring. Redan idag finns i kommunen några av länets största besöksmål. Att många väljer att besöka vår kommun ger underlag för ett ännu rikare utbud av kultur, nöjen, utflyktsmål och handel som kommer oss alla till del. Inom besöksnäringarna skapas en variation av arbetstillfällen som för många kan vara första steget in på arbetsmarknaden. En stark besöksnäring är alltså en framgångsfaktor för kommunen ur många perspektiv. Särskild potential har kommunens många sjöar och vattendrag, där potentialen för att etablera mer upplevelsebaserad besöksnäring bedöms som stor. Genom att satsa på platsutveckling och att fortsätta utveckla vårt utbud av upplevelser kan vi både bidra med värde till våra invånare och ge fler besökare anledning att uppleva Katrineholm.

Besöksnäring är också ett område där styrkor finns både i att renodla och kommunicera det som gör vår kommun unikt, likväl som i att arbeta mellankommunalt med besöksnäringstråk och rörelsemönster. Region Sörmland har i strategin för hållbar besöksnäring identifierat fyra områden i vilket länets kommuner har möjlighet att profilera sig och bygga ett upplevelseutbud för invånare och besökare. Dessa är historia och kultur, friluftsliv och rekreation, vilt och jakt, samt matupplevelser.

Kommunen ska gå i takt med näringslivet inom besöksnäring och ge fler aktörer möjlighet att gå från passion till profession. Det kan till exempel handla om att stärka infrastrukturen i starka besöksnäringstråk och möjliggöra för hållbara resor mellan upplevelsenoder. Det kan också vara att rusta upp eller tillgängliggöra leder för naturupplevelser, eller att göra plats för ett urbant upplevelseutbud i stadskärnan för mångsidiga upplevelser i kommunen.

Hållbar livsmedelsproduktion och gröna näringar

Katrineholms kommun har en stark tradition av lantbruk och livsmedelsproduktion. Det syns inte minst i kommunens jordbrukslandskap. Kommunens gröna näringar syns också tydligt i statistik över arbetstillfällen och branschfördelning där jordbruk, skogsbruk, fiske är en av de fem största näringarna och där livsmedelsindustrin, näst butikspersonal tillhandahåller flest arbetstillfällen i kommunen. Den starka livsmedelsindustrin, med kommunens största privata arbetsgivare är den sektor som gör Katrineholms näringslivsstruktur unik jämte regionen och riket.

Att minska matkonsumtionens negativa klimatavtryck genom lokal produktion av livsmedel är en viktig aspekt i omställningen till ett långsiktigt hållbart samhälle. Mer av maten som äts i Katrineholm ska ha producerats i Katrineholm. För detta krävs ett välståndande näringsliv inom såväl produktion som förädling och försäljning- från jord till bord. Genom samarbeten och bryggor mellan de företag inom fiske, jordbruk, restaurangverksamhet, produktion eller gårdsbutiker som redan idag finns har Katrineholm möjlighet att bygga ett kluster och en profil runt hållbar mat. Inom detta område finns potential för befintliga företag växa och för nya företag att starta. I framtiden ser vi gärna aktörer inom flera typer av livsmedelsproduktion, till exempel vattenbruk eller landbaserad fiskodling. De gröna näringarna och livsmedelsproducenterna är också ett exempel där näringslivsutveckling gynnar kommunens krisberedskap. Att ha en god försörjningsbalans, det vill säga balans mellan hur mycket mat som produceras kontra konsumeras i kommunen är en viktig aspekt för att kunna klara matförsörjning vid en större kris.

En profilering inom hållbar livsmedelsproduktion och gröna näringar skulle, förutom konkret näringslivstillväxt och ökad innovationskraft inom de gröna näringarna också stärka besöksnäringen och upplevelseutbudet i kommunen. Unika, lokala och hållbara matupplevelser stärker Katrineholm som plats och skapar positiva associationer av Katrineholm. För att stärka den hållbara livsmedelsproduktionen behöver kommunen möta de gröna näringarnas ambition och synliggöra den. Vi ska därför göra plats för den i våra urbana miljöer och låta resultatet av de samarbeten som skapas synas i vår stadsmiljö. Det kan till exempel vara genom ytor för försäljning av gårdsbutikers varor, restauranger med mat från lokala leverantörer eller andra sätt som matklustret vävs in i stadsmiljön. Landsbygden ska ha en självklar plats i vår stadskärna. För att underlätta hållbara upplevelser av matklustret, till exempel i restauranger eller gårdsbutiker närmare producenterna behöver vi fortsätta utbyggnaden av cykelvägnätet.

Infrastruktur och logistik

Placeringen i skärpunkten mellan stambanorna och det strategiska läget i Mälardalen innebär att Katrineholm blir en knutpunkt för stora godsflödena genom Sverige. Tidigare investeringar i logistikcentrum har medfört att Katrineholm har en etablerad position som logistikhub i regionen, med kapacitet att bidra i den hållbara omställningen. Katrineholms logistikcentrum ska vara ett logistiknav för såväl Mälardalen som Stockholmsområdet. Vi vill stärka förbindelserna på järnvägen för att vara en länk ut i Europa. Genom Fehmarn Bält-förbindelsen mellan Tyskland och Danmark som planeras stå färdig 2029 kortas vägen till kontinenten med cirka 2 timmar vilket kommer vara positivt även utifrån Katrineholmsperspektiv med kortade leveranstider. Det är av stor vikt att standarden på väg 52 mellan Katrineholm och Skavsta höjs då Arlandastad Group och Nyköpings kommun satsar stort på att utveckla flygplatsen med tillhörande verksamhetsområden. Kommunen undersöker också möjligheterna att dra ett godsspår till det större verksamhetsområde som planeras utmed östra sidan av väg 55.

Digitalisering

Det här vill vi

De möjligheter som digital utveckling innebär är en förutsättning för hållbar utveckling i kommunen och vi ska använda den för att skapa samhällsnytta. Tillgång till digital infrastruktur är ett allmänintresse och en självklarhet för ett fungerande samhälle.

Foto: Stina Järperud

Det här ska vi göra (digitalisering)

- För att minimera påverkan på landskapsbilden ska vi uppmuntra till samlokalisering i telemaster.
- Vi eftersträvar ett stabilt mobilnät i hela kommunen.
- Vid nybyggnation i detaljplaner ska fiber anläggas där det är möjligt.
- Kommunens byggnader ska upplåtas för master där det är möjligt.

Dessa punkter bidrar till att uppnå:

Strategi 1: Nära & Inkluderande

Strategi 3: Robust & Klimatsmart

Digitaliseringens påverkan på samhället och våra liv är svår att underskatta. Den snabba digitala utvecklingen förändrar förutsättningarna för hur vi lever våra liv och hur vi planerar samhällen. Digitala verktyg har potential att knyta oss närmare varandra och integreras med vår omvärld. Vår digitala

infrastruktur i kommunen behöver kunna tillgodose de behov av uppkoppling som distansarbete, distansstudier och digital samhällsservice kräver. Vår utgångspunkt är att digitalisering ska användas som ett verktyg för att stärka samhällsnyttan.

Digital infrastruktur

Tillgång till digital infrastruktur är i klassat som ett allmänintresse enligt plan och bygglagen, som ska tillgodoses precis som annan samhällsviktig infrastruktur. Detta innebär i praktiken att invånare i Katrineholm ska ha tillgång till funktionell uppkoppling. Regeringen har som mål att alla hushåll och företag år 2025 ska ha tillgång till minst 30 Mbit/s. I Katrineholms kommun har över 90% av hushållen och företag tillgång till fiberanslutning. 1% av Katrineholms hushåll och företag har inte tillgång till varken fiber, 4g eller 5g. Det tidigare nyttjade kopparnätet är i dag på väg att avvecklas, till förmån för fiberbaserad uppkoppling. Sannolikt kommer kopparnätet att vara helt avvecklat år 2026. Det innebär att de som idag använder kopparnät för att koppla upp sig på internet antingen behöver ansluta sig till fibernätet eller ha tillgång till mobildata med 4G eller 5G för att uppnå regeringens mål.

För att möjliggöra att alla i Katrineholms kommun når upp till målet på 30 Mbit/s behöver vi underlätta för uppsättningen av nya telemaster. Telemaster innebär oftast påverkan på landskapsbilden och vi ska därför så ofta vi kan samlokalisera master från olika operatörer på samma plats. Kommunen ska i sin detaljplanläggning för bostäder och verksamheter alltid utreda möjligheten att ansluta området till fibernätet.

Digitalisering som samhällsnytta

Genom att vara en del av den digitala utvecklingen har kommunen möjlighet att öka samhällsnyttan på en rad olika sätt. Digitalisering, digitala verktyg och Artificiell intelligens förändrar redan idag hur vi arbetar och kommer med både möjligheter och förväntningar. Nya verktyg för dialog, visualisering och kontakt med invånare öppnar för medborgarinvolvning i fler delar av samhällsbyggnadsprocessen. Ökad digitalisering bland invånare och företag ställer krav på att kommunen möter upp med smidiga e-tjänster och digitala kontaktvägar. Samtidigt behöver vi öka tillgängligheten och skapa möjlighet för fler invånare att bli digitalt delaktiga.

Vi ska följa med i utvecklingen och använda digitaliseringen när vi förverkligar våra strategier om en hållbar utveckling av Katrineholm. Det kan ta sitt uttryck i allt från digitala stadsvandringar för att bygga platsidentitet, till innovativa samarbetsprojekt med lokalt näringsliv eller att stötta lantbrukare som testar ny teknik i sin verksamhet. Genom att dra nytta av verktyg för datainsamling och analys kan vi effektivisera verksamheten, ett konkret exempel är dataanalys av rörelsemönster och "hotspots" vid platsutveckling.

Natur och friluftsliv

Det här vill vi

I Katrineholms kommun är naturupplevelser en del av det vardagliga livet. Vi tar hand om våra naturresurser både för naturens egen skull och för den livskvalitet som den erbjuder besökare och invånare. Portarna till naturen är många och genom skolskogar, tillgänglighetsanpassade leder och brett utbud av friluftaktiviteter görs gröna upplevelser tillgängliga för många.

Foto: Hanna Maxstad

Det här ska vi göra (natur och friluftsliv)

- Minst 80% av kommunens skogsinnehav, som inte är utpekad för exploatering, ska vara blandad bevarandeskog för rekreation och långsiktiga biologiska värden.
- För att skydda natur med höga bevarandevärden ska befintliga kommunala naturreservat utökas och nya skapas.
- Vi ska satsa på naturområden med lägre nyttjandegrad för att sprida ut användningen.
- Vi ska bevara och utveckla platser för naturpedagogik för att skapa rum för lärande om naturen.
- Vid detaljplaneläggning och lovgivning av ny bebyggelse och markanspråk ska stor hänsyn tas till platsens landskapsbild, sociala värden, natur- och kulturvärden samt till friluftslivets intressen.
- Våra värdefulla gröna stråk genom staden och våra orter ska bibehållas och utvecklas för att förbättra framkomlighet, tillgänglighet och biologiska samband.

- Promenadstråken längs de stadsnära sjöarna ska vidareutvecklas och de olika sträckorna bör bindas samman för ökad variation.
- De grön-blåa strukturerna ska gynna växt- och djurlivet.
- I våra utpekade stora opåverkade områden ska hänsyn tas till områdenas karaktär och exploatering av större anläggningar eller verksamheter ska undvikas.

Dessa punkter bidrar till att uppnå:

Strategi 1: Nära & Inkluderande

Strategi 2: Inbjudande & Hälsosam

Strategi 3: Robust & Klimatsmart

Natur och friluftsliv i vår kommun ska bidra till biologisk mångfald, invånares hälsa, ekonomisk försörjning och kommunens attraktivitet. Naturen i kommunen har en hög biologisk mångfald och bidrar till flera ekosystemtjänster genom variationsrika och sammankopplade livsmiljöer på land, i vattendrag och i sjöar. Näringar, rekreation och annan verksamhet ska bedrivas för att främja en långsiktigt hållbar användning av naturen. Kommunens natur främjar den sociala hållbarheten genom att erbjuda mångfunktionella, tillgängliga, nära och trygga platser för möten, undervisning, upplevelser, daglig motion och utflyktsmål. Friluftslivet och andra besöksnäringar bidrar också till kommunens ekonomiska tillväxt och utgör en attraktionskraft för besökare och turister.

Gröna stråk och naturreservat

Sammanhängande natur och grönstrukturer skapar förutsättningar för biologiska samband, för vår hälsa och för tillgängligheten till naturen. Genom att integrera och sammankoppla stråk av grönklädd mark i staden kan den biologiska mångfalden gynnas och viktiga ekosystemtjänster levereras. Gröna stråk och grönområden gynnar också sociala värden genom skapandet av betydelsefulla mötesplatser. Att vistas i grönområden har en positiv inverkan på vår hälsa. Vi vill skapa flera portar till naturen i kommunen och således ge förutsättningar för naturupplevelser. De gröna upplevelserna ska vara tillgängliga och mångfunktionella och spegla den mångfald av invånare kommunen har. Den tätortsnära naturen och skogen ska värnas och naturreservat upprättas för att värna både människan och naturen flera generationer framåt.

Natur och lärande

Skogen och naturen utgör en viktig resurs för pedagogik och lärande och för att skapa en relation mellan människan och naturen. Undervisning ute i naturen stimulerar nyfikenhet, engagemang och inläring genom olika typer av upplevelser och sinnesintryck. Genom att vistas ute i naturmiljöer kan även en god hälsa gynnas. Vi vill arbeta för att bevara och utöka skolor så att varje elev i kommunen ska ha tillgång till ett naturområde i närhet till sin skola. Vi vill därtill skapa en naturskola i kommunen som ska fungera som en viktig resurs i elevers lärande om djur, natur och hållbarhet. Genom att lära sig om och vistas i naturen från tidig ålder kan en relation till naturen skapas. Det skapar i sin tur förutsättningar för att vi tillsammans ska kunna värna vår skog och natur långt in i framtiden.

Friluftslivsaktiviteter

Vår kommun har ett rikt friluftsliv och goda rekreativmöjligheter som är betydelsefulla både för våra invånare och som attraktionskraft för besökare. När vi vistas ute i naturen och ägnar oss åt fysisk aktivitet gynnas vår hälsa och vårt välmående. I kommunen finns flera vandringsleder, cykelleder, ridleder och kanotleder med olika längd och svårighetsgrad. Både Sörmlandsleden och Näckrosleden passerar genom vår kommun. Genom att tillgänglighetsanpassa befintliga och nya leder och andra friluftslivsaktiviteter kan vi skapa förutsättningar för att alla ska kunna ta sig ut i naturen. Katrineholms kommun med omnejd är rik

på sjöar och möjligheterna till vattennära aktiviteter är goda. Att åka och bada ses vanligen inte som en friluftslivsaktivitet men är kanske en av de vanligaste naturupplevelserna som också en stor del av befolkningen ägnar sig åt på sommarhalvåret. Vårt arbete med att förbättra vattenkvaliteten i våra tätortsnära sjöar, kombinerat med att vi iordningställer badplatser och tillser hållbar infrastruktur till fler rekreationsområden är alla en del av att tillgängliggöra badet som enkel naturupplevelse för Katrineholmarna. Vi vill att naturen ska vara tillgänglig för alla typer av människor och möjliggöra en mångfald av aktiviteter som inte kostar något. Det ska finnas naturupplevelser för alla, vare sig det gäller att plocka svamp, bada, vandra eller ha picknick ute i naturen. Det gynnar den enskildes hälsa och utgör betydelsefulla sociala mötesplatser.

Stora opåverkade områden

Till stora opåverkade områden räknas mark- och vattenområden som inte alls eller endast obetydligt är påverkade av större exploateringar eller ingrepp i naturen. Stora opåverkade områden har betydelse för naturupplevelser, friluftaktiviteter, biologisk mångfald samt jord- och skogsbruk. Här kan man uppleva ett landskap med ingen eller mycket liten påverkan av järnvägar, större vägar, större kraftledningar, tätorter och större bebyggelsegrupper, tåkter, tippar, master eller andra typer av störande verksamheter. De vägar som finns i dessa områden följer till största delen ursprungliga vägdragningar och är oftast smala och väl anpassade till det omgivande landskapet. I dessa områden finns också möjligheter att njuta av naturlig tystnad. Områdenas opåverkade karaktär och värden ska bevaras så långt som möjligt genom att undvika exploatering. Den opåverkade karaktären innebär inte alltid höga biologiska värden, utan avser också upplevelsen av platsen ur ett rekreativt perspektiv. Upplevelsen av ostördhet, tystnad, djurliv eller ödslighet är kvaliteter som efterfrågas av många idag och ska därför enligt Miljöbalken värnas långsiktigt av hänsyn också till kommande generationer. Dessa områden är också värdefulla för den lokala besöksnäringen kopplat till upplevelsevärdet. Utpekandet av stora opåverkade områden innebär inte några hinder för pågående markanvändning utan avsikten är istället att väga in behovet av att skydda områdena vid prövning av nya åtgärder.

Syftet är också att ge förutsättningar för handlingsfrihet för framtida generationer genom att bevara en karaktär av sammanhängande områden med begränsad påverkan på landskap och natur. Utgångspunkten är att stora exploateringar samlokaliseras till redan påverkade områden istället för att spridas ut vilket i sin tur främjar ostörda helhetsmiljöer.

Vi pekar ut två områden som större opåverkade områden, dessa finns klickbara i kartan under temat särskild hänsyn. Gränserna är översiktliga och i gränzonerna får bedömningar göras i fall till fall.

Sjöar och vattendrag

Det här vill vi

Kommunens sjöar och vattendrag är betydelsefulla utifrån de ekonomiska-, ekologiska- och sociala värden de erbjuder. Vi vill arbeta för att öka kvaliteten i våra vattenförekomster för att skapa förutsättningar för ökad biologisk mångfald och höjda rekreationsvärden. Våra sjöar och vattendrag ska vara friluftss- och hälsofrämjande platser och gynnsamma för djur- och växtlivet.

Foto: Josefine Karlsson

Det här ska vi göra (sjöar och vattendrag)

- Den fysiska planeringen, lovgivningen och markanvändning ska ta hänsyn till och stärka påverkade vattenförekomster för att uppnå en ökad ekologisk status och biologisk mångfald.
- Vid all planering ska miljö kvalitetsnormerna för vatten följas.
- Genom att förbättra vattenmiljöer och sammanhängande system ska vi underlätta för vandring av fisk och övrig fauna.
- Vi ska fortsätta förbättra ekologisk status i kommunens sjöar och vattendrag.
- Samverkan inom vattenavrinningsområden över kommungränser ska stärkas för att skydda våra sjöar och vatten.

Dessa punkter bidrar till att uppnå:

Strategi 2: Inbjudande & Hälsosam

Strategi 3: Robust & Klimatsmart

Vår kommun är rikt på vatten. Våra sjöar och vattendrag skapar förutsättningar för ekonomiska-, ekologiska- och sociala värden inklusive många ekosystemtjänster. Vatten och natur ger ekonomisk tillväxt genom skapandet av förutsättningar för jord-, skogsbruk och fiske samt för besöksnäring. Vattenmiljöer utgör en betydelsefull tillgång för biologisk mångfald, djur- och växtlivet. De bidrar också till människors hälsa, till estetiska upplevelser och de fungerar som sociala mötesplatser. För att dessa värden ska upprätthållas och utvecklas krävs natur- och vattenområden i tillräcklig omfattning och kvalitet. Den fysiska planeringen ska skapa förutsättningar för att natur och vatten ska vara tillgängliga, trygga och sammanhängande. Vatten- och naturmiljöer i Katrineholms kommun har en hög biologisk mångfald och högt rekreativvärde som måste skyddas och bevaras.

Ekologisk status och miljö kvalitetsnormer

I vår kommun finns 32 grundvattenförekomster, 28 sjöar och 36 vattendrag. Vattendragens naturvärden och växt- och djurarter är beroende av naturliga flöden och variationer i vattennivåerna. Sjöarna och vattendragen påverkas av mänskliga aktiviteter genom vattenreglering, rensningar och exploateringar. Utsläpp av miljögifter, försurande ämnen och näringsämnen får konsekvenser för vattenmiljöernas hälsa och vår möjlighet att utnyttja vattnets resurser. Sjöarna och vattendragens natur- och kulturvärden ska inte komma i konflikt med den fysiska planeringen och markanvändningen.

De allra flesta av sjöarna och vattendragen i kommunen klarar inte kvalitetskravet "God ekologisk status". Inom EU finns det sedan år 2000 ett gemensamt regelverk – vattendirektivet – som ska säkra en god vattenkvalitet i Europas yt- och grundvatten. Grundregeln för vattendirektivet är att alla grundvatten, sjöar, vattendrag och kustområden ska ha god ekologisk status, god kemisk status samt god kvantitativ status (endast för grundvatten). Statusen får inte heller försämrats.

Som en del i vattendirektivet har Sverige implementerat miljö kvalitetsnormer. En miljö kvalitetsnorm (MKN) är en bestämmelse om kvaliteten i luft, vatten, mark eller miljön i övrigt. MKN för vatten omfattar yt- och grundvatten (sjöar, vattendrag och kustvatten) och grundvatten. Syftet med normerna är att säkra Sveriges vattenkvalitet. Huvudregeln är att alla ska nå det som kallas god status. Kommunerna ska se till att normerna följs till exempel när de planerar för mark- och vattenanvändning. I tillsyn och planering ska hänsyn till MKN tas. Samtidigt som befolkningen växer och ny bebyggelse tillkommer behöver kommunen skydda och säkra dricksvattenförsörjningen.

För att miljö kvalitetsnormerna för yt- och grundvatten ska kunna följas på ett effektivt sätt behöver planeringen ske ur ett avrinningsområdesperspektiv. Detta betyder att planeringen inte kan stanna vid kommungränsen. Samarbete behövs ofta med kommuner som ligger uppströms respektive nedströms. Detta eftersom det som sker uppströms ofta påverkar vattenkvaliteten nedströms.

Föroreningar i sjöar och vattendrag

Vår kommuns dagvattenrecipienter, alltså sjöar dit dagvatten rinner ut, har gemensamt att de är måttligt eller högt belastade av miljöföroreningar och näringsämnen. Dagvattenrecipienterna är närliggande sjöar och vattendrag runt tätort och glesbygd. Föroreningarna inkluderar bland annat tungmetaller, näringsämnen, giftiga organiska ämnen, olja, bakterier och virus. Att våra sjöar och vattendrag är belastade utgör en risk för växt- och djurlivet och får negativa konsekvenser för oss människor. En förorenad sjö påverkar möjligheterna till fiske, friluftsliv och rekreation kring sjön och begränsar upplevelsepotentialen. Rena sjöar är en attraktionskraft som stärker platsen och välmåendet hos de som nyttjar den.

Att förbättra statusen för våra sjöar och vattendrag innebär dubbla vinster för den ekologiska mångfalden och vår hälsa. Våra vatten- och naturmiljöer ska vara friluftslivs- och hälsofrämjande platser där människor vill vistas. Det förutsätter att dessa miljöer är välmående och fria från miljö- och hälsoskadliga ämnen. Åtgärder för att rena sjöarna behövs, men än viktigare är att förhindra utsläppen från första början.

Jordbruksmark och skogsbruk

Det här vill vi

Jordbruk, skogsbruk och livsmedelsproduktion är några av kommunens största näringar och en del av vår identitet och historia. Att de gröna näringarna fortsätter att utvecklas är viktigt för hela kommunens utveckling. Till följd av klimatförändringarna har odlingsbar mark minskat i världen och för vår framtida livsmedelsförsörjning ska vi se till att bevara jordbruksmark så långt som möjligt ur ett lokalt och nationellt perspektiv.

Foto: Hanna Maxstad

Det här ska vi göra (jordbruksmark och skogsbruk)

- I översiktsplanens utpekade områden för utveckling av bostäder och verksamheter anses utveckling vara ett väsentligt samhällsintresse och prioriteras över jord- och skogsbruksverksamhet.
- Vi ska se all jordbruksmark som inte är utpekad i översiktsplanen för annat ändamål som brukningsvärd och värd att bevara.
- Vi ska se till att jord- och skogsbruk har möjligheter att utvecklas framåt och undvika spridd bebyggelse i landskapet.
- Vi ska värna om jordbruksmarken som resurs för livsmedelsförsörjning och möjligheterna till långsiktig jordbruks- och produktionsnäring.
- Vi ska vara en aktiv markägare som genom brukande av marken bidrar till livsmedelsproduktion och biologisk mångfald.

- Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett hållbart skogsbruk.

Dessa punkter bidrar till att uppnå:

Strategi 3: Robust & Klimatsmart

Strategi 4: Nytänkande & Företagsam

Till jordbruksmark räknas åker- och betesmark. Som en effekt av klimatförändringarna har andelen odlingsbar mark och jordbruksmark i världen påtagligt minskat. Till följd av det har jordbruksmarkens betydelse för att säkra livsmedelsförsörjningen uppmärksammas allt mer från lokal till nationell nivå. Vår jordbruksmark ses därför som en nationell resurs och har ett starkt skydd i Miljöbalken. Enligt 3 kap 4 § miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Den nationella och den regionala livsmedelsstrategin anger att den svenska livsmedelsförsörjningen ska öka. Det övergripande syftet med den regionala livsmedelsstrategin är att livsmedelsproduktionen till år 2030 ska ha ökat betydligt i volym, att den är hållbar och ger möjlighet till tillväxt och ökad lönsamhet.

Det kan förekomma intressekonflikter mellan bostäder och närliggande jordbruksverksamheter. Nya bostäder, även generationsboende, riskerar att hindra framtida förändringar i lantbrukets drift. Omfattande djurhållning och i vissa fall buller kan upplevas som störande av omgivningen. För att inte inskränka jordbrukets framtida möjligheter att utvecklas är det därför viktigt att vi undviker spridd bebyggelse i jordbrukslandskapet och beaktar behovet av skydds- och hänsynsavstånd. Det är viktigt att värna både jordbruksmarken som resurs och möjligheterna att ha en rationell och långsiktig jordbruks- och produktionsnäring. Sidoverksamheter till lantbruket är en förutsättning för att ha en levande landsbygd, och etableringen av dessa stärker platsens upplevelseutbud och besöksnäringen. Det kan till exempel handla om etableringen av en gårdsbutik till befintlig livsmedelsproduktion. I odlingslandskapet finns det ofta överblivna ekonomibygnader som med fördel kan användas för att utveckla besöksverksamheter och andra mindre verksamheter. Detta behöver vi pröva från fall till fall men är generellt något som ses som en positiv utveckling.

Jord- och skogsbruket är betydelsefulla näringar i vår kommun och utgör en bas för livsmedel- och råvaruproduktion samt förädlingsindustri. Jord- och skogsbruket genererar sysselsättning och arbetstillfällen men skapar också möjligheter och förutsättningar för att bosätta sig på landsbygden. Ett hållbart jord- och skogsbruk bidrar också till att upprätthålla kommunens särpräglade kulturlandskap, värnar om den biologiska mångfalden samt skapar förutsättningar för attraktiva rekreativmiljöer för människor att vistas i. Vår intention är att inga större sammanhängande jordbruksområden ska tas i anspråk för större exploateringar, utveckling sker i huvudsak genom förtätning inom befintliga strukturer. I våra noder har en del av bebyggelseutvecklingen pekats ut på jordbruksmark där ingen annan möjlig mark finns att bebygga, men det har så långt som möjligt undvikits. Vid exploatering av jordbruksmark ska hänsyn tas till arronderingen av den kvarvarande marken. Vi har även ställningstaganden kring hur vi ska hantera enskilda förhandsbesked och bygglov på landsbygden, för att skydda jordbruksmark för framtida behov.

Skogsvårdslagen reglerar hur den svenska skogen och skogsmarken ska skötas. Enligt denna utgör skogen en nationell tillgång och en förnybar resurs som ska skötas så att den ger en god avkastning samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras (Skogsvårdslag (2008:662)). Liksom inom jordbruket bör produktionsmål och miljömål inom skogsbruket väga lika tungt. "Levande skogar" är det nationella miljömål som främst kopplas till skogsbruket. Det innebär att skogen och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas.

Katrineholms kommun är rikt på skog och natur med både höga biologiska, rekreativa och ekonomiska värden. Efterfrågan på skogsråvara ser ut att fortsätta öka, inte minst kopplat till större efterfrågan på det

bioenergi som trä utgör och opåverkad eller obrukad skog saknas så gott som helt i kommunen. Arealer med gammal skog har succesivt minskat i kommunen vilket får effekter på både växt- och djurliv. En homogen produktionsskog erbjuder färre ekosystemtjänster och skapar en utarmad livsmiljö för övrigt djur- och växtliv än en äldre, blandad skog som också fyller fler klimatanpassningsfunktioner och rekreationsvärden. I kommunens eget skogsbruk ska vi sträva efter att de biologiska och rekreativa värdena värderas högre än den ekonomiska aspekten av att bruka produktionsskog.

Kulturmiljö

Det här vill vi

Kulturmiljövården ska skyddas och bevaras för framtida generationer samt göras kända och lättillgängliga för boende och besökande i kommunen.

Björkviks kyrkoruin. Foto: Hanna Maxstad

Det här ska vi göra (kulturmiljö)

- Vi ska vid ny- och ombyggnationer inom eller i anslutning till riksintresse för kulturmiljövården och i närheten till byggnadsminnen ta hänsyn till de befintliga värdena.
- Vi ska vid planläggning och bygglov ta hänsyn till värdefulla kulturmiljöområden samt enstaka byggnaders värden.
- Hänsyn ska tas till befintliga byggnadstraditioner genom val av placering, materialval, gestaltning och skala.
- När utpekade värdefulla miljöer och byggnader berörs av detaljplaneändringar ska prövning ske om skydds- och varsamhetsbestämmelser ska införas.
- Vi ska verka för att bevara kulturvärden genom att ge byggnader och miljöer som tappat sin ursprungliga funktion en ny användning.
- Vi ska vid all planering och byggande i staden ta hänsyn till siktlinjerna mot våra kulturhistoriska landmärken som Katrineholms kyrka och gamla vattentornet.

Dessa punkter bidrar till att uppnå:

Strategi 1: Nära & Inkluderande

Det är en nationell angelägenhet att skydda och vårda vår kulturmiljö. Vi alla ansvarar för att värna kulturmiljön. "Såväl enskilda som myndigheter ska visa hänsyn och aktsamhet mot kulturmiljön". (Kulturmiljölag (1988:950) om kulturminnen med mera.)

Idag är kulturmiljö en självklar del i samhällsplaneringen och vi ska identifiera och beskriva olika kulturvärden och kulturmiljöer så att dessa värden kan tillvaratas och utvecklas på bästa sätt. De avtryck som tidigare generationer har gjort ska förvaltas med respekt och lämnas över i så oförvanskat skick som möjligt till kommande generationer. Det innebär inte att vi ska hindra utveckling av dessa områden utan att dessa kulturmiljöer ska vårdas och bevaras men också användas, upplevas och i vissa fall utvecklas.

Kulturmiljö är ett samlat begrepp för människans påverkan på sin omgivande miljö genom tiderna. Den består av såväl föremål, byggnader, anläggningar och fasta fornlämningar som kulturlandskap. Dessa bildar spår av människors verksamhet där historiska och geografiska samband som kan utläsas och tolkas.

Kulturmiljövård är det begrepp som idag används för att skydda, vårda och informera om vårt gemensamma kulturarv. En väl hanterad kulturmiljö skapar goda livsmiljöer där både hela miljöer och enskilda kulturvärden förstärker landskapets identitet och ger en rikare historia.

När byggnader och miljöer står inför förändringar är ett långsiktigt förhållningssätt viktigt. Grundläggande för hantering av kulturmiljöer och kulturhistoriska värden i den fysiska planeringen är först och främst en acceptans för att varje plats har sina specifika förutsättningar och varje plats bidrar därför med sin del till vårt samlade kulturarv. Vid arbete med detaljplaner, områdesbestämmelser, bygglov, rivningslov och marklov är målet att förstärka och utveckla den bebyggelsestruktur som finns. Det är av stor vikt att vi vid arbete med planering och bygglovshantering tar ställning till vad som ska bevaras och varför, eftersom de beslut som vi fattar idag påverkar framtida generationers livsmiljö.

Den fysiska planeringen ska verka för en utveckling där det gamla kan integreras med det nya. Vi ska värna om våra kulturhistoriska miljöer, bebyggelseområden och enskilda byggnader. Vårt kulturarv ska vara tillgängligt för och kunna upplevas av våra kommuninvånare och besökare. Samtidigt ska den fysiska planeringen verka för att utveckla kommunen genom ny bebyggelse som avspeglar samtiden. Genom detta skapar man bättre förutsättningar till ett kvalitativt bevarande och en utveckling av kulturmiljön.

Skälen att bevara kulturmiljön kan vara såväl historiska, sociala, estetiska som ekonomiska. Beroende på sammanhanget kan kulturvärden vara av lokalt, regionalt, nationellt och internationellt intresse. Synen på vad som är viktigt att bevara och vad bevarande och utveckling är förändras ständigt. En väl hanterad kulturmiljö skapar goda livsmiljöer där både hela miljöer och enskilda kulturvärden förstärker platsens och kommunens identitet.

Det är av stor vikt att skapa förståelse för avvägningen mellan det allmänna intresset av att bevara vårt gemensamma kulturarv och den enskildes ekonomiska och känslomässiga förhållande till en aktuell byggnad eller miljö. Genom att ha en väl fungerande dialog och samsyn mellan länsstyrelse, kommun, politiker, tjänstemän, fastighetsägare, näringsliv och invånare skapar vi bättre förutsättningar till ett kvalitativt bevarande och utvecklande av kulturmiljöer.

Byggnadsminnen

Vissa byggnader eller bebyggelsemiljöer bedöms ha ett så högt kulturhistoriskt värde att det ligger i allas vårt gemensamma intresse att de bevaras för framtiden. Det kan bland annat ske genom en byggnadsminnesförklaring i enlighet med lagen om kulturminnen med mera. Byggnadsminnen ska

skyddas och underhållas i samråd med länsstyrelsen så att deras värden kan bestå. I vår kommun finns flera utpekade byggnadsminnen till exempel järnvägsstationen, gamla Posthuset och Eriksbergs slott.

Kyrkliga kulturminnen

I kulturminneslagens fjärde kapitel finns bestämmelser som skyddar kulturhistoriska värden i kyrkobyggnader, kyrkotomter, kyrkliga inventarier och begravningsplatser. Kyrkobyggnader, kyrkotomter och begravningsplatser tillkomna före 1940 får inte på något väsentligt sätt ändras utan tillstånd från länsstyrelsen. Enligt kulturminneslagen ska alla kyrkobyggnader som lagen omfattar vårdas och underhållas så att de kulturhistoriska värdena inte minskas eller förvanskas. I vår kommun finns flera kyrkomiljöer som omfattas av denna lagstiftning.

Fornlämningar

Fornlämningar har ett starkt skydd i svensk lag sedan 1600-talet. Fornlämningar definieras som lämningar efter människors verksamhet under forna tider, som tillkommit genom äldre tiders bruk och som är varaktigt övergivna. Det är förbjudet enligt lag att utan tillstånd ändra eller skada en fornlämning. Länsstyrelsen beslutar om möjlighet till att göra ingrepp i fornlämningar. Det är Riksantikvarieämbetet som ansvarar för fornminnesregistret där alla kända fornlämningar registreras. Fornminnesregistret är en av flera planeringsunderlag för kommunens verksamhet.

Riksintresse för kulturmiljövården

Geografiska områden som är av nationell betydelse för en rad olika samhällsintressen kan pekas ut som riksintressen. Riksintresseområden ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada det syfte som riksintresset avser. I kommunens planeringsarbete ska riksintressen tillgodoses och om möjligt ska dess värden förstärkas. I kommunen finns sex riksintresseområden för kulturmiljö, dessa redovisas i kartan med kommunens ställningstagande till dessa.

Kulturminnesvårdsprogram

Utöver den riksintressanta miljön och byggnadsminnen finns ytterligare miljöer och byggnader som är av stort kulturhistoriskt intresse. Dessa redovisas i Katrineholms kulturminnesvårdsprogram från 1988.

Omsorgsboenden

Det här vill vi

I vår kommun ska alla invånare kunna känna livskvalitet. Omsorgsbostaden ska stärka livskvaliteten hos de som bor där. Boende för äldre och för personer med funktionsvariationer ska planeras utifrån behovet av en upplevelserik, tillgänglig, trygg och hälsosam miljö både inom- och utomhus.

Foto: Josefine Karlsson

Det här ska vi göra (omsorgsboenden)

- Olika bostadstyper för äldre kan placeras inom samma hus, kvarter eller område för att minimera antalet längre flyttar.
- Bostäder för personer med funktionsvariationer ska finnas där efterfrågan finns och uppstår.
- Vid placering av nya bostäder för personer med funktionsvariationer ska det finnas god tillgänglighet till kollektivtrafik.
- Genom utveckling av arbetssätt och med stöd av välfärdsteknologi ska det vara möjligt att bo hemma längre.
- Befolkningsprognoser och behovsbedömningar tas fram kontinuerligt för att säkerställa ett aktuellt och tillförlitligt underlag i planerings- och budgetarbetet.

Dessa punkter bidrar till att uppnå:

Strategi 1: Nära & Inkluderande

Strategi 2: Inbjudande & Hälsosam

Boende för äldre

Andelen äldre i befolkningen ökar. Detta gör att den framtida efterfrågan på anpassat boende för äldre kommer att öka. Den svenska boendemarknaden för äldre är idag en blandning av olika typer av boenden anpassade för olika behov och önskemål. Vi ställer oss därför positiva till andra aktörer som vill skapa fler mellanboendeformer både i staden, tätorterna och på landsbygden. När det finns behov att flytta ifrån till exempel sin villa vill vi eftersträva att det ska finnas möjlighet att flytta till en tillgänglig lägenhet eller ett anpassat boende i närområdet. Vi bedriver verksamhet i flera av våra noder. Vårdboenden finns i Katrineholm, Björkvik, Åsköping och Valla. Ökningen av befolkningen förväntas inte leda till att helt nya vårdboenden byggs på landsbygden.

Befolkningsprognoser för Katrineholms kommun visar att åldersgruppen 65–79 minskar något under resterande del av 2020-talet men ökar från början av 2030-talet och framåt. Åldersgruppen 80 år och uppåt ökar kontinuerligt under hela perioden fram till år 2050. Under perioden fram till 2028 genomför vi renoveringar av våra vårdboenden och i takt med detta skapas också nya boendeplatser varje år. Utbudet av platser på våra vårdboenden bedöms vara tillräckligt fram till första delen av 2030-talet. Efter det finns behov av cirka 50 nya boendeplatser omkring år 2034, 2040 och 2050. Befolkningsprognoserna påverkas av hur vi realiserar tillväxtambitionen om 12 000 nya invånare 2050 och vilken ålder de invånare som flyttar till oss är. Vi behöver därför fortsätta följa prognoserna och vid behov revidera våra antaganden om behov av vårdplatser efter dem.

Ett tillgängligt boende är en förutsättning för att äldre ska kunna leva ett självständigt liv och ha möjlighet att bo kvar hemma längre istället för att flytta till ett vårdboende. Vi ska dra nytta av välfärdsteknologi för att möjliggöra detta, samtidigt som befintligt bostadsbestånd behöver fortsätta att tillgänglighetsanpassas. Tillgänglighetsmärkning av flerbostadshus och matchning av tillgänglighetsanpassade lägenheter för äldre efter behov är fortsatt viktigt. Satsningarna på välfärdsteknologi ska bidra till ökad trygghet och skapa en bättre livskvalitet för äldre, då det både kan stödja kvarboende och förebygga eller komplettera vård- och omsorgsbehov.

Boende för personer med funktionsvariationer

Grupp- och servicebostäder finns idag i flera stadsdelar i Katrineholm. På landsbygden finns en gruppboende för personer med funktionsvariationer, vilken är placerad i Sköldinge. Efterfrågan på boende för personer med funktionsvariationer är till största delen koncentrerad till staden. Genom att kontinuerligt följa målgruppens behov och utveckling kan vi erbjuda rätt typ av boendeplatser som också uppfyller satta riktlinjer. Såsom tillgängligt, tryggt och hälsosam miljö, god tillgänglighet till kollektivtrafik och att de ska finnas där efterfrågan uppstår.

Utbildning

Det här vill vi

I Katrineholm ska alla barn ha tillgång till trygga, utvecklande och hälsosamma miljöer för lärande. Skolan är en av barns viktigaste arenor för utveckling och den fysiska miljön ska utformas för att stötta en positiv utveckling hos barn. Våra gymnasieskolor är logiskt placerade, vuxenutbildning och campus för högre utbildning möjliggör för utbildning av hög kvalitet.

Foto: Hanna Maxstad

Det här ska vi göra (utbildning)

- Förskolor och skolor ska planeras utifrån alla barns och elevers behov av en trygg, utvecklande och hälsosam inom- och utomhusmiljö. Vägledande ska vara barns, elevers och studenters rätt till en hög utbildningskvalitet.
- Nya förskolor och skolor ska placeras med en bra geografisk spridning i kommunen.
- För att öka barns rörelsefrihet ska det finnas trygga och säkra gång- och cykelvägar till förskolor och skolor.
- Förskole- och skolmiljöer kan användas för aktiviteter även efter verksamhetstid.
- Vi ska visa extra hänsyn till och så långt som möjligt skydda skogar och naturområden i närhet till skolor och förskolor.
- Nya detaljplaner för skolor och förskolor ska vara flexibla så att byggnaderna kan användas för olika typer av verksamheter integrerat eller i olika skeden.

- När nya planer för bostäder tas fram ska behovet av förskola och skola vägas in tidigt i processen.
- Genom att utveckla Campus Katrineholm ger vi goda möjligheter för invånare att utbilda sig och bo kvar i kommunen.

Dessa punkter bidrar till att uppnå:

Strategi 1: Nära & Inkluderande

Idag finns det i Katrineholms kommun 26 kommunala förskolor. Kommunen har 13 kommunala grundskolor och 1 friskola. I Katrineholm finns också 3 stycken gymnasieskolor. I takt med att Katrineholms kommun fortsätter att växa med nya bostäder och invånare kommer behovet av offentlig service, däribland skolor och förskolor att öka. Vi planerar för en befolkningsökning om cirka 12 000 personer till år 2050. Behovet av nya skolor och förskolor uppstår gradvis, det är därför viktigt att planering av nya skolor sker tidigt, med utgångspunkt i befolkningsprognoser och i takt med byggnation av bostadsområden. I ett område med 5000 invånare kan det antas att det behövs ungefär 300 förskoleplatser och 450 grundskoleplatser.

Placering av skolor och förskolor

Små barn behöver förskolor nära sin bostad. Även om barn i förskolan inte tar sig till förskolan utan en vuxen är det prioriterat att det finns god tillgänglighet med gång, cykel och kollektivtrafik. Även för äldre barn är det av vikt att skolan ligger inom trafiksäkra gång- och cykelavstånd. Barn som kan gå eller cykla själva eller med en vuxen till skolan får både bättre hälsa och möjlighet att orientera sig i sina områden. I gymnasieåldern kan eleverna själva ta sig längre sträckor från bostaden och närhet mellan skola och bostad är därför inte lika viktigt. Genom placeringar och utformning av trafikmiljöer kring skolor vill vi bidra till att öka barns rörelsefrihet.

Utemiljö

Vår utgångspunkt är att alla barn i Katrineholm ska ha tillgång till trygga, utvecklande och hälsosamma miljöer för sin skolgång, både i sina skollokaler och i sin utemiljö. För små barn är utemiljön av särskild vikt. Vår utgångspunkt är att en friliggande förskola ska kunna ha ungefär 30 kvm friyta per barn eller minst 3000 kvm friyta totalt, det vill säga den utemiljö som är tillgänglig för barn och pedagoger att leka och ha aktiviteter på. I områden med hög täthet behöver förskolor integreras i befintlig bebyggelse men bristen på egen utemiljö ska då kompenseras till exempel genom nära tillgång till en park eller grönområde med plats för lek. Alla grundskolor ska ha utemiljöer som inbjuder barn att röra sig och ta del av gården. Här ställs inte krav på lika stora ytor per barn men ett riktvärde är 15 kvadratmeter friyta/barn och gärna tillgång till angränsande områden för fysisk aktivitet, till exempel skog eller grönområde. Utemiljöer kring skolor och förskolor ska i så hög grad det är möjligt utformas så att de inbjuder till lek och nyttjande även kvällstid.

Högre utbildning och vuxenutbildning

Katrineholms vuxenutbildning och Campus ska vara en modern utbildningsorganisation. Genom god samverkan med universitet, högskolor och yrkeshögskolor och näringslivet i Katrineholm kan kommunen erbjuda tillgång till högre utbildning med god koppling till näringslivet. I alla sammanhang ser vi olikheter som en möjlighet för att tillsammans driva utveckling med tydlig strategi och uthållighet.

Inom vuxenutbildning och på Campus ges medarbetare, elever och studenter förutsättningar att tillsammans ta ansvar för lärandet. Målet är att nå samtliga vuxna i Katrineholms kommun som har behov av utbildning, och att kunna erbjuda vägledning och utbildningar i tiden, som med lätthet anpassas

och förändras efter samhällets och medborgarnas behov. Att kunna erbjuda ett brett utbud, med modern teknik för att behålla och utveckla en flexibel vuxenpedagogik är av största vikt.

Teknisk försörjning

Det här vill vi

Vi ska upprätthålla en långsiktig, hållbar och säker teknisk försörjning. Teknisk försörjning innefattar hantering av vatten, avlopp och avfall samt energiförsörjning. Den tekniska försörjningen möjliggör ett väl fungerande samhälle för kommunens invånare. Med ett föränderligt klimat och relaterade miljörisiker krävs att den tekniska infrastrukturen görs hållbar, motståndskraftig och långsiktigt användbar.

Foto: Josefin Lundin

Det här ska vi göra (Vatten, avlopp och renhållning)

- Yt- och grundvattentillgången ska skyddas och nyttjas hållbart för att säkra god tillgång även i framtiden.
- Säkerhetsfrågor och skydd av vattentäkter ska få högre prioritet.
- Dagvatten bör så tidigt som möjligt återföras till sitt naturliga kretslopp samtidigt som miljö kvalitetsnormer följs, till exempel genom rening i dagvattendamm.
- Lokalt omhändertagande av dagvatten ska prioriteras, systemen för avloppsvatten och dagvatten ska succesivt separeras.
- Genom att minska resurs- och energianvändning och att använda klimatneutrala energilösningar ska vi arbeta för en klimatneutral vatten- och avloppsverksamhet.
- Parallellt med att vi arbetar för ökad biogasproduktion och konsumtion ska vi tillse att anläggningar för produktion rustas upp.

- Vi arbetar för att förstärka cirkulära system, till exempel genom att främja återföringen av fosfor och andra näringsämnen till åkermark.
- Vi ska utveckla avfallshanteringen i enlighet med nya och kommande krav.
- Möjlighet att skapa yta för återbruk och andra lösningar för cirkulär ekonomi ska finnas med i detaljplanering av nya bostads- och verksamhetsområden.
- För att säkra invånarens tillgång till samhällsviktig infrastruktur, till exempel vatten och avlopp, ska kommunens tekniska system vara planerade med redundans för oförutsedda händelser.

Dessa punkter bidrar till att uppnå:

Strategi 3: Robust & Klimatsmart

Strategi 4: Nytänkande & Företagsam

Dricksvatten

Tillgången till rent vatten är en förutsättning för vår existens. Dricksvattendirektivet är en EU-gemensam lagstiftning som innebär att allt dricksvatten ska vara hälsosamt, rent och skydda människors hälsa från de skadliga effekterna av alla slags föroreningar. Dricksvatten skall finnas av god kvalitet och i tillräcklig mängd både nu och i framtiden för alla invånare. Vattenleveranser ska vara säkrade vilket förutsätter vattentäkternas, produktionsanläggningarnas och ledningsnätets funktion. Miljökvalitetsmålet om grundvatten ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag.

Vattenförsörjningen för kommunens största vattenverk baseras på att sjövattnet pumpas upp och får infiltrera i en ås, så kallad konstgjord infiltration. Efter det pumpas grundvattnet upp och leds till vattenverket där det bearbetas till ett hälsosamt och rent dricksvatten. Dricksvattnet kontrolleras utifrån fastställt kontrollprogram som följer Livsmedelsverkets lagstiftning. I kommunen finns i dagsläget ytterligare tre kommunala grundvattenverk. Vårt fokusområde inom dricksvattenproduktionen är att säkerställa att samtliga vattentäkter ska ha aktuella och reviderade vattenskyddsområden med föreskrifter efter den rådande lagstiftningen. Samtidigt som vår rening av dricksvatten behöver vara robust och pålitlig för att garantera att rent vatten behöver vi också skydda grundvattenförekomster för framtida behov. Genom reservvattenplan och nödvattenplan tillser kommunen att tillgången på dricksvatten kan upprätthållas även vid oväntade händelser och kriser.

Spillvatten

Vi arbetar för att förstärka cirkulära system, det vill säga främja återföringen av slam, fosfor och andra näringsämnen till åkermark. Nationella mål för avloppsrening beträffande reduktion av klart angivna ämnen styr avloppsanläggningen i alla landets kommuner. Enligt de nationella miljömålen ska 60 procent av fosforföreningarna i kommunalt avloppsslam tas tillvara och återföras till produktiv mark, varav minst hälften återföras till åkermark. Avloppsvatten är ett samlingsnamn för spillvatten, dagvatten och dräneringsvatten. Avloppsvatten leds via ledningsnätet till avloppsreningsverk.

Rosenholms avloppsreningsverk byggdes ursprungligen år 1956 för mekanisk och biologisk rening av avloppsvattnet. 1978 hade reningsverket utökats med ett kemiskt reningssteg. Reningsverkets slam är sedan 2008 Revaq certifierat, det innebär att vi kan återföra näringsämnen till åkermarken. 2014 byggdes Rosenholm om för hårdare miljökrav på bland annat kväve- och fosforrening. Rosenholms reningsverk är dimensionerat för 53 000 PE (person ekvivalenter) varav belastningen idag är ca 33 000 PE. Utgående renat vatten från Rosenholms reningsverk släpps i recipienten som utgörs av Djulösjön som ingår i Nyköpingsåns avrinningsområde. Reningsverket tar emot avloppsvatten från Katrineholms tätort, Valla, Sköldinge, Strångsjö, Tisnarebaden, Lilla Toltp, Forssjö, Strängstorp, Bie, Flodafors, Baggetorp, samt

Ålsätter. Samarbeten med närliggande kommuner som ej ingår i Sörmland Vatten pågår för att lösa avloppsfrågor i angränsade kommuner.

Rötkammaren vid Rosenholms reningsverk behöver rustas upp. Olika möjliga lösningar undersöks bl.a. att bygga två rötkammare med en efterrötkammare, samt att byta ut nuvarande uppgraderingsanläggning för fordonsgas. Efter ombyggnad kommer det var möjligt att ta emot slam via en externmottagningsdel, samt röta slam från de andra kommunerna som ingår i Sörmland Vatten. Detta innebär möjlighet för ökad tillverkningen av fordonsgas.

Dagvatten

Dagvatten är ytligt avrinnande vatten från till exempel gator, parkmark och tak. Utgångspunkten är att dagvattnet ska hanteras lokalt inom det området där det bildas och därmed minimera behovet av bortledande och även minimera risken för förorening av vattnet. Förutsättningar för dagvattenlösningarna ska hanteras tidigt i kommunernas planarbete och vattnet ska vara en resurs i stadsmiljön. Dagvatten ska inte blandas med spillvatten och det ska inte ledas till de kommunala reningsverken. Reningsverken är konstruerade för att rena spillvatten från främst kväve, fosfor och syreförbrukande ämnen som BOD7, men förorenat dagvatten innehåller vanligen främst tungmetaller och oljerester. Detta ger att förorenat dagvatten kräver andra sorters reningsanläggningar. En stor del av de miljökadliga ämnen som idag rinner ut i våra sjöar och vattendrag kommer från dagvatten. Det är därför viktigt att på olika sätt arbeta för att minska föroreningarna i dagvattnet.

Dagvatten kan ge upphov till problem för samhället dels genom att det kan bidra till och orsaka översvämningar och dels för att det kan orsaka spridning av föroreningar. För att ha beredskap för ett framtida förändrat klimat, orsakat av den globala uppvärmningen, är det nödvändigt att anpassa dagvattenhanteringen efter de förändringar som förväntas komma. Förutsättningar för bra dagvattenlösningar är att de hanteras tidigt i planarbetet och dagvattnet ska ses som en resurs i stadsplaneringen. Grundförutsättning för dagvattenplanering är att mark- och källaröversvämningar undviks så långt som möjligt. Förändrade klimatförhållanden och ökad andel hårdgjorda ytor ställer högre krav på avvattning och höjdsättning av planområden. Tillräckliga markområden måste avsättas till lokalt omhändertagande av dagvatten. Vid planering av infrastruktur måste hänsyn tas till bästa resursanvändning av befintliga anläggningar med tillhörande ledningsnät.

Idag sker avledning av dagvatten i öppna eller slutna system (diken eller ledningar) där hänsyn tas till kapacitet, vattenkvalité och stadsmiljö. Arbete pågår med att försöka separera spill- och dagvatten vid källan. Begränsningar i de befintliga systemen gällande kapacitet och utformning, samt ökade behov av att rena dagvatten, ställer högre krav på dagvattenfrågan redan i arbetet med planer. I Katrineholms kommun finns år 2023 cirka 143 kilometer dagvattenledning varav cirka 110 kilometer i Katrineholms stad.

Dagvatten vid planläggning

I detaljplanearbetet ska områdets geotekniska och hydrogeologiska förutsättningar undersökas för att fastställa vilken typ av dagvattenhantering som är möjlig. Det är viktigt att blivande fastighetsägare tidigt får information om kraven på och syftet med dagvattenhanteringen och att informationen förs vidare vid försäljning. Lokalt omhändertagande ska prioriteras. Om det är svårt att åstadkomma ska dagvattnet fördröjas innan det når det kommunala nätet. Det åstadkoms genom att behålla en så naturlig vattenbalans som möjligt, genom att kartlägga avrinningsvägar och använda dessa för öppna dagvattenstråk. Genom att avleda så mycket dagvatten som möjligt över gräs- och planteringsytor minskar även mängden föroreningar som leds vidare. Hårdgjorda ytor (exempelvis asfalt) ska undvikas och istället ska material som tillåter infiltration, till exempel, grus, betonghålsten eller växtbeklädda tak användas. Därigenom minskar belastningen på befintliga dagvattensystem och vatten återförs till marken vilket behövs för växtligheten och grundvattenbildningen. Omhändertagandet av dagvattnet ska ses som en resurs för staden och öppna dagvattenanläggningar, som exempelvis dammar, kan utgöra ett positivt inslag i stadsmiljön.

Dagvatten i befintlig byggd miljö

Bebyggda områden har ofta ett konventionellt dagvattensystem som är byggt för att endast avleda vattnet. Någon rening eller annan hantering av vattnet förekommer sällan. Dialog bör föras med fastighetsägare för att förbättra det lokala omhändertagandet av dagvatten. Förorenat dagvatten ska renas och vid behov kan krav på rening ställas enligt Miljöbalken och Lagen om allmänna vattentjänster.

Renhållning

En fungerande och välplanerad avfallshantering är en viktig del i den kommunala infrastrukturen och en förutsättning för en hållbar utveckling. Den kommunala avfallshanteringen kräver ytor för insamling, mellanlagring, sortering och omlastning samt hantering av avfall medför stora transportbehov. Transporter sker både av enskilda kommuninnevånare till återvinningscentralen eller till en återvinningsstation samt som samordnade transporter av avfall från fastigheter med sopbilar. Närhet till återvinningscentral eller återvinningsstationer är viktigt för att minska behovet av att använda bilen för att transportera avfallet. Avfallstransporter i kommunen ställer krav på framkomligt vägnät för sopbilar.

Katrineholms kommun ansvarar för insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall under kommunalt ansvar. Sörmland Vatten och Avfall AB sköter, på uppdrag av Katrineholms kommun, drift, skötsel och underhåll av avfallverksamheten samt säkerställer en långsiktigt effektiv och kundorienterad verksamhet. Insamling och transport av avfall under kommunalt ansvar utförs av Sörmland Vatten och Avfall AB.

Kommunfullmäktige beslutade under 2022 att anta ny avfallsplan för 2023 – 2032.

Målområden i avfallsplanen

- Fysisk planering
- Avfallsminimering
- Nedskräpning
- Förhindra spridning av farliga ämnen

Insamling av kommunalt avfall sker till stor del i kärl som är placerade vid varje fastighet. Matavfall sorteras i en separat plastpåse med avvikande färg för efterföljande optisk sortering. Matavfallet behandlas biologiskt så att energi och näring tas till vara. I Katrineholm finns en återvinningscentral, Vika Avfallsanläggning. Det insamlade kommunala avfallet transporteras till Vika för omlastning och vidare transport till behandling. Farligt avfall som uppkommit i hushållen kan lämnas till Vika eller till "miljöbilen". I kommunen finns ett antal återvinningsstationer där hushållen kan lämna sitt utsorterade förpackningsavfall. Kommunen har inte ansvaret för insamlingen av förpackningar.

För att uppnå en välplanerad avfallshantering behöver detaljplaner för ny- eller ombyggnation med ge plats för fastighetsnära insamling samt lättillgängliga insamlingsplatser. Ytor för insamling av förpackningar ska ligga bostadsnära. Från och med 1 januari 2027 ska samtliga kommuner i Sverige införa fastighetsnära insamling av förpackningar. Det innebär att papper, plast, metall och glas ska kunna samlas in fastighetsnära. Sörmland Vatten och Avfall AB arbetar tillsammans med kommunen för att komma fram till den bästa lösningen för Katrineholms invånare. Fastighetsnära insamling kräver större ytor för sortering vid flerbostadshus, men kommer även att påverka enbostadshus samt fritidshus.

När vi planlägger nya områden ska vi tillgodose en markanvändning som stödjer en långsiktigt hållbar avfallshantering. Anläggningar för insamling av avfall ska finnas i strategiska lägen så att det är lätt att göra rätt samt med så få transporter som möjligt. En del i att skapa nya möjligheter för återvinning på strategiska lägen är att göra kommunens återvinningscentral mer lättillgänglig. Här finns också potential att kombinera återvinning med funktioner för återbruk och återanvändning.

Energiförsörjning

Det här vill vi

Vi ska främja en hållbar och lokal energiförsörjning med låg klimatpåverkan. Vi ska eftersträva effektivitet i energianvändningen samtidigt som vi minskar användningen av fossila bränslen för uppvärmning, transport och energiproduktion. För att möta behovet av en ökad samhällelig elektrifiering och samtidigt verka för lägre växthusgasutsläpp från energiproduktion ska förnyelsebara energikällor prioriteras.

Det här ska vi göra (Energiförsörjning)

- Energi- och resurseffektivitet med låg miljö- och klimatpåverkan ska främjas i befintliga byggnader.
- I detaljplanering av nya områden ska förslag med god energi- och resurseffektivitet premieras.
- Den totala energianvändningen ska minska genom energieffektiviseringar och införandet av energieffektiva system och utrustningar vid nyinstallation.
- Användningen av fossila energikällor för uppvärmning, transport och energiförsörjning ska minska.
- Andelen lokal förnyelsebar energi ska öka genom utbyggnad av sol- och vindkraft.
- Vid utbyggnad av sol- och vindkraft ska platsens och naturens intressen beaktas.
- Produktionen och användandet av biogas ska öka i kommunen.
- För att möjliggöra omställningen till fossilfria transporter ska mängden laddinfrastruktur öka i kommunen.
- Tydliga energi- och klimatkrav ska ställas vid upphandlingar, inköp, exploateringsavtal med mera.
- Vi ser positivt på produktion av fossilfri vätgas och ska bevaka utvecklingen inom området.

Dessa punkter bidrar till att uppnå:

Strategi 3: Robust & Klimatsmart

Strategi 4: Nytänkande & Företagsam

Energiförsörjningen har betydelse för vår samhällsutveckling. Den ökade välfärden leder till en stigande efterfrågan på energi till uppvärmning, transporter och el. Katrineholms kommun vill tillgodose och möjliggöra en hållbar lokal energitillförsel till hushåll och verksamheter. En hållbar och lokal energitillförsel gynnar både försörjningstryggheten och klimatet. Vi strävar efter att öka energieffektiviteten i befintliga och nya byggnader i ledet att minska energianvändningen och därmed begränsa påverkan på miljön och klimatet. Förbränningen av fossila bränslen vid energiproduktion bidrar till den globala uppvärmningen. Fossila bränslen utgör ca hälften av energianvändningen i Södermanlands län (Länsstyrelsen 2021, Regional klimat- och energistrategi) vilket innebär att satsningar på förnybar energiproduktion prioriteras. Vi vill därför utreda möjligheter för utbyggnad av solcellsparker och vindkraftverk och således minska beroendet av fossila energikällor.

Energisituationen i Katrineholm

Fjärrvärmenätet i Katrineholms stad började byggas 1978 och fjärrvärmeverket byggdes 1983. Under åren har det eldats med olika bränslen och till en början användes mestadels olja och kol. Under 1900-

talet började utfasningen av fossila bränslen för att istället använda träpellets. I början på 2000-talet byggdes anläggningen om för att kunna förbränna oförädlade skogsbränslen. Under 2008 byggdes en ny kraftvärmepanna. Anläggningen är en avfallspanna byggd för att förbränna utsorterade industrifraktioner, i första hand använt trä. Idag består fjärrvärmeproduktionen till 99 procent av olika träbränslen, och den sista procenten bränsle består av bioolja. Kraftvärmeverket är således helt fossilfritt. Anläggningen levererar cirka 200 GWh värme och 25 GWh grön el årligen. I dagsläget finns 1 400 företag, industrier, småhus och flerbostadshus anslutna till fjärrvärmesystemet med god möjlighet till att ansluta flera i fjärrvärmesystemet. Elproduktionen uppgår till cirka 8 procent av Katrineholms elbehov (tekniskaverken.se).

I kommunen finns även två större vindkraftverk samt en sol- och vindpark som producerar el. Privatpersoner och verksamheter har dessutom i allt större utsträckning installerat anläggningar på fastigheter godkända för elcertifikat, dvs anläggningar som levererar till nätet. Det finns därtill sju vattenkraftverk i kommunen. Dessa är Åkfors kraftstation, Boda kvarn, Forsa och Genne som alla utnyttjar Nyköpingsåns vattendrag. Bruksfallet och Sågfallet utnyttjar Virången och Warbro kvarn utnyttjar Hedenlundaån. Antalet godkända anläggningar för elcertifikat 2021 är: sol – 429 anläggningar med total effekt på 10,81 MW (energimyndigheten)/ 7 682 MWh/ 7,68 GWh (SCB); vind – två större anläggningar med total effekt på 2 MW (energimyndigheten) och en vindpark med 11 verk med en total effekt på 1320 MWh/ 1,32 GWh (Vindbrukskollen.se); vatten – sju anläggningar med total årsproduktion på 3249 MWh/ 3,24 GWh (SCB).

Utöver kraftvärmeverket, sol-, vind- och vattenkraft försörjs kommunen till störst del av el från elnätet bestående av Nordisk Elmix (energikontoret i Mälardalen).

Biogas

Det finns två biogasanläggningar i kommunen varav den ena ligger vid reningsverket Rosenholm i Katrineholm. På anläggningen i Rosenholm uppgraderas avloppsvattnet från rågas till fordonsgas. Det finns en tankstation för fordonsgas i anslutning till Eriksbergsvägen i den södra delen av staden. Den andra biogasanläggningen ligger vid Valla gård och använder i huvudsak gödsel från intilliggande gårdar som rötas till biogas och uppgraderas till fordonsgas. Fordonsgasen går till Stockholmsområdet. År 2022 producerades vid Rosenholm 415 454 Nm³ fordonsgas (SVAAB 2022) och vid Valla gård producerades 2 2260 981 Nm³ fordonsgas. Anläggningen vid Rosenholm kan som mest producera 420 000 Nm³ och anläggningen vid Valla kan också öka sin produktion men procentuellt inte lika mycket.

Framtidstrender

I och med att kommunen expanderar kan vi förvänta oss en fortsatt efterfrågan på energi. Av den totala energianvändningen står transporter för 24% och utgör den procentuellt största sektorn för energianvändning i kommunen (SCB). Transporter står dessutom för den största andelen av koldioxidutsläpp i kommunen (SMHI). I ledet att minska vårt fossilberoende för transporter vill vi verka för att öka den lokala produktionen och försäljningen av biogas. Biogas som uppgraderas till fordonsgas är ett alternativ till bensin och diesel som ger lägre CO₂ utsläpp och mindre halter luftföroreningar (energigas.se). Däremot finns risker relaterat till en ökad produktion av fordonsgas i fall då det kräver en ökad produktion av grödor. Miljön och den biologiska mångfalden kan ta skada om skog behöver tas i anspråk (WWF). Därför ska vi i första hand arbeta för att minska energianvändningen och i det senare ledet öka produktionen av biogas.

I och med EU:s förbud mot försäljning av nya bensin- och dieslbilar med start 2035 kommer en ökning av eldrivna fordon ske. Vi vill därför öka mängden laddinfrastruktur inom kommunen för att möta detta behov. Då fler eldrivna fordon färdas på våra vägar kräver det att vi skapar förutsättningar för hållbart resande och hållbara transporter. Laddinfrastruktur ska integreras i nybyggnationer och installeras vid befintliga parkeringsplatser där det bedöms strategiskt lämpligt.

För att öka produktionen av lokal och förnybar energi behöver utbyggnaden av anläggningar för både sol- och vindkraft fortsätta. Vid nybyggnation och utbyggnad av förnyelsebara energislag ska platsens och

naturens intressen beaktas. Byggnation ska ske på platser där goda förutsättningar tillåter och där den biologiska mångfalden inte äventyras. Utbyggnaden av lokal och förnybar energi kommer innebära ett minskat fossilberoende. Vi vill ligga i framkant vad gäller lokal och förnybar energiproduktion. Vi ska därtill följa utvecklingen inom området för fossilfri vätgas vilket har stor potential för att minska fossilberoendet för kommunens transporter och industrier.

En möjlig lösning för ett fossilfritt samhälle är fossilfri vätgas. Traditionell vätgas framställs av fossila energislag, vanligtvis olja och kol och utgör 95% av den totala produktionen i Europa. Fossilfri vätgas som framställs genom elektrolys av vatten från förnybara energislag har potential att ersätta fossila energislag. Främst industrier och transportsektorn förväntas dra nytta av den fossilfria vätgasen som råvara, bränsle eller energibärare med en minskad miljö- och klimatpåverkan. EU har uppmärksammat den fossilfria vätgasens potential i energiomställningen till ett koldioxid neutralt Europa senast 2050 (Europaparlamentet). Vi kommer därför att följa utvecklingen för den fossilfria vätgasen och bevaka möjligheter för investeringar. På så sätt kan miljö- och klimatpåverkan från våra industrier och transporter på sikt minska.

Miljö- och riskfrågor

Det här vill vi

Katrineholms kommun ska vara smart planerad för att minimera risker kopplat till klimatförändringar, den byggda miljön eller andra typer av hot. Våra system för samhällsnytta och service behöver kunna ställa om för att upprätthållas vid händelse av olyckor eller om en risk blir verklighet. Vi hanterar risker tidigt i samhällsplaneringen för att hitta lösningar som minimerar risker, och använder dessa för att istället skapa mervärden i stadsbilden.

Det här ska vi göra (miljö- och riskfrågor)

- Samhällstjänster ska då det är möjligt spridas över hela kommunen för att minska drabningsrisk vid kris och störningar.
- Kommunens planering ska ta hänsyn till och underlätta upprätthållandet av samhällsviktiga verksamheter.
- Vid detaljplanering, bygglov och förhandsbesked för ny bebyggelse i områden med risk för ras, skred eller erosion ska geotekniska bedömningar eller utredningar tas fram.
- Vid detaljplanering kring våra sjöar och vattendrag ska översvämningsrisken utredas.
- Risker vid tekniska och sociala olyckor ska minska genom ökad beredskap.
- Vid detaljplaneringen inom 150 meter från väg eller järnväg där det förekommer farligt gods ska risken utredas.
- Drivmedelstationer ska omlokaliseras till utkanterna av staden och i anslutning till våra utpekade kommunikationstråk, detsamma ska gälla vid nyetablering.
- Samhällsviktig verksamhet ska planeras så att risken för störningar och avbrott minimeras.
- Vid planering av nya bostadsområden och förtätning av bebyggelse ska vi se till att det inte uppstår "grytor" med instängd luft eller slutna gaturum med sämre luftkvalitet som följd.
- I samband med detaljplanering och bygglov ska undersökningar eller utredningar genomföras i registrerade områden för förorenad mark för att bedöma risken.

Dessa punkter bidrar till att uppnå:

Strategi 2: Inbjudande & Hälsosam

Strategi 3: Robust & Klimatsmart

Samhällsplaneringen i Katrineholm behöver hantera en rad olika typer av risker. Det handlar bland annat om hur vi hanterar områden med risk för ras eller skred, områden med förorenad mark eller risker kopplade till verksamheter till exempel transporter av farligt gods, eller störande verksamhet. Det handlar också om hur vi hanterar riskerna för översvämningar och effekterna av värmeböljor och torka. En robust samhällsplanering minimerar sannolikheten att en risk inträffar, samtidigt som lösningarna för att hantera en risk kan skapa mervärden i samhällsplaneringen och stadsbilden. Ekosystemtjänster är kanske det bästa exemplet på detta. Vår kommun behöver vara rustad för att klara kriser och oväntade händelser. Den fysiska planeringen ska underlätta krisledning och bidra till ett robust samhälle som effektivt kan möta olika typer av störningar. Utgångspunkten i vår planering är att vi ska förebygga risker så de inte sker, i det läge en oförutsedd störning eller händelse ändå sker ska vi minska de negativa konsekvenserna av den och begränsa effekterna på invånarens liv.

Beredskap i samhällsplanering

Kommunernas förmåga att upprätthålla sin verksamhet under störda förhållanden och ytterst i samband med krigsfara och krig är av grundläggande betydelse för Sveriges förmåga att motstå yttre hot. I händelse av krig ska behovet av skyddsrum vara utrett samt samhällsviktiga system som till exempel vattendistribution eller sjukvård ska kunna fungera.

Civilt försvar handlar om hela samhällets motståndskraft vid krig eller krigsfara. Det civila försvaret syftar till att skydda befolkningen och upprätthålla samhällsviktig verksamhet vid fara för krig. Genom att sprida samhällets resurser och viktiga funktioner i hela kommunen och planera för alternativa rutter för infrastruktur vid avbrott eller störning kan vi bygga ett robust samhälle med beredskap att fortsätta fungera även vid en kris.

Översvämning

Klimatförändringarna har medfört att Sverige under de senaste åren har drabbats av större och mindre översvämningar i områden nära sjöar och vattendrag, vilket resulterat i ekonomiska förluster, miljökonsekvenser och svåra skador på infrastrukturen. När det gäller Katrineholm så visar den översiktliga översvämningskarteringen som Räddningsverket genomförde 2002 för Nyköpingsån att det råder översvämningsrisk längs med Backasjöns, Duvholmssjöns och Djulösjöns stränder vid ett 100-årsregn.

Under 2023 har en skyfallskartering tagits fram för Katrineholms stad, vid projekt och detaljplanering ska dessa områden tas i beaktande.

Ras, skred och erosion

Ras och skred sker naturligt i känsliga områden men det är många gånger människans påverkan vid exploatering och förändrad markanvändning som initierar ras och skred. I större delen av landet är ras och skredproblematiken liten. Risken för ras och skred ökar i kuperade terrängar och vid närhet till vatten. Det är därmed inte lämpligt att placera byggnader i områden som riskerar påverkas av ras och skred.

En översiktlig skredriskkartering genomfördes av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap 1996. Denna kartering avgränsade sig till vissa befintliga bebyggelseområden kring kommunens större samhällen. I vår kommun redovisar områden i anslutning vattendrag och sjöar där skredrisk ej kan uteslutas för Katrineholm, Björkvik, Forssjö och Sköldinge. Endast i området vid Björkvik planeras för ny bebyggelse.

Erosion är en naturlig process som förekommer mer eller mindre längs de flesta sjöar och vattendrag. Kraftiga vindar och regn kan ge upphov till erosion särskilt i brantare terräng med lättroderade jordarter. Erosionen kring strandområden kan ha stor påverkan på ras och skred.

Risken för ras, skred och erosion kan komma öka på grund av klimatförändringarna och att nederbörden förväntas öka i Sverige. Den ökade vattenavrinningen riskerar att påverka markstabiliteten vid sjöar och vattendrag vilket i sin tur innebär att förutsättningarna för skred ökar. En förändring av vattennivåerna till följd av klimatförändringarna innebär att strandområden som idag inte är utsatta riskerar att utsättas för erosion i framtiden. Erosionen påverkar ras- och skredrisken på så vis att markstabiliteten ändras när material flyttas från stranden ut i sjön/vattendraget. En ökad nederbörd kommer ha samma effekt på erosion som vid ras och skred. Nederbörden kan orsaka att massor börja röra på sig.

En vägledning har tagits fram av SGI i samverkan med SGU och andra myndigheter där möjlighet finns att ta del av kartunderlag om ras, skred och erosion. Vägledningen finns här: [Vägledning Ras, skred, erosion \(ver. 2023 1.4.5\) \(swedgeo.se\)](https://www.swedgeo.se/verksamhet/2023/145)

Farligt gods

Farligt gods är ett samlingsbegrepp för ämnen och produkter som transporteras, som har sådana farliga egenskaper att de kan skada människor, miljö, egendom och annat gods. Farligt gods delas in i olika klasser beroende på vilken typ av fara som ämnet kan ge upphov till. Logistikcentrum i Katrineholm är en plats där olika typer av varor omlastas för att främst byta transportslag från tåg till lastbil eller vice versa. Bland de varor som omlastas inkluderas farligt gods.

Rekommenderade primära vägar för transporter med farligt gods inom kommunen är vägarna 52, 55, 56 och 214. En rapport om riskhantering av farligt gods på väg i Katrineholm togs fram 2013. Enligt rapporten förekommer det en hel del transporter av farligt gods på vägnätet även efter att östra förbifarten har öppnats, detta beroende på att det finns verksamheter relativt centralt i Katrineholm dit farligt gods transporteras. Målpunkternas verksamheter är således styrande för trafik med farligt gods genom centrum.

En riskanalys har tagits fram för järnvägen genom Katrineholms stad under våren 2013. I riskanalysen är det bedömt att sannolikheten för att en större tågolycka med farligt gods inträffar är mycket liten till osannolik, men konsekvenserna av en sådan olycka kan bli mycket allvarliga för de som bor eller vistas i närheten av området. Sannolikheten för att andra godståg eller ett persontåg ska spåra ur är något högre eftersom dessa transporter är vanligare än transporter av farligt gods. Konsekvenserna av en sådan urspårning bedöms som små. Vidare bedöms det att ett urspårat tåg inom Katrineholms stad inte kommer att hamna utanför spårområdet då tågen som passerar genom staden har låg fart.

Drivmedelstationer

Flertalet av stadens drivmedelsstationer är lokaliserade i tätbebyggda områden nära bostadshus och annan skyddsvärd bebyggelse. Stationerna innebär risk för brand samt risk för utläckage och föroreningar. Placering i tätbebyggda områden innebär även att transporter av farligt gods sker på mindre lämpliga vägar i staden. För omgivningen innebär en sådan anläggning också risk för störningar i form av ofta omfattande fordonstrafik även nattetid, buller, avgaser och ljusstörningar från strålkastare. För omgivningen finns också risk för långsiktiga hälsoeffekter orsakade av avgaser och lättflyktiga kolväten som avgår från fordon och vid tankning och påfyllning av tankar. Enligt Boverkets bättre plats för arbete rekommenderas riktvärde på skyddsavstånd på 100 meter, där 50 meter motiveras av riskhänsyn och det resterande skyddsavståndet beror på buller, lukt, ljusstörningar och luftföroreningar. Hur stort skyddsavstånd som behövs beror på de lokala förutsättningarna och får utredas vidare i varje enskild detaljplan. Med avseende på miljö, hälsa och säkerhet är vår målsättning att de befintliga drivmedelsstationerna i Katrineholm omlokaliseras till utkanterna av staden i närhet till våra utpekade kommunikationsstråk, detsamma ska gälla vid nyetableringar av stationer.

Industrier

I dagsläget har vi två industrier som ligger centralt i staden och kan medföra fara för miljön och människor om en olycka skulle inträffa på verksamheten. Ett av företagen är klassad som farlig verksamhet av Länsstyrelsen enligt LSO 2.4 och på grund av sitt läge skulle kunna förorsaka stor förödelse vid en olycka. Företaget hanterar en avsevärd mängd gasol i sin verksamhet. Även det andra företaget hanterar gasol och bör beaktas vid nybyggnad.

Sannolikheten samt konsekvens av en olycka vid någon av ovan nämnda objekt:

Industri 1: Sannolikheten för att en BLEVE (Boiling liquid expanding vapor explosion) inträffar anses som mycket liten medan konsekvenserna blir mycket stora. Avspärning vid gasolläckage är 300 meter och avspärning vid en BLEVE är 1 000 meter.

Industri 2: Sannolikheten för en BLEVE inträffar är lika som för NN 1. Konsekvenserna av en BLEVE kommer med all sannolikhet bli stora. Avspärning vid gasolläckage är 300 meter och avspärning vid BLEVE är 1 000 meter.

En annan faktor gällande industrier är buller. Industribuller och annat omgivningsbuller är en viktig faktor att ta hänsyn till vid lokaliseringssprövning av nya bostadsbyggnader i detaljplan eller bygglovsbeslut. I Boverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller anges ljudnivåer som bör gälla vid planläggning av bostadsbebyggelse i områden som påverkas av industri och annat verksamhetsbuller. Boverkets vägledning ska ge stöd vid planläggning och byggande av bostäder i områden som är utsatta för buller från industrier och annan liknande verksamhet. Bästa möjliga ljudnivå bör alltid eftersträvas. I vägledningen ges förslag till vilka ljudnivåer utomhus som bör föranleda kompensationsåtgärder som en luddämpad sida och annan bulleranpassning av byggnaderna. Vägledningen anger även när bostadsbebyggelse är olämplig ur bullersynpunkt. Användningsområdet preciseras med vilka bullerkällor som vägledningen är avsedd att användas för.

Trafikbuller

Trafikbuller är den miljöstörning som berör flest människor i Sverige och trenden pekar mot att fler kommer att besväras i framtiden då all slags trafik har ökat kontinuerligt, mest på väg. Från och med den 1 juni 2015 trädde en ny förordning om trafikbuller vid bostadsbyggande i kraft. Förordningen innehåller bestämmelser om riktvärden för buller utomhus för spårtrafik, vägar och flygplatser vid bostadsbyggnader. Bestämmelserna ska tillämpas vid bedömningen av om kravet på förebyggande av olägenhet för människors hälsa i plan- och bygglagen är uppfyllt i planläggning, bygglov och förhandsbesked. Vid tillämpning av riktvärdena ska hänsyn tas till vad som är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt. I de fall utomhusnivån inte kan reduceras till nivåer som ej överskrider riktvärdena, till exempel i stora tätorter med stadsstruktur, bör inriktningen vara att inomhusvärdena inte överskrider. En övergripande bullerkartläggning för väg- och järnväg har genomförts för Katrineholms stad 2013. Kartläggningen påvisar att längs med de stora transportsträckorna på väg och järnväg är områden utsatta för bullernivåer överskridande gränsvärdet för den ekvivalenta ljudnivån. Utifrån dessa kartläggningar kan antagandet göras att riktvärdena för tillåtna bullernivåer överskrider även på landsbygden längs järnvägen och de stora riksvägarna som går genom kommunen. Vid framtida exploateringar i närheten av de stora kommunikationsstråken är detta viktigt att beakta i bygglov- eller detaljplanehandläggningen.

Luftföroreningar

Luftföroreningar bidrar till miljöproblem som klimatförändringar, försurning, övergödning och att ozonskiktet tunnas ut. Flertalet luftföroreningar påverkar också människors hälsa negativt och i vissa fall orsakar även skador på vegetationen och byggnader. De högsta luftföroreningshalterna finns i människans närhet där de största källorna är trafik, industri, uppvärmning och energiproduktion. Södermanland i sin helhet har överlag bra luftkvalitet. Bakgrundshalterna av de luftföroreningar som mäts i landsbygdsmiljö i länet har generellt låga årsmedelvärden, med undantag av marknära ozon. Problemområdena för luftkvaliteten i länet är främst vältrafikerade gaturum i de större tätorterna.

Enligt kartläggning av Östra Sveriges Luftvårdsförbund 2020 beräknas miljökvalitetsnormerna för både partiklar, PM10, och kvävedioxid, NO₂, klaras i hela Södermanland.

Vi har möjlighet att påverka luftkvaliteten inom våra tätbebyggda områden bland annat genom åtgärder inom trafik och satsningar på alternativ till privatbilism.

Förorenade områden

Förorenade områden är områden där mark, byggnader, vatten eller sediment innehåller så mycket föroreningar att halterna av dessa påtagligt överskrider den lokala eller regionala bakgrundshalten. Förorenade områden har huvudsakligen uppkommit genom utsläpp, spill och olyckor vid tidigare industriell verksamhet, men även idag kan nya områden tillkomma, exempelvis vid olyckor där transporter av farligt gods är inblandade. Deponier och utfyllnader kan också vara betydande föroreningskällor. Många förorenade områden bidrar redan idag med betydande utsläpp av ämnen med oacceptabla miljöeffekter som följd. De utgör i många fall ett hot mot människors hälsa och miljön.

Miljöbalkens bestämmelser om förorenade områden gäller alla slags områden, byggnader och anläggningar som är så förorenade att det kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Ökade nederbörds mängder, högre vattenstånd och ökad avrinning till följd av klimatförändringarna kan innebära att läckaget från förorenade områden i anslutning till sjöar och vattendrag kan komma att öka. Detta kan få särskilt allvarliga konsekvenser i de fall som vattnet även nyttjas som dricksvattentäkter.

På platser där det förekommit verksamheter där det av erfarenhet går att veta att de kan orsaka allvarliga markföroreningar görs en mer plats-specifik inventering och riskklassning (enligt MIFO, Metodik för inventering av förorenade områden fas 1).

Riskklassning görs utifrån vilken riskområdet kan utgöra för människors hälsa och miljö. Riskklass 1 och 2 innebär mycket stor respektive stor risk och riskklass 3 och 4 innebär måttlig respektive liten risk. Områden med hög riskklass (1 och 2) bör undersökas mer noggrant genom markundersökningar och provtagningar (enligt MIFO fas 2) och vid behov saneras i ett senare skede. Platser där riskerna bedöms som måttliga eller låga (klass 3 och 4) prioriteras normalt inte för vidare undersökningar eller åtgärder.

Ändrad markanvändning eller markarbeten kan dock innebära att det blir aktuellt med undersökningar och åtgärder. Allt eftersom ny kunskap kommer fram kan en riskklassning komma att ändras. Huvudprincipen är att den som förorenat ska betala sanering. Ansvaret gäller för åtgärder som har utförts eller verksamheter som bedrivits efter den 30 juni 1969. Kan inte någon verksamhetsutövare utföra eller bekosta efterbehandling av en förorenad fastighet är var och en som förvärvat fastigheten efter 1 januari 1999 och vid förvärvet känt till föroreningarna eller borde ha upptäckt dem, efterbehandlingsansvarig. Om flera verksamhetsutövare är ansvariga ska de svara solidariskt för kostnaderna. Den som brukar eller äger en fastighet och upptäcker en förorening som kan medföra skada eller olägenheter för miljö eller hälsa är skyldig att genast underrätta kommunens miljönämnd eller Länsstyrelsen.

Målet i Katrineholms kommun är att förorenade områden inte ska skada människors hälsa eller miljön. Kunskapen är idag god om förekomsten av förorenade områden i kommunen. De flesta av de förorenade områdena finns i eller i anslutning till tätorterna. När ny kunskap och nya ämnen tillkommer ökar även antalet områden som bedöms potentiellt förorenade. Mindre okända områden kan dock också förekomma. Kommunen har tagit fram en handlingsplan för det fortsatta arbetet med förorenade områden.

Sanering har i kommunen skett av 4 objekt inom de högsta riskklasserna. Ett antal objekt har undersökts enligt MIFO fas 2, bland annat kommunala deponier. Klassificering av de ännu inte klassificerade objekten enligt MIFO fas 1 ska genomföras och fortsatta undersökningar av objekt med klass 1 och 2 ska genomföras för att klarlägga behovet av eventuell sanering. Vid exploatering i registrerade förorenade områden ställs krav på undersökningar av eventuellt behov av sanering. Även objekt med klass 3 och 4 kan vid behov komma att undersökas ytterligare.

Riksintressen

Det här vill vi

Vid åtgärder, förhandsbesked, bygglov och planläggning ska vi ta hänsyn till utpekade riksintressen. Vi vill värna om och skydda samt utveckla och förstärka de riksintressen som finns i vår kommun.

Det här ska vi göra

- Åtgärder som medför påtaglig skada på riksintressena får inte tillåtas.
- Varje förändring inom eller i anslutning till riksintresset ska prövas mot bakgrund av motiven för varför området är av riksintresse.
- För detaljplaner som berör riksintresse ska undersökningen om betydande miljöpåverkan omfatta förutsättningar för värdets bevarande.
- Vid förhandsbesked och bygglov inom eller i anslutning till riksintresseområde ska alltid bedömningar göras om nybyggnation kan komma att skada riksintresset.
- I lov- och planärenden i anslutning till stamnätet för elförsörjning med 400 kV ledningar/kablar inklusive transformatorstationer ska lämpligt avstånd utredas.

Dessa punkter bidrar till att uppnå:

Strategi 1: Nära & Inkluderande

Strategi 2: Inbjudande & Hälsosam

Strategi 3: Robust & Klimatsmart

Riksintressen är områden som enligt tredje och fjärde kapitlet Miljöbalken bedöms ha värden av vikt för hela landet och ska därför skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada dessa värden. Riksintresse kan gälla för områden som är skyddsvärda på grund av sina speciella natur- och kulturvärden eller för områden som är av betydelse för ett speciellt nyttjande till exempel för friluftsliv eller kommunikationer. Områdena kan även vara riksintressanta för totalförsvaret. Vid planering är det av stor vikt att de utpekade riksintressenas kvalitéer ska framhållas och att framtida förändringar ska bidra till att förstärka och utveckla de värden som finns idag. De värden som ingår i riksintresset ska brukas och ses som en tillgång. Hänsyn ska även tas vid förändringar inom eller i anslutning till riksintresset.

Vi redovisar alla utpekade riksintressen i kartan, där finns även kommunens ställningstaganden till riksintressena.

Riksintresse för naturvård

I vår kommun finns det 17 områden som är av riksintresse för naturvården. Områden av riksintresse för naturvården i Södermanlands län beslutades av Naturvårdsverket den 7 februari 2000.

Riksintresse för kulturmiljö

I vår kommun finns sex områden som är av riksintresse för kulturmiljön. Områden av riksintresse för kulturmiljövården är områden som bedöms ha kulturvärden av nationellt intresse och som därför utsetts som riksintressen av Riksantikvarieämbetet enligt Förordning (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden. Riksintressena innebär inte något områdesskydd utan syftet är att de riksintressanta värdena ska präglade platsen. 2014 färdigställde Länsstyrelsen i Södermanlands län en revidering av

riksintresseområden för kulturmiljövården vilket innebär att geografisk avgränsning och beskrivningar omarbetats.

Riksintresse friluftsliv

I vår kommun finns delar av ett område av riksintresse för friluftsliv enligt 3 kapitlet Miljöbalken. Områden av riksintresse för friluftsliv i Södermanlands län beslutades av Naturvårdsverket 1989. Under 2013 såg Länsstyrelsen över länets riksintressen för friluftslivet.

Riksintresse för kommunikationer

Riksintresse för vägar och järnvägar ingår i riksintresset kommunikationer och pekas ut av Trafikverket. I Katrineholm är järnvägarna samt väg 55 och 56 utpekade, samt Katrineholms kombiterminal med Österleden och Terminalgatan.

Riksintresse för totalförsvaret

Försvarsmaktens riksintressen omfattar dels riksintressen som kan redovisas öppet, dels riksintressen som av sekretesskäl ej kan redovisas öppet. Utöver dessa finns anläggningar av riksintresse som är utspridda över landets yta och vars influensområde av sekretesskäl inte kan redovisas öppet. I vissa fall kan riksintresset leda till att utökad lovplikt måste införas med särskilda områdesbestämmelser, eller att förordnande enligt 11 kapitlet 12 § PBL behöver beslutas av Länsstyrelsen för ett visst geografiskt område. Länsstyrelsen förutsätts i dessa fall vid behov få en separat redovisning av föreliggande riksintresse. Redovisningen omfattar anläggningar med influensområden som Försvarsmakten bedömer har betydelse ur planhänseende. Ett influensområde är ett område inom vilket åtgärder som exempelvis ny bostadsbebyggelse kan påverkas av eller som i sin tur kan påverka verksamhet inom riksintresseområdet. I vissa fall är det inte verksamheten utan en viss anläggnings funktion som kan påverkas av specifika byggnadstyper och infrastruktur. Influensområdets fysiska utbredning från till exempel skjutfält eller flygplats varierar beroende på verksamhetens art samt vilken typ av åtgärd som ska vidtas. Inom kommunen kan de riksintressen som inte redovisas öppet framförallt påverkas av uppförandet av höga byggnadsobjekt så som master och vindkraftverk. Hela landets yta är samrådsområde för objekt högre än 20 meter utanför, och högre än 45 meter inom, sammanhållen bebyggelse. I vår kommun finns ett utpekat övrigt influensområde samt delar av ett övrigt influensområde i kommunens östra delar.

Riksintresse för yrkesfiske

I Katrineholms kommun omfattas Hjälmaran av riksintresse för yrkesfiske enligt 3 kapitlet 5 § Miljöbalken. Området ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra verksamheten.

Riksintresse för energidistribution

Energimyndigheten ansvarar för att ange riksintressen för energidistribution. Enligt strategin för riksintressen från december 1996 ska i fråga om energidistribution bestämmelser om riksintressen tillämpas på områden för anläggningar som är del i större sammanhängande system för energidistribution av nationellt intresse. I beslut från 1994 görs bedömning är stamnätet för elförsörjning med 400 kV ledningar/ kablar inklusive transformatorstationer är av riksintresse för energidistribution. Det finns inga geografiska avgränsningar för dessa områden.

Natura 2000

Natura 2000 är ett nätverk av värdefulla naturområden inom hela EU. Syftet är att värna om naturtyper, fåglar och andra arter som medlemsländerna kommit överens om att skydda. Varje medlemsland ansvarar för att skydda och vårda sina områden så att naturvärdena bevaras. I vår kommun finns 40 utpekade områden som alla omfattas av en bevarandeplan, bevarandeplanerna har tagits fram av Länsstyrelsen. Sedan 2001 är alla natura 2000-områden klassade som riksintresse enligt 4 kapitlet Miljöbalken.

Övergripande mål

Globala och nationella mål

Agenda 2030

Agenda 2030 antogs av FN:s medlemsländer den 25 september 2015 och är den mest ambitiösa överenskommelsen för hållbar utveckling som världens ledare någonsin har antagit. Agenda 2030 innehåller 17 globala mål, som i sin tur har 169 delmål, och spänner över ett stort antal viktiga samhällsfrågor med avgörande betydelse för vår och planetens framtid.

De globala hållbarhetsmålen är de viktigaste vägledande målen för översiktsplanen. Översiktsplanens övergripande strategier och ställningstaganden samt förslag till mark- och vattenanvändning ska bidra till att uppfylla intentionerna i Agenda 2030.

Barnkonventionen

Barnkonventionen är ett rättsligt bindande internationellt avtal som slår fast att barn är individer med egna rättigheter. Sedan 2020 är barnkonventionen svensk lag. Konventionen innehåller 54 artiklar som alla är lika viktiga och utgör en helhet, det finns fyra grundläggande principer som alltid ska beaktas när det handlar om frågor som rör barn:

- Alla barn har samma rättigheter och lika värde.
- Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn.
- Alla barn har rätt till liv och utveckling.
- Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad.

Nationella miljömålen

Miljömålssystemet består av ett generationsmål, 16 miljö kvalitetsmål samt ett antal etappmål inom områdena avfall, biologisk mångfald, farliga ämnen, hållbar stadsutveckling, luftföroreningar och klimat. Det övergripande miljömålet är att vi till nästa generation ska kunna lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.

Klimatmål

Sveriges klimatpolitiska ramverk består av en klimatlag, klimatmål och ett klimatpolitiskt råd. Det långsiktiga målet innebär att Sverige inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären senast år 2045, för att därefter uppnå negativa utsläpp. Målet innebär att växthusgasutsläppen från svenskt territorium ska vara minst 85 procent lägre år 2045 än utsläppen år 1990. Resterande utsläpp ned till noll kan uppnås genom kompletterande åtgärder. I arbetet mot att uppnå det långsiktiga klimatmålet finns tre etappmål uppsatta (etappmålen gäller endast för den icke-handlande sektorn, det vill säga de verksamheter som inte omfattas av EU:s utsläppshandel). Etappmålen är:

- Utsläppen år 2020 bör vara 40 procent lägre än utsläppen år 1990.
- Utsläppen år 2030 bör vara 63 procent lägre än utsläppen år 1990.
- Utsläppen år 2040 bör vara 75 procent lägre än utsläppen år 1990.

Målen omfattar inte utsläpp och upptag i markanvändningssektorn.

Regionala mål

Sörmlandsstrategin

Sörmlandsstrategin är Sörmlands regionala utvecklingsstrategi för verksamhet inom infrastruktur, kompetens, samhällsplanering och näringslivsutveckling. Sörmlandsstrategin är en övergripande strategi som ska tas i beaktning i kommuners planeringsarbete.

Ett klimatneutralt Södermanland 2045

Ett klimatneutralt Södermanland 2045 är en regional klimat- och energistrategi för Södermanlands län. Länets mål utgår från det nationella målet om netto- noll utsläpp 2045. För att nå detta mål finns en vision framtagen som sammanfattar strategins riktning. Visionen är att Södermanlands län år 2045 ska vara klimatneutralt och vårt samhälle ska präglas av en cirkulär ekonomi. Vi ska också vara oberoende av fossila bränslen och energianvändningen ska vara effektiv samt baserad på förnybara energikällor.

Lokala mål

Kommunplanen

Kommunplanen Trygghet och Framtidstro 2023-2026 visar hur den politiska majoriteten vill utveckla Katrineholms kommun de kommande åren. Syftet med kommunplanen är att säkra den demokratiska styrningen av kommunen och de uppdrag och mål som identifieras i kommunplanen ligger till grund för förvaltningarnas budget och arbete under året.

I förordet till kommunplanen Trygghet och Framtidstro står bland annat:

”Dagens samhälle bygger vi för framtidens invånare. Katrineholm behöver klimatsäkras utifrån ett gemensamt ansvar att ge kommande generationer likvärdiga eller bättre förutsättningar än de vi har idag. Den strategiska samhällsplaneringen skapar en långsiktigt hållbar samhällsutveckling i framkant. Sammantaget ska kommunplanen 2023-2026 bidra till att bygga ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbart Katrineholm.”

Miljömål

Kommunstyrelsen fattade den 29 april 2014 beslut om att anta övergripande lokala miljömål:

- Klimatpåverkan ska minimeras.
- Tillförsel av näringsämnen och föroreningar till sjöar, vattendrag och grundvatten ska minimeras.
- Vattnet i vår kommun är en viktig tillgång som ska skyddas, då det även är vårt viktigaste livsmedel.
- Katrineholms kommun erbjuder en god bebyggd miljö, både inom nyproduktion och i befintlig bebyggelse. I vår kommun ska vi ha en trygg, sund och säker boendemiljö.
- Naturen har ett egenvärde och ska vara en källa till upplevelser för invånarna och besökarna i vår kommun och det görs genom ett aktivt naturvårdsarbete och ökad tillgänglighet till naturen för alla.
- Vi ska förvalta park och natur på ett sätt som främjar biologisk mångfald.

Tidig dialog

En av de viktigaste delarna i arbetet med Framtidsplan 2050 är att lyssna på hur invånare, företag och andra intressenter vill att kommunen ska utvecklas. Arbetet med Framtidsplan 2050 inleddes därför med en insamling av framtidsvisioner och synpunkter från invånare. Syftet var att skapa en bild av hur Katrineholm vill att kommunen ska se ut i framtiden och vilka viktiga frågor som de vill att Framtidsplanen hanterar.

Under 2021 genomfördes en bred insamling av framtidsvisioner, i form av en digital enkät där 300 invånare gav sin bild av framtiden. De som besvarade enkäten tyckte att det bästa med Katrineholm är närheten till natur och naturupplevelser, i kombination med stadens service och utbud. Att bevara och ta hand om våra naturresurser, utveckla stadens utbud och förstärka identiteten som trädgårdsstad med parker och grönområden, konst och kulturliv är viktigt för framtiden. De som besvarade enkäten vill se en trygg kommun med god gemenskap och bra uppväxtvillkor för barn- och unga.

”Det bästa med Katrineholm är att ha nära till grönskan och naturen men även en fika eller god lunch centralt och kunna ta del av liv och rörelse.”

” Alla ska känna att Katrineholm är en trygg och bra plats för mig och min familj att leva på.”

En frukostworkshop med näringslivets företrädare genomfördes för att samla in deras tankar om framtidens Katrineholm. Även i den insamlingen lyftes vikten av trygg och upplevelserik kommun med levande stadskärna och stort utbud fram som viktigt för framtiden. Rikt kulturliv, möjlighet till högre utbildning och landsbygdsutveckling för att hela kommunen ska utvecklas sågs som framgångsfaktorer.

I ett samarbete med Duveholmsgymnasiet har 50 gymnasieelever under 2021 arbetat med frågeställningar om framtidens Katrineholm. Klasser som deltog var:

Estetiska programmet Animation och visualisering - år 2 och 3

Estetiska programmet Media och design - år 2 och 3

Samhällsvetenskapsprogrammet inriktning media - år 2

Samhällsvetenskapsprogrammet inriktning beteende - år 2

Framtidsplan 2050 vilar också på resultatet av dialog som skedde inför framtagandet av Översiktsplan 2030 där alla tätorter besöktes för synpunktsinsamling. I dialogen för Översiktsplan 2030 deltog förskolebarn som genom skapande visade vad som var viktigt för dem i sin kommun. Målgruppen för den tidiga dialogen i Framtidsplan 2050 har primärt varit de som lever och verkar i Katrineholm idag, med speciellt fokus på ungdomar.

Genomförande

Efter att framtidsplan 2050 antas av kommunfullmäktige ska vi se till att planen efterföljs och genomförs i allt kommande arbete i kommunen. För att förverkliga Framtidsplan 2050 krävs samverkan mellan flera olika parter. Samarbete internt i kommunens verksamhet ska ske mellan förvaltningar, nämnder och bolag för att göra rätt prioriteringar och investeringar. Översiktsplanens genomförande påverkar både mark som ägs kommunen samt även mark som ägs av privata markägare. I många utvecklingsfrågor är därför ett nära samarbete med markägare, exploatörer och näringsliv av stor betydelse för genomförandet av planen. I det större perspektivet ska vi även samarbeta med angränsande kommunen, statliga och regionala organ.

Plan för genomförande

För att förverkliga Framtidsplan 2050 kommer olika åtgärder och aktiviteter tas fram. Planens innehåll ska konkretiseras i underliggande styrdokument, planer och program. För att förtydliga kommunens intention och kraftsamla kring de åtgärder som ger störst effekt ska en genomförandeplan tas fram efter att översiktsplanen har antagits. Syftet ska vara att tydliggöra kommunens prioriteringar kring investeringar, åtgärder och geografiska områden som föreslås i översiktsplanen.

Genomförandeplanen ska beskriva vilka områden i kommunen som är särskilt prioriterade att utveckla under föreslagna period genom bland annat planläggning och satsningar på infrastruktur. Övriga styrdokument i kommunen som till exempel bostadsförsörjningsprogram kommer också att påverka utbyggnadsordningen. Genomförandeplanen ska integreras i kommunens arbete och budget. Genom att länka samman översiktsplanen och kommunens planerings-, investerings- och uppföljningsprocesser säkerställer vi att Framtidsplan 2050 följs.

Planeringstrategi och årlig uppföljning

Vi ska enligt plan- och bygglagen ta fram en planeringsstrategi som ska fastställas varje mandatperiod. I den ska framgå vilka delar av kommunens gällande översiktsplanen som bedöms behöva uppdateras och utvecklas under mandatperioden och vilka underlag som behöver tas fram. För att kunna ta fram en planeringsstrategi har vi som mål att ska vi genomföra årliga uppföljningar av översiktsplanen. Av uppföljningen ska framgå om planens intention och dess planeringsinriktningar följs samt om utvecklingen går enligt planens riktning. Uppföljningen bör också identifiera brister med nuvarande plan samt värdera om planens förutsättningar har förändrats. Regelbundna uppföljningar medför att vi kan bedriva arbete med översiktsplan mer kontinuerligt och minskar därmed risken för att en framtida revidering av planen leder till omfattande insatser.

Den årliga uppföljningen ska hantera frågor som:

- Följs planens intention och dess planeringsinriktningar/ går utvecklingen i den riktning översiktsplanen anger?
- Var har planläggning skett, vilken markreserv har vi för bostäder och verksamheter, var har bygglov beviljats, hur många bostäder har byggts, vilken typ av bostäder har byggts?
- Vilka brister har identifierats med nuvarande plan?
- Har några förändringar skett i planens förutsättningar?
- Är planen tillräckligt tydlig och ger den stöd som beslutsunderlag?
- Har översiktsplanen lett till betydande miljöpåverkan?

Framtidsplan 2050 - Översiktsplan för Katrineholms kommun

Del 2: Kartor med tillhörande texter
(Kopia av den digitala översiktsplanen)

Samrådshandling

Kommunstyrelsen 2023-08-30, § 174

Innehåll

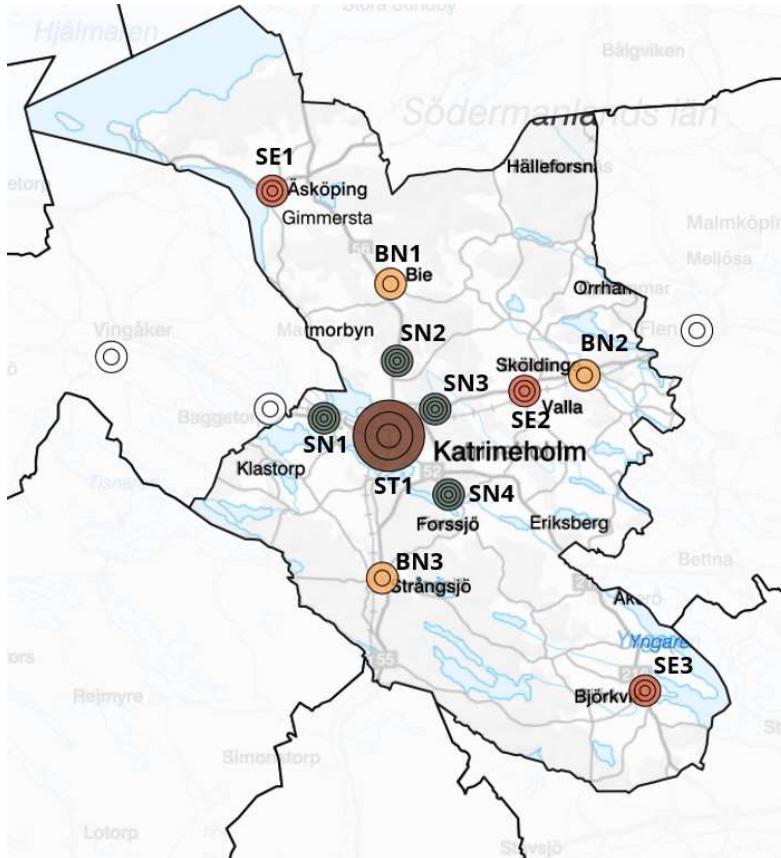
Digital översiktsplan.....	3
Utvecklingsinriktning	4
Stadsnod.....	4
Stadsnära noder.....	5
Servicenoder.....	7
Bebyggelsenoder.....	9
Kommunikationsstråk.....	11
Grön- och blåstråk.....	14
Natur- och vattenområden.....	15
Större jordbrukslandskap.....	17
Besöksnäringssnod.....	19
Mark- och vattenanvändning	23
Mångfunktionell bebyggelse.....	23
Sammanhängande bostadsbebyggelse.....	26
Verksamheter och industri.....	43
Natur och friluftsliv.....	47
Grönområde och park.....	48
Vatten.....	50
Teknisk anläggning.....	50
Järnväg.....	50
Järnväg – utvecklingsområde.....	51
LIS-område.....	52
Landsbygd.....	55
Fritidshusområden (ingår i sammanhängande bostadsbebyggelse).....	56
Sammanhängande bebyggelse (ingår i sammanhängande bostadsbebyggelse).....	60
Utvecklingsområde trafik.....	61
Gång- och cykeltrafik.....	64
Busstrafik.....	65
Motortrafik.....	67
Riksintressen.....	68
Naturvård.....	68
Kulturmiljö.....	69
Friluftsliv.....	72
Kommunikationer.....	73
Totalförsvaret.....	73
Yrkesfiske.....	73
Natura 2000.....	73
Särskild hänsyn	76
Stora opåverkade områden.....	76

Digital översiktsplan

Framtidsplan 2050 är en digital översiktsplan och innehållet i detta dokument är kopia del 2 av det digitala innehållet. I del 1 finns strategier och temaområden. Den kompletta digitala versionen är tillgänglig under samrådet och kommer sedan uppdateras till granskning och slutligen antagande. Länken leder därmed till den senaste versionen.

[Länk till framtidsplan 2050](#)

Utvecklingsinriktning

Kopia av GIS-kartan som visar alla noder.

Stadsnod

ST1 Katrineholm

Definition

Stadsnoden fyller en viktig funktion för hela vår kommun och bidrar med den största andelen av kommunens offentliga service, kommersiella utbud och bostäder. Den stärker vår attraktionskraft genom att bidra med urbanitet och stadskänsla som kommer hela kommunen till del. Staden är knutpunkten för mobilitet genom resecentrum och här möts utpekade kommunikationsstråk. Staden Katrineholm har en viktig roll i regionen med potential att bära storregionala funktioner för både bostads- och arbetsmarknad, handel, utbildning samt logistik. Här ska kommunens huvudsakliga utveckling av service, bostäder och arbetstillfällen/näringslivstillväxt ske.

Det här vill vi

I Katrineholms stad finns mycket goda förutsättningar för utveckling och vi planerar för fortsatt tillväxt för att kunna fortsätta växa med fler invånare till 2050. Det innebär att vi behöver göra plats för ett växande näringsliv, satsa på fler arbetsplatser samt möta behovet av bostäder för nuvarande och framtida invånare. Vi ska se till att det finns service och god infrastruktur för gång- och cykel i hela staden, så att det är lätt att leva hållbart här. I takt med att staden växer blir våra befintliga

grönområden viktigare och vi ska ta hand om dem samtidigt som vi skapar nya grönområden och möjliggör för fler mötesplatser. Helheten av kreativa gröna miljöer, offentlig konst, utbildning och näringsliv, arenor för evenemang, idrott och kultur ska skapa en attraktiv och kreativ urbanitet som stärker hela kommunen. Katrineholm ska fortsätta utvecklas som navet för service och kommunikationer för hela vår kommun och tillsammans med övriga noder skapas ett gemensamt sammanhang.

Vi föreslår utvecklingen av staden främst genom förtätning i den befintliga miljön både gällande bostäder samt service, handel och arbetstillfällen. Förtätningen ska utgå från en tydlig idé om hur vi vill utveckla staden och platsen och tillföra fler kvaliteter. Verksamhetsområden för störande verksamheter lokaliseras i utkanten av staden och där goda möjligheter finns för transporter på väg och järnväg.

Så här ser det ut idag

Idag bor cirka 24 000 invånare i Katrineholm stad. När vi frågar invånarna vad som är det bästa med Katrineholm svarar majoriteten; småskaligheten, närheten till naturen och omvärlden. Katrineholm stad ligger strategiskt där västra och södra stambanan möts och med en radie av 10 mil till städer som Örebro, Linköping, Norrköping, Västerås, Eskilstuna, Nyköping och Stockholm med goda vägförbindelser.

Stadsnära noder

SN1 Sjöholm

Definition

De stadsnära noderna är orter eller grupper av sammanhängande bebyggelse som främst består av bostäder. De stadsnära noderna bidrar med småskaliga, naturnära livsmiljöer med nära anknytning till staden. Noderna försörjs i huvudsak av stadens service och har goda cykelavstånd till Katrineholms centrum och resecentrum. I de stadsnära noderna ska vi arbeta för tillväxt i form av bostadsbebyggelse.

Det här vill vi

Här ser vi stor potential att utveckla området kring väg 52 som ingår i ett av våra starkaste kommunikationsstråk och Sjöholm till en ny nod för bebyggelse. Vi föreslår området varsamt växa fram med verksamheter och bostäder där vi sparar merparten av jordbruksmarken och bevarar gröna stråk genom området. Krämbols friluftsområde ska utvecklas och vara en tillgång för invånarna. Området kring Näsnaren är utpekat som både värdefull natur och vattenområde samt som utvecklingsområde för besöksnäringen.

Vi föreslår att stråket mellan Katrineholm och Baggetorp förstärks genom infrastruktur för cykel. Noden har därmed goda förutsättningar för hållbart resande med god tillgänglighet till cykelväg och till kollektivtrafik.

En utveckling av verksamhetsområden väster om Katrineholm kan medföra behov av att se över framkomligheten för godstrafik och kopplingen till väg 55 söderut mot Norrköping.

Så här ser det ut idag

Idag finns här enstaka bebyggelse, gårdsbildningar och en mindre by av hus. I övrigt omfattas områden främst av skog och jordbruksmark. Vid Krämbol i söder finns av kommunen ordnat friluftsområde med vandringsleder vid sjön Viren, i norr ligger sjön Näsnaren som är ett Natura 2000 område och rikt på fågelliv. Området ligger cirka 5 kilometer från Katrineholms centrala delar och i anslutning till väg 52.

SN2 Strängstorp

Definition

De stadsnära noderna är orter eller grupper av sammanhängande bebyggelse som främst består av bostäder. De stadsnära noderna bidrar med småskaliga, naturnära livsmiljöer med nära anknytning till staden. Noderna försörjs i huvudsak av stadens service och har goda cykelavstånd till Katrineholms centrum och resecentrum. I de stadsnära noderna ska vi arbeta för tillväxt i form av bostadsbebyggelse.

Det här vill vi

Strängstorp har stor potential till att växa till en större bebyggelsegrupp och utvecklas till en stadnära nod. Området ligger i ett av våra utpekade kommunikationstråk. I anslutning till befintlig bebyggelse och väster om vägen föreslår vi utvecklingsområden för nya bostäder. Här kan attraktiva boendemiljöer skapas i närhet till sjö och natur samtidigt som stadens utbud finns nära. Här finns möjligheter för hållbart resande genom planerad cykelväg och kollektivtrafik som redan finns idag. En säker övergång skapas då väg 56 byggs om och därmed tillgängliggörs även västra sidan av vägen för utveckling av bostäder.

Så här ser det ut idag

Området ligger i nära anslutning till Katrineholms stad och med 4,5 kilometer till resecentrum. Strängstorp är en bebyggelsegrupp idag om cirka 30 bostäder. En större del av bebyggelsen kom till på 50-talet då främst arbetarbostäder kom till för en av stadens stora industrier. Övriga områden består av främst skogsmark och en mindre del av ängsmark. Detaljplanearbete pågår för att skapa ytterligare tomter för bostäder.

SN3 Sågmon

Definition

De stadsnära noderna är orter eller grupper av sammanhängande bebyggelse som främst består av bostäder. De stadsnära noderna bidrar med småskaliga, naturnära livsmiljöer med nära anknytning till staden. Noderna försörjs i huvudsak av stadens service och har goda cykelavstånd till Katrineholms centrum och resecentrum. I de stadsnära noderna ska vi arbeta för tillväxt i form av bostadsbebyggelse.

Det här vill vi

Sågmon har stor potential till att växa till en större bebyggelsegrupp och utvecklas till en stadnära nod. Området ligger i ett av våra starkaste kommunikationstråk. Befintlig fritidhusbebyggelse har potential att utvecklas till permanentboende och i anslutning till det föreslår vi utvecklingsområden för nya bostäder. Här kan attraktiva boendemiljöer skapas i närhet till sjö och natur samtidigt som stadens utbud finns nära. Här finns redan idag goda förutsättningar för hållbart resande med cykelväg och tillgång till kollektivtrafik. Vid en utveckling av området ska trafikplatsen ses över och för att skapa möjligheten att gå och cykla säkert mellan norra och södra delen om riksvägen.

Så här ser det ut idag

Området är idag ett fritidhusområde och ligger i nära anslutning till Katrineholms stad med gång- och cykelförbindelse på 3,5 kilometer till resecentrum. Fritidhusområdet består av cirka 70 tomter och fick kommunalt vatten och avlopp år 2014. Övrig mark som föreslås utvecklas består till största delen av skog.

SN4 Forssjö

Definition

De stadsnära noderna är orter eller grupper av sammanhängande bebyggelse som främst består av bostäder. De stadsnära noderna bidrar med småskaliga, naturnära livsmiljöer med nära anknytning till staden. Noderna försörjs i huvudsak av stadens service och har goda cykelavstånd till Katrineholms centrum och resecentrum. I de stadsnära noderna ska vi arbeta för tillväxt i form av bostadsbebyggelse.

Det här vill vi

En utveckling av tätorten Forssjö skulle innebära ett utökat befolkningsunderlag för att upprätthålla en god samhällsservice på orten och god kollektivtrafik till Katrineholm. Vi föreslår utvecklingsområden för bostäder i väster för att stärka kopplingen till Katrineholm i attraktivt sjönära läge. Norr om Forssjö föreslås ett stort område som reserveras för friluftslivets intressen och som föreslås utvecklas till ett tätortsnära rekreativområde. Området sammanfaller med vattenskyddsområdet vilket gör att ny bostadsbebyggelse eller verksamhetsutveckling ej är möjligt. Fler invånare skulle kunna innebära en framtida utbyggnad av skola och/eller förskola inom orten. Forssjö är under utveckling och det finns idag lediga tomter samtidigt som detaljplanering för ytterligare områden pågår. Det finns ett starkt

lokalt engagemang för orten som både genererar näringslivsutveckling och destinationsutveckling, miljön kring Bruksholmen som idag är en restaurang är ett gott exempel.

Så här ser det ut idag

I Forssjö tätort bor cirka 500 personer och är ett villasamhälle cirka fem kilometer sydost om Katrineholm. Läget vid Forssjösjön samt närheten till Katrineholm med cykelväg samt tillgång till kollektivtrafik gör Forssjö till en attraktiv ort. På orten finns idag både privata verksamheter, kommersiell service och samhällsservice.

Service-noder

SE1 Äsköping

Definition

Service-noder är orter som erbjuder offentlig och kommersiell service som skola/förskola, äldreomsorg och livsmedelsbutik/servicepunkt. Serviceorternas geografiska läge gör att stora delar av landsbygdens invånare har närhet till dem. Orterna fungerar som närmsta centrum, mötesplats och kommunikationsnod för sitt omland. Relationen mellan service-noderna och staden i form av infrastruktur och kommunikationer är viktiga för att stärka kommunen som helhet. I serviceorterna ska vi arbeta för fortsatt utveckling av service, bostäder och arbetstillfällen/näringslivstillväxt.

Det här vill vi

Vi föreslår utvecklingsområden i anslutning till skolan, centrum och idrottsplatsen i Äsköping. Fler invånare skulle kunna innebära en framtida utbyggnad av skola och/eller förskola på orten. En befolkningstillväxt här skulle stödja kollektivtrafiken längs med stråket Katrineholm – Bie – Äsköping – Eskilstuna samt Vingåker.

Genom sitt rika historiarv och väletablerade besöksmål har orten en bra möjlighet att utveckla ytterligare kommersiell service/lokalt näringsliv och stärkas som upplevelsenod. I ett större sammanhang kan kopplingar göras till omkringliggande besöksmål som till exempel Läppe.

Läget i kommunen, med relativt långt avstånd till Katrineholm stad gör det än mer viktigt att orten ska kunna fungera självständigt och bidra med service till sitt omland, så att vi kan behålla vår flerkärnighet och mångfald i kommunen. Det är viktigt att den service och kollektivtrafik som finns idag kan bibehållas och stärkas. Förutsättningar finns även för utveckling av gång- och cykelvägnätet på orten, där barns möjligheter att ta sig säkert till skolan ska ha högst prioritet. Vi ser också framtida möjligheter för cykelväg till Katrineholm.

Så här ser det ut idag

I Äsköpings tätort bor cirka 300 personer. Äsköping ligger cirka två mil nordväst om Katrineholm och öster om sjön Öljaren. Bebyggelsen utgörs främst av villabebyggelse. Trakten kring Äsköping har höga kulturvärden och utgörs av ett herrgårdslandskap med stora gårdar. Här finns ett av Sörmlands största besöksmål, Julita – Sveriges Lantbruksmuseum, och en rik ortshistoria med rötterna i jämlikhetsrörelsen och Fogelstad medborgarskola. Orten är en servicepunkt idag och det finns både kommersiell service och samhällsservice så som livsmedelsbutik, förskola, skola och distriktssköterskemottagning. I Äsköping finns även en stor idrottsplats och ett aktivt föreningsliv. Äsköping omfattas av riksintresse för kulturmiljövård (Julitabygden D25) samt kulturmiljövårdsprogram, kopplat till omgivande jordbruks- och herrgårdslandskap. Idag finns ett detaljplanelagt område i Äsköping samt ett antal lediga tomter.

SE2 Valla

Definition

Service-noder är orter som erbjuder offentlig och kommersiell service som skola/förskola, äldreomsorg och livsmedelsbutik/servicepunkt. Serviceorternas geografiska läge gör att stora delar av landsbygdens invånare har närhet till dem. Orterna fungerar som närmsta centrum, mötesplats och kommunikationsnod för sitt omland. Relationen mellan service-noderna och staden i form av

infrastruktur och kommunikationer är viktiga för att stärka kommunen som helhet. I serviceorterna ska vi arbeta för fortsatt utveckling av service, bostäder och arbetstillfällen/näringslivstillväxt.

Det här vill vi

Valla ligger i stråket mellan Katrineholm – Flen där det finns stor potential för utveckling. Vi föreslår utveckling av bostäder vid infarten till Valla samt i anslutning till skolan. Nya områden för verksamheter föreslås i väster om Valla. Valla skulle också med fördel kunna förtätas inom befintlig bebyggelse. En ökning av befolkningen i Valla skulle kunna innebära en framtida utbyggnad av skolan och förskolan. En sådan kan i första hand ske inom befintliga områden för förskola och skola.

Utveckling av orten skulle innebära ett utökat befolkningsunderlag för att skapa fler verksamheter på orten och upprätthålla en god samhällsservice exempelvis skola och kollektivtrafik till och från Katrineholm.

Vi båda infarterna till Valla från väg 55 har vi har vi pekat ut för förbättrade trafikplatser, möjligheten att säkert korsa vägen för gående och cyklister behöver ses över. Förutsättningar finns även för utveckling av gång- och cykelvägnätet på orten, där barns möjligheter att ta sig säkert till skolan ska ha högst prioritet.

På längre sikt än 2050 skulle området kring järnvägen kunna utvecklas som stationsläge och kommunen ser positivt på möjligheten att pendla med tåg, det skulle innebära större möjligheter för hållbart resande och förtätning med bostäder i centrala Valla.

Så här ser det ut idag

I Valla tätort bor cirka 1500 personer. Valla ligger cirka 1 mil öster om Katrineholm och är den största av orterna i kommunen. Till Katrineholm finns idag cykelväg. Orten är uppbyggt kring en tydlig Ortsstruktur med centrumgata och rutnätskvarter. Bebyggelsen utgörs främst av villabebyggelse men i de centrala delarna även en del flerbostadshus, delvis finns äldre villor med stora arkitektoniska kvalitéer. Orten är en servicepunkt idag och det finns både kommersiell service och samhällsservice så som livsmedelsbutik, handelsträdgård, samt förskola, skola, distriktssköterskemottagning. I Valla finns också ett populärt elljusspår, en stor idrottsplats och ett aktivt föreningsliv. I Valla finns kommunens största privata arbetsgivare samt andra växande verksamheter.

Utöver utpekade förslag till utvecklingsområden finns idag lediga tomter.

SE3 Björkvik

Definition

Serviceknoder är orter som erbjuder offentlig och kommersiell service som skola/förskola, äldreomsorg och livsmedelsbutik/servicepunkt. Serviceorternas geografiska läge gör att stora delar av landsbygdens invånare har närhet till dem. Ortarna fungerar som närmsta centrum, mötesplats och kommunikationsnod för sitt omland. Relationen mellan servicenoderna och staden i form av infrastruktur och kommunikationer är viktiga för att stärka kommunen som helhet. I serviceorterna ska vi arbeta för fortsatt utveckling av service, bostäder och arbetstillfällen/näringslivstillväxt.

Det här vill vi

Vi föreslår utbyggnad med bostäder i anslutning till skolan samt i attraktiva lägen med närhet till sjön Yngaren. I anslutning till sjön finns även ett område utpekade som LIS-område där möjlighet finns att bygga inom 100 meter från stranden. Det området beskrivs närmare i kapitlet "Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS-områden)".

Vi föreslår även att tillkommande verksamheter kan lokaliseras i anslutning till befintlig service och på så sätt stärka Björkviks centrum. Fler invånare skulle kunna innebära en framtida utbyggnad av skola och förskola. Förutsättningar finns även för utveckling av gång- och cykelvägnätet på orten, där barns möjligheter att ta sig säkert till skolan ska ha högst prioritet.

Läget i kommunen, med relativt långt avstånd till Katrineholm stad gör det än mer viktigt att orten ska kunna fungera självständigt och bidra med service till sitt omland, så att vi kan behålla vår flerkärnighet

och mångfald i kommunen. Det är viktigt att den service och kollektivtrafik som finns idag kan bibehållas och stärkas.

Så här ser det ut idag

I Björkviks tätort bor cirka 500 personer. Björkvik ligger cirka tre mil sydost om Katrineholm med närhet till Nyköping och Norrköping. Björkvik är en typisk jordbruksbygd med flera stora gods. Närheten till Nyköping, Skavsta flygplats och direktavfart från E4:an är en positiv förutsättning för utveckling av orten. Björkvik har tillgång till attraktiva miljöer intill sjön Yngaren. Orten är en servicepunkt idag och det finns både kommersiell service och samhällsservice så som livsmedelsbutik, förskola, skola och distriktssköterskemottagning. I Björkvik finns också en idrottsplats och ett aktivt föreningsliv. I Björkvik finns i dag lediga tomter och planlagda tomter. Delar av Björkvik omfattas av kulturmiljövårdsprogram som omsluter herrgårds- och bondebygden samt odlingslandskapet.

Bebyggelsenoder

BN1 Bie

Definition

Bebyggelsenoder är orter eller grupper av sammanhängande bebyggelse som i huvudsak består av bostäder. I orterna kan förskola eller skola finnas, men bebyggelsenoderna försörjs i huvudsak av service i närliggande stads- eller servicenod. Vi ser positivt på att orterna utvecklas med i första läge nya bostäder.

Det här vill vi

Bies historiska anknytning och kulturarv ger orten identitet och en potential att utvecklas som upplevelsemål för invånare och besökare. Möjligheter för kommersiell service kopplat till besöksnäringen skulle stödjas av en ökad befolkning. Bie ligger i stråket mellan Katrineholm – Eskilstuna och en ökad befolkning skulle stödja kollektivtrafiken på sträckan. I Bie finns ett område utpekade för utveckling med ytterligare bostäder.

Förutsättningar finns även för utveckling av gång- och cykelvägnätet på orten, där barns möjligheter att ta sig säkert till skolan ska ha högst prioritet.

Så här ser det ut idag

I Bie tätort bor cirka 500 personer och är beläget intill väg 56 cirka en mil norr om Katrineholms stad. I samhället dominerar modern villabebyggelse. Några byggnader finns fortfarande kvar från brunnsepoken, som upphörde på 1940-talet. I Bie finns idag service i form av förskola och skola. Bie har ett stort upptagningsområde och skolan är viktigt även för boende i omgivningen. Här finns även elljusspår, idrottsplats och ett aktivt föreningsliv.

BN2 Sköldinge

Definition

Bebyggelsenoder är orter eller grupper av sammanhängande bebyggelse som i huvudsak består av bostäder. I orterna kan förskola eller skola finnas, men bebyggelsenoderna försörjs i huvudsak av service i närliggande stads- eller servicenod. Vi ser positivt på att orterna utvecklas med i första läge nya bostäder.

Det här vill vi

Sköldinge skulle med fördel kompletteras med bostäder i anslutning till skolan, det skulle bidra till att sammankoppla ortens södra och norra delar samt att stärka kopplingarna mellan befintlig bebyggelse och skolområdet. Förutsättningar finns även för utveckling av gång- och cykelvägnätet på orten, där barns möjligheter att ta sig till skolan ska ha högst prioritet.

Fler invånare skulle stärka skola och förskola inom orten eller stärka skolan i Valla. En utveckling med bostäder i Sköldinge skulle även stödja servicenoden Valla. Sköldinge ligger i stråket Katrineholm – Flen och en befolkningsutveckling skulle stödja kollektivtrafiken på sträckan.

Så här ser det ut idag

I Sköldinge tätort bor cirka 500 personer. Sköldinge är ett villasamhälle beläget intill väg 55/57, cirka 14 kilometer öster om Katrineholm och fem kilometer öster om servicenoden Valla. Trakten är präglad av den gruvepok som varade från 1800-talets mitt fram till 1970-talet. Här finns samhällsservice så som förskola och skola samt en del verksamheter. Här finns även elljusspår, idrottsplats och ett aktivt föreningsliv. Här finns i dagsläget lediga tomter.

BN3 Strångsjö

Definition

Bebyggelsenoder är orter eller grupper av sammanhängande bebyggelse som i huvudsak består av bostäder. I orterna kan förskola eller skola finnas, men bebyggelsenoderna försörjs i huvudsak av service i närliggande stads- eller servicenod. Vi ser positivt på att orterna utvecklas med i första läge nya bostäder.

Det här vill vi

Vi föreslår utbyggnad för bostäder i östra delen av Strångsjö. Vi föreslår en framtida cykelförbindelse till Katrineholm med möjlighet till cykelpendling.

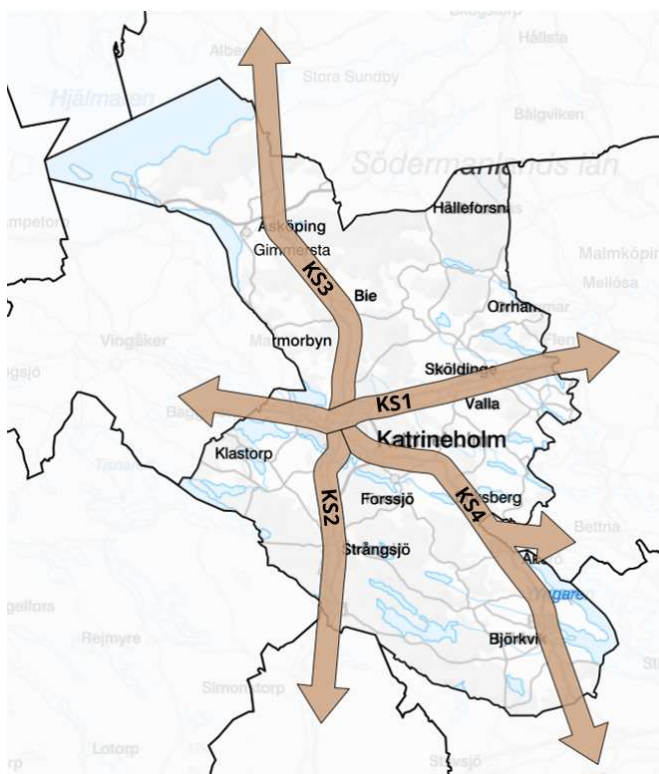
På längre sikt än 2050 skulle området kring järnvägen kunna utvecklas som stationsläge och kommunen ser positivt på möjligheten att pendla med tåg, det skulle innebära mycket större möjligheter för en utveckling av Strångsjö som ort.

Så här ser det ut idag

I Strångsjö tätort bor cirka 300 personer. Strångsjö ligger vid väg 55, knappt en mil söder om Katrineholm, och är ett gammalt järnvägssamhälle med både äldre och nyare villabebyggelse. I Strångsjö finns idag service i form av förskola. Här finns även elljusspår, idrottsplats och ett aktivt föreningsliv.

I dagsläget finns även lediga tomter i Strångsjö.

Kommunikationsstråk

Kopia av GIS-kartan som visar kommunikationsstråk.

KS1 Katrineholm – Flen – Vingåker

Definition

Stråk som är särskilt viktiga för relationen och sammankopplingen av regionala och lokala noder. Stråken är viktiga idag och att utveckla i framtiden för transporter och kollektivtrafik på väg och järnväg, samt i det lokala perspektivet för pendling med cykel mellan våra noder och närliggande noder utanför kommunen.

Det här vill vi

Vi anser detta stråk som ett av våra starkaste både regionalt och lokalt där stor potential för utveckling finns. Längs tvärstråket ligger våra noder Sjöholm, Sågmon, Valla och Sköldinge som kommer att bära en stor andel av Katrineholms befolkning. Förutsättningar för kollektivtrafik är god och redan idag har flera av noderna infrastruktur för cykelpendling till staden. Vi vill på längre sikt utveckla möjligheten att pendla med cykel på hela sträckan Flen – Vingåker och som ett första steg utveckla sträckan Katrineholm – Baggertorp. Vi vill prioritera investeringar, åtgärder och utveckling av transportinfrastruktur samt vidareutveckling av kollektivtrafiken längs detta stråk. Bebyggelseutveckling i anslutning till stråket och i våra noder längs stråket ska prioriteras. Vi ska verka för förbättrade möjligheter för pendling med tåg mellan Katrineholm och Stockholm för att bli ännu mer attraktiva som i vår roll som boendekommun. Vi ser gärna att ett gott samarbete sker med Vingåker och Flens kommuner gällande frågor kring infrastruktur, kollektivtrafik och lokalisering av bebyggelse i detta stråk.

Så ser det ut idag

Stråket sträcker sig genom Katrineholm i öst-västlig riktning och binder samman Katrineholm med Vingåker och Flen samt i förlängningen Stockholm och Örebro. Här förbinds orterna av väg 55/57 och 52 samt av järnvägen som en del av västra stambanan. I Strukturbild för Sörmland är stråket utpekad som ett starkt utvecklingsstråk för pendling och godstrafik med både järnväg och väg. Stråket är även utpekad i ÖMS 2050 som ett storregionalt samband, men som även bidrar till de inomregionala sambanden.

KS2 Katrineholm – Norrköping

Definition

Stråk som är särskilt viktiga för relationen och sammankopplingen av regionala och lokala noder. Stråken är viktiga idag och att utveckla i framtiden för transporter och kollektivtrafik på väg och järnväg, samt i det lokala perspektivet för pendling med cykel mellan våra noder och närliggande noder utanför kommunen.

Det här vill vi

I stråket Katrineholm – Norrköping ser vi en stor potential för när det gäller pendling mellan de två städerna. Möjligheten att pendla stärker arbetsmarknaden samt möjligheten till högre utbildning där Katrineholm ska vara ett attraktivt boendeanternativ. Stråket är även en del av Trafikverkets "Räta linje" mellan Norrköping och Gävle som ingår i det nationella vägnätet. Det är därför viktigt att utveckla infrastrukturen i detta stråk.

På sträckan ligger noden Strångsjö som kan få en framtida roll som stationsort bortom 2050. Inom översiktsplanens planperiod ser vi en möjlighet i att skapa en cykelförbindelse mellan Strångsjö och Katrineholm.

Så ser det ut idag

Stråket sträcker sig i syd-nordlig riktning med Katrineholm i norr och Norrköping i söder. Städerna förbinds med väg 55 och med järnvägen som är en del av södra stambanan. I Strukturbild Sörmland ingår stråket i mittstråket och är utpekade som ett starkt utvecklingsstråk för pendling och godstrafik med både järnväg och väg.

KS3 Katrineholm – Eskilstuna

Definition

Stråk som är särskilt viktiga för relationen och sammankopplingen av regionala och lokala noder. Stråken är viktiga idag och att utveckla i framtiden för transporter och kollektivtrafik på väg och järnväg, samt i det lokala perspektivet för pendling med cykel mellan våra noder och närliggande noder utanför kommunen.

Det här vill vi

Stråket Katrineholm – Eskilstuna ser vi främst som viktigt i det regionala perspektivet för godstransporter och i det lokala perspektivet för pendling med cykel. Längs med stråket ligger noderna Strängstorp, Bie och Äsköping. Stråket är även en del av Trafikverkets "Räta linje" mellan Norrköping och Gävle som ingår i det nationella vägnätet.

Vi ser potential att på längre sikt förlänga möjligheten att cykla även till Äsköping.

Så ser det ut idag

Stråket sträcker sig i syd-nordlig riktning med Katrineholm i söder och Eskilstuna i norr. Städerna och noderna efter sträckningen förbinds med väg 56. Vägen är under ombyggnad och cykelväg ska komma till mellan Bie och Katrineholm. I Strukturbild Sörmland är stråket utpekade primärt som ett transportsamband för framför allt gods- och genomfartstrafik av storregional betydelse. Med stor betydelse för varuförsörjningen av Stockholm-Mälardalen, Bergslagen och Norrlandskusten.

KS4 Katrineholm – Nyköping - Norrköping

Definition

Stråk som är särskilt viktiga för relationen och sammankopplingen av regionala och lokala noder. Stråken är viktiga idag och att utveckla i framtiden för transporter och kollektivtrafik på väg och järnväg, samt i det lokala perspektivet för pendling med cykel mellan våra noder och närliggande noder utanför kommunen.

Det här vill vi

Längs stråket Katrineholm-Nyköping ligger Stockholm Skavsta flygplats som är en nationell och internationell transportnod. Vi vill verka för att stärka kopplingarna till Skavsta genom förbättrad

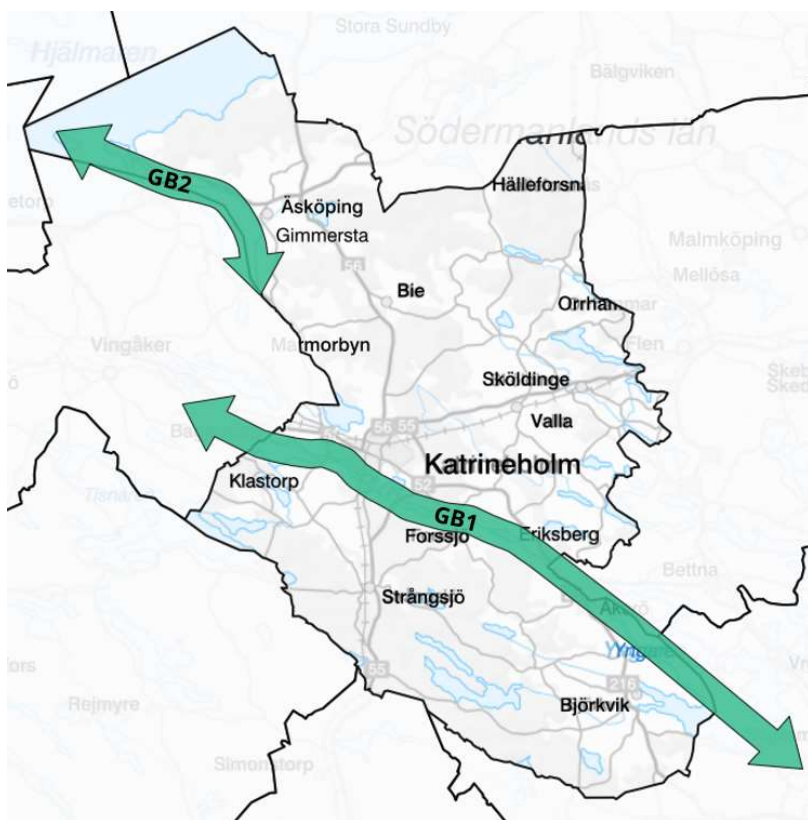
infrastruktur på väg och utveckla kollektivtrafik till flygplatsen. Vi ser även att en utvecklad kollektivtrafik för arbets- och studiependling till och från Nyköping är viktigt. Vi vill också verka för goda förbindelser för godstrafik till Skavsta och i förlängningen Oxelösunds hamn.

Det finns även potential i att stärka kollektivtrafiken mellan Katrineholm-Björkvik-Nyköping-Norrköping, både för de som bor i Björkvik med omnejd att pendla till arbete och studier men även för inpendling till södra delen av kommunen där attraktiva boendemiljöer finns kring Björkvik.

Hur ser det ut idag

Stråket omfattar två stäckningar; Katrineholm – Nyköping med väg 52, där Skavsta flygplats är en viktig nod på sträckan, samt Katrineholm - Björkvik med väg 216 som ansluter till E4:an och i förlängningen nås både Nyköping och Norrköping. I Strukturbild Sörmland är stråket utpekad som utvecklingsstråk med potential att framför allt stärka de inom inomregionala sambanden, och knyta ihop länets arbets- och bostadsmarknader.

Grön- och blåstråk

Kopia av GIS-kartan som visar grön- och blåstråk.

GB1 Nyköpingsåarna

Definition

En fungerande grön- och blåstruktur är förutsättningen för att ekosystemen på land och i vatten ska vara livskraftiga. Utpekade natur- och vattenområden bedömer vi är särskilt viktiga att bevara utifrån biologisk mångfald och människors välbefinnande. I de utpekade stråken för grön och blå infrastruktur ska särskild hänsyn tas till spridningssamband och förutsättningarna för växt- och djurliv.

Det här vill vi

En fungerande grön- och blåstruktur är förutsättningen för att ekosystemen ska vara livskraftiga och leverera ekosystemtjänster, både på land och i vatten. Gröna- och blåa strukturer är mångfunktionella och ger flera värden, exempelvis klimatutjämning, rekreation och biologisk mångfald. Grön- och blåstrukturen ska ge goda livsvillkor för ett artrikt växt- och djurliv. De gröna och blåa strukturerna ska bevaras och hållas sammanhängande för att underlätta för flora och fauna att kunna röra sig i landskapet. Konnektiviteten behöver förbättras för att säkerställa hållbara ekosystem. Förebyggande arbete mot övergödning ska fortsätta och övergödda sjöar och vattendrag åtgärdas.

Så här ser det ut idag

Stora delar av kommunens avrinningsområde sker till Nyköpingsån. Det är ett sammanhängande vattenstråk som löper genom kommunen och bidrar till blå-gröna strukturer i landskapet. Både små och stora vandringshinder finns längs vägen vilket bidrar till dålig konnektivitet för vattenlevande arter. Flera sjöar och vattendrag är påverkade av övergödning.

GB2 Hjälmaren - Öljaren

Definition

En fungerande grön- och blåstruktur är förutsättningen för att ekosystemen på land och i vatten ska vara livskraftiga. Utpekade natur- och vattenområden bedömer vi är särskilt viktiga att bevara utifrån

biologisk mångfald och människors välbefinnande. I de utpekade stråken för grön och blå infrastruktur ska särskild hänsyn tas till spridningssamband och förutsättningarna för växt- och djurliv.

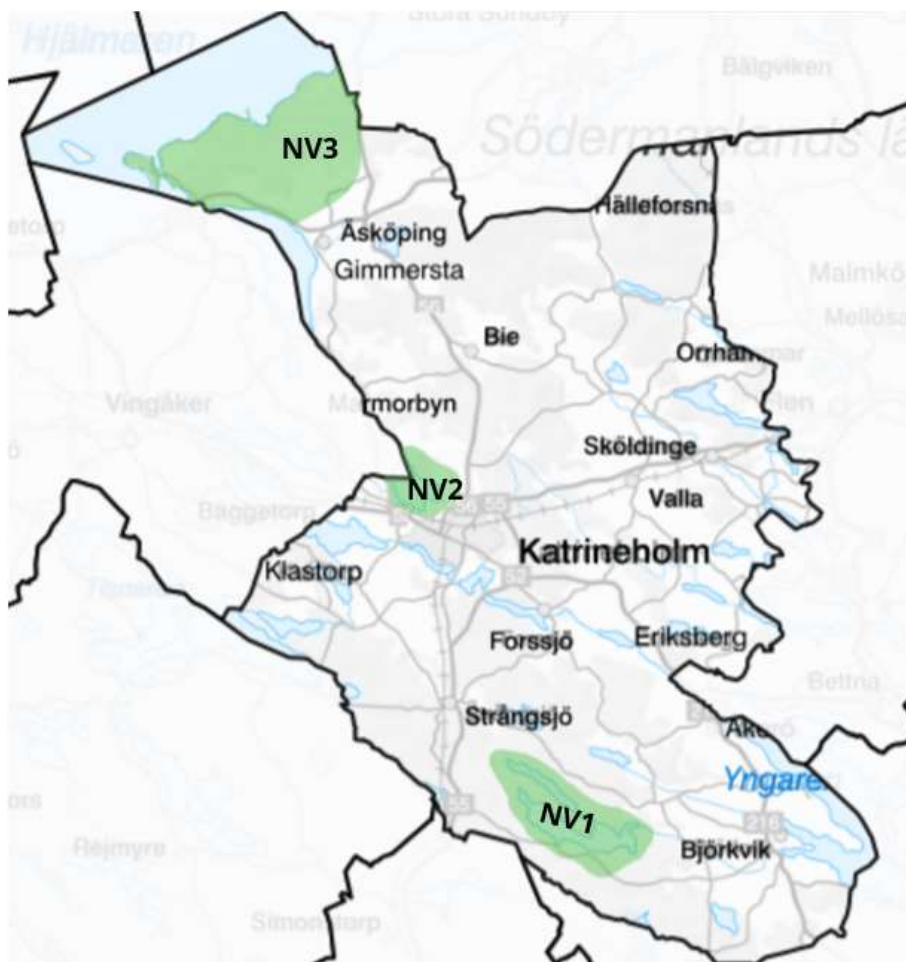
Det här vill vi

En fungerande grön- och blåstruktur är förutsättningen för att ekosystemen ska vara livskraftiga och leverera ekosystemtjänster, både på land och i vatten. Gröna- och blåa strukturer är mångfunktionella och ger flera värden, exempelvis klimatutjämning, rekreation och biologisk mångfald. Grön- och blåstrukturen ska ge goda livsvillkor för ett artrikt växt- och djurliv. De gröna och blåa strukturerna ska bevaras och hållas sammanhängande för att underlätta för flora och fauna att kunna röra sig i landskapet och ge ökad möjlighet till rekreation. Vi vill att vattenkvaliteten ska förbättras och att fler vill nyttja sjöarna för bad och rekreation.

Så här ser det ut idag

Öljaren är till stora delar omgiven av jordbrukslandskap och är kraftigt påverkad av övergödning. Sjön har stora problem med algblooming. Öljaren har sin avrinning till Hjälmaren som också visar tydliga tecken på övergödning. I både Öljaren och Hjälmaren bedrivs yrkesfiske. Området har flera nationellt intressanta besöksnoder bland annat Julita gård och munkleden. Vi arbetar kontinuerligt för att förbättra den ekologiska statusen i Öljaren.

Natur- och vattenområden

Kopia av GIS-kartan som visar natur och vattenområden.

NV1 Näsnaren/Hålvetten

Definition

En fungerande grön- och blåstruktur är förutsättningen för att ekosystemen på land och i vatten ska vara livskraftiga. Utpekade natur- och vattenområden bedömer vi är särskilt viktiga att bevara utifrån biologisk mångfald och människors välbefinnande. I de utpekade stråken för grön och blå infrastruktur ska särskild hänsyn tas till spridningssamband och förutsättningarna för växt- och djurliv.

Det här vill vi

Bevara nuvarande status och arbeta förebyggande för att inte försämra vattenkvalitet och miljökvalitetsnormer.

Gränsdragningen är översiktlig och ungefärlig och ska därför inte tolkas som exakt.

Så här ser det ut idag

Området ligger inom riksintresse för naturvård där sjöarna och anslutande natur pekas ut som särskilt värdefulla. Skogarna är artrika med förekomster av sällsynta arter. Sjöarna är sprickdalssjöar av klarvattentyp och innehåller rödlistade arter. Området har också värden för fågelliv, betydelse för landskapsbilden samt det rörliga friluftslivet. Sörmlandsleden passar genom området.

NV2 Näsnaren

Definition

En fungerande grön- och blåstruktur är förutsättningen för att ekosystemen på land och i vatten ska vara livskraftiga. Utpekade natur- och vattenområden bedömer vi är särskilt viktiga att bevara utifrån biologisk mångfald och människors välbefinnande. I de utpekade stråken för grön och blå infrastruktur ska särskild hänsyn tas till spridningssamband och förutsättningarna för växt- och djurliv.

Det här vill vi

Vi fortsätter arbeta för att minska påverkan på sjön genom olika planerade åtgärder för dagvatten i anslutning till diken som mynnar ut i sjön. PFAS-föroreningar har hittats i vattnet och källspårning samt åtgärder måste vidtas. Vi vill utveckla området kring Näsnaren för det rörliga friluftslivet och marknadsföra de stora naturtillgångar som finns i området, området är också utpekad som en nod för besöksnäringen.

Gränsdragningen är översiktlig och ungefärlig och ska därför inte tolkas som exakt.

Så här det ut idag

Inom området ligger Näsnarens Natura 2000-område som omfattar sjöarna Näsnaren och Lilla Näsnaren. De båda grunda och näringsrika sjöarna är belägna i Nyköpingsåns avrinningsområde. Näsnaren är har påverkats under en lång tid av jordbruk och avrinning från stadens hårdgjorda ytor. PFAS-föroreningar har hittats i vattnet och i fisk. Näsnaren är en av Sörmlands artrikaste fågelsjöar och nära 200 arter har observerats i området. Näsnaren kantas av vassbälten, utanför vassarna tar en tät vattenvegetation vid. Den omgivande terrängen är omväxlande och något kuperad med barrskog, sumpskog, mossar och hagmarker. Fågeltorn finns i väster vid Sjöholm och i söder vid Katrineholms gård. I sjöns norra del ligger sex lövskogsklädda öar samt några kala klippblock.

NV3 Hjälmarestrand

Definition

En fungerande grön- och blåstruktur är förutsättningen för att ekosystemen på land och i vatten ska vara livskraftiga. Utpekade natur- och vattenområden bedömer vi är särskilt viktiga att bevara utifrån biologisk mångfald och människors välbefinnande. I de utpekade stråken för grön och blå infrastruktur ska särskild hänsyn tas till spridningssamband och förutsättningarna för växt- och djurliv.

Det här vill vi

Området vid Hjälmare strand har goda förutsättningar för det rörliga friluftslivet med aktiviteter och upplevelser kopplat till det. Här ligger Fiskeboda camping som i översiktsplanen är utpekad som en nod för besöksnäring och har potential att utvecklas. Kopplingen till Julita gård och områdena kring Julita har

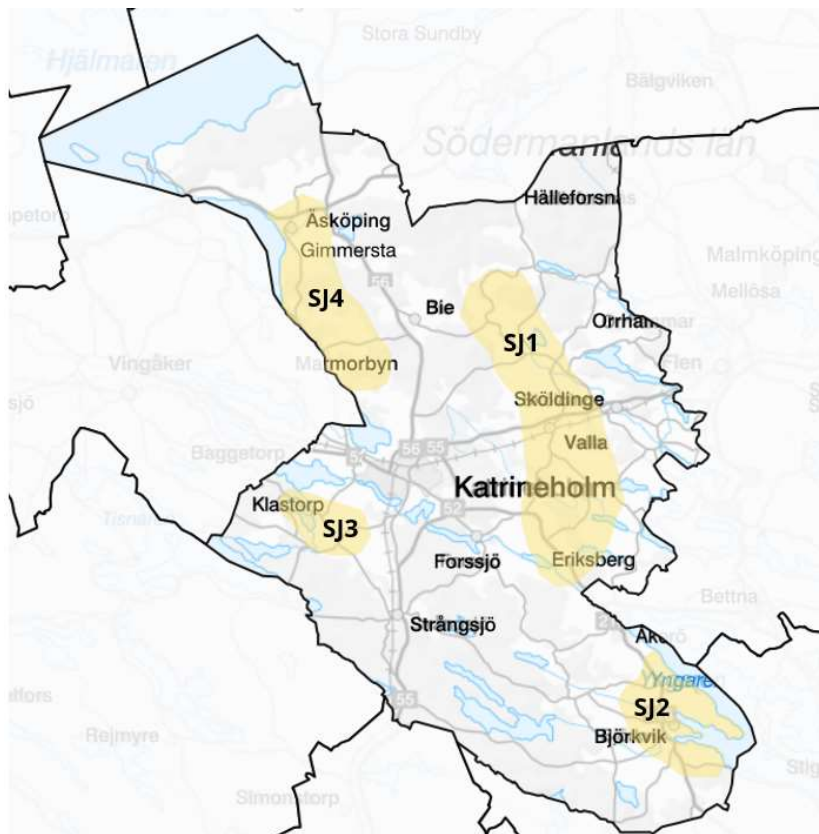
stor betydelse för helhetsupplevelsen.

Gränsdragningen är översiktlig och ungefärlig och ska därför inte tolkas som exakt.

Så här ser det ut idag

Området ingår i ett större sammanhang runt Hjälmaren där samverkan med våra grannkommuner är viktig. Området ligger inom riksintresse för friluftsliv samt ansluter till riksintresse för yrkesfiske.

Större jordbrukslandskap

Kopia av GIS-kartan som visar natur och vattenområden.

SJ1 Valla-Lerbo-Eriksberg

Definition

Större jordbrukslandskap som vi bedömer är viktiga att bevara och stärka. All mark inom området består inte av jordbruksmark men sammanhanget mellan delområden gör helheten särskilt viktig.

Det här vill vi

Området är idag ett sammanhängande jordbrukslandskap som är viktigt att bevara. Vi ska värna sammanhängande stråk av grönstruktur, siktlinjer och vyer i landskapet och identifierade landskapskaraktärer ska vara en utgångspunkt när vi prövar projekt. På landsbygden prioriterar vi jordbrukets långsiktiga intressen. Åtgärder som genomförs ska inte försvåra brukande av jordbruksmark eller annan jordbruksverksamhet.

Gränsdragningen är översiktlig och ungefärlig och ska därför inte tolkas som exakt.

Så här ser det ut idag

Området är idag ett större sammanhängande jord- och skogsbrukslandskap. Grönstrukturer bidrar till

en ökad livsmedelsproduktion genom pollination, luftrening och andra viktiga ekosystemtjänster. Kommunens natur och vatten bildar en varierad regional struktur som skapar förutsättningar för ekonomiska-, ekologiska- och sociala värden inklusive många olika ekosystemtjänster.

SJ2 Björkvik

Definition

Större jordbrukslandskap som vi bedömer är viktiga att bevara och stärka. All mark inom området består inte av jordbruksmark men sammanhanget mellan delområden gör helheten särskilt viktig.

Det här vill vi

Området är idag ett sammanhängande jordbrukslandskap som är viktigt att bevara. Vi ska värna sammanhängande stråk av grönstruktur, siktlinjer och vyer i landskapet och identifierade landskapskaraktärer ska vara en utgångspunkt när vi prövar projekt. På landsbygden prioriterar vi jordbrukets långsiktiga intressen. Åtgärder som genomförs ska inte försvåra brukande av jordbruksmark eller annan jordbruksverksamhet. Björkvik är en aktiv och engagerad bygd med fina kulturellt viktiga inslag som gods och säterier.

Gränsdragningen är översiktlig och ungefärlig och ska därför inte tolkas som exakt.

Så här ser det ut idag

Området är idag ett större sammanhängande jord- och skogsbrukslandskap. Grönstrukturer bidrar till en ökad livsmedelsproduktion genom pollination, luftrening och andra viktiga ekosystemtjänster. Kommunens natur och vatten bildar en varierad regional struktur som skapar förutsättningar för ekonomiska-, ekologiska- och sociala värden inklusive många olika ekosystemtjänster.

SJ3 Östra Vingåker

Definition

Större jordbrukslandskap som vi bedömer är viktiga att bevara och stärka. All mark inom området består inte av jordbruksmark men sammanhanget mellan delområden gör helheten särskilt viktig.

Det här vill vi

Området är idag ett sammanhängande jordbrukslandskap som är viktigt att bevara. Vi ska värna sammanhängande stråk av grönstruktur, siktlinjer och vyer i landskapet och identifierade landskapskaraktärer ska vara en utgångspunkt när vi prövar projekt. På landsbygden prioriterar vi jordbrukets långsiktiga intressen. Åtgärder som genomförs ska inte försvåra brukande av jordbruksmark eller annan jordbruksverksamhet.

Gränsdragningen är översiktlig och ungefärlig och ska därför inte tolkas som exakt.

Så här ser det ut idag

Området är idag ett större sammanhängande jord- och skogsbrukslandskap. Grönstrukturer bidrar till en ökad livsmedelsproduktion genom pollination, luftrening och andra viktiga ekosystemtjänster. Kommunens natur och vatten bildar en varierad regional struktur som skapar förutsättningar för ekonomiska-, ekologiska- och sociala värden inklusive många olika ekosystemtjänster.

SJ4 Julita

Definition

Större jordbrukslandskap som vi bedömer är viktiga att bevara och stärka. All mark inom området består inte av jordbruksmark men sammanhanget mellan delområden gör helheten särskilt viktig.

Det här vill vi

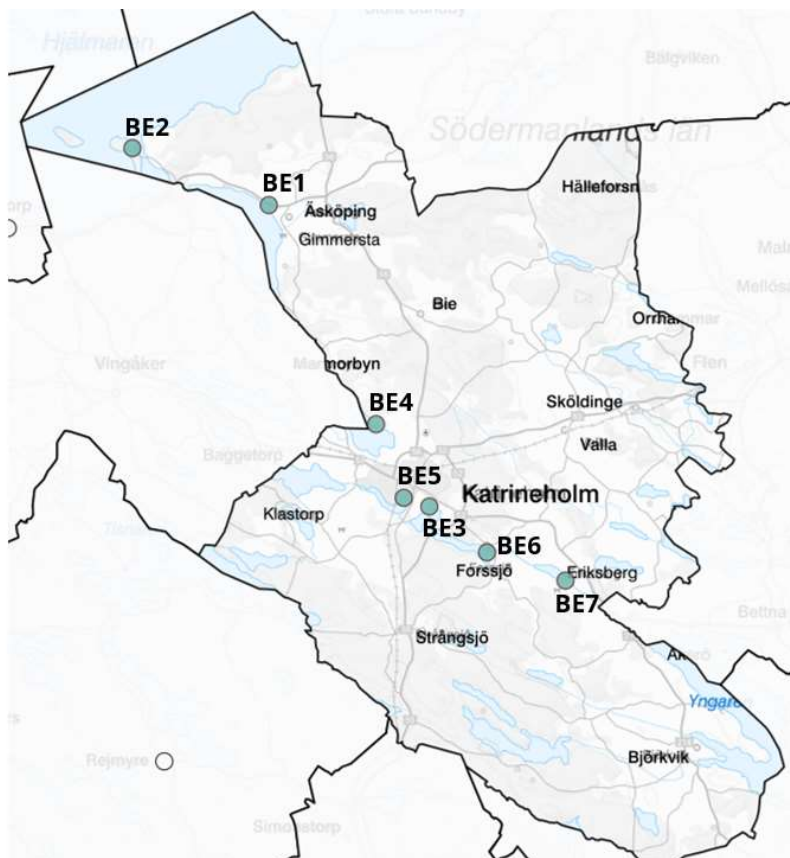
Området är idag ett sammanhängande jordbrukslandskap som är viktigt att bevara. Vi ska värna sammanhängande stråk av grönstruktur, siktlinjer och vyer i landskapet och identifierade landskapskaraktärer ska vara en utgångspunkt när vi prövar projekt. På landsbygden prioriterar vi jordbrukets långsiktiga intressen. Åtgärder som genomförs ska inte försvåra brukande av jordbruksmark eller annan jordbruksverksamhet.

Gränsdragningen är översiktlig och ungefärlig och ska därför inte tolkas som exakt.

Så här ser det ut idag

Området är idag ett större sammanhängande jord- och skogsbrukslandskap. Grönstrukturer bidrar till en ökad livsmedelsproduktion genom pollination, luftrening och andra viktiga ekosystemtjänster. Kommunens natur och vatten bildar en varierad regional struktur som skapar förutsättningar för ekonomiska-, ekologiska- och sociala värden inklusive många olika ekosystemtjänster.

Besöksnäringssnod

Kopia av GIS-kartan som redovisar besöksnäringssnoder.

BE1 Julita med omnejd

Definition

Besöksnäringssnoderna är platser som är av särskild vikt, eller har potential att få särskild vikt för besöksupplevelsen av Katrineholms kommun. De kan ses som draglok inom besöksnäringen i kommunen och är många besökares första upplevelse av vår kommun.

Det här vill vi

Området runt Julita, med Julita gård som bas är en viktig plats som förmedlar olika delar av Katrineholms arv och historia. Hela området har en potential att utvecklas som upplevelse i takt med att besöksmål kopplas samman. Genom att stötta det omgivande näringslivet och kommersiella servicen kan vi vara en del i att stärka platsens helhet. Parallellt med att näringslivets aktörer utvecklar destinationer i kommunen ska vi arbeta för att öka upplevelsevärden och upplevelserikedomen i stråken dit.

Vi vill stärka Julita som besöksmål och helhetsupplevelse genom att öka tillgängligheten med kollektivtrafik och på sikt cykelväg från Katrineholm. Upplevelseutbudet i Julita kan också främjas genom tydligare koppling till Läppe i Vingåkers kommun. Genom att stärka och utveckla Åsköping som servicenod med ny bebyggelse och hållbar infrastruktur stärks också besöksmål i omgivningen.

Så här ser det ut idag

I Julita, strax väster om tätorten Åsköping, 25 kilometer från Katrineholm och invid sjön Ölajaren ligger Julita gård som ägs och drivs av nordiska museet. Med en vidsträckt park, vackra och välbevarade byggnader och interiörer och allt annat som hörde ett storgods till är det ett av Sörmlands största besöksmål. Invid Ölajaren ligger Julita kyrka med anor från 1300-talet. Strax öster om tätorten Åsköping och cirka 4 kilometer från Julita gård finns Fogelstad, godset som var hem åt kvinnliga medborgarskolan och bär ett kraftfullt arv av kamp för jämlikhet och jämställdhet.

BE2 Fiskeboda

Definition

Besöksnäringarnas platser är platser som är av särskild vikt, eller har potential att få särskild vikt för besöksupplevelsen av Katrineholms kommun. De kan ses som draglok inom besöksnäringen i kommunen och är många besökares första upplevelse av vår kommun.

Det här vill vi

De fem kommuner som gränsar till Hjälmararen har tillsammans med regioner, länsstyrelser och besöksorganisationer antagit en gemensam strategi för Hjälmararens utveckling. Syftet är att bedriva en långsiktigt hållbar utveckling av sjön med attraktiva livsmiljöer, välmående sjö med förutsättningar för friluftsliv, besöksnäring och natur- och kulturupplevelser. Inom Katrineholms kommun är campingen och hamnen i Fiskeboda den naturliga startpunkten för många av friluftsliv och besöksupplevelserna. Vi vill stärka platsen genom att förbättra förutsättningarna för cykling. Kopplingarna till både Läppe i Vingåkers kommun, till Åsköping/ Julita och i förlängningen till Katrineholm är viktig för att utvecklingen av platsen ska ske på ett hållbart och framtidsinriktat sätt.

Så här ser det ut idag

Sjön Hjälmararen ligger cirka 3,5 mil nordväst om Katrineholm och är Sveriges fjärde största sjö med ett brett utbud av naturupplevelser. Ute på udden i Fiskeboda ligger idag en camping. Här finns också en båthamn/gästhamn och uthyrning av kanot och kajak för upplevelser på sjön.

BE3 Djulö

Definition

Besöksnäringarnas platser är platser som är av särskild vikt, eller har potential att få särskild vikt för besöksupplevelsen av Katrineholms kommun. De kan ses som draglok inom besöksnäringen i kommunen och är många besökares första upplevelse av vår kommun.

Det här vill vi

Vi vill förstärka Djulö som besöksmål både för kommunens invånare samt besökare till kommunen genom att utveckla områdets upplevelsevärden vad gäller natur, idrotts- och kulturliv. Vi vill göra det möjligt att utveckla rekreationsområdet och Djulö camping samt uppmärksamma och bevara natur- och kulturvärden. Området kan också vara lämpligt för gemensamma odlingsytor för stadens invånare. Vattenstråket längs Nyköpingsåarna har potential att utvecklas med fler vattennära upplevelser som i helhet stärker upplevelsen av Djulö och dess omgivning, och i förlängningen sammankopplar noderna Djulö, Forssjö och Eriksberg.

Så här ser det ut

Inom området finns idag en camping, café och kommunens största badplats. Djulö herrgård erbjuder idag restaurang-, konferens- och caféverksamhet. Djulöområdet består till stor del av ett kulturpräglat landskap med brukad mark och olika typer av landskapselement som är förknippat med detta. Exempel på sådana element är den karaktäristiska allén som tidigare tjänade som den stora infarten till Stora Djulö och flera välbevarade ekonomibyggnader tillhörande lantbruket. Även herrgården med omgivande miljö utgör förstås ett viktigt element i kulturlandskapet. Närheten till staden gör att många

utnyttjar Djulöområdet för motion. Delar av området ingår i diverse motionsspår och promenadslingar, bland annat Sörmlandsleden och ringleden runt Katrineholm. Inom området finns ett stort utbud av möjligheter för idrottsutövande.

BE4 Näsnaren

Definition

Besöksnäringssnoderna är platser som är av särskild vikt, eller har potential att få särskild vikt för besöksupplevelsen av Katrineholms kommun. De kan ses som draglok inom besöksnäringen i kommunen och är många besökares första upplevelse av vår kommun.

Det här vill vi

Området kring Näsnaren kan utvecklas ännu mer för besökare till området med ytterligare promenadleder och en utvecklad verksamhet vid Tornstugan.

Så här ser det ut idag

Näsnaren är en av Sörmlands artrikaste fågelsjöar och nära 200 arter har observerats i området. Näsnaren kantas av vassbälten, utanför vassarna tar en tät vattenvegetation vid. Den omgivande terrängen är omväxlande och något kuperad med barrskog, sumpskog, mossar och hagmarker. Här finns idag vandringsstigar och tillgänglighetsanpassad stig ut till Tornstugan. Vid Tornstugan finns möjlighet att skåda fåglar, grilla och uppleva naturen.

BE5 Sportcentrum

Definition

Besöksnäringssnoderna är platser som är av särskild vikt, eller har potential att få särskild vikt för besöksupplevelsen av Katrineholms kommun. De kan ses som draglok inom besöksnäringen i kommunen och är många besökares första upplevelse av vår kommun.

Det här vill vi

Till vårt sportcentrum kommer många besökare per år för att utöva eller titta på olika evenemang. Det finns stor potential att utveckla området som besöksnod med kring aktiviteter samt paketlösningar och bidra till upplevelsen av Katrineholm.

Så här ser det ut idag

Katrineholms Sportcentrum är en av Sveriges största samlade sportanläggningar. Här finns möjlighet att utöva mer än hälften av alla sporter som i dag finns registrerade på Riksidrottsförbundet. Detta märks inte minst på det stora antal läger, turneringar och uttagningar till landslag som äger rum här.

BE6 Bruksholmen Forssjö

Definition

Besöksnäringssnoderna är platser som är av särskild vikt, eller har potential att få särskild vikt för besöksupplevelsen av Katrineholms kommun. De kan ses som draglok inom besöksnäringen i kommunen och är många besökares första upplevelse av vår kommun.

Det här vill vi

Bruksholmen Forssjö är ett gott exempel på hur lokalt engagemang och platsens förutsättningar tillsammans skapar ett besöksmål och en upplevelsemiljö som stärker platsen. Vattenstråket längs Nyköpingsåarna har potential att utvecklas med fler vattennära upplevelser som i helhet stärker upplevelsen av Forssjö och dess omgivning, och i förlängningen sammankopplar noderna Djulö, Forssjö och Eriksberg.

Så här ser det ut idag

Bruksmiljön kring Forssjö smedja som är en del av Ericsbergs säteri har restaurerats och inrymmer idag verksamhet under namnet Bruksholmen Forssjö. Förutom restaurang, inredningsbutik, och obemannad matbutik har en lokal mötesplats skapats där konsertkvällar, nyårsvandringar och events stärker platsen Forssjö och Katrineholm.

BE7 Eriksbergs slott

Definition

Besöksnäringarnoderna är platser som är av särskild vikt, eller har potential att få särskild vikt för besöksupplevelsen av Katrineholms kommun. De kan ses som draglok inom besöksnäringen i kommunen och är många besökares första upplevelse av vår kommun.

Det här vill vi

Vattenstråket längs Nyköpingsåarna har potential att utvecklas med fler vattennära upplevelser som i helhet stärker upplevelsen av Eriksberg och dess omgivningar, och i förlängningen sammankopplar noderna Djulö, Forssjö och Eriksberg.

Så här ser det ut idag

Ett av Sveriges mest välbevarade barockslott ligger i vår kommun. Slottet är privatägt sen generationer tillbaka. Här finns barockparken, butik, café, möjligheter till jakt och fiske samt konferens och övernattnig.

Mark- och vattenanvändning

Mångfunktionell bebyggelse

Mångfunktionell bebyggelse - befintliga områden

Definition

Områden för Mångfunktionell bebyggelse har stads- och tätortsmässig karaktär och innehåller många olika servicefunktioner tillsammans med bostäder. Användningen är i huvudsak bostäder, kontor, handel eller annan verksamhet är förenlig med bostäder. Bebyggelsen är indelad i kvarter åtskilda av gator, eller har en kvartersliknande struktur. Trafik- och parkeringsytor, parker och fritidsanläggningar ingår även. (Boverket, ÖP-modell 2.1)

Det här vill vi

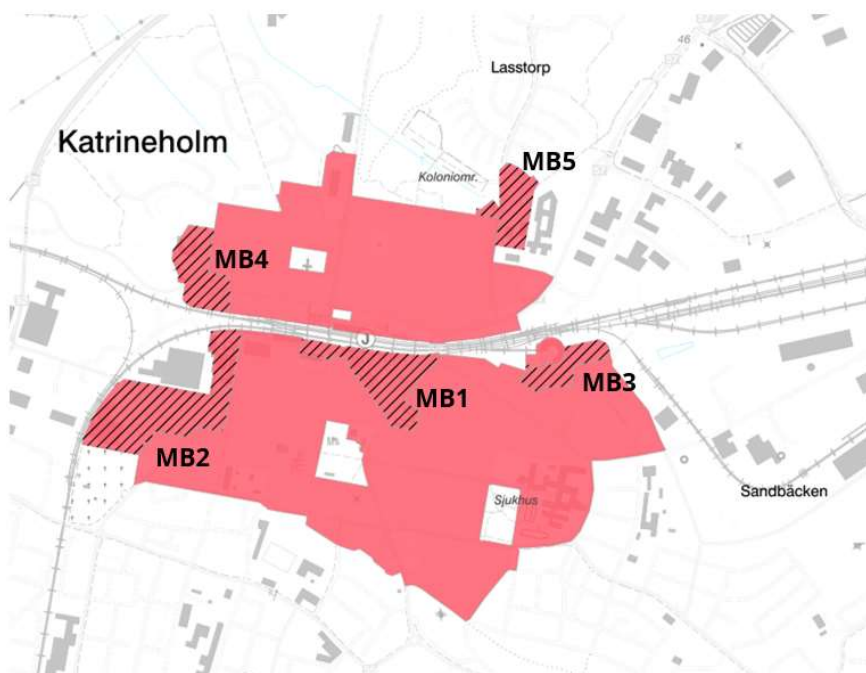
Inom mångfunktionell bebyggelse ska en tätare och storskaligare bebyggelse tillåtas. Utveckling inom området ska ske genom förtätning till exempel genom att byggnader kan få en annan användning, kompletteras med fler våningar, outnyttjade lucktomter kan bebyggas samt öppna parkeringsytor och parkering återskapas under mark. Vid förtätning är det viktigt att bevara, förstärka och ersätta grönstrukturen.

Extra stor vikt ska läggas för framkomlighet till fots och med cykel då potentialen är stor för hållbart resande. Stora delar av området, särskilt stadskärnan utgör riksintresse för kulturmiljö varför särskild hänsyn ska tas vid förändringar.

Så här ser det ut

Inom området ligger idag större delen av Katrineholms mer stadsmässiga bebyggelse blandat med olika verksamheter och servicefunktioner. Bebyggelsen har en närhet inom cirka en kilometer till resecentrum med stora möjligheter för hållbart resande.

Mångfunktionell bebyggelse - utvecklingsområde

Område MB1

Definition

Utveckling av mångfunktionell bebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning eller omvandling.

Det här vill vi

Området ska utgöras av blandad bebyggelse i olika form och höjder, bostadstyper och funktioner. Här skapas möjligheter för bostäder, samhällsservice, mötesplatser och arbetstillfällen i närhet till centrum och resecentrum. Området har potential att bli en förlängning av dagens centrum, men även att vara en brygga mellan en mer aktiv stadskärna och mer renodlade bostadsområden. Områdets läge vid stadens entré till centrum gör det optimalt för att tillskapa ett högre landmärke.

Grönstrukturen ska stärkas och kopplingar för gående och cyklister förbättras, en ny gångbro över järnvägen skulle skapa en koppling till parkeringsmöjligheter på norra sidan. Parkeringar kan även inrymmas under den nya bebyggelsen. Bussterminalens läge och omfattning ses över, utformningen av platsen mellan stortorget och resecentrum är viktig.

Området ligger inom riksintresse för kulturmiljö och vid utformning av området och tillkommande bebyggelse ska särskild hänsyn tas. Området ligger även i närhet till järnvägen med transporter av farligt gods vilket medför att risk och buller behöver utredas.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 3: Täthet 60+ bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger centralt beläget med närhet både till stortorget, centrum och resecentrum. Området är en förlängning och avslutning av kvarteren för Katrineholms stadskärna och är dessutom det första en besökare möts av från järnvägen och infarten till centrum norrifrån längs Stockholmsvägen-Vasavägen. Idag upplevs platsen gles, ogästvänlig och bilfokuserad med stora parkeringsytor och ineffektiv.

Området är cirka 5 hektar och är idag detaljplanlagt för handel, motortrafikändamål, parkering och bostäder.

Område MB2

Definition

Utveckling av mångfunktionell bebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning eller omvandling.

Det här vill vi

Området ska utgöras av blandad bebyggelse i olika form och höjder, bostadstyper och funktioner. Här skapas möjligheter för bostäder, samhällsservice, mötesplatser och arbetstillfällen i närhet till centrum och resecentrum. Befintliga industribyggnader kan ses över och omvandlas till nya användningar. I övrigt kan området kompletteras med ny bebyggelse och en helt ny stadsdel skapas. Området är en del av entrén till staden söderifrån vilket ställer krav på utformning och potential finns att skapa någon form av landmärke här.

Området ligger inom riksintresse för kulturmiljö och vid utformning av området och tillkommande bebyggelse ska särskild hänsyn tas. Området ligger i närhet till järnvägen med transporter av farligt gods vilket medför att risk och buller behöver utredas. I anslutning till området ligger även en större industri där hänsyn till risk och buller behöver hanteras.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 3: Täthet 60+ bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger centralt beläget med närhet både till centrum och resecentrum. Här finns idag en del verksamheter, gymnasieskola men även äldre industribyggnader som delvis står tomma. Det är ett område som besökare möts av från järnvägen söder ifrån. Idag upplevs delar av platsen gles och nedgången.

Området är cirka 9 hektar och är idag detaljplanelagt för industri, småindustri, allmänt ändamål och parkering.

Område MB3

Definition

Utveckling av mångfunktionell bebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning eller omvandling.

Det här vill vi

Området ska utgöras av blandad bebyggelse. I den östra delen av området planeras bostadsbebyggelse i form av flerbostadshus och i den västra delen av området skulle någon form av verksamhet vara lämplig.

På grund av närheten till Lokstallarna och att området omfattas av riksintresse för kulturmiljö, ska ny bebyggelse få en god gestaltning samt utformas med hänsyn till omgivningarna.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 2: Täthet: 30–60 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger vid Bergsgatan och intill lokstallet cirka 1 kilometer från Katrineholms centrum och resecentrum. I närområdet finns tillgång till centrumverksamheter, kollektivtrafik, förskola och skola. Området omfattar cirka 2 hektar, delvis bebyggd och delvis skogsmark. En del av området omfattas av en stadsplan från 1928, övrig mark saknar detaljplan.

Område MB4

Definition

Utveckling av mångfunktionell bebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning eller omvandling.

Det här vill vi

Området vid tidigare västra skolan står inför en förändring, skolverksamheten har lagts ner och de befintliga byggnaderna inom området ska få nya användningar. Området ska omvandlas för nya verksamheter och kan kompletteras med nya bostäder inom 500 meter till resecentrum.

Hänsyn ska tas till nuvarande grönområde och barns användning av platsen. Området ligger i närheten av gamla vattentornet och i anslutning till riksintresse för kulturmiljö vilket medför att förändringar ska ske med hänsyn till omgivningen.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 2: Täthet: 30–60 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området omfattar idag den tidigare skolbyggnaden inklusive idrottshall samt ett mindre grönområde och är totalt cirka 2 hektar. Området är detaljplanelagt delvis för allmänt ändamål och delvis som park.

Område MB5

Definition

Utveckling av mångfunktionell bebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning eller omvandling.

Det här vill vi

Området vid tidigare östra skolan står inför en förändring, skolverksamheten har lagts ner och de befintliga byggnaderna inom området ska få nya användningar eller ersättas med ny bebyggelse. Området ska omvandlas för nya verksamheter och ska kompletteras med nya bostäder inom 800 meter till resecentrum.

Området ligger delvis inom riksintresse för kulturmiljö vilket medför att förändringar ska ske med hänsyn till omgivningen.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 2: Täthet: 30–60 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området omfattar idag den tidigare skolbyggnaden samt en förskola där verksamhet pågår men kan bli aktuell att flytta. Övriga ytor består av skolgård och parkering samt en mindre verksamhet. Totalt omfattar området cirka 3 hektar. Området är detaljplanelagt för allmänt ändamål, delvis som park och ett mindre område för småindustri.

Sammanhängande bostadsbebyggelse

Sammanhängande bostadsbebyggelse - befintliga områden

Definition

Sammanhängande bostadsbebyggelse är bostadsområden, småorter, fritidshusområden och bybildningar som huvudsakligen består av bostadsbebyggelse, men där servicefunktioner och icke störande verksamheter kan förekomma. Områdena har en tydlig beroenderelation till centrala staden och närliggande orter. (Boverket, ÖP-modell 2.1)

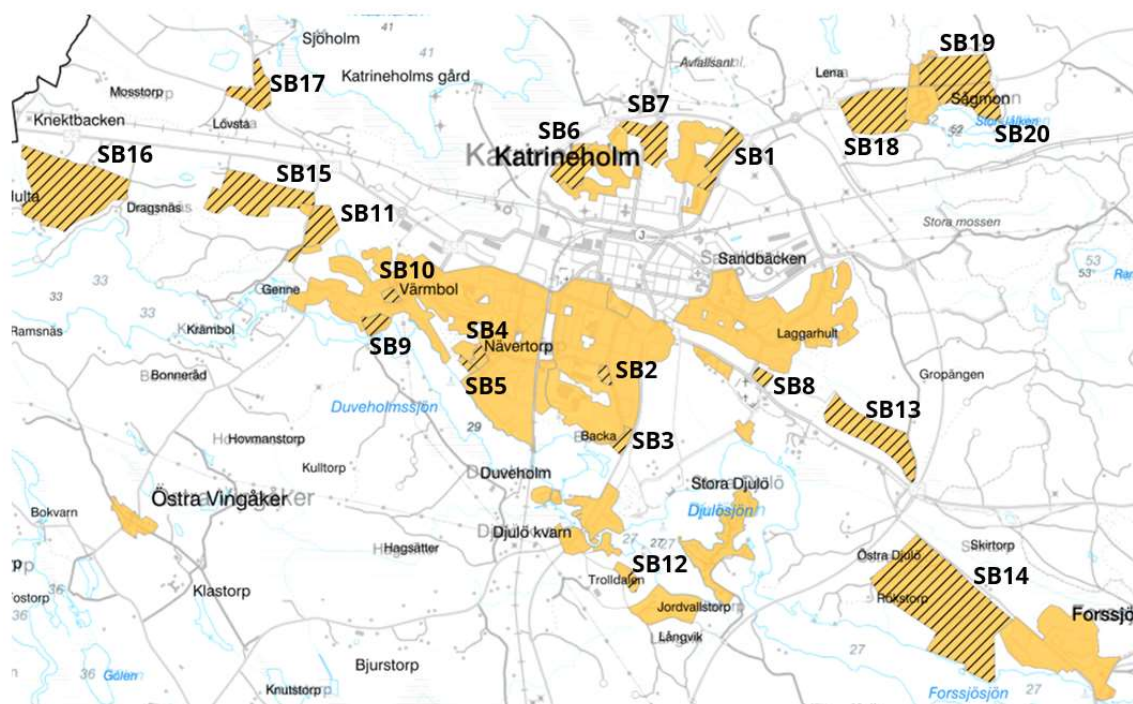
Det här vill vi

Inom befintliga områden för sammanhängande bebyggelse ska nuvarande markanvändning i huvudsak bestå men delområden kan utredas för förtätning, utveckling eller omvandling.

Så här ser det ut

Område bestående i huvudsak av bostadsbebyggelse med inslag av verksamheter och servicefunktioner samt grönsstruktur. Bland annat finns här även närbutiker, förskolor, skolor, äldreboende, vårdcentraler och idrottsanläggningar.

Sammanhängande bostadsbebyggelse - utvecklingsområde

Område SB1

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

Intill Stockholmsvägen och Lasstorp ska ny bebyggelse i huvudsak i form av bostäder i flerbostadshus tillkomma som komplement till villabebyggelsen på Lasstorp. Ut mot nordöstra förbifarten och Stockholmsvägen finns möjligheter att etablera verksamheter/kontor som också kan fungera som bullskydd till kommande bostäder. Inom området ska stadsmässighet eftersträvas för en tydligare entré in till staden. Ett större grönområde tas i anspråk vilket innebär att bevarade grönytor i området behöver stärkas och utvecklas.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 2: Täthet 30–60 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger inom 2 kilometer till resecentrum med goda gång- och cykelförbindelser. Totalt är området cirka 12 hektar. Den nordöstra delen av området är ej detaljplanelagd och övriga delar är planlagda som koloniområde och park. Marken består idag av skogs- och jordbruksmark.

Område SB2

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

Området ska komplettera idrottsområdet Backavallen med nya bostäder i form av flerbostadshus och radhus samt centrumverksamhet i form av dagligvaruhandel. Omgivande bebyggelse består till stor del av enbostadshus idag, vilket medför att en annan typ av bostäder skulle gynna områdets variation av bostadstyper. Inom området ska stadsmässighet eftersträvas.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 2: Täthet 30–60 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området är beläget i den södra delen av staden cirka 1,5 kilometer från resecentrum och centrum och är cirka 2 hektar. I dag är området detaljplanelagt för idrottsändamål och utgörs mestadels utav skogsmark.

Område SB3

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

Området ska utgöras av bostäder och bestå av flerbostadshus samt sammanbyggda hus som komplement till villabebyggelsen som redan finns i området. Längs med Svartbäcksvägen ska planerad bebyggelse anpassas efter befintlig bebyggelse. Flerbostadshuset placeras med fördel mot Norrköpingsvägen för att inte påverka Svartbäcksvägens låga bebyggelse. Ett större grönområde tas i anspråk vilket innebär att bevarade grönytor i området behöver stärkas och utvecklas. Målet är att minimera exploaterings inverkan på naturen i området.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 2: Täthet 30–60 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Planområdet är beläget cirka 2,5 kilometer söder om resecentrum och centrum och omfattar cirka 3 hektar. Närheten till kollektivtrafik, förskola, gymnasium, sportcentrum, camping, bad och vandringsleder innebär att ny bebyggelse kan lokaliseras i attraktiva lägen med närhet till sjö och grönområden.

Område SB4

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

Området ska utgöras av bostäder i form av enbostadshus, parhus samt radhus. Området ska knytas ihop med det nya bostadsområdet som planeras söder om Claestorpsvägen, samt de befintliga bostäderna i väster. Den planerade lokalgatan samt en ny gång- och cykelväg ska möjliggöra passage ner till Duveholmsbadet.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 2: Täthet 30–60 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området, som är beläget cirka 2,5 kilometer från resecentrum och centrum i närheten av Duveholmssjön, omfattar cirka 3 hektar och är detaljplanlagt sedan tidigare. Marken är relativt kuperad. Den västra delen består av bostadsbebyggelse, medan den östra delen består av skogsbevuxen naturmark.

Område SB5

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

Området ska utgöras av bostäder i form av flerbostadshus med möjlighet till verksamhetslokaler i entréplan. Naturen i området ska bevaras i så stor utsträckning som möjligt och utrymmena mellan husen ska bevaras och vara tillgängliga för allmänheten. Även området norr om Claestorpsvägen ska få bostadsbebyggelse, i form av enbostadshus, parhus och radhus. En ombyggnation och förbättring av Claestorpsvägen kommer att binda ihop de två nya bostadsområdena.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 2: Täthet 30–60 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området är beläget cirka 2,5 kilometer sydväst om resecentrum och centrum, strax öster om Duveholmssjön, och omfattar cirka 2,5 hektar. Området är idag obebyggt och avgränsas i nordost av Claestorpsvägen och i sydväst av Duveholmssjön. Utöver en mindre del gatumark, består området främst av skogsbevuxen naturmark som sluttar ner mot sjön. Närområdet har höga rekreations- och ekologiska värden.

Område SB6

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

Området ska utveckla och komplettera befintlig bebyggelse i Gersnäs med ytterligare bostäder i form av enbostadshus och mindre flerbostadshus. Markförhållandena behöver ses över för möjligheten att bebygga här. Dagvattenhanteringen blir extra viktig i detta område då det ligger i anslutning till avrinning till Näsaren och Natura 2000 området. Närheten till väg 52 innebär att risk och buller behöver utredas.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 2: Täthet 30–60 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger i västra delarna den norra stadsdelen, cirka 1,5 kilometer från centrum och resecentrum. Området ligger i anslutning till Gersnäsområdet, som domineras av villor och radhus.

Området omfattar cirka 7 hektar och utgörs av skog och åkermark.

Område SB7

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

Området ska utgöras av bostäder i form av flerbostadshus och sammanbyggda hus. Byggnation här ska bidra till att ge Bievägen och infarten från norr ett mer stadsmässigt uttryck, med högre bebyggelse ut mot vägen. Bebyggelsen skulle bidra till att binda ihop Lasstorp och Gersnäs och den nya skolan i området skulle få en mer central placering. Det finns goda möjligheter för gång- och cykelförbindelser till centrala staden.

Dagvattenhanteringen blir extra viktig i detta område då det ligger i anslutning till avrinning till Näsnaren och Natura 2000 området. Närheten till väg 52 innebär att risk och buller behöver utredas.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 2: Täthet 30–60 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger söder om väg 52, väster om skolan och söder om området finns naturmark som är mindre lämplig att bebygga. Området består främst av skogsmark, samt en mindre del åkermark och är cirka 4 hektar.

Område SB8

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

Området ska utgöras av blandad bebyggelse i form av flerbostadshus, då stadsdelen i övrigt domineras av enbostadshus. Områdets södra del ska inrymma bostäder, medan den norra delen av planområdet planeras för en förskola. En omvandling av området från verksamhetsområde till bostadsområde skulle öka attraktiviteten och stärka en positiv upplevelse vid infarten till Katrineholm.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 2: Täthet 30–60 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger i sydöstra delen av Katrineholms stad, cirka 2 kilometer från centrum och resecentrum. I närområdet finns tillgång till gång- och cykelbana, kollektivtrafik samt Djulöömrådet med camping och badplats. Området omfattar cirka 3 hektar och består av mark för verksamheter.

Område SB9

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

Området ska innehålla en blandning av bostäder och icke störande verksamheter. Potential finns att komplettera området med bostadsbebyggelse i form av småhus och flerbostadshus i ett attraktivt läge vid Duveholmssjön. Denna plats har stor potential att utvecklas för besöksnäringen då den ligger i anslutning till vårt viktigaste stråk för grön och blåinfrastruktur. Här möts vandringsleder och kanotleder.

Vid detaljplanering för bostäder i området behöver risken med översvämning utredas närmare samt tidigare föroreningar i marken.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 2. Täthet: 30–60 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger inom 3 kilometer från Katrineholms centrum. Värmbol har tidigare varit ett industriområde men har omvandlats och befintliga byggnader inrymmer idag mindre störande verksamheter. Övriga delar av området består av grönområde och parkering. Totalt är området cirka 8 hektar och detaljplanelagt för industri.

Område SB10

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

Området ska innehålla bostadsbebyggelse och omfatta en blandad bebyggelse av sammanbyggda hus och mindre flerbostadshus, då närområdet främst består utav enbostadshus.

Delar av marken består av kärrtorv och måste utredas innan det går att veta om hela området kan bebyggas. Delar av naturmarken har ett påtagligt naturvärde enligt den övergripande naturvärdeskarteringen, naturvärden måste utredas för att veta vilka delar av området som måste bevaras. En soptipp har tidigare funnits på platsen som måste schaktsaneras.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 2. Täthet: 30–60 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger inom 3 kilometer från resecentrum och centrum. Delar av området är detaljplanelagt som naturmark. Hela området består av grönområde. Området är cirka 3 hektar.

Område SB11

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

Området kring Sjöholm ska utvecklas med ytterligare bostäder för att stärka stråket mellan Katrineholm och Vingåker. Möjligheten finns att en ny nod för bebyggelse skapas med nära anslutning till Katrineholm och med goda förbindelser för pendling med cykel. I översiktsplanens utvecklingsinriktning är Sjöholm utpekad som stadnära nod som främst ska försörjas av stadens service och utvecklas med bostäder. Bebyggelsen i detta område ska bestå av en blandning av fristående och sammanbyggda småhus samt mindre flerbostadshus. Behovet av etablering av förskola och skola inom området ska beaktas i detaljplaneskedet.

En bättre trafikplats ska skapas vid väg 52 och förbättringar ska göras för gående och cyklister.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 1: Täthet: 10–30 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger väster om Katrineholm och i anslutning till bostadsområdena vid Luvsjön. Katrineholms resecentrum och centrum nås inom 4 kilometer. Utvecklingsområdet är cirka 20 hektar och består idag utav mestadels skogsmark och en mindre del jordbruksmark och är ej detaljplanelagt.

Område SB12

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

Trolldalen ska utvecklas med fler villatomter som tillåter fristående enbostadshus. Tomterna kommer att säljas i den kommunala tomtkön. I samband med byggnation av Trolldalen etapp 2 så kommer gång-

och cykelbana byggs till Trolldalen. Detta förenklar pendling in till service och jobb i centrala Katrineholm.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 1. Täthet: 10–30 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger 4 kilometer från resecentrum och centrum. Planområdet består idag av grönområde. Området ligger cirka 700 meter från Norrköpingsvägen och har inte varit detaljplanelagt tidigare.

Område SB13

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

Området ska utgöras av blandad bebyggelse i form av fristående och sammanbyggda småhus samt mindre flerbostadshus. Området har använts för grustag som nu är nedlagt och potential för omvandling av området är stor. Möjligheter finns här att i kombination med bostäder förstärka Katrineholms åsen och återskapa grönstråket. En utbyggnad av området skulle stärka stråket mellan Katrineholm och Forssjö.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 2: Täthet 30–60 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger i sydöstra delen av Katrineholms stad, cirka 3 kilometer från centrum och resecentrum. I närområdet finns tillgång till gång- och cykelbana, kollektivtrafik samt Djulöområdet med camping och badplats. Området omfattar cirka 30 hektar och är ej detaljplanelagt.

Område SB14

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

I översiktsplanens utvecklingsinriktning är Forssjö utpekad som stadnära nod som främst ska försörjas av stadens service och utvecklas med bostäder. Utvecklingsområdet är en förlängning västerut av bostadsbebyggelsen på Ragnars gårde i Forssjö, och de två bostadsområdena kommer att knytas ihop via lokalgata samt gång- och cykelväg. Med ett läge nära Katrineholm och goda förbindelser med bussar samt gång- och cykelväg är Forssjö väl lämpat för en expansion. Här ska bostäder i form av friliggande enbostadshus, rad-/kedjehus samt mindre flerbostadshus komma till. Vid Forssjösjön kan eventuellt en mindre småbåtshamn anläggas. Vid infarten till området, närmast Bruksvägen, kan någon typ av samhällsservice vara lämplig.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 1: Täthet: 10–30 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Planområdet är på cirka 100 hektar och är beläget söder om Bruksvägen, väster om detaljplan för Ragnars Gärde och norr om Forssjö sjö. Området är idag obebyggt och består huvudsakligen av skogsmark och är ej detaljplanelagt.

Område SB15

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

Området kring Sjöholm ska utvecklas med ytterligare bostäder för att stärka stråket mellan Katrineholm och Vingåker. Möjligheten finns att en ny nod för bebyggelse skapas med nära anslutning till

Katrineholm och med goda förbindelser för pendling med cykel. I översiktsplanens utvecklingsinriktning är Sjöholm utpekad som stadnära nod som främst ska försörjas av stadens service och utvecklas med bostäder. Bebyggelsen i detta område ska bestå av en blandning av fristående och sammanbyggda småhus samt mindre flerbostadshus. Behovet av etablering av förskola inom området ska beaktas i detaljplaneskedet.

En bättre trafikplats ska skapas vid väg 52 och förbättringar ska göras för gående och cyklister. I fortsatt arbete ska hänsyn tas till områdets naturvärden.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 1: Täthet: 10–30 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger väster om Katrineholm och i anslutning till bostadsområdena vid Luvsjön. Katrineholms resecentrum och centrum nås inom 4 kilometer. Utvecklingsområdet är cirka 10 hektar och består idag av mestadels skogsmark samt en mindre del jordbruksmark och detaljplanering pågår.

Område SB16

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

Området kring Sjöholm ska utvecklas med ytterligare bostäder för att stärka stråket mellan Katrineholm och Vingåker. Möjligheten finns att en ny nod för bebyggelse skapas med nära anslutning till Katrineholm och med goda förbindelser för pendling med cykel. I översiktsplanens utvecklingsinriktning är Sjöholm utpekad som stadnära nod som främst ska försörjas av stadens service och utvecklas med bostäder. Bebyggelsen i detta område ska bestå av en blandning av fristående och sammanbyggda småhus samt mindre flerbostadshus. Behovet av etablering av förskola inom området ska beaktas i detaljplaneskedet.

En bättre trafikplats ska skapas vid väg 52 och förbättringar ska göras för gående och cyklister. I fortsatt arbete ska hänsyn tas till områdets naturvärden och särskild hänsyn ska tas kring påverkan på sjön Viren, eftersom området ligger i närhet till sjön som föreslås bli vattenskyddsområde.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 1: Täthet: 10–30 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger väster om Katrineholm och i anslutning till friluftsområdet vid Krämbol och norr om sjön Viren. Katrineholms resecentrum och centrum nås inom 5 kilometer. Utvecklingsområdet är cirka 60 hektar och består idag av mestadels skogsmark och är ej detaljplanelagt.

Område SB17

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

Området kring Sjöholm ska utvecklas med ytterligare bostäder för att stärka stråket mellan Katrineholm och Vingåker. Möjligheten finns att en ny nod för bebyggelse skapas med nära anslutning till Katrineholm och med goda förbindelser för pendling med cykel. I översiktsplanens utvecklingsinriktning är Sjöholm utpekad som stadnära nod som främst ska försörjas av stadens service och utvecklas med bostäder. I detta område kan bybildningen vid Sjöholm stärkas av ytterligare bostäder i form av friliggande hus. Det är viktigt att den nya bebyggelsen anpassas till platsen och harmoniserar med befintlig äldre bebyggelse.

En bättre trafikplats ska skapas vid väg 52 och förbättringar ska göras för gående och cyklister. I fortsatt arbete ska hänsyn tas till områdets naturvärden och särskild hänsyn ska tas kring påverkan på sjön Viren, eftersom området ligger i närhet till sjön som föreslås bli vattenskyddsområde.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 1: Täthet: 10–30 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger väster om Katrineholm och i anslutning till befintlig bebyggelse vid Sjöholm. Katrineholms resecentrum och centrum nås inom 4 kilometer. Utvecklingsområdet är cirka 10 hektar och består idag av mestadels skogsmark och är ej detaljplanelagt.

Område SB18

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

Sågmon ska utvecklas med ytterligare bostäder för att skapa en större bostadsort i framtiden i nära anslutning till Katrineholm och med goda förbindelser för pendling med cykel. I översiktsplanens utvecklingsinriktning är Sågmon utpekad som stadnära nod som främst ska försörjas av stadens service och utvecklas med bostäder. Bebyggelsen ska bestå av en blandning av fristående och sammanbyggda småhus samt mindre flerbostadshus. Behovet av etablering av förskola inom området ska beaktas i detaljplaneskedet.

En säker passage över väg 55 ska komma till för gående och cyklister, för att koppla ihop de södra och norra områdena samt skapa tillgänglighet till busshållplatserna. I fortsatt arbete ska hänsyn tas till områdets naturvärden och påverkan på sjön.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 1: Täthet: 10–30 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger väster om nuvarande fritidshusområde Sågmon och i nära anslutning till Katrineholms stad med gång- och cykelförbindelse på 3,5 kilometer till resecentrum. Utvecklingsområdet är cirka 27 hektar och består idag av mestadels skogsmark och är ej detaljplanelagt.

Område SB19

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

Sågmon ska utvecklas med ytterligare bostäder för att skapa en större bostadsort i framtiden i nära anslutning till Katrineholm och med goda förbindelser för gång- och cykel. I översiktsplanens utvecklingsinriktning är Sågmon utpekad som stadnära nod som främst ska försörjas av stadens service och utvecklas med bostäder. Bebyggelsen ska bestå av en blandning av fristående och sammanbyggda småhus samt mindre flerbostadshus.

En säker passage över väg 55 ska komma till för gående och cyklister, för att koppla ihop de södra och norra områdena samt skapa tillgänglighet till busshållplatserna. I fortsatt arbete ska tas till områdets naturvärden och påverkan på sjön.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 1: Täthet: 10–30 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger norr om väg 55 och nuvarande fritidshusområde Sågmon och i nära anslutning till Katrineholms stad med gång- och cykelförbindelse på 3,5 kilometer till resecentrum. Utvecklingsområdet är cirka 20 hektar och består idag av mestadels skogsmark och är ej detaljplanelagt.

Område SB20

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av

förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

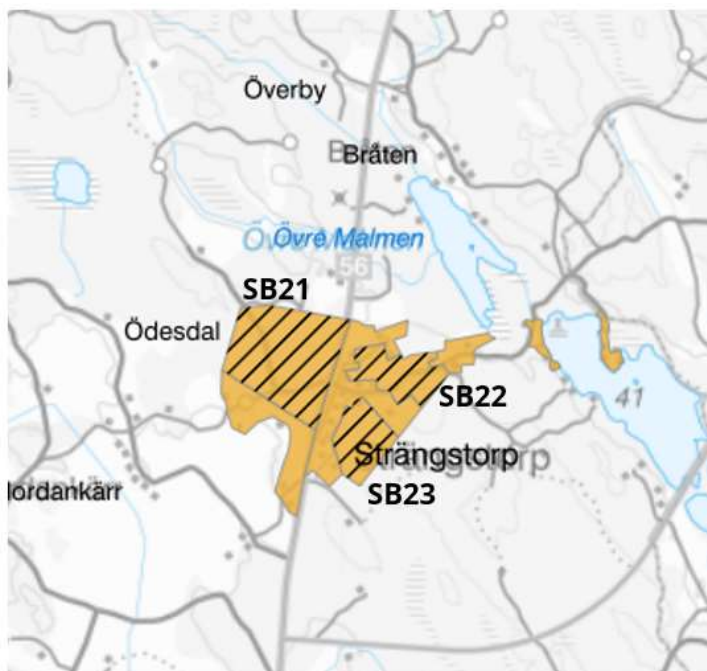
Sågmon ska utvecklas med ytterligare bostäder för att skapa en större bostadsort i framtiden i nära anslutning till Katrineholm och med goda förbindelser för gång- och cykel. I översiktsplanens utvecklingsinriktning är Sågmon utpekad som stadnära nod som främst ska försörjas av stadens service och utvecklas med bostäder. Bebyggelsen ska bestå av en blandning av fristående och sammanbyggda småhus samt mindre flerbostadshus.

En säker passage över väg 55 ska komma till för gående och cyklister, för att koppla ihop de södra och norra områdena samt skapa tillgänglighet till busshållplatserna. I fortsatt arbete ska tas till områdets naturvärden och påverkan på sjön.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 1: Täthet: 10–30 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger öster om nuvarande fritidshusområde Sågmon och i nära anslutning till Katrineholms stad med gång- och cykelförbindelse på 3,5 kilometer till resecentrum. Utvecklingsområdet är cirka 15 hektar och består idag av mestadels skogsmark och är ej detaljplanelagt.

Område SB21

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

Strängstorp ska utvecklas med ytterligare bostäder för att skapa en större bostadsort i framtiden i nära anslutning till Katrineholm. I översiktsplanens utvecklingsinriktning är Strängstorp utpekad som stadnära nod som främst ska försörjas av stadens service och utvecklas med bostäder. Bebyggelsen i detta område ska bestå av en blandning av fristående och sammanbyggda småhus samt mindre flerbostadshus.

Väg 56 är under ombyggnad och en cykelväg ska tillkomma från Bie till Katrineholm, vilket möjliggör för goda möjligheter för pendling med cykel inom fem kilometer från resecentrum. Ombyggnationen av vägen innebär även att en säker passage kommer till för gång- och cykeltrafik vilket gör det möjligt att bebygga även västra sidan av väg 56.

I fortsatt arbete ska hänsyn tas till områdets naturvärden. Risk och buller från väg 56 behöver utredas vidare.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 1. Täthet: 10–30 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger väster om väg 56. Utvecklingsområdet är cirka 30 hektar och består idag av mestadels avverkad skog och skogsmark. Området är ej detaljplanelagt sen tidigare.

Område SB22

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

Strängstorp ska utvecklas med ytterligare bostäder för att skapa en större bostadsort i framtiden i nära anslutning till Katrineholm. I översiktsplanens utvecklingsinriktning är Strängstorp utpekad som stadnära nod som främst ska försörjas av stadens service och utvecklas med bostäder. Bebyggelsen i detta område ska bestå av en blandning av fristående och sammanbyggda småhus.

Väg 56 är under ombyggnad och en cykelväg ska tillkomma från Bie till Katrineholm, vilket möjliggör för goda möjligheter för pendling med cykel.

I fortsatt arbete ska hänsyn tas till områdets naturvärden.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 1: Täthet: 10–30 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger öster om väg 56 i anslutning till befintlig bebyggelse i Strängstorp. Utvecklingsområdet är cirka 10 hektar och består idag av mestadels skogsmark och delvis ängsmark. Området är ej detaljplanelagt sen tidigare.

Område SB23

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

Strängstorp ska utvecklas med ytterligare bostäder för att skapa en större bostadsort i framtiden i nära anslutning till Katrineholm. I översiktsplanens utvecklingsinriktning är Strängstorp utpekad som stadnära nod som främst ska försörjas av stadens service och utvecklas med bostäder. Bebyggelsen i detta område ska bestå av en blandning av fristående och sammanbyggda småhus.

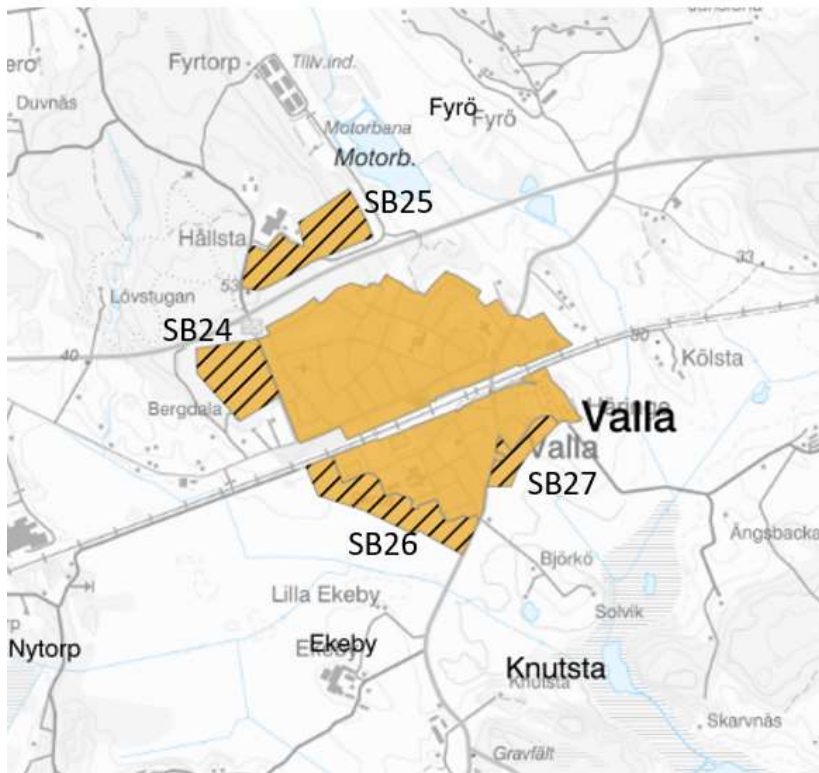
Väg 56 är under ombyggnad och en cykelväg ska tillkomma från Bie till Katrineholm, vilket möjliggör för goda möjligheter för pendling med cykel.

I fortsatt arbete ska hänsyn tas till områdets naturvärden.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 1: Täthet: 10–30 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger öster om väg 56 i anslutning till befintlig bebyggelse i Strängstorp. Utvecklingsområdet är cirka 8 hektar och består idag av skogsmark. Området är ej detaljplanelagt sen tidigare.

Område SB24

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

I översiktsplanens utvecklingsinriktning är Valla utpekad som servicenod som främst ska försörja sitt omland med service och utvecklas med service, bostäder och arbetstillfällen/näringslivstillväxt. Bebyggelsen i detta nya område ska bestå av en blandning av fristående och sammanbyggda småhus samt mindre flerbostadshus.

En omvandling av Katrineholmsvägen/infarten till Valla kan bli aktuell när bebyggelse kommer till väster om vägen. Omvandlingen ska innefatta säkra gång- och cykelpassager samt en attraktivare entré till orten. I fortsatt arbete ska hänsyn tas till områdets naturvärden. Risk och buller från väg 55 behöver utredas vidare.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 1: Täthet: 10–30 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger söder om väg 55 och i anslutning till Valla tätort som har cykelförbindelse till Katrineholms stad och resecentrum. Utvecklingsområdet är cirka 9 hektar och består idag av mestadels skogsmark. Området är utpekad som park i den äldre detaljplanen för Valla.

Område SB25

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

I översiktsplanens utvecklingsinriktning är Valla utpekad som servicenod som främst ska försörja sitt

omland med service och utvecklas med service, bostäder och arbetstillfällen/näringslivstillväxt. Bebyggelsen i detta nya område ska bestå av en blandning av fristående och sammanbyggda småhus.

En tunnel finns idag under väg 55 för gående och cyklister men en utveckling av en säkrare trafikplats vid Valla infart skulle gynna gång- och cykelmöjligheterna mellan södra och norra delen samt skapa säkrare tillgänglighet till busshållplats.

Risk och buller från väg 55 behöver utredas vidare.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 1: Täthet: 10–30 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger norr om väg 55 i Valla tätort som har cykelförbindelse till Katrineholms stad och resecentrum. Utvecklingsområdet är cirka 10 hektar och består idag av skogsmark.

Område SB26

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

I översiktsplanens utvecklingsinriktning är Valla utpekad som servicenod som främst ska försörja sitt omland med service och utvecklas med service, bostäder och arbetstillfällen/näringslivstillväxt. Bebyggelsen i detta nya område ska bestå av en blandning av fristående och sammanbyggda småhus. Området ligger i absolut närhet till Valla skola och Valla idrottsplats.

Risk och buller från järnvägen behöver utredas vidare.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 1: Täthet: 10–30 bostäder per hektar

Så här ser det ut idag

Området ligger söder om järnvägen i Valla tätort som har cykelförbindelse till Katrineholms stad och resecentrum. Utvecklingsområdet är cirka 12 hektar och består idag av mestadels jordbruksmark. Området är utpekad för bostäder i den äldre detaljplanen för Valla.

Område SB27

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

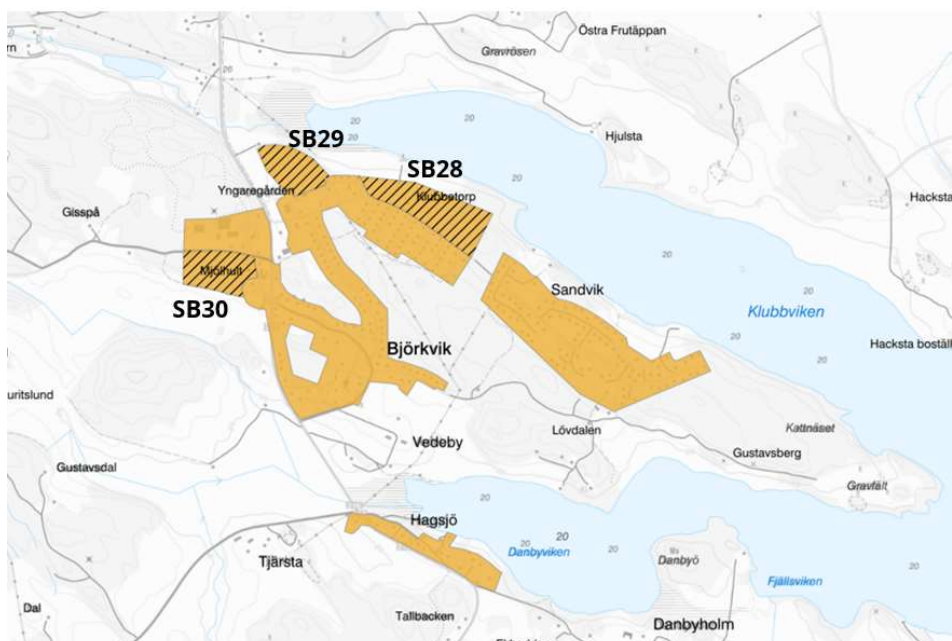
Det här vill vi

I översiktsplanens utvecklingsinriktning är Valla utpekad som servicenod som främst ska försörja sitt omland med service och utvecklas med service, bostäder och arbetstillfällen/näringslivstillväxt. Bebyggelsen i detta nya område ska bestå av en blandning av fristående och sammanbyggda småhus. Området ligger i närhet till Valla skola och Valla idrottsplats.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 1: Täthet: 10–30 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger söder om järnvägen i Valla tätort som har cykelförbindelse till Katrineholms stad och resecentrum. Utvecklingsområdet är cirka 4 hektar och består idag av mestadels jordbruksmark. Området är utpekad för bostäder i den äldre detaljplanen för Valla.

Område SB28

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

I översiktsplanens utvecklingsinriktning är Björkvik utpekad som servicenod som främst ska försörja sitt omland med service och utvecklas med service, bostäder och arbetstillfällen/näringslivstillväxt. Bebyggelsen i detta nya område ska bestå av en blandning av fristående och sammanbyggda småhus. Norr om utpekad område finns även ett LIS-område som ska planeras i samband med detta.

I fortsatt arbete ska eventuella naturvärden beaktas samt hänsyn tas till påverkan på sjön.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 1: Täthet: 10–30 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området intill sjön Yngaren. Utvecklingsområdet är cirka 8 hektar och består idag av mestadels skogsmark och en mindre del jordbruksmark. Området är ej detaljplanelagt.

Område SB29

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

I översiktsplanens utvecklingsinriktning är Björkvik utpekad som servicenod som främst ska försörja sitt omland med service och utvecklas med service, bostäder och arbetstillfällen/näringslivstillväxt. Bebyggelsen i detta nya område ska bestå av en blandning av fristående och sammanbyggda småhus. Området ligger i anslutning till utpekad LIS-område och ska planeras i samband med detta.

I fortsatt arbete ska eventuella naturvärden beaktas samt hänsyn tas till påverkan på sjön.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 1: Täthet: 10–30 bostäder per hektar

Så här ser det ut idag

Området intill sjön Yngaren. Utvecklingsområdet är cirka 4 hektar och består idag av mestadels skogsmark. Området är ej detaljplanelagt.

Område SB30

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

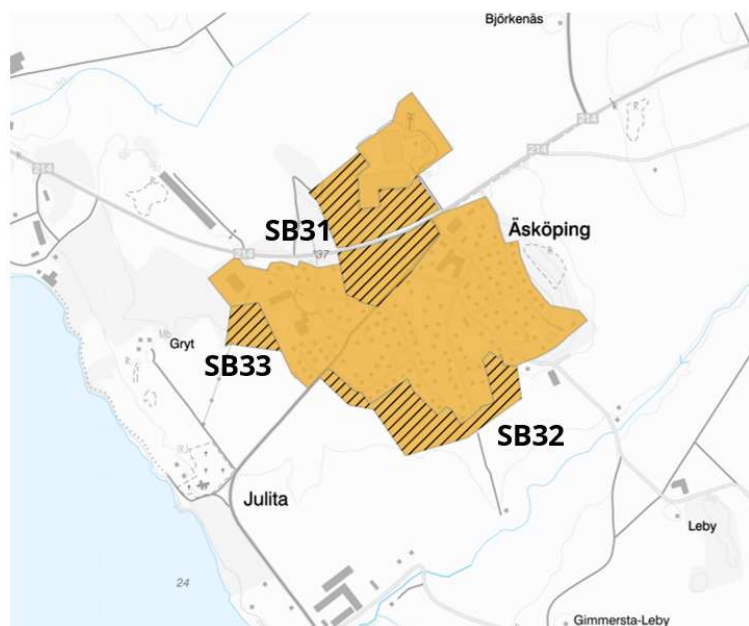
I översiktsplanens utvecklingsinriktning är Björkvik utpekad som servicenod som främst ska försörja sitt omland med service och utvecklas med service, bostäder och arbetstillfällen/näringslivstillväxt. Bebyggelsen i detta nya område ska bestå av en blandning av fristående och sammanbyggda småhus samt mindre flerbostadshus.

I fortsatt arbete ska eventuella naturvärden beaktas.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 1: Täthet: 10–30 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger i direkt närhet till Björkviks skola. Utvecklingsområdet är cirka 5 hektar och består idag av mestadels skogsmark. Området är ej detaljplanelagt.

Område SB31

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

I översiktsplanens utvecklingsinriktning är Åsköping utpekad som servicenod som främst ska försörja sitt omland med service och utvecklas med service, bostäder och arbetstillfällen/näringslivstillväxt. Bebyggelsen i detta nya område ska bestå av en blandning av fristående och sammanbyggda småhus samt mindre flerbostadshus.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 1: Täthet: 10–30 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger i centrala Åsköping och i anslutning till idrottsplatsen. Utvecklingsområdet är cirka 4 hektar söder om vägen och 6 hektar norr om vägen. Området består idag av mestadels jordbruksmark

och en del skog. Området söder om vägen är detaljplanlagt för lantbruksändamål.

Område SB32

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

I översiktsplanens utvecklingsinriktning är Äsköping utpekad som servicenod som främst ska försörja sitt omland med service och utvecklas med service, bostäder och arbetstillfällen/näringslivstillväxt. Bebyggelsen i detta nya område ska bestå av en blandning av fristående och sammanbyggda småhus.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 1: Täthet: 10–30 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger i de södra delarna av Äsköping. Utvecklingsområdet är cirka 6 hektar. Området består idag av mestadels jordbruksmark. Området är delvis detaljplanlagt för bostäder samt park.

Område SB33

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

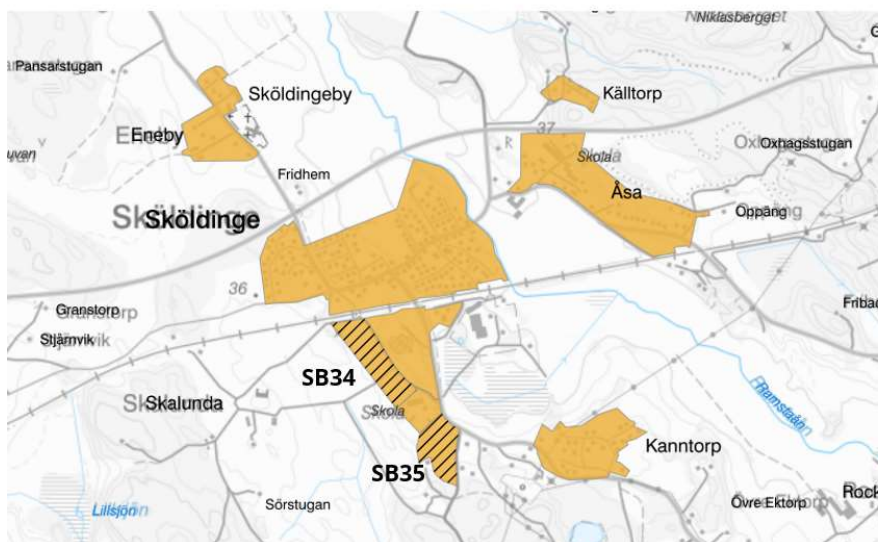
Det här vill vi

I översiktsplanens utvecklingsinriktning är Äsköping utpekad som servicenod som främst ska försörja sitt omland med service och utvecklas med service, bostäder och arbetstillfällen/näringslivstillväxt. Bebyggelsen i detta nya område ska bestå av en blandning av fristående och sammanbyggda småhus.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 1: Täthet: 10–30 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger intill skolan i Äsköping och omfattar cirka 2 hektar. Området består idag av mestadels skogsmark och är detaljplanlagt för bostäder.

Område SB34

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

I översiktsplanens utvecklingsinriktning är Sköldinge utpekad som bebyggelsenod som främst består av bostäder. Orten kan utvecklas med nya bostäder. Bebyggelsen i detta nya område ska bestå av en blandning av fristående och sammanbyggda småhus.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 1: Täthet: 10–30 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger intill skolan och idrottsplatsen i Sköldinge och omfattar cirka 5 hektar. Området består idag av mestadels jordbruksmark och är ej detaljplanelagt.

Område SB35

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

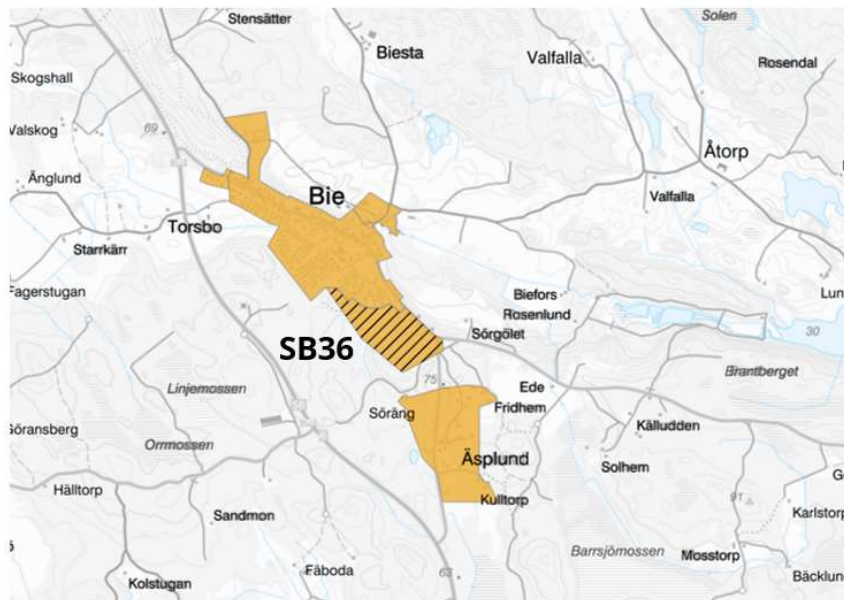
Det här vill vi

I översiktsplanens utvecklingsinriktning är Sköldinge utpekad som bebyggelsenod som främst består av bostäder. Orten kan utvecklas med nya bostäder. Bebyggelsen i detta nya område ska bestå av en blandning av fristående och sammanbyggda småhus.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 1: Täthet: 10–30 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger intill skolan i Sköldinge och omfattar cirka 4 hektar. Området består idag av mestadels jordbruksmark och är ej detaljplanelagt.

Område SB36

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

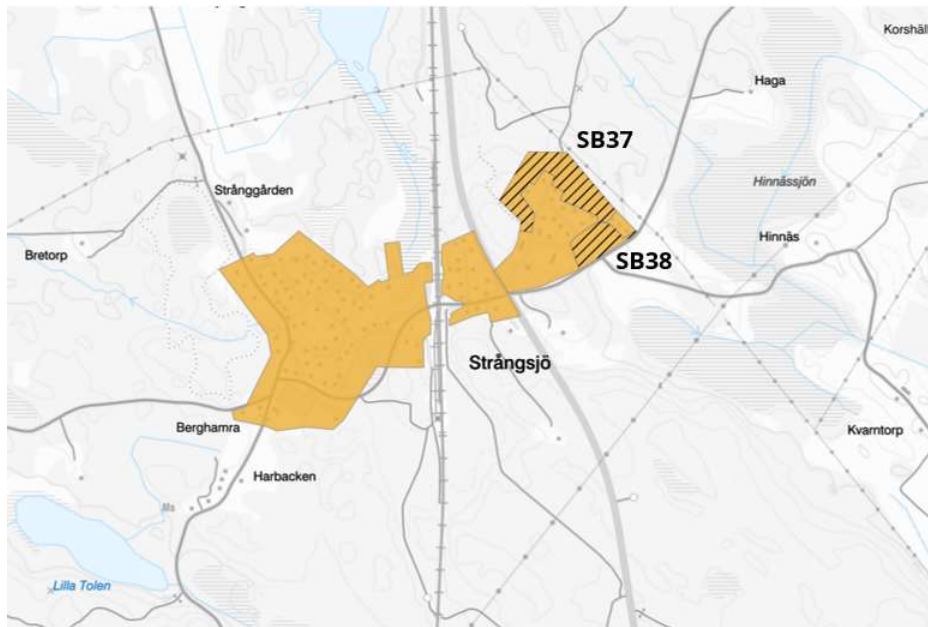
Det här vill vi

I översiktsplanens utvecklingsinriktning är Bie utpekad som bebyggelsenod som främst består av bostäder. Orten kan utvecklas med nya bostäder. Bebyggelsen i detta nya område ska bestå av en blandning av fristående och sammanbyggda småhus.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 1: Täthet: 10–30 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger intill i södra delarna av Bie och omfattar cirka 15 hektar. Området består idag av mestadels skogsmark och är detaljplanlagt för industri samt park.

Område SB37

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

I översiktsplanens utvecklingsinriktning är Strängsjö utpekad som bebyggelsenod som främst består av bostäder. Orten kan utvecklas med nya bostäder. Bebyggelsen i detta nya område ska bestå av en blandning av fristående och sammanbyggda småhus.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 1: Täthet: 10–30 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området ligger i anslutning till bebyggelsen öster om väg 55 och omfattar cirka 2 hektar. Området består idag av mestadels skogsmark och är planlagt för park.

Område SB38

Definition

Utveckling av sammanhängande bostadsbebyggelse där någon typ av förändring ska ske i form av förtätning, nybyggnation eller omvandling.

Det här vill vi

I översiktsplanens utvecklingsinriktning är Strängsjö utpekad som bebyggelsenod som främst består av bostäder. Orten kan utvecklas med nya bostäder. Bebyggelsen i detta nya område ska bestå av en blandning av fristående och sammanbyggda småhus.

I detta utvecklingsområde gäller täthetskategori 1: Täthet: 10–30 bostäder per hektar.

Så här ser det ut idag

Området i anslutning till bebyggelsen öster om väg 55 och omfattar cirka 5 hektar. Området består idag av mestadels skogsmark och är delvis planlagt för park.

Verksamheter och industri

Verksamheter och industri – befintliga områden

Definition

Användning Verksamheter och industri är områden för verksamheter som inte bör blandas med bostäder. Verksamheterna i den här användningen är störande för omgivningen på något sätt och inte är förenliga med bostäder. Det kan till exempel vara verksamheterna som är ytkrävande, genererar tung trafik eller påverkar omgivningen med buller eller lukt. Här ingår såväl traditionella industriområden som större handelscentrum, sportarenor och annan verksamhet. (Boverket, ÖP-modell 2.1)

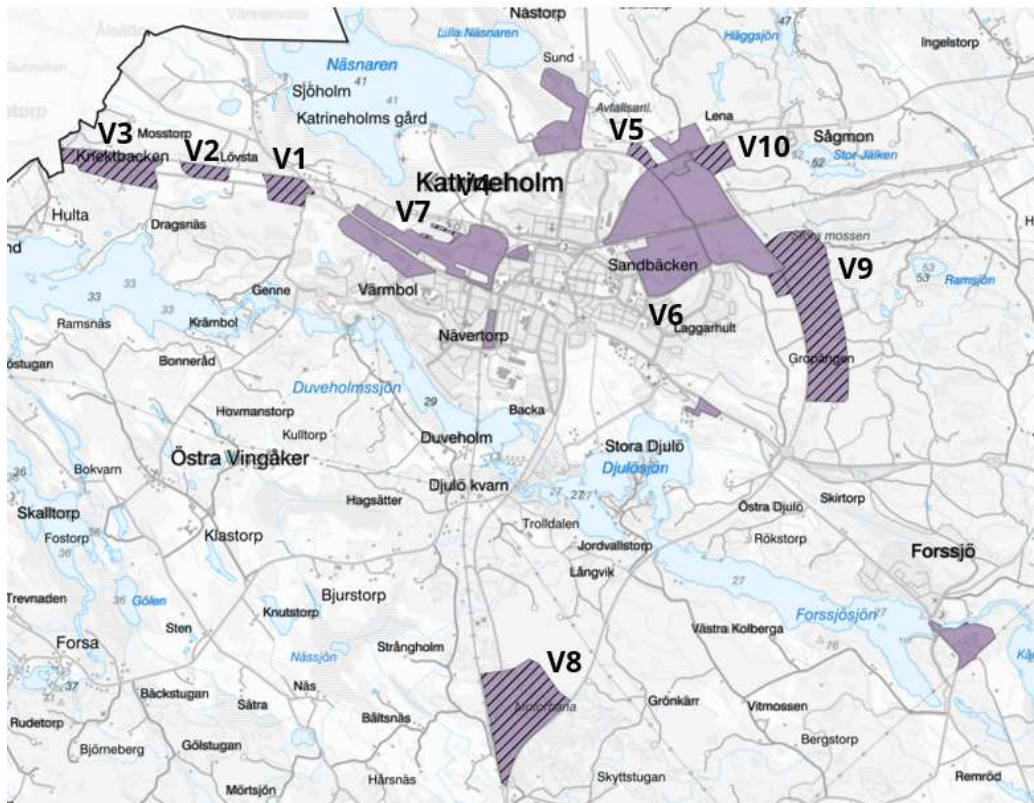
Det här vill vi

Inom befintliga områden för verksamheter och industri ska nuvarande markanvändning i huvudsak bestå och utvecklas samt inom delområden utredas för nya verksamheter.

Så här ser det ut

Område bestående i huvudsak av verksamheter eller industri med inslag servicefunktioner samt grönstruktur.

Verksamheter och industri – utvecklingsområde

Område V1

Definition

Utveckling av mark för nya verksamheter eller komplement till befintliga verksamheter.

Det här vill vi

Vi anser det lämpligt att utveckla området längs järnvägen och väg 52 för mindre störande verksamheter då naturen redan är påverkad. Området ligger i anslutning till ett av våra viktigaste kommunikationsstråk och har goda förutsättningar för logistik.

I fortsatt arbete ska hänsyn tas till eventuella naturvärden samt kommande bostadsområden. En bättre trafikplats ska skapas vid väg 52 och förbättringar ska göras för gående och cyklister. Särskild hänsyn ska tas kring påverkan på sjön Viren då området ligger i närhet till sjön som föreslås bli vattenskyddsområde.

Så här ser det ut

Området omfattar cirka 20 hektar och består idag merparten av skogsmark och inom området ligger några befintliga bostadshus. Området är beläget cirka 4 kilometer från Katrineholm centrum.

Område V2

Definition

Utveckling av mark för nya verksamheter eller komplement till befintliga verksamheter.

Det här vill vi

Vi anser det lämpligt att utveckla området längs järnvägen och väg 52 för mindre störande verksamheter då naturen redan är påverkad. Området ligger i anslutning till ett av våra viktigaste kommunikationsstråk och har goda förutsättningar för logistik.

I fortsatt arbete ska hänsyn tas till eventuella naturvärden samt kommande bostadsområden. En bättre trafikplats ska skapas vid väg 52 och förbättringar ska göras för gående och cyklister. Särskild hänsyn ska tas kring påverkan på sjön Viren då området ligger i närhet till sjön som föreslås bli vattenskyddsområde.

Så här ser det ut

Området omfattar cirka 10 hektar och består idag merparten av skogsmark och inom området ligger några befintliga bostadshus. Området är beläget cirka 4 kilometer från Katrineholm centrum.

Område V3

Definition

Utveckling av mark för nya verksamheter eller komplement till befintliga verksamheter.

Det här vill vi

Vi anser det lämpligt att utveckla området längs järnvägen och väg 52 för mindre störande verksamheter då naturen redan är påverkad. Området ligger i anslutning till ett av våra viktigaste kommunikationsstråk och har goda förutsättningar för logistik.

I fortsatt arbete ska hänsyn tas till eventuella naturvärden samt kommande bostadsområden. En bättre trafikplats ska skapas vid väg 52 och förbättringar ska göras för gående och cyklister. Särskild hänsyn ska tas kring påverkan på sjön Viren då området ligger i närhet till sjön som föreslås bli vattenskyddsområde.

Så här ser det ut

Området omfattar cirka 40 hektar och består idag merparten av skogsmark och inom området ligger några befintliga bostadshus. Området är beläget cirka 5 kilometer från Katrineholm centrum.

Område V4

Definition

Utveckling av mark för nya verksamheter eller komplement till befintliga verksamheter.

Det här vill vi

Området längs med norra förbifarten anses redan ianspråktaget och naturen redan påverkad, vi ser därför det lämpligt att utveckla området för handel och andra mindre störande verksamheter.

I fortsatt arbete ska hänsyn tas till eventuella naturvärden och hur dagvatten ska tas omhand.

Så här ser det ut

Området omfattar cirka 7 hektar och består idag av skogsmark och jordbruksmark. Området är beläget

cirka 2 kilometer från Katrineholm centrum.

Område V5

Definition

Utveckling av mark för nya verksamheter eller komplement till befintliga verksamheter.

Det här vill vi

Området längs med förbifarten anses redan ianspråktaget och naturen redan påverkad av vägen, vi ser därför det lämpligt att utveckla verksamhetsområden längs väg 52/55. Detta område ser vi främst lämpligt för handel och andra mindre störande verksamheter.

I fortsatt arbete ska hänsyn tas till eventuella naturvärden och hur dagvatten ska tas omhand.

Så här ser det ut

Området omfattar cirka 15 hektar och består idag merparten av skogsmark och korsas av en kraftledning. Området är beläget cirka 3 kilometer från Katrineholm centrum.

Område V6

Definition

Utveckling av mark för nya verksamheter eller komplement till befintliga verksamheter.

Det här vill vi

Området längs med förbifarten anses redan ianspråktaget och naturen redan påverkad av vägen, vi ser därför det lämpligt att utveckla verksamhetsområden längs med östra sidan av väg 52/55. I detta område ser vi främst verksamheter kopplat till logistik och lager.

Det är viktigt att gröna stråk finns kvar genom området på flera platser, för både möjligheten att ta sig till fot eller med cykel ut till friluftsområdena, men också för växt och djurlivets möjligheter till rörelse. Sörmlandsleden som går genom området ska tas hänsyn till genom att omlokalisera delar av sträckningen vid behov samt lämna ytor för den inom utvecklingsområdet så att dess framtid är säkrad.

I fortsatt arbete ska hänsyn tas till områdets naturvärden samt friluftslivets behov.

Vi ser möjligheter för ett stickspår från järnvägen i norr och detta behöver utredas vidare. För att skapa bra möjligheter att nå området på sikt föreslås även en ny avfart/trafikplats i söder vid väg 52.

Så här ser det ut

Området omfattar cirka 130 hektar och består idag merparten av naturmark, inom området ligger även en gårdsbildning samt en del jordbruksmark. Det finns även två kraftledningar som går igenom området. Inom området går Sörmlandsleden och i anslutning till området finns välbesökta friluftsområden så som Ramsjöhult. Området är beläget 3 kilometer från Katrineholm centrum.

Område V7

Definition

Utveckling av mark för nya verksamheter eller komplement till befintliga verksamheter.

Det här vill vi

Kerstinboda ska fortsatt utvecklas så att befintliga verksamheter får tillräckligt mycket yta för framtida behov. Idag består området av flera verksamheter och en mosse. Mossen är skyddsvärd och därför kommer majoriteten av den skyddas i detaljplanen samtidigt som några verksamheter som idag finns på platsen får mer mark för att fortsatt kunna utveckla dess verksamhet.

Dagvatten hantering i området är viktigt då det ligger i avrinningsområde till sjön Näsnaren som är Natura 2000 område.

Så här ser det ut

Området är beläget 3 kilometer från Katrineholm centrum och består utav verksamheter och grönyta.

Område V8

Definition

Utveckling av mark för nya verksamheter eller komplement till befintliga verksamheter.

Det här vill vi

Vi anser det lämpligt att utveckla området längs väg 55 för verksamheter av olika karaktär då naturen redan anses vara påverkad. Området ligger i anslutning till ett av våra utpekade kommunikationsstråk, vi ser därför det lämpligt att utveckla verksamhetsområden kopplat till logistik och lager.

Området ligger i anslutning till järnvägen och möjligheten att ansluta ett stickspår till området kan utredas vidare. För att skapa bra möjligheter att nå området på sikt föreslås även en ny avfart/trafikplats i söder vid väg 52.

I fortsatt arbete ska hänsyn tas till eventuella naturvärden och hur dagvatten ska tas omhand.

Så här ser det ut

Området omfattar cirka 100 hektar och består idag merparten av skogsmark samt motorbana. Området är beläget 7 kilometer från Katrineholm.

Område V9

Definition

Utveckling av mark för nya verksamheter eller komplement till befintliga verksamheter.

Det här vill vi

Befintlig verksamhet har behov av att växa och ett utvecklingsområde planeras öster om och i anslutning till befintligt verksamhetsområde. Det är viktigt i fortsatt arbete att hänsyn tas till landskapsbilden samt upplevelsen och påverkan på omgivningen. Ett ökat användande samt utsläpp av vatten måste också utredas vidare.

Vi föreslår en utveckling av trafikplatsen vid väg 55 för att öka tryggheten och säkerheten för gående och cyklister.

Så här ser det ut

Området består idag av jordbruksmark samt den befintliga verksamheten med tillhörande parkering. Området är beläget 1,5 kilometer från Valla och 10 kilometer från Katrineholm.

Område V10

Definition

Utveckling av mark för nya verksamheter eller komplement till befintliga verksamheter.

Det här vill vi

Vi anser det lämpligt att utveckla området längs väg 55 för verksamheter av olika karaktär då naturen redan anses vara påverkad. Området ligger i anslutning till ett av våra viktigaste kommunikationsstråk, vi ser därför det lämpligt att utveckla verksamhetsområden här. Befintliga verksamheter kan kompletteras och ett större sammanhang skapas.

I fortsatt arbete ska hänsyn tas till eventuella naturvärden och hur dagvatten ska tas omhand.

Så här ser det ut

Området omfattar cirka 30 hektar och består idag merparten av skogsmark. Området är beläget 1,5 kilometer från Valla och 10 kilometer från Katrineholm.

Natur och friluftsliv

Natur och friluftsliv – befintliga områden

Definition

Natur och friluftsliv innefattar större sammanhängande områden där värden för friluftsliv, natur- och kulturmiljö, biologisk mångfald och ekosystemtjänster är prioriterade och förvaltas med hänsyn till friluftslivet. Områdena ska vara allmänt tillgängliga och kan innehålla övernattningsmöjlighet för det rörliga friluftslivet, skidspår, vandringsleder, motions slingor mm. Områden kan ha olika karaktär och användning beroende på årstid. (Boverket, ÖP-modell 2.1)

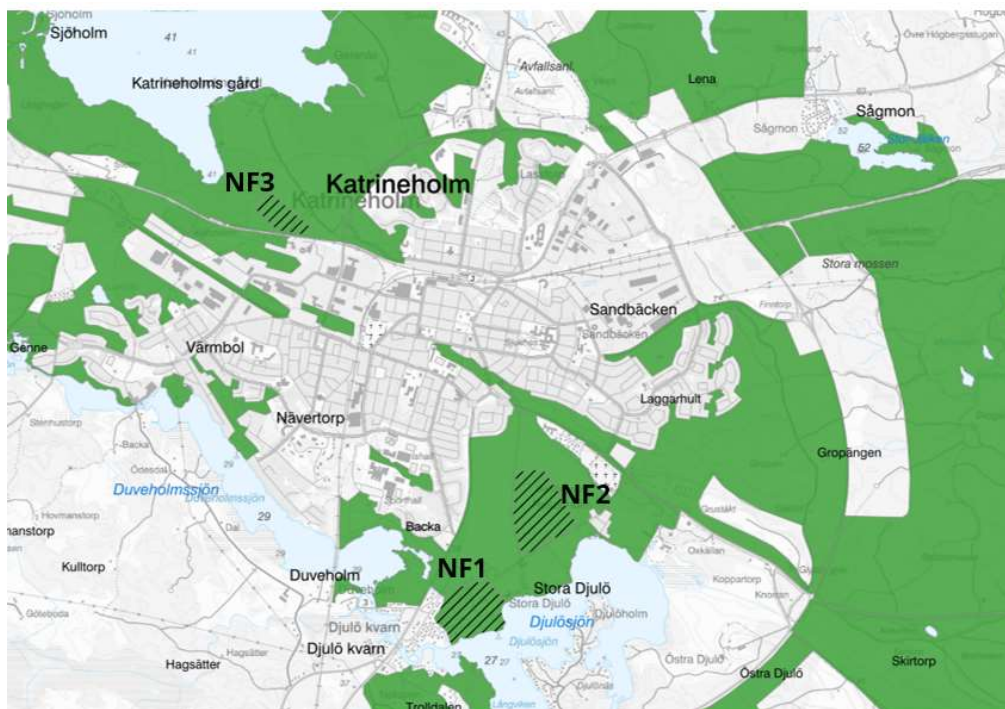
Det här vill vi

Särskilt värdefulla områden för natur och friluftsliv i anslutning till staden och våra orter. Vi ska bevara, utveckla och tillgängliggöra dessa områden samt stärka sambanden dem i mellan.

Så här ser det ut

Områden som redan idag nyttjas av många invånare för rekreation och rörelse samt är viktiga för den biologiska mångfalden.

Natur och friluftsliv – utvecklingsområde

Område NF1

Definition

Utveckling av natur och friluftsliv där någon typ av förändring ska ske.

Det här vill vi

Vi vill förstärka Djulö som besöksmål både för kommunens invånare samt besökare till kommunen genom att utveckla områdets fördelar vad gäller natur, idrotts- och kulturliv. Vi vill göra det möjligt att utveckla rekreationsområdet och Djulö camping samt uppmärksamma och bevara natur- och kulturvärden. Området kan också vara lämpligt för gemensamma odlingsytor för stadens invånare. Djulö är i översiktsplanen utpekad som en av våra viktigaste noder för besöksnäring.

Så här ser det ut

Inom området finns idag en camping, café och kommunens största badplats. Djulö herrgård erbjuder idag restaurang-, konferens- och caféverksamhet. Största delen av området består av öppen betes- och jordbruksmark. Det öppna odlade landskapet som sluttar ner mot Djulösjön ger enastående vyer när man närmar sig området från Katrineholms centrum. Djulöområdet består till stor del av ett kulturpräglad landskap med brukad mark och olika typer av landskapselement som är förknippat med detta. Exempel på sådana element är den karaktäristiska allén som tidigare tjänade som den stora infarten till Stora Djulö och flera välbevarade ekonomibyggnader tillhörande lantbruket. Även herrgården med omgivande miljö utgör förstås ett viktigt element i kulturlandskapet. Närheten till staden gör att många utnyttjar Djulöområdet för motion. Delar av området ingår i diverse motionsspår och promenadslingsor, bl.a. Sörmlandsleden och ringleden runt Katrineholm. Inom området finns ett stort utbud av möjligheter för idrottsutövande.

Område NF2

Definition

Utveckling av natur och friluftsliv där någon typ av förändring ska ske.

Det här vill vi

I samband med att Katrineholm växer ökar också kraven på en förstärkt och utbyggd infrastruktur för dagvatten. Klimatförändringar är en annan faktor som medför nya krav på omhändertagandet av dagvatten och hantering av översvämningsrisker. I detta område vill vi anlägga en våtmark vid rekreativområdet Djulö som ska ta hand om och rena dagvatten från staden och framförallt sjukhusområdet. Våtmarken kommer också att utformas som ett rekreativområde för aktiviteter såsom vandring och fågelskådning.

Så här ser det ut

Området består idag av jordbruksmark.

Område NF3

Definition

Utveckling av natur och friluftsliv där någon typ av förändring ska ske.

Det här vill vi

I samband med att Katrineholm växer ökar också kraven på en förstärkt och utbyggd infrastruktur för dagvatten. Klimatförändringar är en annan faktor som medför nya krav på omhändertagandet av dagvatten och hantering av översvämningsrisker. I detta område vill vi anlägga en våtmark vid Mejeridiket som ska ta hand om och rena dagvatten från industriområdena i denna del av staden för att minska påverkan på sjön Näsnaren. Våtmarken kommer även att förstärka de rekreativa värdena i området.

Så här ser det ut

Området är ett större sammanhängande grönområde där dagvattendiket mynnar ut i sjön Näsnaren, som är ett Natura 2000 område.

Grönområde och park

Grönområde och park – befintliga områden

Definition

I Grönområde och park ingår större parker, grönområden eller anlagda områden för fritidsaktiviteter i eller i nära anslutning till tätorter. Användningen avser grönområde som på grund av dess stora betydelse för ett stort omland bör skiljas ut från övrig bebyggelsemiljö. Det kan vara parker, parkliknande miljöer, naturmark i tätortsmiljö, närrekreativområden, lekplatser, samt anlagda områden för fritidsaktiviteter som främst äger rum utomhus. (Boverket, ÖP-modell 2.1)

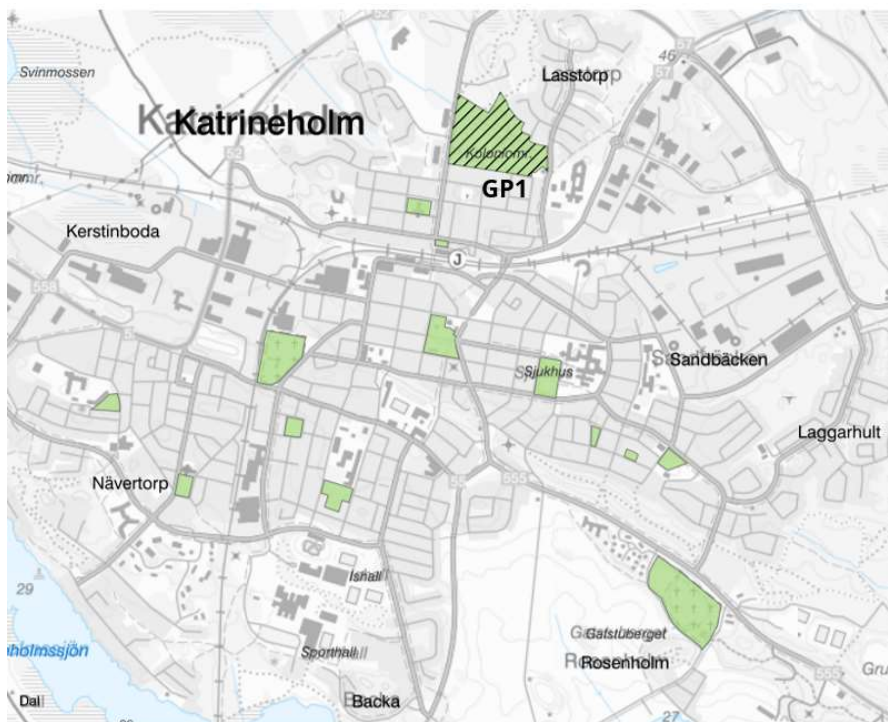
Det här vill vi

Utpekade områden för grönområde och park är särskilt viktiga att bevara och utveckla för stadens invånare och besökare samt som del i ett större grönt sammanhang för växt och djurliv.

Så här ser det ut

Dessa områden utgörs idag av stadsparker, stadsdelsparker samt kyrkogårdar som är välbesökta och har ett stort värde för invånare i staden.

Grönområde och park – utvecklingsområde

Område GP1

Definition

Utveckling av grönområde och park där någon typ av förändring ska ske för att stärka rekreativvärdet.

Det här vill vi

Det finns stor potential att området ska utvecklas till ett större sammanhängande parkområde med olika funktioner för alla invånare i alla åldrar. Parken ska vara en stadsdelspark för norra stadsdelen och bidra till ökad tillgång till rekreativt grönområde. Det kolonilottsområde som ligger här idag är tänkt att få en ny placering inom Katrineholm. Parken ska utformas så den blir attraktiv med vatten som utgångspunkt och ska bidra till många olika aktiviteter såväl fysiska som avkopplande. Parken ska också utformas för att ta omhand dagvatten från stora områden och minska påverkan på Näsnaren.

Så här ser det ut

Området är centralt beläget i Katrineholm, enbart cirka 450 meter från järnvägsstationen och nås lätt från alla väderstreck. Större sammanhängande grönområde som fram till 1970-tal varit åkermark och hagmark. Ett större gammalt dagvattendike går genom området och mynnar ut i sjön Näsnaren, som är ett Natura 2000 område. I dag finns det fina promenadstigar, sittplatser och kolonilottsområde. Området är sankt och vatten blir ibland stående samt översvämmas då och då.

Vatten

Definition

Vatten avser såväl öppet hav som kustvatten, sjöar som vattendrag. Användningen Vatten anges för vattenområden som är lämpliga för olika användningar men där det inte är nödvändigt eller möjligt att avgöra den exakta platsen. Istället har vattenområden med användningen Vatten övergripande planeringsöverväganden och generella riktlinjer som stöd för annan planering och beslut. (Boverket, ÖP-modell 2.1)

Det här vill vi

Vid all planering ska särskild hänsyn tas till och stärka påverkade vattenförekomster för att uppnå en bättre ekologisk status samt att miljökvalitetsnormerna för vatten uppfylls.

Så här ser det ut

Vår kommun är rik på sjöar, vattendrag och vattenförekomster. Natur och vatten bildar en varierad regional struktur som skapar förutsättningar för ekonomiska-, ekologiska- och sociala värden inklusive många olika ekosystemtjänster. De bidrar till människors hälsa liksom till estetiska upplevelser och sociala mötesplatser. För att dessa värden ska utvecklas krävs natur- och vattenområden i tillräcklig omfattning och kvalitet som är tillgängliga, nära, trygga och sammanhängande.

Teknisk anläggning

Definition

Teknisk anläggning används för områden som försörjer samhället med exempelvis energi, vatten och telekommunikation. Tekniska anläggningar är grundläggande funktioner för ett fungerande samhälle och ska därav pekas ut med försiktighet. Det är framför allt anläggningar som kräver stora ytor och där användningen behöver ha företräde framför andra användningar för att få ett fungerande system som kan pekas ut i översiktsplanen. Teknisk anläggning i det här sammanhanget omfattar hela kedjan från utvinning, transport, alstring, distribution och lagring. (Boverket, ÖP-modell 2.1)

Det här vill vi

Inom område för teknisk anläggning ska befintlig användning fortgå.

Så här ser det ut

Teknisk anläggning som har stor betydelse för kommunen.

Järnväg

Definition

Fysisk utbredning för järnväg med person och godstrafik.

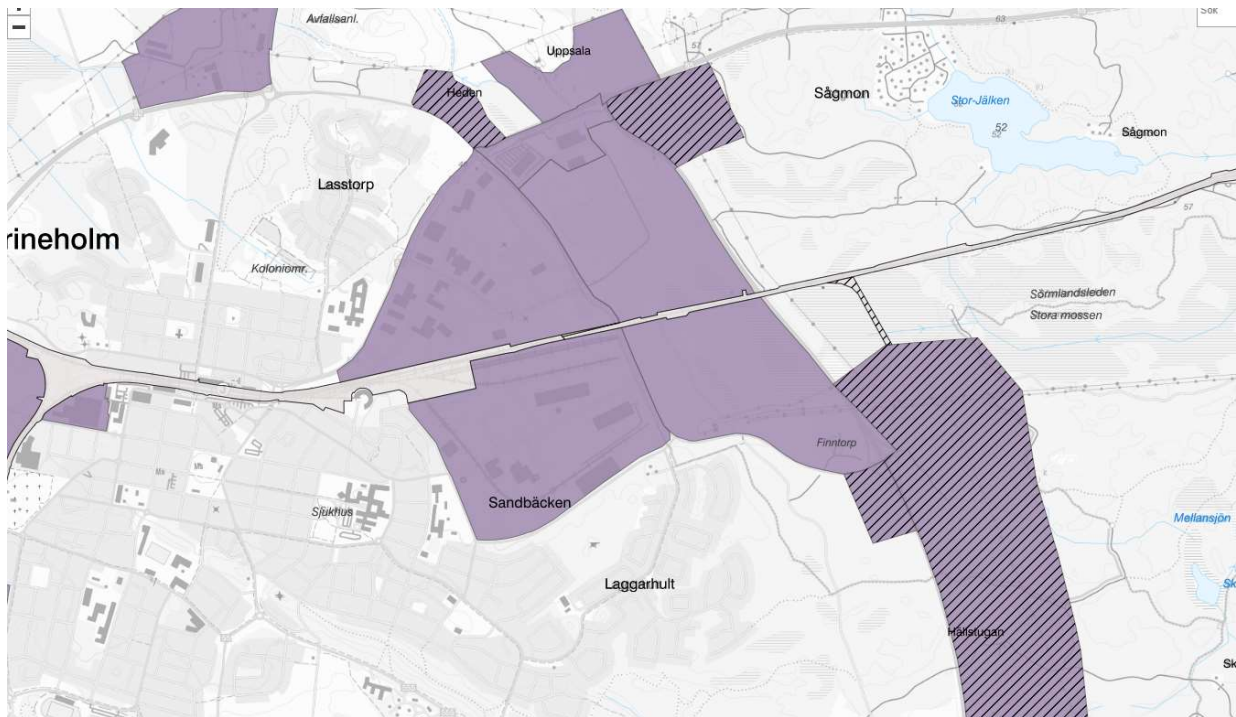
Det här vill vi

Genom att fortsätta bygga på järnvägens potential och koppla kommunens egen infrastruktur till den erbjuds invånare ett smidiga och heltäckande resval som knyter samman vår kommun med sin omvärld.

Så här ser det ut

Katrineholm är en knutpunkt för södra och västra stambanan.

Järnväg – utvecklingsområde

Definition

Område där lokalisering av nya spår ska utredas.

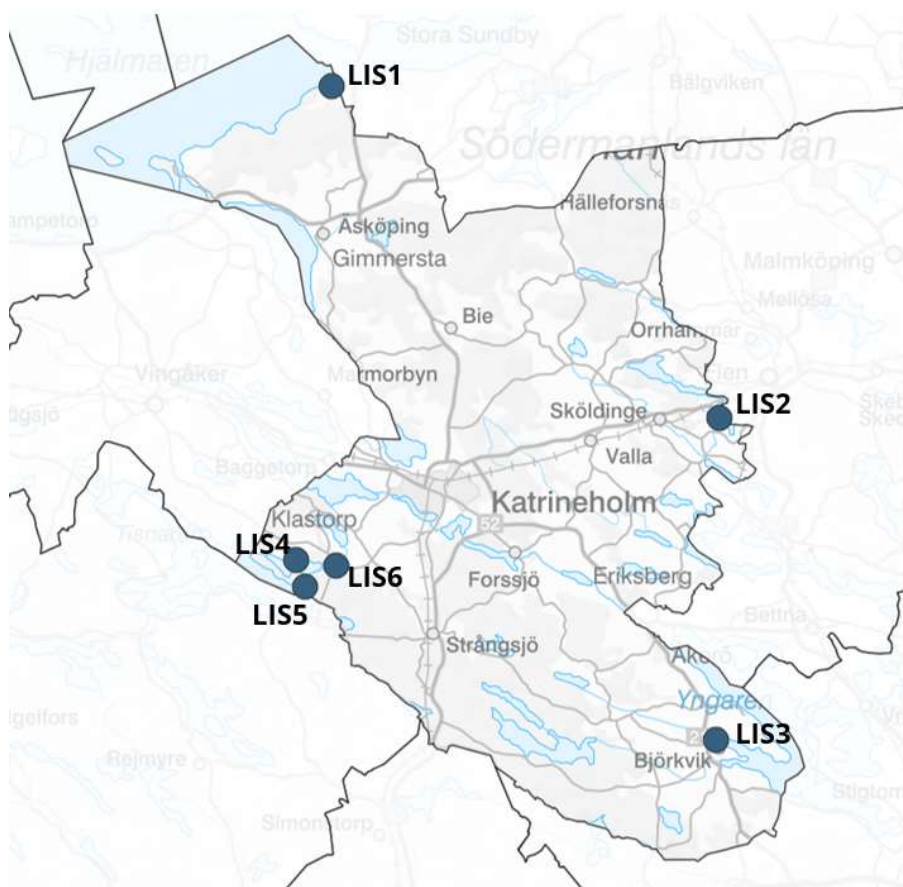
Det här vill vi

Vi föreslår utbyggnadsområden för nya verksamheter öster om väg 52/55 och med fördel skulle området kunna anslutas med ett stickspår från järnvägen. Detta skulle möjliggöra för etableringar av lager och logistik med god tillgänglighet till gods i kombination väg och järnväg.

Så här ser det ut

Området består idag utav naturmark och mossmark.

LIS-område

LIS1 Uddens fritidshusområde

Definition

Kommuner kan i sin översiktsplan peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, så kallade LIS-områden. Syftet är att långsiktigt stimulera den lokala och regionala utvecklingen på landsbygden. Åtgärden ska till exempel bidra till att skapa långsiktiga arbetstillfällen eller till att det fortsatt ska kunna finnas butiker och offentlig service på landsbygden. Redovisningen i översiktsplanen ska vara vägledande vid prövning av ansökningar om dispenser från strandskyddet och upphävande av strandskyddet i detaljplaner. (Boverket, ÖP-modell 2.1)

Det här vill vi

Området kan rymma ungefär 30 bostäder. LIS-området har valts ut på grund av närheten till befintliga strukturer som Uddens fritidsområde och väg 56 mellan Katrineholm och Eskilstuna. Områdets närhet till riksintresse för friluftslivet och Uddens fritidsområde förutsätter att fria passager ner mot sjön kommer att lämnas och att strandskyddets krav på fri passage säkerställs. Föreslaget LIS-område kan förbättra redan befintliga möjligheter till ett aktivt friluftsliv i området och är förenligt med riksintressets förutsättningar för friluftslivet där områdets karaktär med alla möjligheter till båtliv, bad och fiske bibehålls, stränder är fortsatt allemansrättsligt tillgängliga och vattenkvaliteten bör om möjligt förbättras. Ett LIS-område här öppnar möjligheter för verksamhet som har anknytning till besöksnäring och service såsom till exempel kajakuthyrning, övernattnig, kiosk och så vidare. En förutsättning för att kunna bilda ett LIS-område här är anslutning till gemensamt vatten och avlopp. En ökad befolkning i området skulle ge underlag för att upprätthålla en god kollektivtrafik mellan Katrineholm och Eskilstuna. En exploatering med ytterligare bebyggelse vid Udden bedöms inte försvåra möjligheterna till yrkesfiske i Hjälmaren.

Så här ser det ut idag

Området ligger på Hjälmarens sydöstra strand i anslutning till Uddens fritidsområde. Uddens fritidsområde är idag detaljplanelagt och består av cirka 160 fritidshus. LIS-området består av brukad skogsmark, är cirka tre hektar stort. Området ligger 1,5 kilometer från väg 56, och avståndet till Katrineholm är 2,6 mil och till Eskilstuna är det 2,8 mil. Inom eller i anslutning till det föreslagna LIS-området finns inga naturvärden (riksintressen, skyddad natur eller liknande), kulturhistorisk lämning (fornlämning, övrig kulturhistorisk lämning) eller fynd av rödlistade arter registrerade.

LIS2 Varbro

Definition

Kommuner kan i sin översiktsplan peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, så kallade LIS-områden. Syftet är att långsiktigt stimulera den lokala och regionala utvecklingen på landsbygden. Åtgärden ska till exempel bidra till att skapa långsiktiga arbetstillfällen eller till att det fortsatt ska kunna finnas butiker och offentlig service på landsbygden. Redovisningen i översiktsplanen ska vara vägledande vid prövning av ansökningar om dispenser från strandskyddet och upphävande av strandskyddet i detaljplaner. (Boverket, ÖP-modell 2.1)

Det här vill vi

Området Varbro har valts ut på grund av sin närhet till befintliga strukturer runt fritidshusområdet Varbro och närheten till Väg 55/57. Området kan rymma cirka 70 bostäder. Avståndet Sköldinge där förskola och skola finns är cirka fem kilometer. Runt Varbro finns värden för besöksnäringen och friluftslivet med närhet till flera bad och besöksmål. En utökning av permanent bebyggelse i området skulle ge underlag för positiva sysselsättningseffekter samt underlag för god kollektivtrafik mellan Flen och Katrineholm. Utvecklingen av området ger också en förbättrad vatten- och avloppsstandard samt ger möjlighet att planera så att tillgänglighet och fri passage till stranden kan förbättras jämfört med idag.

Så här ser det ut idag

Området ligger vid Varbro i Valdemarens sydvästra del i anslutning till befintlig väg och cirka två kilometer från väg 55/57 mellan Flen och Katrineholm. Området inkluderar det befintliga fritidshusområdet Varbro och omfattar också en del av åkermarkerna både norr och söder om Varbro. Inom eller i anslutning till området finns inga naturvärden (riksintressen, skyddad natur eller liknande), kulturhistorisk lämning (fornlämning, övrig kulturhistorisk lämning) eller fynd av rödlistade arter registrerade. Fritidshusområdet består idag av arrendetomter och har mycket låg vatten- och avloppsstandard med sommarvatten och enkla enskilda avlopp. Det strandnära området är redan nu bebyggt och ianspråktaget och kan som LIS-område med detaljplan utvecklas och moderniseras. Anslutning till kommunal vatten- och avloppsledning ska planeras. Området är cirka 7 hektar stort.

LIS3 Klubbetorp

Definition

Kommuner kan i sin översiktsplan peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, så kallade LIS-områden. Syftet är att långsiktigt stimulera den lokala och regionala utvecklingen på landsbygden. Åtgärden ska till exempel bidra till att skapa långsiktiga arbetstillfällen eller till att det fortsatt ska kunna finnas butiker och offentlig service på landsbygden. Redovisningen i översiktsplanen ska vara vägledande vid prövning av ansökningar om dispenser från strandskyddet och upphävande av strandskyddet i detaljplaner. (Boverket, ÖP-modell 2.1)

Det här vill vi

Området kan rymma cirka 60 bostäder och ska placeras med ett avstånd av 30 meter från strandlinjen för att förhindra en försämrad ekologisk status i sjön och för att den nya bebyggelsen inte ska hindra friluftslivet utmed sjön. Ett utvecklingsområde för sammanhängande bostadsbebyggelse har också pekats ut i översiktsplanen för att binda samman den befintliga bebyggelsen med det föreslagna LIS-området. Området har valts ut på grund av att det utgör en vidareutveckling av samhället Björkvik mellan Katrineholm och Nyköping. I tätorten Björkvik finns förskola, skola, försäljning av drivmedel och livsmedelsbutik som skulle stöttas av nya bostäder inom området. Ett LIS-område här skulle även möjliggöra utveckling av verksamheter som har anknytning till strandnära lägen, som både kan ge

positiva sysselsättningseffekter och främja besöksnäringen. Den nya bebyggelsen ska anslutas till kommunens vatten- och avloppsnät. En ökad befolkning i Björkvik skulle även ge underlag för att upprätthålla en god kollektivtrafik mellan Katrineholm och Nyköping.

Så här ser det ut idag

Klubbetorp ligger söder om sjön Yngaren vid Klubbviken. Området består av jordbruksmark och planterad granskog och omfattar cirka sex hektar. Det ligger i anslutning till befintlig lokalgata och bostadsbebyggelse i tätorten Björkvik. Jordbruksmarken ligger idag öppen och plöjd i sluttning ner mot sjön, vilket medför stor risk för läckage av näringsämnen och erosion till sjön. Ny bebyggelse här skulle innebära betydligt minskad risk för sådan urlakning. I anslutning till området finns en badplats med bryggor, en promenadväg och ett antal båtplatser. Inom området finns inga naturvärden (riksintressen, skyddad natur eller liknande), kulturmiljövärden (fornlämning, övrig kulturhistorisk lämning) eller fynd av rödlistade arter registrerade.

LIS4 Beckershov

Definition

Kommuner kan i sin översiktsplan peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, så kallade LIS-områden. Syftet är att långsiktigt stimulera den lokala och regionala utvecklingen på landsbygden. Åtgärden ska till exempel bidra till att skapa långsiktiga arbetstillfällen eller till att det fortsatt ska kunna finnas butiker och offentlig service på landsbygden. Redovisningen i översiktsplanen ska vara vägledande vid prövning av ansökningar om dispenser från strandskyddet och upphävande av strandskyddet i detaljplaner. (Boverket, ÖP-modell 2.1)

Det här vill vi

Området kan med nuvarande småbåtshamn och campingplats undantagna rymma cirka 35 bostäder. Området är utvalt eftersom ny bebyggelse skulle kunna stödja den verksamhet som finns vid Beckershov idag. Idag bedrivs konferensverksamhet, lägerverksamhet med mera som är starkt knuten till vattnet och sjön såsom hyrbåtar, kräftfiske, bastuflotte, boende, camping. En utveckling av området skulle ge förutsättningar för expansion av verksamheten.

Så här ser det ut idag

Området vid Beckershov ligger norr om sjön Tisnaren och består av skogsmark i anslutning till bebyggelsen vid Beckershovs herrgård. Området är anslutet till väg och nystyckade bostadstomter. Det finns fiberbroadband i området. Den västra delen av föreslaget område används redan idag till småbåtshamn och campingplats. Det föreslagna LIS-området är cirka fyra hektar stort. Nära LIS-området finns ett våtmarksområde med höga naturvärden och också vattenförekomsten Jungfrudammen med observationer av rödlistade fågelarter registrerade i artportalen. Strax sydöst om området finns fynd av rödlistade arter (CR, EN; VU, NT) registrerade. Inom LIS-området finns inga naturvärden (riksintressen, skyddad natur eller liknande), kulturmiljövärden (fornlämning, övrig kulturhistorisk lämning) eller fynd av rödlistade arter registrerade.

LIS5 Beckershovsnäset

Definition

Kommuner kan i sin översiktsplan peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, så kallade LIS-områden. Syftet är att långsiktigt stimulera den lokala och regionala utvecklingen på landsbygden. Åtgärden ska till exempel bidra till att skapa långsiktiga arbetstillfällen eller till att det fortsatt ska kunna finnas butiker och offentlig service på landsbygden. Redovisningen i översiktsplanen ska vara vägledande vid prövning av ansökningar om dispenser från strandskyddet och upphävande av strandskyddet i detaljplaner. (Boverket, ÖP-modell 2.1)

Det här vill vi

Området kan rymma cirka tio bostäder. Den nya bebyggelsen kan anslutas till befintligt kommunalt vatten- och avlopp. Ny bebyggelse skulle även ge bättre underlag för den befintliga kollektivtrafiken. Bebyggelsen ska planeras med ett avstånd av mer än 30 meter från strandlinjen vilket medför att strandskyddets syften med fri passage tillgodoses, samt att inte den ekologiska statusen i sjön försämras.

Så här ser det ut idag

Beckershovsnäset vid Tisnarebaden är idag ett långsträckt område som är bebyggt längs den befintliga vägen, främst på strandsidan. Tisnarebaden är ansluten till kommunalt vatten och avlopp och byalaget har dragit fram fiberkabel. Busshållplats finns inom två kilometer. Avståndet till Katrineholms tätort är cirka 14 kilometer. Det kan på sikt även vara lämpligt att utreda området utanför strandskyddszonen längs vägen, där plats finns för ytterligare exploatering ovanför den befintliga bebyggelsen. Området ligger nordöst om sjön Tisnaren (Portaviken) och består idag av skogsmark. Området är cirka en hektar stort. Det ansluter till befintlig väg och sammanhållen bebyggelse vid Tisnarebaden. Inom eller i anslutning till området finns inga naturvärden (riksintressen, skyddad natur eller liknande), kulturmiljövärden (fornlämning, övrig kulturhistorisk lämning) eller fynd av rödlistade arter registrerade.

LIS6 Forsa

Definition

Kommuner kan i sin översiktsplan peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, så kallade LIS-områden. Syftet är att långsiktigt stimulera den lokala och regionala utvecklingen på landsbygden. Åtgärden ska till exempel bidra till att skapa långsiktiga arbetstillfällen eller till att det fortsatt ska kunna finnas butiker och offentlig service på landsbygden. Redovisningen i översiktsplanen ska vara vägledande vid prövning av ansökningar om dispenser från strandskyddet och upphävande av strandskyddet i detaljplaner. (Boverket, ÖP-modell 2.1)

Det här vill vi

Området kan rymma cirka 12 bostäder. Området läggs till på grund av närheten till befintlig bebyggelse kring Forsa by och det bebyggelsestryck som finns i området. Utbyggnad här möjliggör att även den befintliga bebyggelsen samlas till gemensamt/kommunalt vatten och avlopp. Hänsyn tas till det angränsande utpekade naturvärdet ängs- och betesmark, som lämnas orörd. Närmast stranden lämnas minst 30 meter naturmark utan bebyggelse.

Så här ser det ut idag

Forsa LIS-område ligger strax öster om sjön Tisnaren vid vattendraget Lillsjön och byn Forsa. Området ligger i anslutning till befintlig väg och bebyggelse, avståndet till Katrineholm är cirka en mil och bussförbindelse finns till tätorten. Området består idag av betesmark/åkermark och ligger i anslutning till ett utpekade naturvärde med ängs- och betesmarker, som inte ingår i LIS-området. I strandzonen är marken sank. Det föreslagna LIS-området är cirka 1,5 hektar stort. Det kan på sikt även vara lämpligt att utreda området utanför strandskyddszonen norr om vägen, där plats finns för ytterligare exploatering.

Landsbygd

Definition

Landsbygd är markområden som är möjliga för flera användningar men där det inte alltid är nödvändigt eller möjligt att ange vilka markområden som bör användas för vad. Istället har markområden med användningen Landsbygd övergripande planeringsöverväganden och generella riktlinjer som stöd för annan planering och beslut. Det kan till exempel vara för olika landsbygdskaraktärer eller bebyggelseriktlinjer för kulturmiljöer. (Boverket, ÖP-modell 2.1)

Det här vill vi

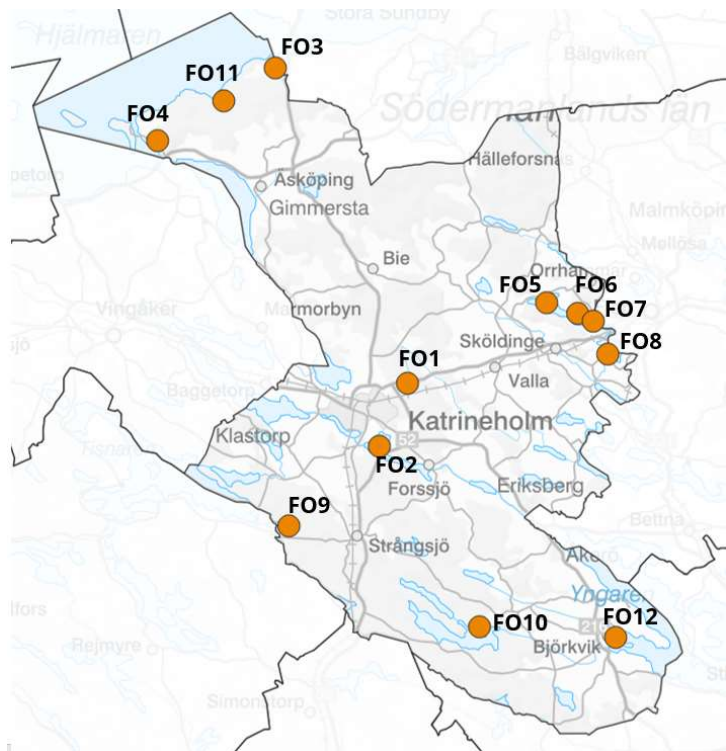
Ny bebyggelse på landsbygden ska i huvudsak ske i anslutning till våra utpekade noder och längs med våra viktiga kommunikationstråk samt i anslutning till befintliga bebyggelsegrupper där möjlighet finns för att resa hållbart med cykel eller kollektivtrafik. Därmed lämnas jordbruksmark och viktiga natur- och kulturområden på landsbygden oexploaterade. För att skapa förutsättningar för en levande och livskraftig landsbygd är vi positiva till ny bebyggelse som gynnar befintliga och nya näringar även utanför utpekade stråk och noder.

Specifika ställningstaganden för byggande på landsbygden finns att läsa under kapitlet bebyggelse på landsbygden.

Så här ser det ut

Katrineholm har en livskraftig landsbygd med många mindre bebyggelsegrupper och fritidshusområden.

Fritidshusområden (ingår i sammanhängande bostadsbebyggelse)

FO1 Sågmon

Definition

Sammanhängande bostadsbebyggelse är bostadsområden, småorter, fritidshusområden och bybildningar som huvudsakligen består av bostadsbebyggelse, men där servicefunktioner och icke störande verksamheter kan förekomma. Områdena har en tydlig beroenderelation till centrala staden och närliggande orter. (Boverket, ÖP-modell 2.1)

Det här vill vi

Området ligger i ett av översiktsplanens viktigaste kommunikationstråk. Bebyggelsen på området har potential att utvecklas till permanentboende. Översiktsplanen föreslår även nya områden för bostäder i anslutning till nuvarande fritidshusområde och i ett större sammanhang kan bebyggelsen utvecklas till en stadnära nod. Vid en utveckling av området ska övergången för gående och cyklister över riksvägen ses över.

Så här ser det ut

Området är idag ett fritidshusområde. Området ligger i nära anslutning till Katrineholms stad och har gång- och cykelförbindelse med 3,5 kilometer till resecentrum. Fritidshusområdet består av cirka 70 tomter och fick kommunalt vatten och avlopp år 2014.

FO2 Djulönäs

Definition

Sammanhängande bostadsbebyggelse är bostadsområden, småorter, fritidshusområden och

bybildningar som huvudsakligen består av bostadsbebyggelse, men där servicefunktioner och icke störande verksamheter kan förekomma. Områdena har en tydlig beroenderelation till centrala staden och närliggande orter. (Boverket, ÖP-modell 2.1)

Det här vill vi

Området ligger i nära anslutning till Katrineholm och byggelsen på området har potential att utvecklas till permanentboende. Översiktsplanen föreslår cykelväg och utökad kollektivtrafik till utbyggnadområdena i närområdet. En gång- och cykelförbindelse över Djulösjön skulle öka områdets närhet till stadens centrala delar.

Så här ser det ut

Området består av cirka 80 tomter och har kommunalt vatten och avlopp sedan år 2000. Området ligger inom cykelavstånd till Katrineholms stad.

FO3 Udden

Definition

Sammanhängande bostadsbebyggelse är bostadsområden, småorter, fritidshusområden och bybildningar som huvudsakligen består av bostadsbebyggelse, men där servicefunktioner och icke störande verksamheter kan förekomma. Områdena har en tydlig beroenderelation till centrala staden och närliggande orter. (Boverket, ÖP-modell 2.1)

Det här vill vi

Området ligger i anslutning till ett av översiktsplanens utpekade kommunikationstråk. Bebyggelsen på området har potential att utvecklas till permanentboende under förutsättning att kommunal vatten- och avloppslösning kommer till.

Så här ser det ut

Området är detaljplanelagt och består av cirka 160 fritidshus. Kommunal vatten- och avloppsanslutning saknas och området beräknas att anslutas efter 2028 enligt kommunens vatten- och avloppsplan. Området skulle stödja kollektivtrafik i stråket och skola i Åsköping.

FO4 Hjärmsätter

Definition

Sammanhängande bostadsbebyggelse är bostadsområden, småorter, fritidshusområden och bybildningar som huvudsakligen består av bostadsbebyggelse, men där servicefunktioner och icke störande verksamheter kan förekomma. Områdena har en tydlig beroenderelation till centrala staden och närliggande orter. (Boverket, ÖP-modell 2.1)

Det här vill vi

Området föreslås även fortsättningsvis vara till för fritidsboende.

Så här ser det ut

Området är detaljplanelagt och består av cirka 120 fritidshus. Området har idag en gemensam vatten- och avloppsanläggning.

FO5 Valdermarsön

Definition

Sammanhängande bostadsbebyggelse är bostadsområden, småorter, fritidshusområden och bybildningar som huvudsakligen består av bostadsbebyggelse, men där servicefunktioner och icke störande verksamheter kan förekomma. Områdena har en tydlig beroenderelation till centrala staden och närliggande orter. (Boverket, ÖP-modell 2.1)

Det här vill vi

Området föreslås även fortsättningsvis vara till för fritidsboende.

Så här ser det ut

Området är detaljplanelagt och består av cirka 60 fritidshus. Då endast enskilda vatten- och avloppslösningar är aktuella i området finns ingen möjlighet att utöka byggrätten.

FO6 Loviselund

Definition

Sammanhängande bostadsbebyggelse är bostadsområden, småorter, fritidshusområden och bybildningar som huvudsakligen består av bostadsbebyggelse, men där servicefunktioner och icke störande verksamheter kan förekomma. Områdena har en tydlig beroenderelation till centrala staden och närliggande orter. (Boverket, ÖP-modell 2.1)

Det här vill vi

Området ligger i anslutning till ett av översiktsplanens utpekade kommunikationstråk. Bebyggelsen på området har potential att utvecklas till permanentboende under förutsättning att kommunal vatten- och avloppslösning kommer till. Området skulle stödja kollektivtrafik i stråket samt skola i Sköldinge och Flen.

Så här ser det ut

Området är detaljplanelagt och består av cirka 75 tomter. Kommunal vatten- och avloppsanslutning saknas och området beräknas anslutas senast 2028 enligt kommunens vatten- och avloppsplan.

FO7 Ekenäs

Definition

Sammanhängande bostadsbebyggelse är bostadsområden, småorter, fritidshusområden och bybildningar som huvudsakligen består av bostadsbebyggelse, men där servicefunktioner och icke störande verksamheter kan förekomma. Områdena har en tydlig beroenderelation till centrala staden och närliggande orter. (Boverket, ÖP-modell 2.1)

Det här vill vi

Området ligger i anslutning till ett av översiktsplanens utpekade kommunikationstråk. Bebyggelsen på området har potential att utvecklas till permanentboende under förutsättning att kommunal vatten- och avloppslösning kommer till. Området skulle stödja kollektivtrafik i stråket samt skola i Sköldinge och Flen.

Så här ser det ut

Området består av cirka 30 tomter. Kommunal vatten- och avloppsanslutning saknas och området beräknades anslutas under 2023 enligt kommunens vatten- och avloppsplan.

FO8 Varbro

Definition

Sammanhängande bostadsbebyggelse är bostadsområden, småorter, fritidshusområden och bybildningar som huvudsakligen består av bostadsbebyggelse, men där servicefunktioner och icke störande verksamheter kan förekomma. Områdena har en tydlig beroenderelation till centrala staden och närliggande orter. (Boverket, ÖP-modell 2.1)

Det här vill vi

Området ligger i anslutning till ett av översiktsplanens utpekade kommunikationstråk. Bebyggelsen på området har potential att utvecklas till permanentboende under förutsättning att kommunal vatten- och avloppslösning kommer till. Området skulle stödja kollektivtrafik i stråket samt skola i Sköldinge och Flen.

Så här ser det ut

Området är detaljplanelagt och består av cirka 160 arrendetomter. I anslutning till fritidshusområdet ligger Hålbönäs som består av sex tomter som inte berörs av detaljplanen.

Kommunal vatten- och avloppsanslutning saknas och området beräknas att anslutas efter 2028 enligt kommunens vatten- och avloppsplan.

FO9 Toltorp

Definition

Sammanhängande bostadsbebyggelse är bostadsområden, småorter, fritidshusområden och bybildningar som huvudsakligen består av bostadsbebyggelse, men där servicefunktioner och icke störande verksamheter kan förekomma. Områdena har en tydlig beroenderelation till centrala staden och närliggande orter. (Boverket, ÖP-modell 2.1)

Det här vill vi

Området föreslås även fortsättningsvis vara till för fritidsboende.

Så här ser det ut

Området är detaljplanelagt och består av cirka 30 tomter. Området är anslutet till det kommunala vatten- och avloppsnätet.

FO10 Nästorp

Definition

Sammanhängande bostadsbebyggelse är bostadsområden, småorter, fritidshusområden och bybildningar som huvudsakligen består av bostadsbebyggelse, men där servicefunktioner och icke störande verksamheter kan förekomma. Områdena har en tydlig beroenderelation till centrala staden och närliggande orter. (Boverket, ÖP-modell 2.1)

Det här vill vi

Området föreslås även fortsättningsvis vara till för fritidsboende.

Så här ser det ut

Området är detaljplanelagt och består av cirka 50 fritidshus. Området har idag en gemensam vatten- och avloppsanläggning.

FO11 Daviken

Definition

Sammanhängande bostadsbebyggelse är bostadsområden, småorter, fritidshusområden och bybildningar som huvudsakligen består av bostadsbebyggelse, men där servicefunktioner och icke störande verksamheter kan förekomma. Områdena har en tydlig beroenderelation till centrala staden och närliggande orter. (Boverket, ÖP-modell 2.1)

Det här vill vi

Området föreslås även fortsättningsvis vara till för fritidsboende.

Så här ser det ut

Området är detaljplanelagt och består av cirka 20 fritidshus.

FO12 Sandvik

Definition

Sammanhängande bostadsbebyggelse är bostadsområden, småorter, fritidshusområden och bybildningar som huvudsakligen består av bostadsbebyggelse, men där servicefunktioner och icke störande verksamheter kan förekomma. Områdena har en tydlig beroenderelation till centrala staden och närliggande orter. (Boverket, ÖP-modell 2.1)

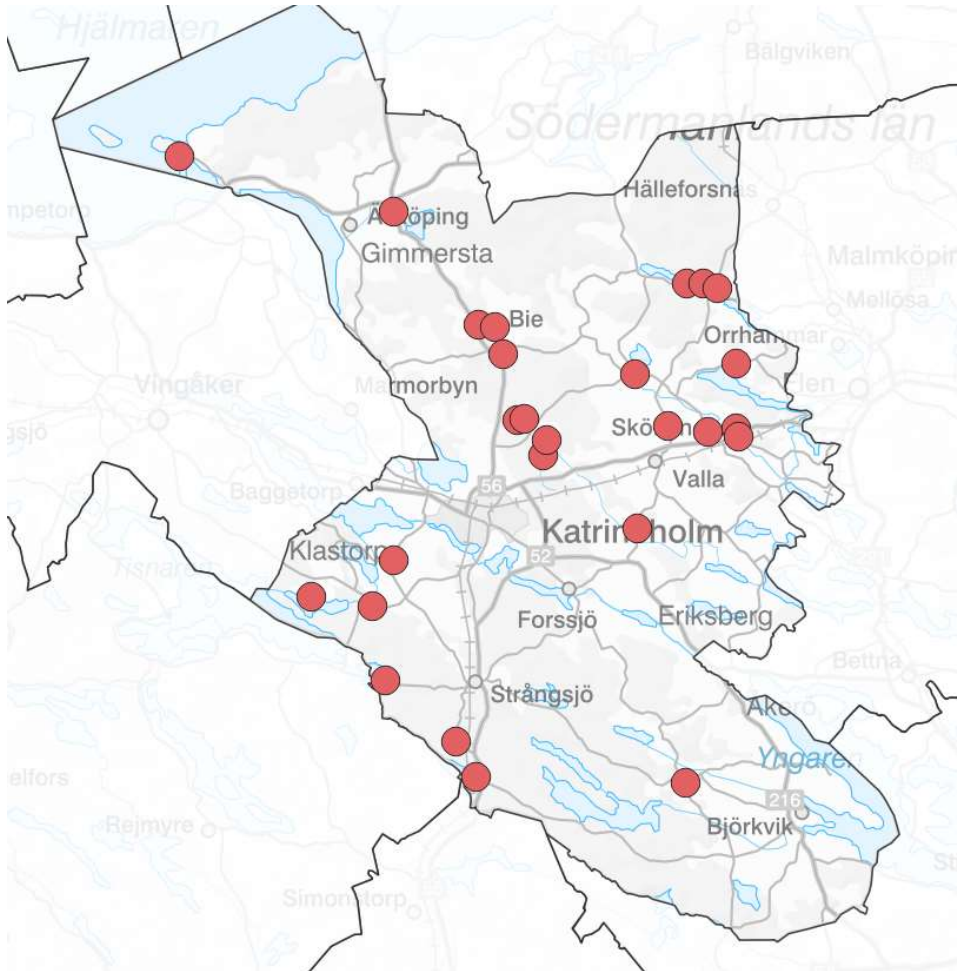
Det här vill vi

Området ligger i anslutning till ett av översiktsplanens utpekade servicenoder. Bebyggelsen på området har potential att utvecklas till permanentboende. Området skulle stödja kollektivtrafik samt skola i Björkvik.

Så här ser det ut

Området är detaljplanelagt och består av cirka 90 tomter, varav en stor andel fritidshus. Området är anslutet till det kommunala vatten- och avloppsnätet och omfattas av en detaljplan med stora byggrätter. En ökad andel permanentboende är att vänta.

Sammanhängande bebyggelse (ingår i sammanhängande bostadsbebyggelse)

Definition

Sammanhängande bostadsbebyggelse är bostadsområden, småorter, fritidshusområden och bybildningar som huvudsakligen består av bostadsbebyggelse, men där servicefunktioner och icke störande verksamheter kan förekomma. Områdena har en tydlig beroenderelation till centrala staden och närliggande orter. (Boverket, ÖP-modell 2.1)

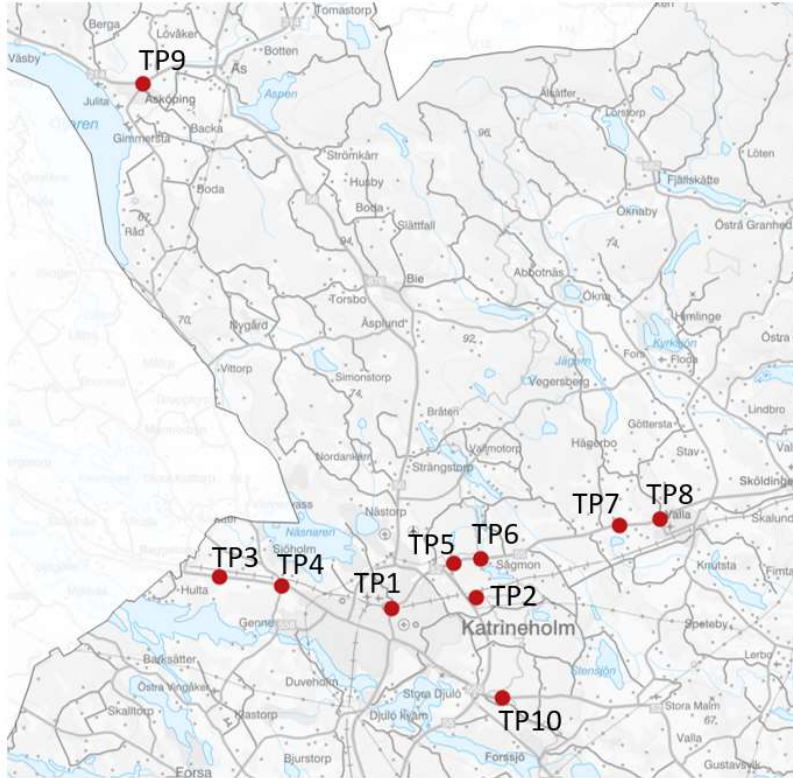
Det här vill vi

1. Inom detta utpekade område råder utökad bygglovsplikt på grund av antalet byggnader. Det betyder att bygglov krävs för ny- och tillbyggnad. (Alla övriga)
2. Inom detta utpekade område råder utökad bygglovsplikt på grund av det höga kulturhistoriska värdet i byggnaderna eller området. Det betyder att bygglov krävs för om-, ny- och tillbyggnad. (Fågelö)
3. Inom detta utpekade område råder utökad bygglovsplikt på grund av antalet byggnader som finns närheten av redan detaljplanerat område. Det betyder att bygglov krävs för ny- och tillbyggnad. (Bie, Hjälmsetter)

Så här ser det ut idag

Sammanhållen bebyggelse utgörs i regel av 10 till 20 hus men kan vara färre om byggnaderna ligger i en särskilt känslig miljö eller intill redan planlagt område. Bebyggelse behöver inte enbart vara en bostad, utan kan även vara en butik, industribyggnad eller liknande.

Utvecklingsområde trafik

TP1 Gångbro

Det här vill vi

Området söder om järnvägen är utpekat som utvecklingsområde för bostäder och verksamheter i direkt anslutning till centrum och resecentrum i Katrineholm. Norr om järnvägen ligger befintligt parkeringshus som planeras att utvecklas till ett mobilitetshus och delvis ska försörja det nya området vid stationen med olika typer av parkeringslösningar. För att skapa en koppling mellan det planerade området och mobilitetshuset ska en ny gångbro över järnvägen utredas.

Så här ser det ut

Ingen övergång idag.

TP 2 Järnväg

Det här vill vi

Området väster om östra förbifarten har pekats ut som utvecklingsområde för verksamheter inom lager och logistik. För att kunna utnyttja gods på järnväg ser vi möjligheter att ansluta området med ett stickspår från järnvägen i norr.

Så här ser det ut

Mark som ej är exploaterad.

TP 3 Sjöholm

Det här vill vi

Sjöholm är i översiktsplanen utpekad som stadsnära nod. Här vill vi utveckla området med nya bostäder och verksamheter. Trafikplatserna på väg 52 behöver då ses över för att skapa trygga och säkra infarter till de nya områdena. Vi pekar även ut sträckan för ny gång- och cykelväg vilket ställer krav på säkra övergångar för gående och cyklister i korsningarna.

Så här ser det ut

Befintlig trafikplats.

TP4 Sjöholm

Det här vill vi

Sjöholm är i översiktsplanen utpekad som stadsnära nod. Här vill vi utveckla området med nya bostäder och verksamheter. Trafikplatserna på väg 52 behöver då ses över för att skapa trygga och säkra infarter till de nya områdena. Vi pekar även ut sträckan för ny gång- och cykelväg vilket ställer krav på säkra övergångar för gående och cyklister i korsningarna.

Så här ser det ut

Befintlig trafikplats.

TP 5 Sågmon

Det här vill vi

Sågmon är i översiktsplanen utpekad som stadsnära nod. Här vill vi utveckla området främst med nya bostäder i anslutning till nytt verksamhetsområde. Befintlig trafikplats vid Sågmon på väg 55 behöver ses över för att skapa en säker infart till området samt att trygga och säkra övergångar för gående och cyklister krävs i korsningen. Två trafikplatser har pekats ut som alternativ, befintlig trafikplats skulle kunna stängas och flyttas längre öster ut.

Så här ser det ut

Ingen trafikplats idag.

TP 6 Sågmon

Det här vill vi

Sågmon är i översiktsplanen utpekad som stadsnära nod. Här vill vi utveckla området främst med nya bostäder i anslutning till nytt verksamhetsområde. Befintlig trafikplats vid Sågmon på väg 55 behöver ses över för att skapa en säker infart till området samt att trygga och säkra övergångar för gående och cyklister krävs i korsningen. Här går ett av våra viktiga cykelstråk och tillgång till kollektivtrafik där hållplatser finns på båda sidor om vägen. Två trafikplatser har pekats ut som alternativ, befintlig trafikplats skulle kunna stängas och flyttas längre öster ut.

Så här ser det ut

Befintlig trafikplats med bristande säkerhet för gående och cyklister som ska korsa vägen och avfartsvägen till Sågmon.

TP7 Valla

Det här vill vi

I anslutning till kommunikationstråket föreslår översiktsplanen utvecklingsområden för verksamheter. En ökad trafik till området samt den befintliga gods- och persontrafiken till Kronfågel medför att befintlig trafikplats vid väg 55 behöver ses över för att skapa en säker infart till området samt att trygga och säkra övergångar för gående och cyklister krävs i korsningen. Här går ett av våra viktiga cykelstråk och tillgång till kollektivtrafik där hållplatser finns på båda sidor om vägen.

Så här ser det ut

Befintlig trafikplats.

TP8 Valla**Det här vill vi**

Valla är utpekad som servicenod i översiktsplanen och föreslås utvecklas med bostäder både norr och söder om väg 55. Befintlig trafikplats behöver ses över med fokus på gående- och cyklisters möjligheter att tryggt och säkert korsa vägen.

Så här ser det ut

Befintlig trafikplats.

TP9 Äsköping**Det här vill vi**

Äsköping är utpekad som servicenod i översiktsplanen och föreslås utvecklas med bostäder både i anslutning till centrum och idrottsområdet. Befintlig trafikplats vid väg 214 behöver ses över med fokus på gående- och cyklisters möjligheter att tryggt och säkert korsa vägen.

Så här ser det ut

Befintlig trafikplats.

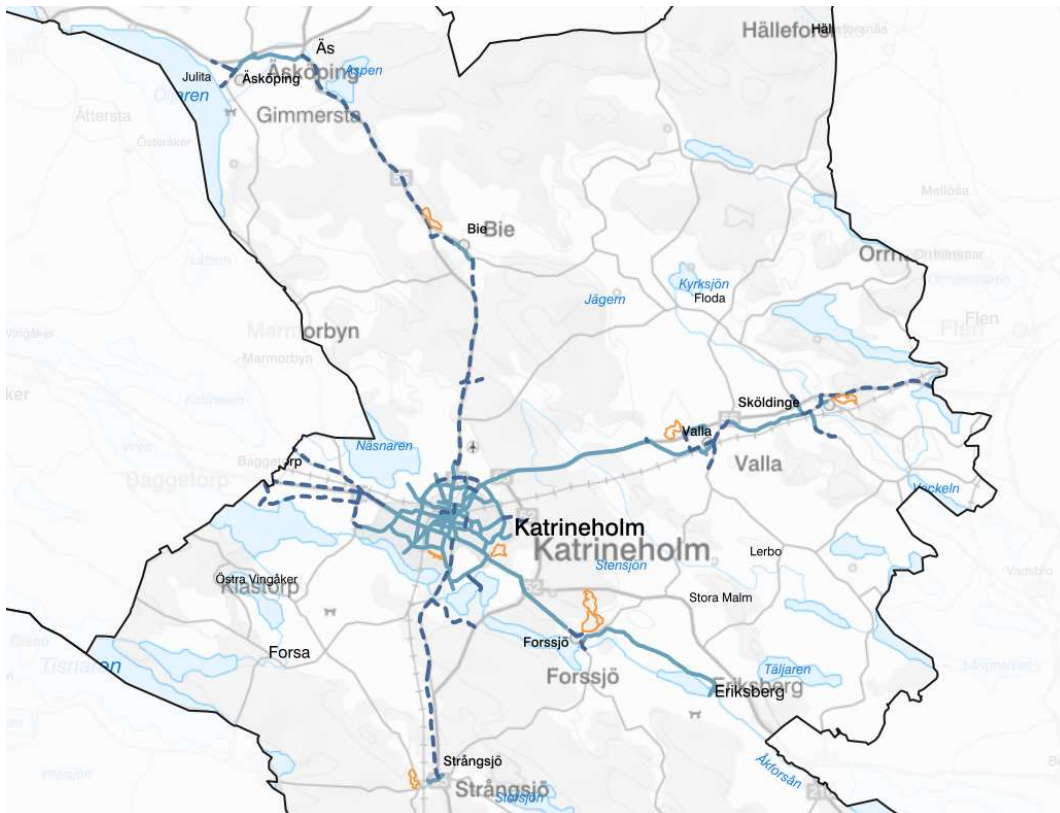
TP10 Skirtorp**Det här vill vi**

Översiktsplanen pekar ut ett större utvecklingsområde för verksamheter i anslutning till östra förbifarten. För att kunna angöra området söderifrån föreslås en ny trafikplats skapas vid väg 52.

Så här ser det ut

Ingen trafikplats idag.

Gång- och cykeltrafik

Kopia av GIS- kartan, streckade blå linjer redovisar nya stråk för gång- och cykel.

Busstrafik

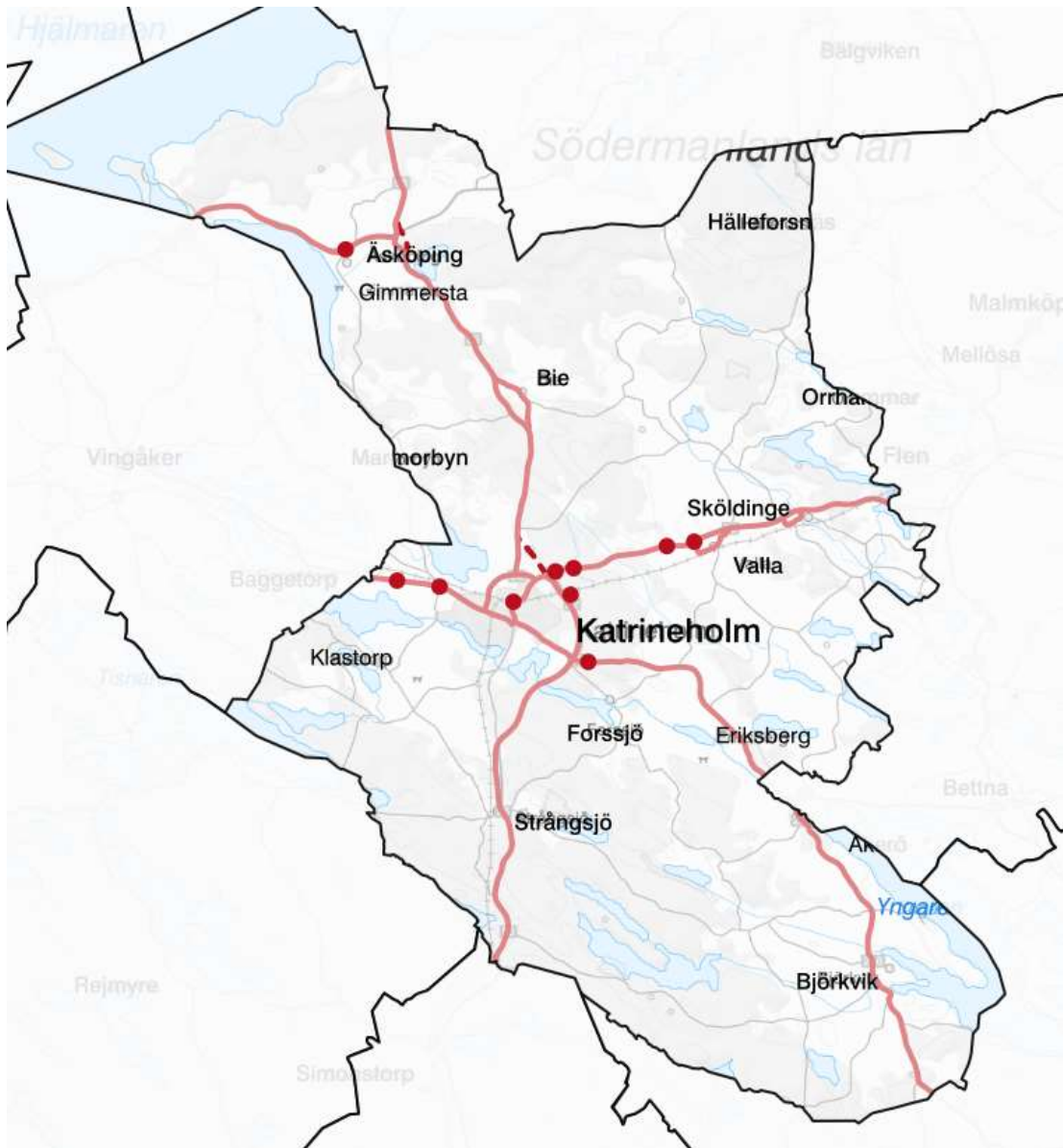

Kopia av GIS-kartan, orangea linjer redovisar busslinjer idag.

Kopia av GIS-kartan, orange streckade linjer anger var busstrafiken ska utökas

Motortrafik

Kopia av GIS-kartan som redovisar huvudstråk för motortrafik samt platser för utveckling.

Riksintressen

Naturvård

Barrsjömossen

Värdeomdöme: Svagt välvd, för regionen representativ mosse med ett öppet mosseplan. Mossen har en av länets mest intressanta insektsfauna.

Brebol

Värdeomdöme: Representativt odlingslandskap i mellanbygd med lång kontinuitet kring gårdarna Älskebol, Brebol och Värna. Naturbetesmarker med art- och individrika växtsamhällen.

Bråtamossen

Värdeomdöme: Orört, mångformigt myrkomplex med fattigkärr och en för regionen ovanlig flora.

Bränntorp

Värdeomdöme: Representativt odlingslandskap i mälarmården med lång kontinuitet. Stor förekomst av naturbetesmarker med en mycket art- och individrik flora.

Eriksberg – Kårtorp

Värdeomdöme: Representativt odlingslandskap i mellanbygd med lång kontinuitet. Stor förekomst av naturbetesmarker med en mycket art- och individrik flora.

Floden

Värdeomdöme: Näringsrik sjö med täta vassar och rikt fågelliv. Slätter bedrivs längs den norra stranden.

Hålvetten – Näsnaren

Värdeomdöme: Hålvetten och Näsnaren är sprickdalssjöar av klarvattentyp och ej direkt försurningskänsliga. Skogarna är i många fall extremt örtrika med stora förekomster av sällsynta skogsväxter. Mindre områden med ädellövskog och skog med naturskogskaraktär utgör värdefulla inslag. I sjöarna finns fem rödlistade snäckarter. Området har även ornitologiska värden och är av betydelse för landskapsbilden och det rörliga friluftslivet bland annat genom att Sörmlandsleden passerar härigenom. Representativt odlingslandskap i skogsbygd med lång kontinuitet kring gårdarna Hinnäs, Kvarntorp, Sörgölet, Brännkärr, Jacobsberg, Järnbol, Löppsjötorp, Nästviken, Harpebol och Simonsbol. Stor förekomst av naturbetesmarker med en mycket art- och individrik flora.

Hälleforsgången

Värdeomdöme: Hälleforsgången är landets största diabasgång. Den upptar en sammanlagd yta av 40–50 km² och sätter i stor utsträckning sin prägel på de områden den övertvåras då den framträder med egna landskapsformer. Ett av de mer karakteristiska avsnitten av Hälleforsgången har därför tagits upp som riksobjekt. Den har klass II i länsstyrelsens naturvårdsprogram. I anslutning ligger även Knisslamossen, ett myrkomplex med ett värdefullt topogent kärr. Källarhalsen är ett rikkärr med kalkpåverkad flora. Våtmarkerna har klass I i Naturvårdsverkets våtmarksinventering.

Lisstorpsblocken

Värdeomdöme: En samling stora egendomligt vittrade block av en relativt ovanlig vulkanisk bergart.

Långmossen

Värdeomdöme: Orört myrkomplex med värdefullt svagt välvd mosse och ett topogent kärr med sumpskog.

Nygård – Hällvik

Värdeomdöme: Representativt odlingslandskap i kolmårdenbygd med lång kontinuitet. Stor förekomst av naturbetesmarker med mycket art- och individrik flora.

Pilgöljan

Värdeomdöme: Ett mångformigt rikkärr med en artrik flora och höga naturvärden.

Stora Munkebo

Värdeomdöme: Representativt odlingslandskap i mellanbygd med lång kontinuitet. Art- och individrik öppen naturbetesmark.

Tåkenön – Lillön – Väsboön

Värdeomdöme: Öarna utgör ett av länets mest värdefulla ädellövskogsområden. Stora arealer lövskog av naturskogskaraktär, botaniska och zoologiska värden. Rester av ett ålderdomligt jordbruk i östra delen av Tåkenön med ängsbruk, betesdrift och tidigare lövtäkt. Området har både natur- och kulturhistoriskt intresse. Ingår dessutom i Naturvårdsverkets nationella bevarandeplan för odlingslandskapet (objekt D83-04).

Öknaby

Värdeomdöme: Representativt odlingslandskap med lång kontinuitet. Förekomst av naturbetesmarker med mycket art- och individrik flora. På Öknaby återfinns en av länets mest värdefulla naturbetesmarker och här påträffas en ovanligt rik förekomst av hävdgynnade växter. Betespräglad skog finns i området.

Tolmon – Åkforsån

Värdeomdöme: Tolmon är genom sin storlek, mångformighet och relativa orördhet ett av Mellansveriges mäktigaste åslandskap. Påtaglig är även den kontinuerliga övergången som kan spåras till nutida vattendraget Åkforsån med dess speciella djurliv och kringliggande naturbetesmarker med art- och individrika växtsamhällen.

Åstorp – Magda

Värdeomdöme: En stor koncentration av tydligt framträdande De Geermoräner på regelbundna avstånd och med lång sammanhängande form. Kulturlandskap med ädellövskog och fågelrika vassvikar. Representativt odlingslandskap med lång kontinuitet kring Kila by. Art- och individrik öppen naturbetesmark.

Kommunens ställningstagande till alla riksintressen för naturvård

Vid förhandsbesked och lovprövning eller ansökan om tillståndspliktig verksamhet inom eller i anslutning till området ska åtgärden eller verksamheten prövas utifrån om det kan medföra påtaglig skada på de utpekade värdena för naturvärden. Vid eventuell planläggning i eller i anslutning till området ska en bedömning om planens påverkan på riksintresset göras i tidigt skede. Varje förändring inom eller i anslutning till riksintresset ska prövas mot bakgrund av motiven för varför området är av riksintresse. Översiktsplanen pekar inte ut några nya områden för exploatering i anslutning till riksintresse för naturvärden.

Mer information om riksintresseområdet finns på Naturvårdsverkets webbplats i kartverktyget "skyddad natur". <https://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>

Kulturmiljö

D24 Tåkenön

Motivering:

Välbehållna ängs- och hagmarksmiljöer på slätter- och fåbodar. (Torp).

Uttryck för riksintresset:

Fiskartorp under Julita gård. Närmast torpet öppen mark. Ädellövskog med spår av hamling. Mindre delar av ängsmarken präglad av slätter och bete. I anslutning till torpet finns ett bostadshus i

nationalromantisk stil, uppförd för den dåvarande ägaren till Julita gård.

Kommunens ställningstagande D24

Vid förhandsbesked och lovprövning för ändringar eller nybyggnad inom eller i anslutning till riksintresseområdet ska hänsyn tas till kulturmiljöns värden när det gäller utformning av bebyggelse samt lokalisering av ny bebyggelse eller anläggningar. Vid nybyggnation eller vid om- och tillbyggnation inom och i anslutning till riksintresset så är det av stor vikt att hänsyn tas så att placering och utformning av bebyggelsen anpassas till volym, placering, utformning och materialval. Ny bebyggelse bör inte placeras i exponerade lägen eller i lägen där ursprunglig bebyggelse eller landskapsbild påverkas negativt, exploatering på jordbruksmark ska undvikas.

D25 Julitabygden

Motivering:

Rikt herrgårdslandskap präglad av stordrift, sedan medeltiden. (klostermiljö).

Uttryck för riksintresset:

Husgrund från järnåldern som visar ett monumentalt byggnadssätt. Abbotshuset och andra rester av Julita cisterciens kloster från tidig medeltid. Herrgårdarna Julita, Gimmersta, Äs och Fogelstad har huvudbyggnaden från 1600-, 1700- och 1800-talen och långa allésystem. Centralt belägna sätesgårdar och perifert till odlingsmarken anlagda arrendegårdar och torp. Gryts arrendegård från 1700-talet på platsen för den medeltida prästgården.

I området finns även:

Stenåldersfynd och bronsåldersfynd samt gravfält, främst från yngre järnålder.

Kommunens ställningstagande D25

Vid förhandsbesked och lovprövning eller ansökan om tillståndspliktig verksamhet för ändringar eller nybyggnad inom eller i anslutning till riksintresseområdet ska hänsyn tas till kulturmiljöns värden när det gäller utformning av bebyggelse samt lokalisering av ny bebyggelse eller anläggningar. Vid nybyggnation eller vid om- och tillbyggnation inom och i anslutning till riksintresset så är det av stor vikt att hänsyn tas så att placering och utformning av bebyggelsen anpassas till volym, placering, utformning och materialval. Ny bebyggelse bör inte placeras i exponerade lägen eller i lägen där ursprunglig bebyggelse eller landskapsbild påverkas negativt, exploatering på jordbruksmark ska undvikas. Bebyggelse av kulturhistoriskt värde som idag saknar skydd i detaljplan ska vid eventuellt framtagande av ny detaljplan säkerställas med varsamhets- eller skyddsbestämmelser.

D26 Flodabygden

Motivering:

Herrgårdslandskap med rötter i både medeltid och 1600-tal. (Bymiljö)

Uttryck för riksintresset:

Ökna och Fjällskäfte medeltida sätesgårdsbildningar och Fors, Vegersbergs och Abbotnäs 1600-talssäterier. Öknaby har sammanhållen bykärna och bebyggelse i huvudsak från 1800-talet. Floda nygotiska sockenkyrka med bevarade medeltida delar samt välbevarat sockencentrum.

Kommunens ställningstagande D26

Vid förhandsbesked och lovprövning eller ansökan om tillståndspliktig verksamhet för ändringar eller nybyggnad inom eller i anslutning till riksintresseområdet ska hänsyn tas till kulturmiljöns värden när det gäller utformning av bebyggelse samt lokalisering av ny bebyggelse eller anläggningar. Vid nybyggnation eller vid om- och tillbyggnation inom och i anslutning till riksintresset så är det av stor vikt att hänsyn tas så att placering och utformning av bebyggelsen anpassas till volym, placering, utformning och materialval. Ny bebyggelse bör inte placeras i exponerade lägen eller i lägen där ursprunglig

bebyggelse eller landskapsbild påverkas negativt, exploatering på jordbruksmark ska undvikas. Bebyggelse av kulturhistoriskt värde som idag saknar skydd i detaljplan ska vid eventuellt framtagande av ny detaljplan säkerställas med varsamhets- eller skyddsbestämmelser.

D27 Granhed

Motivering:

Bymiljöer med bibehållen karaktär.

Uttryck för riksintresset:

Byarna Östra och Västra Granhed med välbevarad bykaraktär och bebyggelse från 1700- och 1800-talen. Småskaligt odlingslandskap, odlingsrösen och betesmarker. Väg med 1600-talssträckning, kvarnmiljö och skola.

Kommunens ställningstagande D27

Vid förhandsbesked och lovprövning eller ansökan om tillståndspliktig verksamhet för ändringar eller nybyggnad inom eller i anslutning till riksintresseområdet ska hänsyn tas till kulturmiljöns värden när det gäller utformning av bebyggelse samt lokalisering av ny bebyggelse eller anläggningar. Vid nybyggnation eller vid om- och tillbyggnation inom och i anslutning till riksintresset så är det av stor vikt att hänsyn tas så att placering och utformning av bebyggelsen anpassas till volym, placering, utformning och materialval. Ny bebyggelse bör inte placeras i exponerade lägen eller i lägen där ursprunglig bebyggelse eller landskapsbild påverkas negativt, exploatering på jordbruksmark ska undvikas. Bebyggelse av kulturhistoriskt värde som idag saknar skydd i detaljplan ska vid eventuellt framtagande av ny detaljplan säkerställas med varsamhets- eller skyddsbestämmelser.

D28 Katrineholm

Motivering:

Stadsmiljö som tydligt speglar järnvägsbyggandet som samhällsbildande faktor, där utvecklingsstadierna från 1860-telets anläggande av järnvägen mellan Stockholm och Göteborg till tiden före andra världskriget är läsbara. (Stadsmiljö; järnvägsstad, industristad)

Uttryck för riksintresset:

Bibehållna stadsplaner från järnvägssamhällets utbyggnadsfaser med sammanhållen bebyggelse vid järnvägsstationen och järnvägsparken, runt Stora torget och norr om järnvägsstationen, vid Gröna Kulle och Västra skolan. Stadsmässig bostads-, institutions- och handelsbebyggelse som skolor, affärshus, bank- och posthus, tingshus, hotell, vattentorn, kyrka samt villor och flerbostadshus. Spridd historisk industribebyggelse. Planteringar, trädgårdar och parker t.ex. järnvägsparken, Kullbergskas husets trädgård och trädalléerna längs stadsgatorna.

Kommunens ställningstagande D28

De centrala betydelsebärare som utpekats i riksintressebeskrivningen vad gäller bebyggelse, stadsplan, kommunikations- och infrastrukturstråk som gator och järnvägar ska bevaras och underhållas. De historiska strukturer som än idag är avläsbara i staden ska förbli en viktig del av dess framtida utveckling. Kommunen ska verka för att den centrala rutnätsstadens strukturer bibehålls, förstärks och kompletteras i form av avläsbara gatunät och tydlig kvartersindelning. Vid nybyggnation eller vid om- och tillbyggnation inom och i anslutning till riksintresset så är det av stor vikt att hänsyn tas så att placering och utformning av bebyggelsen anpassas till volym, placering, utformning och materialval. Komplettering av bebyggelsen ska prövas genom upprättande av detaljplan och kulturmiljön ska särskilt utredas i samband med planläggning.

Bebyggelse av kulturhistoriskt värde som idag saknar skydd i detaljplan ska vid framtagande av ny detaljplan säkerställas med varsamhets- eller skyddsbestämmelser. Det är även av stor vikt att vi arbetar för att den befintliga bebyggelse som finns inom det utpekade riksintresset underhålls så att bebyggelsens karaktär bibehålls och utvecklas. I detta arbete ska riksintressebeskrivningen och befintliga kulturhistoriska inventeringar vara en viktig bedömningsgrund samt att Plan- och bygglagens varsamhetskrav och förvanskningförbud ska tillämpas på bebyggelse inom och i anslutning till riksintresset. För att minska risken för skada på riksintressets utpekade värden ska kommunen aktivt

arbete för att bevara och utveckla dess värden genom att knyta samman relevant kunskap vid planeringsarbete och bygglovshantering. Kommunen ska verka för att sprida information till allmänhet och fastighetsägare för att på så sätt skapa förståelse för riksintresset och dess värden.

D29 Ericsberg

Motivering:

A. Slottslandskap med bruk och socken- och häradscentrum präglad av storgodset Ericsberg. (Bruksmiljö, Vägmiljö).

B. Vetenskapligt intressant stenåldersboplats. (Fornlämningsmiljö).

Uttryck för riksintresset:

A. Ericsbergs slott i barockstil med äldre delar och påkostad inredning samt underlydande gårdar och torp. Forssjö järnbruk med masugn och såg. Stora Malms sockencentrum med medeltidskyrka och byggnader i samma färg som Ericsbergs. Gammalt administrativt centrum med tingshus och hållstall vid Stensjö med en del av den gamla vägen bevarad. Äldre vägnät.

B. Stenåldersboplats i Östra Vrå som givit namn åt Mälardalen äldsta jordbrukskultur. (En perifer del av området berör Flens kommun).

Kommunens ställningstagande D29

Vid förhandsbesked och lovprövning eller ansökan om tillståndspliktig verksamhet för ändringar eller nybyggnad inom eller i anslutning till riksintresseområdet ska hänsyn tas till kulturmiljöns värden när det gäller utformning av bebyggelse samt lokalisering av ny bebyggelse eller anläggningar. Vid nybyggnation eller vid om- och tillbyggnation inom och i anslutning till riksintresset så är det av stor vikt att hänsyn tas så att placering och utformning av bebyggelsen anpassas till volym, placering, utformning och materialval. Ny bebyggelse bör inte placeras i exponerade lägen eller i lägen där ursprunglig bebyggelse eller landskapsbild påverkas negativt, exploatering på jordbruksmark ska undvikas. Bebyggelse av kulturhistoriskt värde som idag saknar skydd i detaljplan ska vid eventuellt framtagande av ny detaljplan säkerställas med varsamhets- eller skyddsbestämmelser.

Mer information om riksintresseområdet finns på Länsstyrelsens webbplats:

<https://www.lansstyrelsen.se/sodermanland/samhalle/planering-och-byggande/planeringsunderlag/riksintressebeskrivningar-for-sodermanland.html>

Friluftsliv

FD11 Hjälmaran och Julita

Huvudkriterier:

Område med särskilt goda förutsättningar för friluftaktiviteter och därmed berikande upplevelser.

Område med särskilt goda förutsättningar för vattenanknutna friluftaktiviteter och därmed berikande upplevelser. Vid 2013 års revidering förslogs en utökning av området till att även omfatta delar av Julita och delar av Öljaran.

Kommunens ställningstagande FD11

Inom riksintresse FD11 Hjälmaran och Julita föreslår översiktsplanen ett LIS-område i anslutning till befintligt fritidsområde Udden samt fritidshusområdet är utpekade som omvandlingsområde för permanent standard. I översiktsplanens utvecklingsinriktning är Julita och Fiskeboda som ligger inom området utpekade som viktiga noder för besöksnäringen. Området vid Hjälmaran är också utpekade som natur- och vattenområde med goda förutsättningar för det rörliga friluftslivet med aktiviteter och

upplevelser kopplat till det. Vid plan och lovprövning för ändringar eller nybyggnad inom eller i anslutning till riksintresseområdet ska hänsyn tas riksintressets värden. Hänsyn ska tas till platsens karaktär och landskapsbild. Åtgärden ska ej beröra mark som är av betydelse ur allemansrättslig synpunkt eller mark som utgör strövområden för befintlig bebyggelse.

Mer information om riksintresseområdet finns på Naturvårdsverkets webbplats i kartverktyget "skyddad natur". <https://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>

Kommunikationer

Kommunens ställningstagande

Vid prövning av förändringar inom eller i anslutning till riksintresse för kommunikationer ska hänsyn tas till risken för negativ påverkan på tillkomst eller nyttjande av anläggningen. Möjligheten till ny bebyggelse i anslutning till dessa områden ska även prövas med hänsyn till buller, vibrationer och olycksrisk.

Mer information om riksintresseområdet finns på Trafikverkets webbplats <https://bransch.trafikverket.se/for-dig-i-branschen/Planera-och-utreda/samhallsplanering/Riksintressen/trafikverkets-beslutade-riksintressen/>

Totalförsvaret

Kommunens ställningstagande

Vid alla förhandsbesked, lov- och planärenden eller ansökan om tillståndspliktig verksamhet inom influensområde för totalförsvaret ska samråd föras med Försvarsmakten. Även utanför influensområden ska alla ärenden som rör höga objekt (högre än 20 meter utanför, och högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse) skickas på remiss till Försvarsmakten.

Mer information om riksintresseområdet finns på Försvarsmaktens webbplats <https://www.forsvarsmakten.se/sv/information-och-fakta/forsvarsmakten-i-samhallet/samhallsplanering/riksintressen/>

Yrkesfiske

Kommunens ställningstagande

Översiktsplanen föreslår Uddens fritidshusområde som omvandlingsområde och ett nytt LIS-område i anslutning till fritidshusområdet, dessa bedöms inte påverka riksintresset negativt.

Mer information om riksintresseområdet finns på Havs- och vattenmyndighetens webbplats <https://www.havochvatten.se/arter-och-livsmiljoer/atgarder-skydd-och-rapportering/skyddade-omraden/riksintressen/riksintresse-yrkesfisket.html>

Natura 2000

1. Barrsjömossen, SE0220152

2. Brebol, SE0220309
3. Bråtamossen, SE0220137
4. Bränntorp, SE0220160
5. Dagöholmsbackarna, SE0220338
6. Djupviksnäs, SE0220202
7. Eknäset, SE0220243
8. Evighetsbacken, SE0220201
9. Fjellskäfte, SE0220503
10. Floda-kyrksjön, SE0220305
11. Floden, SE0220206
12. Gölet, SE0220516
13. Harpebolnäset, SE0220336
14. Himlingeskogen, SE0220334
15. Himlingeåsen, SE0220191
16. Hvalsta, SE0220506
17. Hålvetten-Näsnaren, SE0220204
18. Hällvik, SE0220314
19. Kokärret, SE0220327
20. Kårtorp, SE0220240
21. Listorp, SE0220241
22. Lögarbäcken, SE0220362
23. Melån, SE0220237
24. Näsnaren, SE0220306
25. Nästorp, SE0220606
26. Ormsjöbergen, SE0220504
27. Pilgöljan, SE0220103
28. Rosenlund, SE0220216
29. Rösätter – Viksätter, SE0220417
30. Simonsbol, SE0220420
31. Stentorps hagkärr, SE0220245
32. Stora Munkebo, SE0220205
33. Svinnäset, SE0220341

34. Tornskogen, SE0220421
35. Tåkenön, SE0220150
36. Valdemarsön, SE0220425
37. Väsby ängar, SE0220364
38. Västra Kolberga, SE0220310
39. Öknaby, SE0220154
40. Örmossen, SE0220332

Kommunens ställningstagande till Natura 2000

Inga åtgärder tillåts som på ett betydande sätt kan påverka miljön negativt i Natura 2000 områden. Detta gäller även åtgärder som utförs utanför områdena. Vid miljöbedömning för detaljplaner ska Natura 2000 – områdets bevarandeplaner utgöra ett viktigt underlag. Vid ansökan om lov eller tillståndspliktig verksamhet samt planärenden inom eller i anslutning till riksintresseområdet ska det prövas om åtgärden eller verksamheten kan medföra betydande påverkan på det utpekade värdet.

Mer information om riksintresseområdet samt bevarandeplan finns på Länsstyrelsens webbplats <https://www.lansstyrelsen.se/sodermanland/natur-och-landsbygd/skyddad-natur.html>

Särskild hänsyn

Stora opåverkade områden

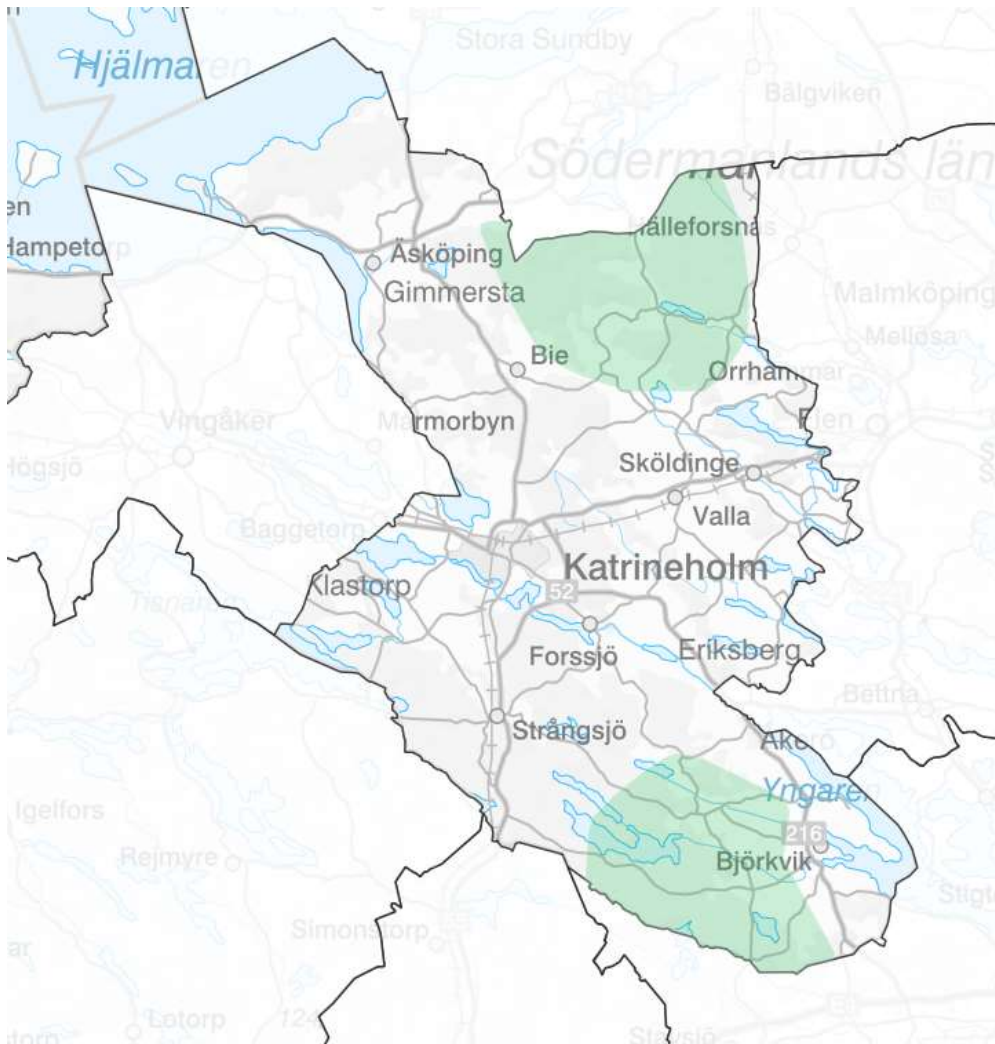
Så här ser det ut idag

Till stora opåverkade områden räknas mark- och vattenområden som inte alls eller endast obetydligt är påverkade av större exploateringar eller ingrepp i naturen. Stora opåverkade områden har betydelse för naturupplevelser, friluftsjaktiviteter, biologisk mångfald samt jord- och skogsbruk. Här kan man uppleva ett landskap med ingen eller mycket liten påverkan av järnvägar, större vägar, större kraftledning, tätorter och större bebyggelsegrupper, tåkter, tippor, master eller andra typer av störande verksamheter.

Det här vill vi

Inom området ska större anläggningar och verksamheter undvikas, till exempel vägar, järnvägar, kraftledning, tåkter, industrier och skjutfält, som kan medföra negativ påverkan på landskapsbilden, ge upphov till avgörande störningar eller dela upp området. Pågående markanvändningar inom området kan fortgå. Finns förutsättningar för vindkraftsetableringar inom området ska lämpligheten prövas. Gränserna för områdena är översiktliga och i gränzonerna får bedömningar göras i fall till fall om en åtgärd är lämplig eller inte.

Gränsdragningen är översiktliga och i gränzonerna får bedömningar göras i fall till fall.

§ 174

KS/2021:31 212

Framtidsplan 2050 - Översiktsplan för Katrineholms kommun

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att redovisat förslag till översiktsplan för Katrineholms kommun, Framtidsplan 2050, med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning ska sändas ut på samråd under perioden 4 september - 30 oktober.

Reservation

Mot beslutet och till förmån för sitt eget yrkande reserverar sig Inger Fredriksson (C). Den skriftliga reservationen redovisas som bilaga D.

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsförvaltningen har på uppdrag av kommunstyrelsen tagit fram ett förslag på ny översiktsplan för kommunen, Framtidsplan 2050. Syftet med översiktsplanen är att skapa en samlad bild av hur kommunen ska utvecklas till år 2050. Planen grundar sig i fyra strategier för framtiden och huvudinriktningen är att Katrineholm som kommun ska växa på ett resurseffektivt, logiskt och långsiktigt hållbart sätt.

Framtidsplan 2050 är en digital handling med en interaktiv karta, där information finns i textform samt i kartans lager. Planen finns även kopierad att ta del av i PDF format.

Ärendets handlingar

- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2023-08-24
- Digital länk till Framtidsplan 2050:
katrineholm.se/framtidsplan2050samrad
- Kopia del 1 av den digitala översiktsplanen (Strategier och temaområden), samrådsförslag, daterad 2023-08-30
- Kopia del 2 av den digitala översiktsplanen (Kartor med tillhörande texter), samrådsförslag, daterad 2023-08-30
- Miljökonsekvensbeskrivning, samråd, daterad 2023-08-14

Kommunstyrelsens överläggning

Under kommunstyrelsens överläggning yttrar sig Tony Rosendahl (V), Nicklas Adamsson (MP), Johanna Karlsson (S), Björn Wahlund (L), Johan Söderberg (S), Inger Fredriksson (C), Christer Sundqvist (M) samt verksamhetsstrategen Jennie Hjertberg, planeringssamordnaren Sara Eresund och kommundirektören Sari Eriksson.

Förslag och yrkande

Inger Fredriksson (C) yrkar på återremiss för vidare bearbetning.

Christer Sundqvist (M) yrkar, med instämmande av Johan Söderberg (S), avslag på återremissen och yrkar på att ärendet ska avgöras idag.

Beslutsgång

Efter avslutad överläggning redogör ordföranden för sitt förslag till propositionsordning som innebär att han avser att först ställa proposition på om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras. Finner han att ärendet ska avgöras idag avser han att ställa proposition på förvaltningens förslag till beslut. Kommunstyrelsen godkänner propositionsordningen.

I enlighet med detta ställer han sedan proposition på om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras. Han finner att ärendet ska avgöras idag och ställer då proposition på förvaltningens förslag till beslut. Han finner att styrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Beslutet skickas till:

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Akten

Ordförandens sign

Justerandes sign

DNR KS/2021:31

RESERVATION

Angående Framtidsplan 2050 – Översiktsplan för Katrineholms kommun

Framtidsplan 2050 – Översiktplan för Katrineholms kommun är ett ojämnt pussel av delar som inte riktigt hänger ihop. Vissa delar har ett framtidsperspektiv, medan andra beskriver nuläget och stannar där. En del texter kräver dessutom googling för att bli begripliga.

Enligt Plan- och bygglagen ska en översiktsplan kunna förstås och användas av många olika aktörer, både av professionella användare och av privatpersoner. Förslaget uppfyller inte det kravet idag.

Framtidsplan 2050 skulle kunna bli bättre till sitt innehåll med mer enhetlighet genom en ytterligare genomgång och omarbetning.

Mot bakgrund av detta yrkade jag att planen skulle återremitteras. Då mitt yrkande avslogs, reserverar jag mig mot beslutet.

Katrineholm 30 augusti 2023

Inger Fredriksson, Centerpartiet

Datum
2023-11-07

Vår beteckning
STN/2023:158 - 1.2.6 -
Initiativ från
förtroendevalda, nämnd,
revisorer, bolag,
fullmäktigeberedning

Mottagare:
Service- och tekniknämnden

Ordförandeförslag - Motion om att ersätta gjutet gummi och plastgräs i kommunens park- och gatumiljöer

Ordförandens förslag till beslut

Service- och tekniknämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att anse motionen besvarad.

Anneli Hedberg (S)
Service- och tekniknämndens ordförande

Datum
2023-10-25

Vår beteckning
STN/2023:158 - 1.2.6 -
Initiativ från
förtroendevalda, nämnd,
revisorer, bolag,
fullmäktigeberedning

Mottagare:

Service- och tekniknämnden

Handläggare e-post
lisa.lindblom@katrineholm.se

Vår handläggare
Lisa Lindblom

Handläggare telefon
0150-57 17 78

Yttrande över motion om att ersätta gjutet gummi och plastgräs i kommunens park- och gatumiljöer

Förvaltningens förslag till beslut

Service- och teknikförvaltningen lämnar inget förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Service- och teknikförvaltningen noterar att allt fler kommuner tagit fram riktlinjer för att ersätta och undvika markmaterial som gummiasfalt och plastgräs då det blivit känt att dessa släpper ut en betydande mängd mikroplaster i naturen. Service- och teknikförvaltningen har tidigare jobbat med konstgräs och gummiasfalt på ytor där driftaspekten eller tillgänglighetskrav har varit en viktig faktor vid valet av material. Förvaltningens bedömning är att användandet av konstgjorda material på allmän platsmark (lekparker, parker och torg) bör minska framöver. I gatumiljöer bör inga nya konstgräsytor tillskapas i kommunen. Det finns också en möjlighet att byta ut befintliga konstgjort gräs i gatumiljöer och rondeller.

Ärendets handlingar

- Motion om att ersätta gjutet gummi och plastgräs i kommunens park- och gatumiljöer med naturliga material och levande växter

Ärendebeskrivning

Nicklas Adamsson (MP) och Lilli Marton (MP) har lämnat en motion om att ersätta gjutet gummi och plastgräs i kommunens park- och gatumiljöer med naturliga material och levande växter. Motionen pekar bland annat att på en undersökning från Svenska Miljöinstitutet (Naturvårdsverket 2019) där det framgår att spridningen av mikroplaster från dessa ytor är betydande. Motionen utmynnar i följande yrkande:

”att kommunen vid eventuellt anläggande av nya lekplatser och parker och liknande använder naturmaterial istället för material som avger mikroplaster.

att kommunen vid utbyte av konstgjort gräs, gjutet gummi och liknande material vid lekplatser och i parker och liknande byter ut detta mot naturmaterial.

att kommunen ersätter allt konstgjort gräs och liknande material i gatumiljöer och rondeller med levande växter som anpassas efter platsens beskaffenhet.”

Förvaltningens bedömning

Efter att det har blivit känt att gummiastfalt och plastgräs släpper ut en betydande mängd mikroplaster i naturen har allt flera kommuner tagit fram riktlinjer för att ersätta och undvika dessa typ av markmaterial. Kunskapen har också ökat trycket på leverantörerna, som nu börjar erbjuda alternativa lösningar på marknaden som t.ex. korkmatta. Informationen kring den negativa miljöpåverkan har dock inte varit känd i allt för många år och har historiskt inte beaktats i tillräcklig stor omfattning.

Ett av de största problemen med konstgräsytor är att ifyllnadsmaterialet (som ofta består av gummigranulat) sprids ut i naturen som en följd av snöskottning eller då det spolats med i vårt regnvatten ner i våra brunnar. För att delvis undvika detta har kommunen ersatt ifyllnadsmaterialet på t.ex. nya Järven med sand. Några av kommunens konstgräsplaner (ex. Backavallen och Värmbol) innehåller dock fortfarande gummigranulat, vilket hanteras genom egenkontrollprogram. Nyligen beslutade dock EU-kommissionen att försäljning av gummigranulat i medlemsländerna förbjuds om åtta år. Till dess måste kommunerna fasa ut granulatet och ersätta dem med miljövänliga alternativ.

Service- och teknikförvaltningen har tidigare jobbat med konstgräs och gummiastfalt på de ytor där driftaspekten har varit en viktig faktor för genomförbarheten. Materialen är relativt underhållsfria och används därför ibland även på ytor som är svårtillgängliga ur skötselsynpunkt. En annat argument för dessa typ av ytor är att de uppfyller tillgänglighetskravet samt krav på fallskydd.

Gatumiljöer

I gatumiljöer och rondeller är konstgjort gräs anlagt främst för att minimera risker kring skötsel och drift i trafikmiljö. Det finns således inget estetiskt, ekologiskt eller övriga mervärden som skapas kring dessa markytor. Arbete intill vägar och spår regleras bland annat i arbetsmiljöverkets regler om byggnads- och anläggningsarbete. I denna anges bland annat vikten av att skilja trafiken, från arbetsplatsen med trafikordningar samt att arbetet kräver specifik kunskap och ledning. Arbete vid väg kräver således en större kunskap och arbetsinsats.

Lekparker

I lekparker och parker är gummimaterial valda för att underlätta för drift och skötsel samt för att skapa tillgänglighetsanpassade ytor. Ibland används materialet också för att uppnå kraven kring fallskydd eller för att bidra med färg och form. Kraven kring lekparker regleras bland annat i plan- och bygglagen, plan- och byggförordningen, boverkets byggregler och ALM. Enligt ALM ska lekparker kunna användas av barn och föräldrar med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Samtliga lekredskap behöver dock inte vara tillgängliga.

2023-10-25

STN/2023:158 - 1.2.6 -
Initiativ från
förtroendevalda,
nämnd, revisorer,
bolag,
fullmäktigeberedning

Förvaltningens bedömning är att användande av konstgräs och gummiasfalt inte går i linje med målbilden av Katrineholm som den blomstrande trädgårdsstaden, då ytorna delvis förtar upplevelsen av övriga grönytor. Kommunen har också målbilder kring miljömässig hållbarhet, som behöver vägas in tungt i denna fråga.

I Katrineholms kommun bör användandet av konstgjorda material på allmän platsmark (lekparker, parker och torg) minska framöver. Gummiasfalt alt. konstgräs bör enbart användas i syfte att tillgodose tillgänglighetskraven i kombination med fallskyddskrav, om inget annat alternativ finns att tillgå. Avvägningar kring detta behöver ske i varje enskilt projekt i dialog med sakkunniga. Då nya marknadslösningar presenteras bör kommunen pröva dessa med mål att på sikt helt fasa ut gummiastfalt och konstgräs. Reglering kring detta bör bland annat säkerställas i samband med revidering av kommunens Strategi för lek- och aktivitetsparker.

I gatumiljöer bör inga nya konstgräsytor tillskapas i kommunen. Det finns också en möjlighet att byta ut befintliga konstgjort gräs i gatumiljöer och rondeller. Detta kan ske i samband med planerad upprustning av gatumiljö framöver (t.ex. Vasabron) eller som en separat del i kommunens investeringsbudget. För att minimera att driftperson behöver vistas i dessa ytor är det viktigt att ha dialog kring växtval och utformning samt att aktuell utbildning kring arbete på väg säkerställs.

Lisa Lindblom
Stadsträdgårdsmästare

Beslutet skickas till: kommunledningsförvaltningen, akten

Motion till kommunfullmäktige i Katrineholms kommun

2023-06-07

Ersätt gjutet gummi och plastgräs i kommunens park- och gatumiljöer med naturliga material och levande växter!

Vi behöver på olika sätt göra vad vi kan för att minska spridningen av mikroplaster. I en undersökning som Svenska Miljöinstitutet gjorde på uppdrag av Naturvårdsverket 2019 framgår att spridningen är betydande. I rapporten som sammanfattar undersökningen skriver man bland annat följande om spridningen från lekplatser och idrottsanläggningar:

”I flera fall hittades mycket höga halter av gummirelaterade mikroplaster ($\geq 300 \mu\text{m}$) i bottensediment i dagvattenbrunnar i nära anslutning till anläggningarna: Vid lekplatser hittades upp till nära 24 000 gummigranulat per kg sediment torrsvikt (motsvarande 71 g/kg) och vid idrottsanläggningar närmare 300 000 gummigranulat per kg sediment (motsvarande 41 g/kg)./.../ I och med att höga halter mikroplast ansamlas i dagvattenbrunnar finns också stor risk att partiklarna sprids vidare via dagvattnet till vattendrag, sjöar och hav, då partiklarna virvlar upp vid kraftigare nederbörd och höga vattenflöden.”¹

Vi tycker det är bra att kommunen väljer att använda naturmaterial i anslutning till lekplatser, som exempelvis när det gäller lekskulpturerna ”Kreaturstorg” i Stadsparken. Vi tycker dock att det är problematiskt att kommunen väljer att lägga konstgjort gräs i anslutningen till den nya vattenleken i Sveaparken.

Ett exempel när plastmaterial i form av konstgjort gräs får ersätta naturligt växtmaterial är i olika gatumiljöer i kommunen, t ex i rondellerna i Talltullen och i mittsträngen mellan filerna på Stockholmsvägen. Vi tycker inte bara att detta förfular intrycket av Katrineholm, vad värre är, det bidrar till helt onödig spridning av mikroplaster.

I Katrineholm har användningen av konstgjort gräs i gatumiljö ökat med åren. Vi tycker inte att det är OK. Tidigare när problemet har påtalats har man som skäl angett att det medför säkerhetsrisker för kommunens medarbetare om de aktuella ytorna skulle bestå av planterade växter. Det vill säga att de skulle behöva arbeta mitt i trafiken när dessa ytor ska skötas.

¹ <https://www.ivl.se/press/pressmeddelanden/2019-03-21-ny-rapport-om-spridning-av-mikroplaster-fran-lekplatser-och-idrottsanlaggningar.html>

Den aspekten har vi full respekt för, men vi ser också att denna risk går att förebygga på olika sätt. Exempelvis kan låga, långsamväxande och marktäckande arter planteras istället för vanligt gräs. Där det är lämpligt kan också ytor avmagras för att bereda plats för ängsväxter.

Med stöd av bland annat ovanstående resonemang yrkar vi

- att kommunen vid eventuellt anläggande av nya lekplatser och parker och liknande använder naturmaterial istället för material som avger mikroplaster
- att kommunen vid utbyte av konstgjort gräs, gjutet gummi och liknande material vid lekplatser och i parker och liknande byter ut detta mot naturmaterial.
- att kommunen ersätter allt konstgjort gräs och liknande material i gatumiljöer och rondeller med levande växter som anpassas efter platsens beskaffenhet.

För Miljöpartiet de Gröna i Katrineholms kommun

Nicklas Adamsson

Lilli Marton

Datum
2023-11-07

Vår beteckning
STN/2023:164 - 1.2.6 -
Initiativ från
förtroendevalda, nämnd,
revisorer, bolag,
fullmäktigeberedning

Mottagare:
Service- och tekniknämnden

Ordförandeförslag - motion om att göra Katrineholm vildare genom att ytterligare främja den biologiska mångfalden i stadsmiljön

Ordförandens förslag till beslut

Service- och tekniknämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att anse första att-satsen besvarad samt att avslå andra att-satsen.

Anneli Hedberg (S)
Service- och tekniknämndens ordförande

Datum
2023-10-30

Vår beteckning
STN/2023:164 - 1.2.6 -
Initiativ från
förtroendevalda, nämnd,
revisorer, bolag,
fullmäktigeberedning

Mottagare:

Vår handläggare
Lisa Lindblom

Handläggare telefon
0150-570 00

Handläggare e-post
lisa.lindblom@katrineholm.se

Yttrande över motion om att göra Katrineholm vildare genom att ytterligare främja den biologiska mångfalden i stadsmiljön

Förvaltningens förslag till beslut

Service- och teknikförvaltningen lämnar inget förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Nicklas Adamsson (MP) och Lilli Marton (MP) har lämnat en motion om att göra Katrineholm vildare genom att ytterligare främja den biologiska mångfalden i stadsmiljön. Service- och teknikförvaltningens bedömning är att motionens inriktning överlappar redan beslutade ställningstaganden som anges i kommunfullmäktiges styrdokument Grönplan för Katrineholm stad (KF 2018-12-17, § 179). Arbetet utifrån denna plan kommer att fortgå under kommande år och är styrande för arbetet både inom organisationen och för samverkan med andra aktörer.

Ärendets handlingar

- Motion om att göra Katrineholm vildare genom att ytterligare främja den biologiska mångfalden i stadsmiljön

Ärendebeskrivning

Nicklas Adamsson (MP) och Lilli Marton (MP) har lämnat en motion om att göra Katrineholm vildare genom att ytterligare främja den biologiska mångfalden i stadsmiljön. Motionen pekar bland annat på att mycket större områden, inte minst i centrala Katrineholm och i övriga tätorter i kommunen kan ställas om för att gynna pollinatörer. Motionen utmynnar i följande yrkande:

”att berörda förvaltningar i sitt viktiga arbete med att främja den biologiska mångfalden i Katrineholms kommun får i uppdrag att ställa om alla större gräsytor som idag är klippta till ängsmark.

att Katrineholms kommun utlyser en tävling som riktar sig till kommunens företagare och få företag med stora kortklippta gräsmattor att ställa om sin mark till ängsytor.”

Förvaltningens bedömning

Service och teknikförvaltningens bedömning är att inriktningen för motionen, att främja biologisk mångfald genom att ställa om klippta gräsytor till ängsytor, överlappar redan beslutade ställningstaganden som anges i kommunfullmäktiges styrdokument Grönplan för Katrineholm stad (KF 2018-12-17, § 179). I denna anges som en planeringsriktlinje att delar av det klippta gräset med fördel kan ersättas av ängsplanteringar (sid 21). Kommunens översiktsplan påtalar även vikten av att bevarad och utvecklad biologisk mångfald som leder till ekologisk hållbarhet. Motsvarande ställningstaganden återfinns även i den nya översiktsplanen, Framtidsplan för 2050, som nu är ute på samråd (KS 2023-08-30, § 174). I denna anges bland annat att Katrineholm ska kännetecknas av grön och hållbar utveckling.

I den sammanställning som presenteras på kommunens hemsida om Agenda 2030 och hållbar utveckling kan man under; *miljömässig hållbarhets/biologisk mångfald* läsa att kommunen bland annat jobbar med att skapa ängsmark av gräsmattor. Service och teknikförvaltningen avser att fortsätta detta arbete under kommande år med att bland annat inventering och digitalisering av skötselkartor, förtydliga inriktning för skötsel av ängsytor, arbeta med kommunikationsinsatser mot medborgare mm.

Att utlysa tävlingar är resurskrävande, vilket kommer att ta tid från kommunens egna arbete med omställningen. Service- och teknikförvaltningens bedömning är att om kommunen tar fram egna goda exempel och skötselriktningar, samt finns behjälpliga för att möta andra aktörer, kan utvecklingen troligen få fart utan att en tävling arrangeras. Under 2024 avser kommunen även att samarbeta med ett företag som är intresserat av att medfinansiera en omställning av gräsyta till äng. Förhoppningsvis kan detta initiativ inspirera även andra fastighetsägare.

Lisa Lindblom
Stadsträdgårdsmästare

Beslutet skickas till: kommunledningsförvaltningen, akten

Motion till kommunfullmäktige i Katrineholms kommun

Gör Katrineholm vildare genom att ytterligare främja den biologiska mångfalden i stadsmiljön.

Vi befinner oss just nu i det som kommit att kallas det sjätte massutdöendet. Det femte, som tog död på dinosaurierna för cirka 65 miljoner år sedan, orsakades enligt forskarna av en astroid eller av omfattande vulkanutbrott. När det gäller det sjätte massutdöendet är människan orsaken. Enligt FN riskerar 1 miljon arter att försvinna, bland dessa många insekter. När naturens komplexa väv slits sönder drabbas till slut allt liv på Jorden.

Att på olika sätt gynna den biologiska mångfalden är bland det viktigaste vi kan göra idag. Det finns gott om tips på tämligen enkla åtgärder som på olika sätt kan bidra till en positiv förändring. Ett av dessa är att låta fler hårt nedklippta gräsytor istället bli ängsmark.

Katrineholms kommun har på ett förtjänstfullt sätt tagit till sig tankarna på att främja den biologiska mångfalden genom att bland annat anlägga ängsmark. Vi tycker dock att mycket större områden, inte minst i centrala Katrineholm och i övriga tätorter i kommunen kan ställas om för att gynna pollinatörer.

Istället för att leta efter gräsytor som går att förvilda borde man istället fråga sig vilka ytor som absolut måste klippas. Vi människor tar mer och mer mark i anspråk och istället för att fortsätta på det sättet borde vi istället lämna tillbaka områden som på nytt kan få bli natur igen, även inne i tätorterna.

Vi föreslår därför

- att berörda förvaltningar i sitt viktiga arbete med att främja den biologiska mångfalden i Katrineholms kommun får i uppdrag att ställa om alla större gräsytor som idag är klippta till ängsmark.
- att Katrineholms kommun utlyser en tävling som riktar sig till kommunens företagare och få företag med stora kortklippta gräsmattor att ställa om sin mark till ängsytor.

För Miljöpartiet de gröna i Katrineholms kommun.

Nicklas Adamsson

Lilli Marton

Länkar för information och inspiration:

<https://www.katrineholm.se/kommun--demokrati/press--kommunikation/alla-nyheter/nyheter-2022/2022-08-31-angsmarker-flyttar-in-till-stan.html>

<https://www.svtplay.se/ge-oss-naturen-tillbaka>

Kontroll av dataskyddsefterlevnad för service- och tekniknämnden 2023

Förvaltningens förslag till beslut

Service- och tekniknämnden lägger Sydarkiveras rapport om dataskyddsefterlevnad till handlingarna och uppdrar åt service- och teknikförvaltningen att arbeta vidare med de utvecklingsområden som granskningen identifierat.

Sammanfattning av ärendet

Dataskyddsförordningen (GDPR) gäller som lag i Sverige och innehåller bestämmelser om hur personuppgifter får behandlas. Service- och tekniknämnden är personuppgiftsansvarig för sin verksamhet och har utsett befattningshavare vid kommunalförbundet Sydarkivera till dataskyddsombud för nämndens ansvarsområde (STN Del 2020-12-07, § 15).

Sydarkivera har, som en del av sitt uppdrag, kontrollerat dataskyddsefterlevnaden för service- och tekniknämnden. I rapporten lämnas förslag till förbättringsåtgärder inom följande områden:

- Information till nämnden om nämndens ansvar som personuppgiftsansvarig, aktuella registerförteckningar och arbetet med personuppgiftsincidenter.
- Risk- och konsekvensbedömning kopplat till informationsöverföring till tredje land.
- Säkerställande av att det finns personuppgiftsbiträdesavtal med samtliga biträden.

Service- och teknikförvaltningen kommer att beakta Sydarkiveras synpunkter i förvaltningens fortsatta utvecklingsarbete gällande GDPR. I arbetet kommer den pågående samverkan med övriga förvaltningar i kommunen att vara av betydelse. Detta då Sydarkiveras synpunkter delvis berör kommunen som helhet och inte kan lösas av en förvaltning ensamt.

I övrigt är arbetet med dataskyddsefterlevnad ett bra exempel på ett sådant område där kulturförvaltningen och service- och teknikförvaltningen drar gemensam nytta av sitt fördjupade samarbete.

Ärendets handlingar

- Rapport från kontroll av dataskyddsefterlevnad 2023 för service- och teknikförvaltningen i Katrineholms kommun

Pierre Jansson
Förvaltningschef

Beslutet skickas till: akten

**Rapport från kontroll av
dataskyddsefterlevnad 2023
för service- och
tekniknämnden i Katrineholms
kommun**

2023-07-12

SARK/2023:147

Bakgrund

Dataskyddsförordningen (GDPR) gäller som lag i Sverige och innehåller regler om hur man får behandla personuppgifter. Den personuppgiftsansvarige (nämnd/styrelse) är ansvarig för att personuppgifter behandlas i enlighet med gällande lagstiftning. Enligt art 37 GDPR måste personuppgiftsansvariga myndigheter ha utsett ett dataskyddsombud.

Sydarkiveras tjänst som dataskyddsombud utförs av ett team som består av jurister, informationssäkerhetsspecialist och arkivarie. Dataskyddsombudets viktigaste uppgifter är att ge råd och stöd i dataskyddsfrågor och kontrollera den personuppgiftsansvariges efterlevnad av GDPR och annan dataskyddslagstiftning. Tillsyn görs av den nationella myndigheten Integritetsskyddsmyndigheten (IMY).

Kontrollen av efterlevnaden hos de som är anslutna till tjänsten gemensamt dataskyddsombud görs i olika moment. Ett årligt moment är att dataskyddsombudet tar fram en enkät för kontroll av dataskyddsefterlevnad som varje personuppgiftsansvarig ska besvara. Personuppgiftsansvarig får en återkoppling i form av denna rapport från kontroll av dataskyddsefterlevnad. Rapporten innehåller en sammanvägd bedömning med förslag till åtgärder, frågorna och svaren samt kommentarer från dataskyddsteamet.

Rapporten lämnas till personuppgiftsansvarig för kännedom och vid behov för åtgärd.

Vill dataskyddssamordnaren, någon annan från förvaltningen eller nämnden ha en muntlig uppföljning utifrån denna rapport kan man kontakta dataskyddsteamet för att boka en tid för möte, företrädesvis digitalt. Vid behov eller önskemål från ansluten part kan också en extra kontroll av något område inom dataskydd genomföras.

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) kan göra utredningar utifrån t ex klagomål, anmälda personuppgiftsincidenter, förhandssamråd eller enligt sin egen tillsynsplan. IMY har ett antal s k korrigerande befogenheter att ta till, t ex skriftlig varning, reprimand, föreläggande eller förbud. Utöver eller i stället för korrigerande åtgärder kan IMY besluta om att ta ut en sanktionsavgift. Nästan alla överträdelser av dataskyddsförordningen kan leda till administrativa sanktionsavgifter.

Sanktionsavgiftens syfte är att vara effektiv, proportionell och avskräckande. För en myndighet är det högsta maxbeloppet 10 miljoner kronor. De högsta beloppen är tänkta för de allra allvarigaste överträdelserna och för de största organisationerna.

Sammanfattning

Ett dataskyddsbuds viktigaste uppgifter är att ge råd och stöd samt att ha en kontrollerande funktion så att dataskyddslagstiftningen efterlevs. Det operativa arbetet i den personuppgiftsansvariges förvaltning behöver utföras av personer som är anställda hos personuppgiftsansvarig.

Organisation och struktur för dataskyddsarbetet

Vid genomgång av era svar kan vi se att det finns en organisation med utsedda roller för nämndens dataskyddsarbete. Personerna får utbildning inom dataskyddsområdet. Detta är grundförutsättningar för att dataskyddsarbetet ska kunna fungera.

Det finns inte rutiner för att informera personuppgiftsansvarig myndighet om sitt ansvar.

Nämnden har beslutat om delegationsordning för dataskyddsfrågor. Det är inget krav enligt GDPR, men det finns fördelar med att göra det.

Dataskyddsförordningen och annan dataskyddslagstiftning gäller, men organisationen behöver bestämma hur det ska genomföras lokalt genom egna styrdokument. Ni har antagit, riktlinjer för dataskydd och informationssäkerhetspolicy.

Registerförteckningar

Att ha kontroll över sina registerförteckningar är också grundläggande för dataskyddsarbetet och det är bra att ni har upprättade förteckningar och rutiner för arbetet. Personuppgiftsansvarig får dock inte regelbunden information om aktuella registerförteckningar.

Tredjelsöverföring

Efter Schrems II-domen är det särskilt viktigt att ha kartlagt vilka tredjelsöverföringar som ni har. Förutsättningarna har ändrats genom att EU-kommissionen den 10 juli 2023 har beslutat att USA uppnår adekvat skyddsnivå, men vi rekommenderar att man fortsätter kartlägga sina tredjelsöverföringar och riskerna med det. Kartläggningen av era tredjelsöverföringar och riskerna med tredjelsöverföringen är genomförd, men en översyn behöver göras utifrån de nya förutsättningarna med Data Privacy Framework.

De registrerades rättigheter

Av era svar framgår att ni har rutiner för att hantera de registrerades rättigheter och ni informerar även om rättigheterna på ett bra sätt.

Personuppgiftsbiträden

Ert arbete med personuppgiftsbiträdesavtal (PUB-avtal) verkar fungera relativt tillfredsställande, men försök ingå PUB-avtal med instruktioner med samtliga personuppgiftsbiträden. Ni har rutiner för arbetet med att ta fram PUB-avtal.

Konsekvensbedömningar

Ni gör konsekvensbedömningar och har rutiner samt utsedda personer för detta arbete. Vi vill här påminna om att dataskyddsombudet ska rådfrågas i samband med konsekvensbedömningar. Det är bra att ni har utsedda personer som deltar i arbetet med konsekvensbedömningar.

Personuppgiftsincidenter

När det gäller hantering av personuppgiftsincidenter har ni rutiner för hantering av personuppgiftsincidenter och er personal informeras om rutinerna. Nämnden får inte regelbunden information om anmälda incidenter.

Informationssäkerhet

Vad gäller informationssäkerhetsarbetet så gör ni delvis ett arbete med informationssäkerhetsklassning, men ni har fastställda roller runt systemförvaltning.

Frågor om GDPR i samband med upphandling

När det gäller frågor om GDPR i samband med upphandling beaktas dataskyddsfrågor i samband med upphandling.

Ni tar fram förslag till PUB-avtal med instruktioner som en del av upphandlingsunderlaget i samband med upphandling.

Sammanvägd bedömning

Vår bedömning är att det viktigaste som service- och tekniknämnden i Katrineholms kommun behöver arbeta vidare med är:

1. Ta fram rutin för att informera nämnden om sitt ansvar som personuppgiftsansvarig.
2. Planera in regelbunden information om aktuella registerförteckningar med nämnden.
3. Vi rekommenderar att ni kartlägger vilka risker som finns med anledning av de tredjelandsöverföringar som ni har. Utifrån denna bedömning tar ni fram en åtgärdsplan
4. När det gäller arbetet med PUB-avtal rekommenderar vi att ni tar fram avtal med samtliga biträden.
5. Planera in regelbunden information om dokumenterade personuppgiftsincidenter med nämnden.

Dataskyddsteamet

Therese Jigsved
Förbundsjurist/DSO

Hugo Persson
Jurist dataskydd och IT-
rätt

Anders Danielsson
Informationssäkerhets-
specialist

Ria Larsson
Arkivarie

Organisation och struktur för dataskyddsarbetet

En personuppgiftsansvarig (PUA) är en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamål och medel för behandlingen av personuppgifter.

Normalt sett är varje myndighet (nämnd, styrelse eller annan myndighet) PUA för sin verksamhet. Det ska framgå i reglementet vilket ansvar myndigheten har.

PUA ansvarar bl a för att utse dataskyddsombud, för att föra register över behandlingar, fastställa laglig grund för behandling, fastställa ändamål och syfte med behandling, anmäla personuppgiftsincidenter, vidta åtgärder så att behandlingen är säker, samt vidta åtgärder för att säkerställa att dataskyddsförordningen följs.

För att uppgifterna ska utföras behöver det finnas en organisation och struktur för dataskyddsarbetet.

1. Finns en beslutad lokal organisation för dataskyddsarbete inom er myndighet?

Ja, Erling Persson är sedan årsskiftet GDPR-samordnare för service- och tekniknämnden samt för kulturnämnden.

Kommentarer:

Det är viktigt att det finns en lokal organisation för dataskyddsarbetet och att den är beslutad och känd inom verksamheten. Dataskyddsarbetet ska vara en naturlig del av det administrativa arbetet. Det bör vara dataskyddssamordnaren som leder och samordnar det lokala dataskyddsarbetet.

Det är bra att det finns en beslutad lokal organisation inom er organisation då det är en förutsättning för att dataskyddsarbetet ska fungera.

2. Är arbetsuppgifterna inom dataskydd fördelade på utsedda tjänstepersoner inom er myndighet?

Ja, GDPR-samordnare leder dataskyddsarbetet tillsammans med förvaltningschefen (för två förvaltningar) och två avdelningschefer samt sju enhetschefer.

Kommentarer:

Roller för dataskyddsarbete behöver utses då det är en förutsättning för att organisationen ska arbeta systematiskt med dataskyddsfrågor. Dataskyddsteamet föreslår att man kallar rollerna dataskyddssamordnare och dataskyddsredogörare, men man kan naturligtvis välja andra benämningar. Rollen som övergripande kontaktperson till oss inom dataskyddsteamet vill vi gärna att ni kallar dataskyddssamordnare.

Det är bra att roller för dataskyddsarbetet har utsetts och förutsättningar finns för ett systematiskt dataskyddsarbete.

3. Deltar de som utsetts att arbeta med dataskyddsfrågorna inom er myndighet på den utbildning som dataskyddsteamet erbjuder?

Ja

Kommentarer:

Att få regelbunden utbildning är en grundförutsättning för att medarbetare ska kunna göra ett bra jobb och utvecklas i sina kunskaper och färdigheter. Sydarkivera erbjuder grundutbildning inom allmän dataskyddsjuridik och informationssäkerhet med fokus på dataskyddsfrågorna som ingår i tjänsten. Dessa utbildningar genomförs digitalt vid fyra tillfällen per år. Vidare erbjuds nätverksträffar för dataskydd, främst till övergripande kontaktperson, med fördjupande utbildningsmoment och erfarenhetsutbyten vid fyra tillfällen per år som också ingår i tjänsten. I mån av plats är även andra välkomna till nätverksträffarna. Två gånger per år har vi digitala arbetsmöten då vi fokuserar på att gå igenom, diskutera och uppdatera mallar och dokument.

Det är bra att de som utsetts att arbeta med dataskyddsfrågor får utbildning i dataskyddslagstiftningen och vi rekommenderar att ni fortsätter uppmuntra medarbetare till att delta i våra dataskyddsutbildningar.

4. Finns det en rutin för att informera personuppgiftsansvarig myndighet om sitt ansvar enligt dataskyddslagstiftningen?

Nej, vi har ännu ej haft denna punkt på dagordningen, men är nära nog klara med att skaffa tillräcklig överblick för att kunna informera nämnden om dess ansvar och om GDPR-arbetet.

Kommentarer:

Personuppgiftsansvarig myndighet behöver få information om sitt ansvar enligt dataskyddslagstiftningen och det behöver finnas en rutin för detta. Normalt sett är det ju inte personuppgiftsansvarig själv som utför dataskyddsarbetet, men personuppgiftsansvarig behöver känna till sin roll och sitt ansvar. Det är lämpligt att t ex lägga in det som ett informationsärende i årsplaneringen. Vi rekommenderar att information till personuppgiftsansvarig om sin roll och ansvar bör lämnas minst en gång per mandatperiod. Är det flera förtroendevalda som byts under mandatperioden bör information lämnas till nya förtroendevalda. En fördel med att informationen lämnas vid ett sammanträde är att det dokumenteras i protokoll och kan följas upp.

Vi rekommenderar att ni skapar en rutin för att fånga upp denna fråga på ett systematiskt sätt.

5. Har personuppgiftsansvarig myndighet delegerat beslutanderätt för dataskyddsfrågor i sin delegationsordning?

Ja

Kommentarer:

Dataskyddsteamet har tagit fram en mall för delegation av dataskyddsfrågor som kan inkorporeras i den sammanhållna delegationsordningen för styrelsen eller nämnden. Att ha delegerat de ärenden som enligt dataskyddslagstiftningen kan komma att behöva fattas beslut om är ett effektivt sätt att jobba. Ärendetyperna blir synliga för både organisationen och för personuppgiftsansvarig och det finns en beredskap och planering när ärende uppstår.

Det är bra att ni har delegerat beslutanderätt för dataskyddsfrågor inom er verksamhet.

6. Vilka styrdokument gäller för er myndighet vad gäller dataskyddsfrågor?

Riktlinjer för dataskydd och informationssäkerhetspolicy.

Kommentarer:

Dataskyddsförordningen och annan dataskyddslagstiftning gäller, men organisationen behöver bestämma hur det ska genomföras lokalt genom egna styrdokument.

Det är bra att ni har tagit fram och beslutat om styrdokument för er verksamhet.

Registerförteckning

Varje personuppgiftsansvarig (PUA) ska föra ett register över behandlingar som utförs under dess ansvar. Registret ska bland annat innehålla kontaktuppgifter till PUA och dataskyddsombud, ändamålen med behandlingen, typer av registrerade och kategorier av personuppgifter, gallringsfrister och säkerhetsåtgärder.

7. Har ni upprättat registerförteckning enligt art. 30 GDPR?

Ja

Kommentarer

Att upprätta registerförteckning över behandling av personuppgifter är ett grundläggande krav på personuppgiftsansvarig. Det är normalt sett inte personuppgiftsansvarig själv som gör förteckningen, men det är personuppgiftsansvarig som ansvarar för att det blir gjort och för att det finns resurser som gör arbetet.

Det är bra att ni gått igenom era personuppgiftsbehandlingar och förtecknat dem i register.

8. Har ni rutiner för arbetet med registerförteckningen?

Ja, GDPR-samordnaren kontrollerar men enhetschefer gör registreringarna.

Kommentarer:

Det är viktigt att organisationen har bestämt hur arbetet med registerförteckningen ska gå till genom att anta egna rutiner. Det kan gälla t ex vilken mall eller systemstöd som ska användas för registerförteckning, men även för att hålla registerförteckningen aktuell.

Det är bra att ni har rutiner för ert arbete med registerförteckningarna.

9. Får er myndighet information om aktuella registerförteckning?

Nej, har inte haft möte med nämnden ännu.

Kommentarer:

Personuppgiftsansvarig ansvarar för att registerförteckningen hålls aktuella och behöver därför få regelbunden information om statusen. Informationen bör lämnas vid sammanträde så att informationen dokumenteras i protokoll och kan följas upp. Det är lämpligt med information ungefär en gång per år.

Vi rekommenderar att ni planerar in regelbunden information om aktuell registerförteckning till personuppgiftsansvarig i sammanträdeskalendern så att informationen dokumenteras i protokoll.

Tredjelsöverföring

Det finns en allmän princip i art. 44 GDPR om att överföring av personuppgifter till tredje land (utanför EU/EES) eller en internationell organisation bara få ske om PUA /PUB uppfyller villkoren i GDPR. Annars är det förbjudet att föra personuppgifter utanför EU/EES.

Personuppgifter får överföras till tredjeland eller internationell organisation om EU-kommissionen har beslutat att mottagaren kan säkerställa en adekvat skyddsnivå (art. 45). Vidare finns det användande av EU-kommissionens standardavtalsklausuler enligt art. 46, bindande företagsbestämmelser enligt art. 47 eller undantag i särskilda situationer enligt art. 49. Vid genomgång av tredjelsöverföringarna behöver man dokumentera i registerförteckningen vilket rättsligt stöd (överföringsmekanism) som används.

Den 10 juli 2023 tog EU-kommissionen ett beslut som innebär att USA har adekvat skyddsnivå. Beslutet innebär att det är lagligt att föra över personuppgifter till USA under förutsättning att mottagaren är ansluten till Data Privacy Framework List. Amerikanska företag kan ansluta sig till Data Privacy Framework List och åtar sig då att följa ett antal krav vad gäller dataskydd. En överföring av personuppgifter till ett område som har adekvat skyddsnivå är laglig och kräver inget särskilt tillstånd eller särskilda skyddsåtgärder.

10. Har ni med anledning av Schrems II-domen gått igenom och fastställt vilka behandlingar hos er som innebär tredjelsöverföring?

Ja, vi har ett beslut om hur detta ska hanteras, beskrivet bland annat i KULN_2020_90.

Kommentarer:

Den 16 juli 2020 meddelade EU-domstolen en dom i det så kallade Schrems II-målet. EU-domstolen slår fast att Privacy Shield-avtalet mellan EU och USA inte ger ett tillräckligt skydd för personuppgifter när dessa förs över till USA och ogiltigförklarades därför.

Dataskyddsteamet tog fram en vägledning med anledning av Schrems II-domen och även den europeiska dataskyddsstyrelsen (EDPB) tog fram vägledning. Nästan exakt två efter Schrems II-domen har EU-kommissionen nu beslutat att USA har adekvat skyddsnivå.

Vad behöver man som organisation göra med anledning av beslutet om adekvat skyddsnivå för USA?

Vi rekommenderar att man fortsätter kartlägga tredjelsöverföringar.

Gå igenom avtal med leverantörer, PUB-avtal mm för att se om personuppgiftsbehandlingen innebär tredjelsöverföring. Kontrollera om mottagaren av personuppgifter finns med på listan över områden som har adekvat skyddsnivå.

Gäller det USA, kontrollera om mottagaren finns med på Data Privacy Framework List. Finns mottagaren med på Data Privacy Framework List är tredjelandsöverföringen laglig.

Dokumentera resultatet av kartläggningen, gärna i registerförteckningen.

11. Har ni kartlagt vilka risker som finns med anledning av tredjelandsöverföringen?

Delvis

Kommentarer:

En överföring av personuppgifter till ett område som har adekvat skyddsnivå är laglig och kräver inget särskilt tillstånd eller särskilda skyddsåtgärder. Men det kan ändå finnas risker och som dataskyddsombud rekommenderar vi att ni kartlägger risker även vad gäller överföring av personuppgifter till områden som har adekvat skyddsnivå. En risk som vi redan ser vad gäller Data Privacy Framework är att regelverket förmodligen kommer att prövas rättsligt och det finns risk att beslutet om adekvat skyddsnivå för USA upphävs. Det kan vara bra att ha med alternativa lösningar i den långsiktiga planeringen.

Använder man sig av standardavtalsklausuler som rättsligt stöd för att göra tredjelandsöverföringar behöver man kartlägga vilka risker som finns och sedan göra en konsekvensbedömning enligt art. 35 GDPR.

Olika skyddsåtgärder kan bli nödvändiga att genomföra vid användande av standardavtalsklausuler. Skyddsåtgärder kan vara tekniska, organisatoriska eller beroende på avtalsvillkor.

Vi rekommenderar att ni kartlägger risker med tredjelandsöverföring utifrån de nya förutsättningarna.

De registrerades rättigheter

Enligt art 12 GDPR ska den personuppgiftsansvarige vidta lämpliga åtgärder för att till de registrerade tillhandahålla all information som avses i art 13 och 14 samt all kommunikation enligt art 15-22 och 34.

Informationen ska bland annat vara begriplig, klar och tydlig, särskilt den informationen som är riktad mot barn.

De viktigaste rättigheterna är:

- Få information om sina rättigheter – art 12
- Få tillgång till sina personuppgifter – art 15
- Få felaktiga personuppgifter rättade – art 16
- Få sina personuppgifter raderade (sällan hos myndigheter) – art 17
- Invända mot att personuppgifter används för t ex direktmarknadsföring – art 18
- Få information om vidtagen rättelse eller radering – art 19
- Rätt att flytta personuppgifterna (dataportabilitet) – art 20

12. Har ni rutiner för att hantera de registrerades rättigheter?

Ja

Kommentarer

Den registrerade, det vill säga den vars personuppgifter behandlas, har ett antal rättigheter enligt dataskyddsförordningen (GDPR). Personuppgiftsansvariga (PUA) har ett ansvar för att ha rutiner på plats för att kunna lämna information och kunna handlägga dessa rättigheter när någon begär det.

Under våren 2022 tog dataskyddsteamet fram riktlinjer för hantering av registrerades rättigheter där det finns mallar för beslut och rutiner för samtliga rättigheter.

Det är bra att ni har rutiner för att handlägga de registrerades rättigheter enligt GDPR.

13. Var informerar ni någonstans om de registrerades rättigheter?

Webbplats, blanketter, E-tjänster och servicecenter.

Kommentarer

Det är bra att ha information om de registrerades rättigheter på många ställen så att informationen har bra förutsättningar för att nå fram.

Man kan välja att informera i olika skikt beroende på vilket sätt man informerar på. Ibland kan det vara lämpligt att informera mycket kort och hänvisa till exempelvis hemsida för mer information. När det gäller information behöver man också tänka på att annan lagstiftning också ställer krav på informationen, t ex service och tillgänglighet för alla.

Personuppgiftsbiträden

Ett personuppgiftsbiträde kan vara en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet eller annat organ som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning. Personuppgiftsbiträde förkortas ofta PUB.

Personuppgiftsansvarig ska endast anlita biträden som ger tillräckliga garantier om att behandlingen av personuppgifter sker på ett sådant sätt att de uppfyller kraven i GDPR. När uppgifter behandlas av ett personuppgiftsbiträde ska hanteringen regleras genom ett s k PUB-avtal.

14. Anlitar ni personuppgiftsbiträden och har ni ingått PUB- avtal med instruktioner enligt art 28 GDPR?

Ja, vi anlitar personuppgiftsbiträden och vi har avtal med de flesta av biträdena. Kan dock vara så att vi har med alla biträden, vi har inte fullgod överblick.

Kommentarer:

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har tagit fram mallar för PUB-avtal och instruktioner. Vi rekommenderar att alla använder sig av dessa mallar och tar fram förslag till PUB-avtal och instruktioner utifrån dessa mallar. Äldre PUB-avtal kan behöva en genomgång, men de är inte ogiltiga pga att de hänvisar till PuL i stället för GDPR. Men vi rekommenderar att gärna gå igenom äldre PUB-avtal och ta fram förnyade avtal.

Det är mycket viktigt att ha PUB-avtal med relevanta, tydliga och korrekta instruktioner. Om ett biträde inte får tillräckligt tydliga instruktioner om hur behandling får ske eller inte alls tar fram instruktioner faller ansvaret för dessa fel tillbaka på personuppgiftsansvarig.

En del systemleverantörer använder sig i stället av standardvillkor som vid behov ensidigt kan ändras av leverantören. Det är svårt att praktiskt få till regelrätta PUB-avtal med instruktioner med sådana leverantörer. Det kan också vara svårt att få till PUB-avtal med leverantörer av appar och sociala medier. Ett sätt att hantera det är att i möjligast mån undvika sådana leverantörer. Anser ni att ni ändå måste anlita en sådan leverantör rekommenderar vi att ni ställer frågor om personuppgiftsbehandlingen, framför era synpunkter och krav och dokumenterar leverantörens svar. Men det är ni som personuppgiftsansvarig som står risken om man står utan PUB-avtal.

Vi rekommenderar att ni går igenom er registerförteckning och försöker få till PUB-avtal med samtliga biträden. Gör gärna regelbunden kontroll av aktualiteten av PUB-avtal och dess instruktioner.

15. Har ni rutiner för framtagande av PUB-avtal med instruktioner?

Ja

Kommentarer:

Att ha bra PUB-avtal med instruktioner är viktigt för att kunna styra hur biträdet får behandla era personuppgifter. Det är viktigt att man inom organisationen har bestämt hur arbetet med PUB-avtal ska gå till i form av rutiner.

Det är bra att ni har rutiner för framtagande av PUB-avtal.

Konsekvensbedömning enligt art. 35 GDPR

Om en typ av behandling sannolikt leder till en hög risk för fysiska personers rättigheter och friheter ska PUA före behandlingen göra en bedömning av den planerade behandlingens konsekvenser för skyddet av personuppgifter.

Nya system innebär ofta nya tekniska möjligheter och införskaffande av nya system i verksamheten är ofta ett tillfälle då konsekvensbedömning behöver göras. För att få fram olika perspektiv och ta vara på kunskap som finns i organisationen är det bra att det finns en utsedd grupp med olika kompetenser som utför konsekvensbedömningen.

16. Har ni rutiner för genomförande av konsekvensbedömningar?

Ja

Kommentarer:

Om man inte har en rutin för konsekvensbedömning kan det bli osäkert vem som ska göra vad innan man påbörjar en ny behandling. Eller man kanske helt missar att göra en konsekvensbedömning om man inte har en känd rutin. Med hjälp av denna rutin kan den personuppgiftsansvarige enklare bedöma vilka behandlingar som innebär en särskilt stor risk för personers fri- och rättigheter.

Det är bra att ni har en rutin för konsekvensbedömning.

17. Gör ni konsekvensbedömningar om behandlingen sannolikt leder till hög risk för fysiska personers rättigheter innan en ny behandling påbörjas?

Ja

Kommentarer:

Det är viktigt att konsekvent göra konsekvensbedömning när en ny behandling sannolikt leder till hög risk. Dels är på grund av att det är ett krav enligt art. 35 GDPR, men också för att det leder till högre kvalitet i verksamheten när man konstaterar risker, konsekvenser och åtgärder för att minimera riskerna.

IMY har tagit fram en förteckning över när en konsekvensbedömning ska göras och vi rekommenderar att man tar del av den och följer IMY:s rekommendationer.

Det är bra att ni gör konsekvensbedömning när en ny behandling sannolikt leder till hög risk. Vi rekommenderar att ni fortsätter med detta arbete.

18. Vilka tjänstepersoner är utsedda att utföra era konsekvensbedömningar?

Dataskyddssamordnaren, dataskyddsredogörare, säkerhetsansvarig och upphandlingspersonal. DSO tar del av konsekvensbedömningar men utför inte sådana.

Kommentarer:

När man jobbar med dataskyddsfrågor och riskarbete är det en fördel att ha med personer med olika kompetenser och erfarenheter för att få fram så många bra perspektiv och bedömningar som möjligt.

Personuppgiftsincidenter

En personuppgiftsincident är en säkerhetsincident som kan innebära risker för människors friheter och rättigheter. Riskerna kan innebära att någon förlorar kontrollen över sina uppgifter eller att rättigheterna inskränks. En personuppgiftsincident kan få allvarliga konsekvenser för enskilda.

En personuppgiftsincident som inte hanteras på rätt sätt kan också påverka tilltron till den organisation som behandlar personuppgifter. Allvarliga incidenter kan också leda till att Integritetsskyddsmyndigheten inleder granskning med sanktionsavgift som följd.

19. Har ni rutiner för hantering av personuppgiftsincidenter med fastställd ansvarsfördelning?

Ja

Kommentarer:

När en personuppgiftsincident inträffar blir det ofta en allmän oro på en arbetsplats. Finns inte rutiner med fastställd ansvarsfördelning kan det bli svårt att agera på ett snabbt och effektivt sätt. Risken ökar för att personers fri- och rättigheter påverkas. Uppgift om vem som har befogenhet att anmäla personuppgiftsincident och vem som har uppdrag att dokumentera personuppgiftsincidenter bör finnas med i rutinerna. Dataskyddsteamet har tagit fram mallar för hantering av personuppgiftsincidenter som man kan utgå ifrån.

Det är bra att ni har rutin för hantering av personuppgiftsincidenter med fastställd ansvarsfördelning för att få en snabb och effektiv hantering av personuppgiftsincidenter.

20. Hur informeras personal om rutiner för personuppgiftsincidenthantering?

Intranät och internutbildning.

Kommentarer:

När en personuppgiftsincident inträffar blir det ofta en allmän oro och osäkerhet på arbetsplatsen. Det är bra och nödvändigt att se till att alla anställda känner till vad som ska göras om en personuppgiftsincident inträffar. Därför är det viktigt att alla i personalen känner till att det finns rutiner som ska användas. Det är bra att ni informerar all personal om rutiner för hantering av personuppgiftsincidenter på arbetsplatsträffar, intranät och liknande.

21. Får personuppgiftsansvarig information om inträffade personuppgiftsincidenter?

Nej, har inte haft möte med nämnden än.

Kommentarer:

Det är viktigt att den som är personuppgiftsansvarig får information om inträffade och dokumenterade personuppgiftsincidenter som har förekommit inom dennes ansvarsområde. Särskilt viktigt är det att personuppgiftsansvarig får information om anmälda personuppgiftsincidenter, men de behöver också få samlad information om dokumenterade incidenter oavsett om de är anmälda eller ej. Detta för att bedöma åtgärder som behöver göras. Det är den som är personuppgiftsansvarig som har hela ansvaret för de personuppgiftsbehandlingar som görs inom verksamheten.

Det är en nödvändighet för den som är personuppgiftsansvarig att känna till de inträffade och dokumenterade personuppgiftsincidenter som inträffar. Vi rekommenderar därför att ni planerar in samlad information till personuppgiftsansvarig om dokumenterade personuppgiftsincidenter.

Informationssäkerhet

Enligt art. 5 och art. 32 GDPR ska personuppgifter behandlas på ett säkert sätt. PUA ska vidta säkerhetsåtgärder som säkerställer lämplig säkerhet för personuppgifterna, inbegripet skydd mot obehörig eller otillåten behandling och mot förlust, förstöring eller skada genom olyckshändelse. Detta ska göras med användning av lämpliga tekniska eller organisatoriska åtgärder (integritet och konfidentialitet).

22. Informationssäkerhetsklassar ni den informationen som er myndighet hanterar?

Delvis, jobbar med det i Draft-it där vi registrerat behandlingar.

Kommentarer:

Att informationssäkerhetsklassa sin information är en viktig del av informationssäkerhetsarbetet. Klassning görs för att organisationen ska få en bild av vilken information myndigheterna hanterar, hur känslig den är och hur den bör hanteras och förvaltas. Varje myndighet bör klassificera all sin information.

Det är bra att ni delvis informationssäkerhetsklassar er information. Vi rekommenderar att ni fortsätter arbetet och ha som mål att klassa alla informationstyper.

23. Har ni fastställda roller runt systemförvaltning (dvs systemägare, systemförvaltare, driftansvar) hos er?

Ja, inom vår myndighet. Dokument över alla förvaltningars system och vem som är systemansvariga

Kommentarer:

Att ha fastställda roller för systemförvaltning är en viktig del i att ha ordning och reda i sin förvaltning.

Det är bra att ni har fastställda roller.

Frågor om GDPR i samband med upphandling

I samband med upphandling behöver man ta upp frågor om dataskydd. Är det en tjänst som ska upphandlas är det viktigt att man vet vilka roller parterna får. Innebär tjänsten att utföraren blir personuppgiftsbiträde eller blir utföraren personuppgiftsansvarig? I samband med att organisationen ska skaffa nya system är det bra att tänka igenom så att det ställs krav i upphandlingsunderlaget även på frågor som rör dataskydd. Vid upphandling är det viktigt att adekvata krav på val av säkerhetslösningar, behörighetskontroller, överföringsteknik, lagringstjänster mm ställs. Många myndigheter anlitar upphandlingscentraler som sköter upphandlingarna åt myndigheterna och även där behöver myndigheterna säkerställa att dataskyddsfrågorna beaktas

24. Beaktas dataskyddsfrågor i samband med upphandling?

Ja, jobbar för att det ska bli en full integrerad del av upphandlingsprocessen.

Kommentarer:

I samband med upphandling är det många saker att ta ställning till och dataskydds-frågorna behöver beaktas redan på detta stadium.

Det är också viktigt att man har olika roller klara för sig. Den upphandlande organisationen är ofta personuppgiftsansvarig och leverantören är ofta biträde. Vid upphandling måste ansvar, roller och villkor för personuppgiftsbehandlingen framgå redan av upphandlingsdokumenten, bland annat genom krav på anbudsgivarna, krav på tjänsten och genom särskilda kontraktsvillkor.

Ofta krävs samverkan mellan olika funktioner hos den upphandlande myndigheten. Funktioner som bör involveras är IT-säkerhetsansvariga, jurister och dataskyddssamordnare. Dataskyddsombudet kan också tillfrågas för vägledning.

På Upphandlingsmyndighetens hemsida finns bra information om vad man kan tänka på vid GDPR och upphandling.

Det är bra att dataskyddsfrågor beaktas hos er i samband med upphandling.

25. Tar ni fram förslag till PUB-avtal med instruktioner som en del av upphandlingsunderlaget i samband med upphandling?

Ja

Kommentar:

Det är bra att ha förslag till personuppgiftsbiträdesavtal med instruktioner som en del av upphandlingsunderlaget för då vet leverantören vad det är som ni förväntar er. Om man inte har med förslag till PUB-avtal och instruktioner kan det lätt bli så att man hamnar i underläge gentemot leverantören och har svårt att med framgång hävda sina krav.

Det är bra att ni har med förslag till PUB-avtal med instruktioner som en del av upphandlingsunderlaget. Vi rekommenderar att ni fortsätter med denna rutin i samverkan med ert upphandlingsteam.

Datum
2023-11-08

Vår beteckning
STN/2023:265 - 4.3.5 -
Nyttjanderätt och
upplåtelse i fastighet

Mottagare:

Service- och tekniknämnden

Vår handläggare
Karin Engvall

Handläggare telefon
0150-570 00

Handläggare e-post
Karin.Engvall@katrineholm.se

Uppdrag att starta arbetet med att hitta en ny hyresgäst till Djulö camping

Förvaltningens förslag till beslut

Service- och tekniknämnden ger förvaltningschef för service- och teknikförvaltningen i uppdrag att påbörja arbetet med att hitta en ny hyresgäst till Djulö camping.

Sammanfattning av ärendet

Katrineholms kommun vill utveckla Djulö camping och har tagit fram en plan för utvecklingen. I detta ingår bland annat investeringar i ny reception/strandcafé. Efter att hyresavtalet med nuvarande hyresgäst sagts upp från och med den 31 december 2023 söker nu kommunen efter en ny hyresgäst. Service- och tekniknämnden föreslås därför att ge förvaltningschef i uppdrag att starta arbetet med att hitta en ny hyresgäst till Djulö camping.

Karin Engvall
Avdelningschef

Beslutet skickas till:

Akten

Måltidspolitiskt program 2024-2027

Förvaltningens förslag till beslut

Service- och tekniknämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att anta upprättat förslag till måltidspolitiskt program 2024-2027.

Sammanfattning av ärendet

Service- och teknikförvaltningen har under våren 2023, tillsammans med service- och tekniknämndens måltidsstrategiska grupp, upprättat ett förslag till ett nytt måltidspolitiskt program. Programmet är framtaget utifrån kommunplanen, Socialstyrelsen och Livsmedelsverkets rekommendationer samt Förenta Nationernas globala mål för hållbar utveckling, Agenda 2030. Det måltidspolitiska programmet är ett övergripande styrdokument med syfte att vara vägledande i beslut och styrning för att skapa ett gemensamt arbetssätt kring mat och måltider i hela kommunorganisationen. Programmets mål baseras på kommunplanen och det visar en tydlig riktning för alla som på något sätt kommer i kontakt med offentliga måltider i Katrineholms kommun.

Förslaget utgör det fjärde måltidspolitiska programmet för Katrineholms kommun. Det första beslutades av kommunfullmäktige 2011. Det nya programmet ska gälla perioden 2024-2027 och utgår från den styrning och de bestämmelser som anges i:

- Kommunplan 2023-2026, Katrineholms kommun
- Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter
- Att förändra vår värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling, Förenta nationerna
- Riktlinjer för måltider i förskolan, skolan och äldreomsorgen, Statens livsmedelsverk
- Nordiska näringsrekommendationer 2022, Nordiska ministerrådet
- Att förebygga och behandla undernäring, Nationellt kunskapsstöd i hälso- och sjukvård och socialtjänst (2023), Socialstyrelsen.
- Regional livsmedelsstrategi för Södermanland (2019), Länsstyrelsen i Södermanlands län
- Skollag (2010:800)

Det måltidspolitiska programmet har skickats på remiss till samtliga nämnder, det kommunala pensionärsrådet, funktionsrådet och hållbarhetsutskottet. En sammanställning av inkomna synpunkter och hur dessa har behandlats redovisas i separat bilaga.

Ärendets handlingar

- Förslag till Måltidspolitiskt program 2024-2027
- Bilaga: redovisning av inkomna remissyttranden och genomförda revideringar

Förvaltningens bedömning efter dialog med måltidsstrategiska gruppen

Förvaltningen har i dialog med den Måltidsstrategiska gruppen gått igenom de inkomna remissvaren och följande förändringar har gjorts i förslaget till Måltidspolitiskt program:

1. Branschspecifika termerna sjömat och lakto-ovo-vegetarisk har förklarats.
2. Vikten av samverkan mellan olika professioner har lagts till under rubriken " Mat och måltider i omsorg och vård".
3. Socialförvaltningens utförarverksamheter har lagts till under punkten: Personalen inom funktionsstödsområdet och socialförvaltningens utförarverksamheter är förebilder som inspirerar och visar på hälsosamma maträtter och livsmedel. De nordiska näringsrekommendationerna utgör kunskapsbasen i arbetet med måltider.
4. Främja biologisk mångfald har lagts till under rubriken "Livsmedelspolicy och livsmedelsberedskap".
5. Kravet om inköp av ekologisk mjölk har tagits bort.
6. Förtydligande om uppföljning av programmet: Service- och tekniknämnden ansvarar för uppföljning av programmet genom en återredovisning till Kommunfullmäktige i samband med programperiodens slut.

Ytterligare har några mindre textjusteringar gjorts i programmet.

Camilla Wiström
Avdelningschef

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Akten

Hållbara måltider ger matglädje genom livet

Måltidspolitiskt program 2024–2027
Katrineholms kommun

Dokumentinformation

Beslutshistorik

Antagen av xx datum den 2023-06-xx

Giltighet

Gäller från och med 2023-xx-xx

Förvaltarskap¹

Inom service- och teknikförvaltningen ansvarsområde

Uppföljning

Service- och tekniknämnden ansvarar för uppföljning av programmet genom en återredovisning till kommunfullmäktige i samband med programperiodens slut.

¹ Förvaltarskapet innebär ansvar för att:

- dokumentet efterlevs
- är tillgängligt
- följa eventuellt ändrade förutsättningar för dokumentet
- dokumentet följs upp och revideras
- dokumentet är aktuellt och uppdaterat

Innehåll

Beslutshistorik.....	2
Giltighet.....	2
Förvaltarekap.....	2
Uppföljning.....	2
Hållbar matglädje för alla	4
Hälsöfrämjande och hållbara måltider	4
Mat och måltider i förskola och skola	5
Mat och måltider i omsorg och vård	6
Mat och måltider i övriga kommunala verksamheter.....	7
Livsmedelspolicy och livsmedelsberedskap.....	7
Uppföljning av programmet.....	8

Hållbar matglädje för alla

Mat är livsnödvändigt och ofta en viktig del av vår vardag. Våra matvanor kan säga mycket om vår identitet och kultur. När vi umgås samt firar högtider spelar maten ofta en central roll. Mat är för många ett av livets glädjeämnen. Maten och måltiden ska skapa förutsättningar för att vi ska hålla oss friska och ha en så god livskvalitet som möjligt, samtidigt som vi värnar om våra resurser.

Det måltidspolitiska programmet är ett övergripande styrdokument med syfte att vara vägledande i beslut och styrning för att skapa ett gemensamt arbetssätt kring mat och måltider. Programmets mål baseras på kommunplanen och det visar en tydlig riktning för alla som på något sätt kommer i kontakt med offentliga måltider i Katrineholms kommun.

Hälsofrämjande och hållbara måltider

Maten vi äter påverkar inte bara hälsan utan även miljön. Offentliga måltider, huvudsakligen lagad från grunden, ska inspirera och visa på vilka matvanor som är hållbara och hälsosamma. De ska även berika matval och smakpreferenser samt ligga till grund för framtida matvanor. Oavsett matgästernas bakgrund och förutsättningar bidrar kommunens måltider till jämlikhet i hälsa samt kunskap i ämnet. Kommunens dietister skapar unika förutsättningar för arbetet med folkhälsa för kommuns invånare i alla ålderskategorier. Inte minst för barn och ungas rätt till hälsa, genom fortsatta samarbeten inom förskola, skola, familjecentraler samt elevhälsan.

All mat påverkar klimatet och enligt SLU (Sveriges lantbruksuniversitet) står utsläppen från livsmedelssektorn för cirka 20–30 procent av de globala koldioxidutsläppen. Vilka råvaror maten innehåller och var dessa är producerade är av stor vikt för folkhälsan och klimatet. Närmare 70 procent av utsläppen från den mat vi äter i Sverige härrör från animaliska livsmedel, vilket ytterligare talar för omställningen till vegetabiliska livsmedel. Genom att välja näringsrika proteinkällor med stor omsorg samt mer mat från växtriket minskas kommunens klimatpåverkan från matproduktionen. En annan viktig aspekt är att maten ska hamna i magen och att matsvinnet minimeras genom god mat och trivsamma måltidsmiljöer. Genom att i större utsträckning välja råvaror i säsong samt prioritera dels svenskt, men även lokalt odlat och producerat görs måltiderna också bättre ur hållbarhetssynpunkt. Under mandatperioden kommer matens klimatpåverkan följas upp och förbättras med hjälp av kommunens kostdatasystem.

Medveten energianvändning är viktigt för att minska elförbrukningen i samband med matlagning i kommunens tillagningskök. Effektoppar medför belastning på elnätet liksom en större miljöpåverkan. Kartläggning av elförbrukningen skapar medvetenhet om användningen och ger information om vilka beteendeförändringar och dagliga rutiner som kan justeras för att minska kökens kilowattimmar per tillagad portion mat.

Aktuellt för programperioden:

- Livsmedelsinköpens klimatpåverkan följs upp tre gånger per år, med målet att vara lägre än 1,5 kg koldioxidekvivalenter per kg livsmedel.
- Följa utvecklingen avseende framtida hållbara proteinkällor, exempelvis sjömat (livsmedel från hav och sjö som fisk, skaldjur, blötdjur och alger) och växtbaserade alternativ till kött.
- Matgästerna ges möjlighet att göra medvetna och hållbara val genom att måltiderna märks utifrån koldioxidbelastning.

- Storkökens elförbrukning kartläggs för att kunna ta fram rutiner med målet att minska antalet kWh/portion.
- Matsvinnsarbetet sker i linje med kommunens avfallsplan samt Livsmedelsverkets handbok för minskat matsvinn.

Mat och måltider i förskola och skola

Bra matvanor hos barn och ungdomar är en förutsättning för normal tillväxt och utveckling samt ger möjlighet för god hälsa under resten av livet. Genom att ge barn möjlighet att lära sig tycka om många olika rätter och skapa positiva attityder till mat, ges barn grunden för ett rikt matliv. Goda, hållbara och näringsriktiga måltider i en trevlig miljö där barn och vuxna äter tillsammans bygger relationer, främjar bra matvanor och en hållbar livsstil.

Genom att integrera skolmåltiderna i det pedagogiska arbetet i förskola och skola nyttjas måltidernas fulla potential och bidrar till måluppfyllelse i verksamheternas respektive läroplaner. Vid regelbundna måltidsråd samverkar skola och måltidsorganisation för att utveckla alla delar som berör måltiden såsom lokaler, schemaläggning, kopplingen till pedagogiken liksom matens innehåll och klimatpåverkan.

Att måltiderna i förskola, skola och fritidshem vilar på en vetenskaplig grund är av största vikt för att garantera alla barn deras mänskliga rättigheter. Måltidsråd, enkäter och intervjuer där barnen har möjlighet att uttrycka sin mening och få den respekterad är grundläggande i utvecklingen av skolmåltiderna. Eleverna ges härmed även möjlighet att ha inflytande över sin arbetsmiljö.

Aktuellt för programperioden:

- Matsedlarna för förskola och skola planeras av dietist samt kockar utifrån de nordiska näringsrekommendationerna och med hänsyn till säsong.
- Regelbundna måltider i skola, på fritidshem samt i förskola ger matgästerna goda förutsättningar att nå dagsbehovet av näringsämnen samt frukt och grönt. Lunchmåltiden erbjuder en tredjedel av dagsbehovet medan frukost, lunch samt mellanmål tillsammans erbjuder två tredjedelar av dagsbehovet.
- Lunchen serveras mellan klockan 11–13 och alla ges möjlighet att sitta ner minst 20 minuter.
- Schemaläggning av luncherna i skolan ger möjlighet att arbeta med skolans hälsofrämjande uppdrag. Handbok för schemalagda måltider, framtagen av kunskapsnätverket Skolmatsakademien och Måltid Sverige, är vägledande i arbetet för att ta fram lokala rutiner.
- Varje dag erbjuds minst två maträtter, varav den ena är minst lakto-ovo-vegetarisk (innehåller vegetabilier, mjölkprodukter och ägg). Minst en dag per vecka är båda maträtterna lakto-ovo-vegetariska.
- Salladsborden erbjuder minst fem olika komponenter anpassade till matgästernas preferenser, även bröd, nyckelhålsmärkt smörgåsfett samt vatten, lättmjölk och/eller berikad vegetabilisk dryck erbjuds dagligen.
- Branchorganisationen Kost & Närings nationella rekommendationer om specialkost och anpassade måltider är grundläggande i arbetet med att servera rätt mat till rätt barn vid allergi, överkänslighet samt behovsanpassning.
- Dialog med Region Sörmland samt övriga kommuner i länet bidrar till samsyn i länet gällande specialkost samt underlättar samarbetet gällande vårdkontakt samt läkarbedömning.

- Hälsosamma alternativ förordas i samband med kalas och firanden. Fokus läggs på aktivitet och inte på mat och presenter.
- Kommungemensam riktlinje för pedagogiska måltider samt pedagogiska mål med skolmåltiden ska tas fram.
- Fler pedagoger ska erbjudas pedagogiska måltider. Även andra vuxna personer ges möjlighet att äta pedagogiska måltider för att öka närvaron av förebilder som stimulerar eleverna till goda vanor samt bidrar till en trygg måltidsmiljö.
- Regelbundna måltidsråd med representanter från samtliga årskurser, kök, lärarlag, fritidshem, skolledning samt elevhälsan.
- Samarbete mellan måltidspersonal och pedagoger inom förskolan gör måltidspedagogiken till en självklar del inom förskoleverksamheten.
- Möjligheter ska ges till att barn och elever på ett säkert sätt kan delta i köksaktiviteter under skoldagen eller på fritidshemmet.

Mat och måltider i omsorg och vård

God mat i en trevlig måltidsmiljö skapar förutsättningar för hälsa och välbefinnande. Måltiderna ger både näring och social samvaro. De bidrar även till glädje och trivsel. Bra och säker mat samt välfungerande måltider är grundläggande för all medicinsk behandling, för att förebygga undernäring och sjukdom. Samverkan mellan olika professioner är en förutsättning i detta arbete.

Maten och måltiderna inom vård och omsorg anpassas efter individuella behov och önskemål. Personliga smakpreferenser tillgodoses genom lyhördhet samt god kommunikation mellan omsorgspersonal samt kökspersonal. Personal inom vård- och omsorg samt inom måltidsorganisationen får den utbildning de behöver för att brukarnas näringsintag ska kunna säkerställas. En social måltid är en arbetsuppgift där personal på avdelningen äter en smakportion av måltiden tillsammans med brukare. Genom spegling av ätandet och inbjudande konversationer kan detta bidra till en lugnare och tryggare måltidsmiljö och även öka känslan av gemenskap. Sociala måltider kan därmed även leda till ökad aptit samt matglädje och på så sätt höja livskvaliteten.

Kommunens matdistribution erbjuder äldre i ordinärt boende, genom biståndsbedömning, rätt till vällagade måltider i hemmet. Varje vecka erbjuds 10 olika maträtter att välja på för leverans hem till dörren. Beställningssystemet ska under mandatperioden utvecklas med möjligheten till digital beställning.

Aktuellt för programperioden:

- Matsedeln bestäms av både dietist och kockar utifrån de nordiska näringsrekommendationerna. Högtider uppmärksammas med traditionsenliga maträtter.
- Socialstyrelsens kunskapsstöd samt föreskrifter och allmänna råd om undernäring är vägledande i arbetet mot undernäring.
- Alla särskilda boenden för äldre erbjuds möjligheten att använda sociala måltider som ett arbetssätt.
- Pubkvällar, afternoon tea, festivaldagar och Nobelmiddag är några exempel på aktiviteter som arrangeras.
- De äldre erbjuds att vara delaktiga i förberedelser i samband med måltiderna, allt efter egen förmåga.
- Måltidsombud inom särskilt boende för äldre erbjuds utbildning två gånger per år inom nutrition och måltider.

- Sapere- och måltidsombud inom funktionsstödsområdet erbjuds utbildning minst en gång per år inom nutrition och måltider.
- Personalen inom funktionsstödsområdet och socialförvaltningens utförarverksamheter är förebilder som inspirerar och visar på hälsosamma maträtter och livsmedel. De nordiska näringsrekommendationerna utgör kunskapsbasen i arbetet med måltider.
- Brukarnas önskemål tas tillvara genom matråd, brukarråd och regelbundna enkäter.

Mat och måltider i övriga kommunala verksamheter

Kommunen har en central roll i arbetet med jämlik hälsa hos invånarna. Det ska vara enkelt att göra bra matval i samband med besök till någon av kommunens verksamheter. Kommunen ska verka för att hälsosamma livsmedel och måltider erbjuds vid kultur-, idrotts- och fritidsverksamheter.

Katrineholms kommun har ett fantastiskt idrottsliv med tillhörande lägerverksamhet. Goda måltider som främjar såväl hälsa som prestation ska förknippas med dessa aktiviteter.

Alla kommunens förvaltningar har hälsoinspiratörer vars uppdrag är att inspirera till goda vanor som gagnar såväl den fysiska som psykiska hälsan hos kommunens medarbetare. Med samma målsättning serveras mat och fika av hälsosam karaktär vid möten och konferenser i kommunal regi.

De öppna restaurangerna i kommunen gör att medborgarna får möjlighet att äta vällagade måltider i en trevlig miljö. Restaurangerna utgör en viktig mötesplats och kan bidra till minskad känsla av ensamhet.

Aktuellt för programperioden:

- Måltiderna som serveras från måltidsorganisationen vid exempelvis läger och cuper går i linje med de nationella kostråden.
- Utbudet i skolkafeterior och andra kommunala kaféverksamheter erbjuder ett hälsosamt livsmedelsutbud. Hälsosamma alternativ placeras högt upp på menyn och exponeras längst fram mot kunden på ett inbjudande sätt. Kafeteriorerna har ett begränsat eller obefintligt utbud av ohälsosamma produkter som till exempel söta drycker, godis, glass och snacks.
- Genom att stänga skolornas kafeterior under lunchtid främjas ökad närvaro i skolrestaurangerna.
- Föreningslivets kaféverksamheter uppmuntras att erbjuda ett hälsosamt livsmedelsutbud.

Livsmedelspolicy och livsmedelsberedskap

Att erbjuda våra medborgare måltider som producerats på ett ekonomisk, socialt och miljömässigt hållbart sätt är en gemensam utmaning för kommunens verksamheter. I hela kedjan från upphandling och inköp till planering och servering är utgångspunkten att säkerställa hög livsmedelskvalitet samt att minimera matsvinnet i samtliga verksamheter. Målsättningen är att främja hälsa, begränsa miljöpåverkan, främja biologisk mångfald samt att värna om djuren och skydda dessa mot lidande. Kommunens omlastningscentral möjliggör såväl för lokala producenter att leverera till en leveranspunkt samt ombesörjer och samfraktar interna varubeställningar.

Livsmedelsberedskap är en central del i kommunens arbete med stärkt beredskap, ett arbete som kräver samarbete. Måltidsorganisationens arbete med att ta fram beredskapsplaner sker i takt med kommunens övriga beredskapsarbete. Måltidsverksamheten behöver fungera även under en samhällsstörning. Genom att arbeta med implementering av Livsmedelsverkets beredskapshandbok samt genom praktiska övningar i köken förbättras möjligheterna till en snabb omställning vid en krissituation.

Vid upphandling samt inköp av livsmedel till kommunen är följande krav viktiga att tillgodose under programperioden:

- Svensk djurskyddslag samt riktlinjer från Jordbruksverket för att främja god djurhållning samt inköp av svenska livsmedel gällande kött, fågel, ägg och mjölk.
- Upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriterier och grundläggande kvalitetskrav för animaliska livsmedel avseende ursprung, transporter, slakt och bedövning, foder, antibiotika, utrymmeskrav, svanskupering och näbbtrimning, beteskrav gällande mjölkkor och nötkreatur.
- Val av frukt och grönsaker anpassas efter säsong.
- Ursprungsmärkning.
- Enbart godkända livsmedelstillsatser med syfte att öka hållbarhet, påverka konsistens, smak eller färg.
- Livsmedel fria från genmodifiering.
- Social rättvisa vid inköp av varor från länder med stora sociala skillnader.
- Fisk från hållbara bestånd, märkta med MSC eller ASC-märkt lax, alternativt fisk från småskaligt regenerativt fiske.
- Låg påverkan på miljö, klimat och hälsa från transporter, förpackningar samt engångs- och förbrukningsmaterial.
- Succesivt eftersträva fossilfria transporter, förslagsvis enligt en trappstegsmodell.

Kommunens livsmedelsinköp under programperioden ska även främja:

- Ökat intag av den mest hälsosamma kosten för målgruppen. Exempelvis ökat intag av grönsaker, baljväxter, fullkornsprodukter samt frukt.
- Hållbarhetsarbetet genom att inköp och utbud är säsongsanpassat.
- Arbetet med att minska klimatpåverkan från maten, uppmätt i koldioxidekvivalenter per kilo inköpta livsmedel, samtidigt som den näringsmässiga kvaliteten bibehålls.
- Förutsättningar för företagande i kommunen, även på landsbygden, genom en succesiv ökning av andelen lokalt producerade livsmedel.
- Arbetet enligt Sörmlands regionala livsmedelsstrategi.

Uppföljning av programmet

Service- och tekniknämnden ansvarar för uppföljning av programmet genom en återredovisning till kommunfullmäktige i samband med programperiodens slut.

Bilaga, remissvar måltidspolitiska programmet 2023

Nedan följer en sammanfattning av inkomna remissvar gällande förslaget till Måltidspolitiskt program 2024-2027. Remissvaren har gått igenom tillsammans med service- och tekniknämndens måltidsstrategiska grupp. Nedan presenteras remissvaren samt synpunkter i en något förkortad version och det lämnas också en återkoppling på förslagen (kursiv stil).

Remissvar har inkommit från följande instanser:

1. Bildningsnämnden
2. Bygg- och miljönämnden
3. Hållbarhetsutskottet
4. Kommunala pensionärsrådet
5. Kulturnämnden
6. Socialnämnden
7. Vård- och omsorgsnämnden

Viadidaktnämnden samt Funktionsrättsrådet var även remissinstanser men de har inte återkommit med remissvar.

Nedan presenteras remissvaren samt synpunkter i en något förkortad version.

Remissvar

Bildningsnämnden

Bildningsnämnden påpekar att det måltidspolitiska programmet skulle ge bättre stöd i styrningen om målen i programmet synliggjordes på ett tydligare sätt samt att målen skiljdes från aktiviteterna för programperioden. Samt att programmets ambitionsnivå måste ställas mot beviljade ekonomiska ramar.

Vi tackar för medskicket. För att undvika att återupprepa kommunplanen är det måltidspolitiska programmet uppbyggt utifrån egna rubriker samt till dessa aktuella aktiviteter, utan egna specifika mål. Genom att arbeta aktivt med verksamhetsplanering utifrån programmet, bör målen sättas för respektive verksamhet. Programmet syftar till utveckling och framåtanda gällande såväl mat som måltider. Vi delar nämndens bild att utvecklingsarbetet ska hållas inom anslagna ramar.

Bygg- och miljönämnden

Bygg- och miljönämnden önskar att i samband med det nya förslaget redovisa en uppföljning och utvärdering av föregående periods mål för att tydligare kunna se utvecklingen över tid.

Vi ser positivt på intresset gällande vilken utveckling programmet kan bidra till och tar med oss detta till kommande uppföljningsarbete. Avseende uppföljningen av föregående program har varje nämnd ansvar att rapportera hur arbetet fortskrider i samband med det årliga bokslutet. Avseende uppföljningen av det nya programmet ansvarar Service- och tekniknämnden för uppföljningen genom en återredovisning till Kommunfullmäktige i samband med programperiodens slut.

Hållbarhetsutskottet

Hållbarhetsutskottet efterfrågar källhänvisning gällande presenterade siffror på utsläppen från livsmedelssektorn samt att branschspecifika begrepp kompletterats med förklaring.

Vi håller med om lämpligheten i att förtydliga branschspecifika ord samt tillägga källhänvisning.

Kommunala pensionärsrådet

Kommunala pensionärsrådet lägger stor vikt vid att värna om svenska råvaror, svensk produktion och att främja lokala producenter samt vikten av att värna om biologisk mångfald. Rådet önskar att kraven att servera ekologisk mjölk samt livsmedel fria från genmodifiering utgår. Ytterligare föreslår rådet att man vid upphandling och inköp ska använda ska-krav. Rådet föreslår vidare att sociala måltider införs inom hemtjänsten, att matdistribution kan beställas utan biståndsbedömning samt livsmedelsinköps görs utifrån svensk säsong.

Vi tackar för ert engagemang och har valt att göra följande förändringar utifrån era synpunkter: Krav på ekologisk mjölk utgår. Vi håller med om att det är fullt tillräckligt att följa svensk djurskyddslag och upphandlingsmyndighetens krav som redan finns med i programmet. Däremot behöver dessa krav fortfarande vara vägledande då vi behöver ta hänsyn utifrån vad ekonomiska ramar samt regler för upphandling tillåter. Vi korrigerar även texten gällande livsmedelstillsatser enligt förslaget.

Med anledning av att gällande regler för upphandling inte möjliggör att kravställa på svenska råvaror och produkter är det inte möjligt att använda formuleringar som svenska råvaror, helst svenskt, svensk produktion, som vägledande i det måltidspolitiska programmet. Vägledande i upphandling är som skrivet svensk djurskyddslag, riktlinjer från Jordbruksverket samt upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriterier vilket ofta gynnar inköp av svenska livsmedel samt den höga kvalitet vi framhåller i svensk livsmedelsproduktion eller minst likvärdig från övriga länder. Genom att undvika livsmedel med genmodifiering ökar också sannolikheten för inköp av livsmedel som håller den standard som vi förhåller oss till i svensk livsmedelsproduktion varför vi väljer att behålla denna punkt.

Önskemål om komplettering med att maten ska ha svenska namn avslås med förklaringen att detta redan är ett etablerat arbetssätt vid presentation av menyer inom äldreomsorgen.

Källhänvisning har skett enligt önskemål gällande presenterade siffror på utsläppen från livsmedelssektorn. Därmed kvarstår siffertalen i texten.

Kommunens matsedlar hålls säsongsbetonade oavsett årstid, dock är import av livsmedel en förutsättning för att skapa näringsmässigt kompletta och sensorisk tilltalande menyer året runt.

Kulturnämnden

Kulturnämndens medskick är att ge den fysiska måltidsmiljöns betydelse för matupplevelsen större vikt samt att Kulturförvaltningen kan vara behjälplig i detta arbete.

Vi ser mycket positivt på er ambition till att skapa gemensamma arbetsätt kring mat och måltider, vilket är något programmet syftar till. Befintliga texter i programmet understryker på flertalet ställen redan vikten av trivsamma och trevliga måltidsmiljöer, vilket den fysiska måltidsmiljön är en självklar del i.

Socialnämnden

Socialnämnden föreslår att även socialförvaltningens utförarverksamheter inkluderas i texten gällande inspirerande förebilder.

Detta mottages tacksamt och vi kompletterar texten enligt förslaget.

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden föreslår följande tillägg "Samarbete mellan olika professioner är viktig. Allt från utformning av lokaler, till sittställning och medicinska aspekter har betydelse i måltidssituationen". Nämnden önskar även göras delaktiga i framtagandet av den kommungemensamma riktlinjen avseende pedagogiska måltider inom förskola och skola.

Vi tackar för dessa synpunkter och har gjort tillägg i texten utifrån detta. Vi ser även mycket positivt på önskemålet om samarbete när det kommer till gemensamma riktlinjer.

Vård- och omsorgsnämnden önskar även tillägga "Att maten inom äldreomsorgen är mat som man känner till, gärna husmanskost"

Vi vill framhålla vikten av att "Maten och måltiden anpassas efter individuella behov och önskemål", vilket syftar till att göra en större målgrupp nöjd med maten genom att fler individuella önskemål ges utrymme i utformandet av måltiderna inom äldreomsorgen.

Idrottspolitiskt program 2024-2027

Förvaltningens förslag till beslut

Service- och tekniknämnden föreslår kommunfullmäktige att anta upprättat förslag till idrottspolitiskt program 2024-2027.

Sammanfattning av ärendet

Katrineholms kommun har sedan 2013 haft ett idrottspolitiskt program. Det idrottspolitiska programmet är ett övergripande styrdokument med syfte att vara vägledande i beslut och handling för att stärka och utveckla förutsättningarna för idrott, fritid och föreningsliv. Programmet reviderades senast i oktober 2019 då kommunfullmäktige beslutade om ett nytt program för planperioden 2020-2023 (KF 2019-10-21, § 154).

Service- och tekniknämnden ansvarar för att lämna förslag till revidering av programmet. Service- och teknikförvaltningen har därför, tillsammans med den av service- och tekniknämnden tillsatta idrottsstrategiska gruppen, upprättat ett förslag till idrottspolitiskt program för perioden 2024-2027.

I augusti 2023 beslutade service- och tekniknämnden att remittera förslaget till samtliga nämnder, funktionsrättsrådet Katrineholm, hållbarhetsutskottet, pensionärsrådet, näringslivsrådet, RF SISU Sörmland samt samtliga föreningar inom service- och tekniknämndens ansvarsområde. Inom ramen för den idrottsstrategiska gruppens arbete har inkomna synpunkter bearbetats och ett slutligt förslag till program utformats.

En sammanställning av inkomna synpunkter och hur dessa har behandlats redovisas i separat bilaga.

Ärendets handlingar

- Förslag till Idrottspolitiskt program 2024-2027
- Bilaga: redovisning av inkomna remissyttranden och genomförda revideringar

Karin Engvall
Avdelningschef

Beslutet skickas till: kommunstyrelsen, akten

Förslag Idrottspolitiskt program 2024-2027

Dokumentinformation

Beslutshistorik

Antagen av kommunfullmäktige 2013-05-20, § 91

Senast ändrad av kommunfullmäktige

2015-12-14, § 256

2019-10-21, § 154

202X-xx-xx

Giltighet

Gäller från och med 202X-xx-xx

Gäller till och med 2027-12-31

Förvaltarekap¹

Inom service- och tekniknämndens ansvarsområde

Kategori

- Inriktningsdokument

Uppföljning

Service- och tekniknämnden ansvarar för att samordna och genomföra en uppföljning av programmet genom en återredovisning till kommunfullmäktige i samband med programperiodens slut.

¹ Förvaltarekapet innebär ansvar för att:

- dokumentet efterlevs
- är tillgängligt
- följa eventuellt ändrade förutsättningar för dokumentet
- dokumentet följs upp och revideras
- dokumentet är aktuellt och uppdaterat

Idrottspolitiskt program – inledning

Katrineholms kommuns idrottspolitiska program bygger på en vision om en sund, inkluderande och hållbar idrottsrörelse som främjar folkhälsa, samhörighet och rörelse genom hela livet.

Det idrottspolitiska programmet är ett övergripande styrdokument som ska vara vägledande i beslut och handling för att stärka och utveckla förutsättningarna för idrott, fritid och föreningsliv. Programmets mål baseras på kommunens vision och kommunplan.

Det räcker dock inte att bara tala om vad som ska göras. För att åstadkomma förändring och utveckling behövs aktiviteter, vilja och mod – en gemensam strävan och tro på att vi tillsammans kan bidra och skapa förutsättningar och framtidstro för våra barn och unga.

Den idrottsstrategiska gruppen (ISG) bestående av politiker, tjänstepersoner, representanter från RF SISU och kommunens föreningsliv samverkar och har i uppdrag att se till hela kommunens bästa och skapa bästa möjliga förutsättningar för idrott, fysisk aktivitet och rörelse i Katrineholm. Den idrottsstrategiska gruppen följer upp arbetet med det Idrottspolitiska programmet och för även en löpande dialog med Idrottsrådet, ett forum där föreningar träffas för att tillsammans framställa underlag för dialog, önskemål om utveckling och samverkan från hela idrottsrörelsen till kommunen.

Prioriteringar för programperioden

Katrineholms kommun vill uppmuntra och utveckla insatser inom kommunen, föreningslivet och näringslivet som bidrar till en mer jämlik hälsa.

Genom att:

- Genomföra kartläggning/analys/matchning av var förutsättningar finns för fysisk aktivitet och rörelse och var behoven är som störst.
- Genomföra satsningar med delaktighet och inflytande från berörda barn och unga i de områden där störst behov finns, exempelvis genom stöd till föreningsverksamhet.
- Bevaka att jämlika rörelsefrämjande insatser finns med i samhällsplaneringen.

Katrineholms kommun vill stötta föreningslivet i arbetet med ledarförsörjning och utbildning.

Genom att:

- Fortsätta att samverka med RF SISU Sörmland² och stötta deras årliga utbildning av unga ledare (feriearbetare).
- Tillsammans med RF SISU Sörmland erbjuda återkommande utbildning till föreningar, exempelvis inom föreningskunskap.
- Bidra till möten och forum där föreningar kan finna nya ledare, volontärer och ideella krafter.
- Skapa förutsättningar för att kombinera studier med idrott på hemmaplan.
- Tillsammans med föreningslivet vidareutveckla den framtagna föreningshandboken.

² RF-SISU Sörmland är en av Riksidrottsförbundets och SISU Idrottsutbildarnas 19 regionala organisationer. Deras uppdrag är att stödja, leda, företräda, utveckla, bilda och utbilda idrottsföreningar och specialidrottsdistriktsförbund.

Katrineholms kommun vill utveckla samverkan och samarbetet mellan kommunens verksamheter och föreningslivet.

Genom att:

- Verksamheten Lyckliga gatorna aktivt ska arbeta för att fler barn och unga får möjlighet och kan ta steget till att delta i det organiserade föreningslivet.
- Alla grundskolor och fritidsverksamheter aktivt ska arbeta för att ha ett etablerat samarbete med föreningslivet.
- Vård- och omsorgsförvaltningens funktionsstöd aktivt ska arbeta för att etablera samarbete med föreningslivet.

Katrineholms kommun vill bidra med ett aktivt och tillgängligt föreningsstöd.

Genom att:

- Erbjuder tillgänglig kommunal föreningservice utformad efter föreningarnas behov.
- Genomföra en årlig föreningsdag med inspiration, utbildning, workshops etc. för kommunens föreningar.
- Arbeta för ett likvärdigt och transparent föreningsstöd vad gäller föreningsbidrag, service och andra kommunala stödinsatser.

Katrineholms kommun vill utveckla Katrineholm som idrottskommun.

Genom att:

- Ta fram kommunövergripande rutiner och checklistor som gör det enkelt för både lokala och externa föreningar/aktörer att genomföra arrangemang, läger och cuper.
- Hitta samverkansformer med det lokala näringslivet i samband med de arrangemang som genomförs.
- Bjud in verksamheter med barn och ungdomar till de arrangemang som genomförs i kommunen för att väcka intresse, känna stolthet och stärka identiteten som idrottskommun.
- Ta tillvara de möjligheter som föreningslivets elitverksamheter för med sig, både för att marknadsföra kommunen och för att vara viktiga förebilder för barn och unga.

Katrineholms kommun vill främja en miljömässigt hållbar idrotts-, fritids- och föreningsverksamhet

Genom att:

- Skapa förutsättningar för att deltagare och besökare i större utsträckning ska välja att gå, cykla eller samåka till aktiviteter, exempelvis genom att säkerställa trygga gång- och cykelbanor, tillgång till cykelställ etc.
- Följa upp och minska el- och energiförbrukningen i de fastigheter och anläggningar där idrotts-, fritids- och föreningsverksamhet bedrivs.
- Uppmuntra kommunens föreningar att göra medvetna val vid måltider och kioskförsäljning, både utifrån hälsa och miljö.
- Göra det enklare för den idrotts-, fritids- och föreningsverksamhet som bedrivs i kommunen att arbeta mer med återbruk, återvinning och källsortering.

Bilaga, remissvar idrottspolitiska programmet 2023

Nedan följer en sammanfattning av inkomna remissvar gällande förslaget till idrottspolitiskt program från föreningar och från nämnder. Remissvaren är genomgångna i den idrottstrategiska gruppen och nedan lämnas också en återkoppling om hur de har behandlats (kursiv stil).

Remissvar från Föreningar

Björkviks IF

Under rubriken "Vi vill utveckla samverkan och samarbetet mellan kommunens verksamheter och föreningslivet" skriver föreningen att de önskar att lyckliga gatornas verksamhet besöker Björkvik någon gång per år.

Kulturförvaltningens verksamhet Lyckliga gatorna besöker kommunens kransorter kontinuerligt. Finns önskemål om utökat samarbete går det mycket bra att kontakta enhetschef för ung kultur och fritid.

Under rubriken "Vi vill bidra med ett aktivt och tillgängligt föreningsstöd" har föreningen en önskan om att förtydliga vad som ingår i begreppet föreningsstöd.

Kommunens stöd till föreningslivet är mångfacetterat. Begreppet föreningsstöd innefattar exempelvis föreningsbidrag och den föreningservice som kommunens föreningskonsulenter tillhandahåller, men även andra kommunala stödinsatser som subventionerade lokalhyror och andra former av stöd som kan bli aktuella i de lägen verksamheter sker i samverkan mellan föreningsliv och kommun. En kortare beskrivning av detta framgår i förslaget till idrottspolitiskt program i tredje punkten under aktuell rubrik.

Damfotbollsklubben Katrineholm

Föreningen ser gärna att det tas fram årliga planer för konkretisering och genomförande av det idrottspolitiska programmet. Föreningen ser också behov av att ändra arbetssätt i verksamheten Lyckliga gatorna för att uppnå en bättre samverkan. Föreningen har också en önskan om att möta företrädare från kommunen på egen hand, och inte med RF SISU som en mellanhand. Avslutningsvis föreslår föreningen att det bör startas en utredning gällande förutsättningarna för ett lokalt idrottsgymnasium.

Idrottsstrategiska gruppen har likt föreningen en ambition och önskan om att göra årliga planer för konkretisering av det idrottspolitiska programmet. Gruppen har också med sin nuvarande representation och möjlighet att bjuda in adjungerande medlemmar stora påverkansmöjligheter för detta. Idrottsstrategiska gruppen har för avsikt att bjuda in kulturförvaltningen som ansvarar för verksamheten Lyckliga gatorna för en dialog om utveckling av nuvarande samarbete med föreningslivet. Föreningens önskan om att möta kommunens företrädare på egen hand, utan RF SISU som mellanhand, föreslår den idrottsstrategiska gruppen att föreningen diskuterar vidare med RF SISU och kommunen vid separat tillfälle. Vad gäller önskan om utredning gällande idrottsgymnasium så finns idag en formulering i förslaget till idrottspolitiskt program: Skapa förutsättningar för att kombinera studier med idrott på hemmaplan, som kan vara utgångspunkt i sådana samtal med bildningsförvaltningen.

Katrineholms seniorbowlingklubb

I förslaget till idrottspolitiskt program finns en prioritering på barn- och ungdomar. Föreningen framför önskemål om att även äldre ska inkluderas i de satsningar och vid de arrangemang som kommunen genomför.

Efter diskussion i den idrottspolitiska gruppen görs ett tillägg och förtydligande i förslaget till idrottspolitiskt program, så att betydelsen och nyttan av idrotts-, fritids- och föreningsliv för alla oavsett ålder framkommer på ett tydligare sätt.

Katrineholm Värmbol Bandy Sällskap

Föreningen ser gärna att det tas fram årliga planer för konkretisering och genomförande av det idrottspolitiska programmet. Föreningen ser också behov av att ändra arbetssätt i verksamheten Lyckliga gatorna för att uppnå en bättre samverkan. Föreningen har också en önskan om att möta företrädare från kommunen på egen hand, och inte med RF SISU som en mellanhand. Föreningen föreslår att kommunen ska ta initiativ till att skapa en mer strukturerat och likvärdigt system för samarbete mellan bildningsförvaltningens verksamheter och föreningslivet. Föreningen saknar också begreppet elit i det idrottspolitiska programmet.

Idrottsstrategiska gruppen har likt föreningen en ambition och önskan om att göra årliga planer för konkretisering av det idrottspolitiska programmet. Gruppen har också med sin nuvarande representation och möjlighet att bjuda in adjungerande medlemmar stora påverkansmöjligheter för detta. Idrottsstrategiska gruppen har för avsikt att bjuda in kulturförvaltningen som ansvarar för verksamheten Lyckliga gatorna för en dialog om utveckling av nuvarande samarbete med föreningslivet. Föreningens önskan om att möta kommunens företrädare på egen hand, utan RF SISU som mellanhand, föreslår den idrottsstrategiska gruppen att föreningen diskuterar vidare med RF SISU och kommunen vid separat tillfälle. Vad gäller att skapa ett systematiskt och likvärdigt arbetssätt gällande samverkan mellan bildningsförvaltningens verksamheter och föreningslivet så delar den idrottsstrategiska gruppen föreningens uppfattning och tänker att det täcks in i nuvarande formuleringar i förslaget till idrottspolitiskt program. Nuvarande förslag till idrottspolitiskt program har en hög prioritet på barn och ungdomsverksamhet, men det behöver

inte betyda att elitverksamhet inom föreningslivet inte ska prioriteras, en komplettering gällande detta läggs till i förslaget till idrottspolitiskt program, under rubriken "Katrineholms kommun vill utveckla Katrineholm som idrottskommun".

KSK Fotboll

Föreningen ser gärna att det tas fram årliga planer för konkretisering och genomförande av det idrottspolitiska programmet. Föreningen ser också behov av att ändra arbetssätt i verksamheten Lyckliga gatorna för att uppnå en bättre samverkan. Föreningen har också en önskan om att möta företrädare från kommunen på egen hand, och inte med RF SISU som en mellanhand. Föreningen föreslår att kommunen ska ta initiativ till att skapa en ett mer strukturerat och likvärdigt system för samarbete mellan bildningsförvaltningens verksamheter och föreningslivet. Föreningen lämnar också ett medskick gällande en pågående dialog kring ett klubbhus för föreningens verksamhet på Backavallen.

Idrottsstrategiska gruppen har likt föreningen också en ambition och önskan om att göra årliga planer för konkretisering av det idrottspolitiska programmet. Gruppen har också med sin nuvarande representation och möjlighet att bjuda in adjungerande medlemmar stora påverkansmöjligheter för detta. Idrottsstrategiska gruppen har för avsikt att bjuda in kulturförvaltningen som ansvarar för verksamheten Lyckliga gatorna för en dialog om utveckling av nuvarande samarbete med föreningslivet. Föreningens önskan om att möta kommunens företrädare på egen hand, utan RF SISU som mellanhand, föreslår den idrottsstrategiska gruppen att föreningen diskuterar vidare med RF SISU och kommunen vid separat tillfälle. Vad gäller att skapa ett systematiskt och likvärdigt arbetssätt gällande samverkan mellan bildningsförvaltningens verksamheter och föreningslivet så delar den idrottsstrategiska gruppen föreningens uppfattning och tänker att det täcks in i nuvarande formuleringar i förslaget till idrottspolitiskt program. Dialogen gällande klubbhus för föreningens verksamhet på Backavallen inryms i arbetet med det utredningsuppdrag som finns beslutat i nuvarande kommunplan. Kommunen söker efter föreningsrepresentation i det arbetet och kommer att kontakta föreningen för kontaktuppgifter.

Spökbackens alpina skidklubb

Under rubriken "Vi vill stötta föreningslivet i arbetet med ledarförsörjning och utbildning" föreslår föreningen att kommunen betalar ut ett arvode för unga ledare som engagerar sig som tränare eller i styrelsearbete.

Just nu finns inga planer på att införa en sådan bidragsform från kommunen. Kommunen stöttar däremot andra initiativ i samma syfte bland annat i sitt samarbete med RF SISU som genomför ledarutbildningar.

Under rubriken "Vi vill utveckla samverkan och samarbetet mellan kommunens verksamheter och föreningslivet" ser föreningen möjligheter till utökat samarbete mellan kommunen och föreningslivet genom lån/samverkan kring maskiner och utrustning.

Möjlighet att som förening köpa idrottsanknutna maskintjänster av kommunen finns och debiteras enligt fastställd prislista. Finns önskemål om kompletteringar inom detta område går det bra att ta en kontakt med kommunens föreningsservice för vidare dialog.

Under rubriken "Vi vill bidra med ett aktivt och tillgängligt föreningsstöd" vill föreningen se ett extra bidrag för de förningar som bär tunga kostnader för maskiner i sin verksamhet eller hjälp med ägande och drift.

Kommunens övergripande anvisningsdokument för föreningsstöd och riktlinjer för föreningsbidrag står inför en revidering. Därefter kan service- och tekniknämndens riktlinjer för föreningsbidrag komma att revideras. Även storleken (budgeten) avseende kommunens föreningsbidrag är under översyn och ska slutredovisas i kommunstyrelsen under augusti månad 2024.

RF-SISU Sörmland

RF SISU föreslår att bakgrunden till det idrottspolitiska programmet bör ligga först i dokumentet och att den kan utvecklas med en mer utförlig bakgrund för respektive rubrik. RF SISU ser också gärna att det tas fram planer för konkretisering, genomförande och uppföljning av det idrottspolitiska programmet. Önskan om en utvärdering av nuvarande samverkansmodell kring det idrottspolitiska programmet, den idrottsstrategiska gruppen, idrottsrådet och föreningslivets representanter lyfts också.

En målsättning som fanns med när förslaget till Idrottspolitiskt program skrevs fram var att hålla det kortfattat därav ingen egen bakgrund per rubrik. Idrottsstrategiska gruppen har likt föreningen också en ambition och önskan om att göra planer för konkretisering och uppföljning av det idrottspolitiska programmet. Gruppen har också med sin nuvarande representation och möjlighet att bjuda in adjungerande medlemmar stora påverkansmöjligheter för detta. En utvärdering av nuvarande samverkansmodell kring det idrottspolitiska programmet kan göras inom ramen för den idrottstrategiska gruppens arbete.

Remissvar från nämnder och utskott

Bildningsnämnden

Bildningsnämnden bedömer att det är otydligt vad som är mål i programmet och att det idrottspolitiska programmet skulle ge bättre stöd i styrningen om målen synliggjordes på ett tydligare sätt. Det skulle också vara önskvärt om avsändaren av programmet framgick på ett tydligare sätt, nu benämns avsändaren som vi. Bildningsnämnden har också en önskan om att formulera om en av punkterna under rubriken "Vi vill utveckla samverkan och samarbetet mellan kommunens verksamheter och föreningslivet" till " Alla grundskolor och fritidsverksamheter bör arbeta för att etablera ett samarbete med föreningslivet".

Idrottsstrategiska gruppen har likt bildningsnämnden en ambition och önskan om att göra planer för konkretisering och uppföljning av det idrottspolitiska programmet. Gruppen har också

med sin nuvarande representation och möjlighet att bjuda in adjungerande medlemmar stora påverkansmöjligheter för detta. För att programmets avsändare ska framgå tydligare görs en justering i förslaget till idrottspolitiskt program från "vi till "Katrineholms kommun". I det nya förslaget till idrottspolitiskt program läggs också en enhetlig justering ("aktivt arbeta för") på samtliga tre punkter under rubriken "Vi vill utveckla samverkan och samarbetet mellan kommunens verksamheter och föreningslivet".

Bygg- och miljönämnden

Bygg- och miljönämnden föreslår att den tredje punkten under den första rubriken "Bevaka att jämlika rörelsefrämjande insatser i samhällsplaneringen finns med vid framtagande av kommunala styrdokument som exempelvis detaljplaner" bör omformuleras då detaljplaner inte kan anses vara ett kommunalt styrdokument. Förslag på ny formulering: "Bevaka att jämlika rörelsefrämjande insatser för barn och unga finns med i samhällsplaneringen." För att öka förståelsen för programmets syfte och innehåll framför också nämnden att det vore det önskvärt att bakgrunden som nu kommer sist flyttas till att komma före aktiviteterna.

Vid revidering av förslaget till idrottspolitiskt program har bygg- och miljönämndens föreslagna revideringar tagits med.

Kulturnämnden

Kulturförvaltningen anser att både programmets listade målområden och aktiviteter är relevanta och kan vara vägledande även inom kulturnämndens verksamhetsområde. Kulturnämnden ser också förslaget till idrottspolitiskt program som en möjlighet till utökat samarbete mellan kultur- och service- och teknikförvaltningen.

Den idrottstrategiska gruppen har för avsikt att bjuda in bland annat kulturförvaltningen till kommande dialoger för att utveckla samarbetet mellan kommunens verksamheter och föreningslivet.

Viadidaktnämnden

Viadidaktnämnden ser positivt på det idrottspolitiska programmet och i förlängningen möjligheten för fler barn och unga att tidigt få förutsättningar för en hälsosam livsstil. En hälsosam livsstil är en bra förutsättning för att orka med såväl studier som arbete vilket ger förutsättningar för hållbar egen försörjning och möjlighet att leva länge och väl.

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden vill särskilt betona vikten av att belysa och bevaka punkten att jämlika rörelsefrämjande insatser inkluderas i samhällsplaneringen. Detta utifrån behoven om tillgänglighet till offentliga lokaler och idrottsanläggningar för alla medborgare oavsett funktionsnivå. Punkten bedöms viktig ur perspektivet att äldre och personer med

funktionsvariationer ska erbjudas möjlighet till en aktiv fritid. Nämnden vill därför också understryka vikten om att värna för en målsättning om att alla kommunens friluft- och idrottsanläggningar ska vara inventerade för fysisk tillgänglighet och nya anläggningar ska tillgänglighetsanpassas enligt gällande byggnormer.

Den idrottstrategiska gruppen delar uppfattningen om att det är viktigt att förutsättningar för fysisk tillgänglighet finns både i befintliga och i nya friluft- och idrottsanläggningar. Det är uppdrag som berörda verksamheter i kommunen och dess fastighetsbolag har både genom lagstyrning och som prioritering i nuvarande kommunplan.

Förutsättningar för inkludering och jämlikhet för individer med neuropsykiatriska funktionsvariationer avser ofta miljöanpassningar, ledarskap och bemötande. Neuropsykiatriska funktionsvariationer är ett brett spektrum som inte utgör en homogen målgrupp eller ingår i parasport. Vård och omsorgsnämnden vill därför även framhålla att ökad kunskap i syfte att främja förutsättningar för en aktiv fritid för denna målgrupp är en viktig vision och målsättning att värna om.

Kunskapshöjande insatser vad gäller neuropsykiatriska funktionsvariationer ser den idrottsstrategiska gruppen som en självklar del i genomförandet av det idrottspolitiska programmet. Samarbete och samverkan med vård- och omsorgsnämnden välkomnas inom detta område.

Socialnämnden

Socialnämnden reflekterar i sitt yttrande över att det möjligtvis finns en avsaknad av "vuxenperspektiv" i det idrottspolitiska programmet på ett övergripande plan, utifrån just formuleringen kring "genom hela livet". Socialnämnden lyfter också att det skulle kunna finnas vinster även för vissa av socialnämndens vuxna klienter att hitta vägar till sammanhang och delaktighet genom föreningslivet.

I förslaget till idrottspolitiskt program finns en tydlig prioritering på barn och unga men det innebär inte att utvecklingsarbeten ska utebli för övriga. Den idrottstrategiska gruppen och service- och teknikförvaltningen välkomnar ett fortsatt samtal och samarbete kring hur detta kan formas tillsammans i kommande arbete.

Hållbarhetsutskottet

Hållbarhetsutskottet har en önskan om att formulera om en av punkterna under rubriken "Vi vill utveckla samverkan och samarbetet mellan kommunens verksamheter och föreningslivet" till "Verksamheten Lyckliga gatorna bidrar till att fler barn och unga i hela kommunen får möjlighet och kan ta steget till att delta aktivt i det organiserade föreningslivet."

I det nya förslaget till idrottspolitiskt program läggs en enhetlig justering ("aktivt arbeta för") på samtliga tre punkter under rubriken "Vi vill utveckla samverkan och samarbetet mellan kommunens verksamheter och föreningslivet".

Vår handläggare
Matilda Johansson

Handläggare telefon
0150-570 18

Mottagare:
Service- och tekniknämnden
Handläggare e-post
Matilda.Johansson2@katrineholm.se

Anmälan av delegationsbeslut

Förvaltningens förslag till beslut

Service- och tekniknämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut.

Sammanfattning av ärendet

Nedan redovisas beslut som har fattats med stöd av gällande delegation på service- och tekniknämndens vägnar:

STN Del/2023 § 8 - Omdisponering av investeringsmedel

STN Del/2023 § 13 – Fullmakt att företräda service- och tekniknämnden i hyresnämnden

STN Del/2023 § 14 - Avslutande av hyresförhållande Djulö camping

STN Fordon/2023 §§ 12-16 - Beslut om flyttning samt skrotning av fordon

STN Mark/2023 §§ 97-104 - Upplåtelse av offentlig plats

STN PRH/2023 §§ 61-69 - Parkeringstillstånd för rörelsehindrade

Meddelanden

Förvaltningens förslag till beslut

Service- och tekniknämnden lägger meddelandena till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Utdrag ur service- och tekniknämndens diarium över handlingar för perioden 2023-09-21 – 2023-11-08. Förteckning över handlingarna finns på service- och teknikförvaltningen, Västgötagatan 18, Katrineholm.